

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1152

ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ Βασιλείᾳ καὶ Δεσπο-
ταίᾳ καὶ Τοπαρχίᾳ ἐλάβοντο, καὶ μόνος τὸς Ῥω-
μαῖος ἔχουσιν ἐν τῇ Σεμάχῳ αὐτῶν ἀνδράν, καὶ βί-
λονται συμπερᾶναι, ὅτι ἂν τὸ μὴ τὴν παπισμὸν
δέξασθαι, ἀπώλυσαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Βασιλείαν, ἐπε-
ὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐλέγχουσιν αὐτοὺς, εἰ καὶ δελεᾶ ὑπό-
κρινται καὶ παλαιωρεῖ, καὶ κατηχῶσιν αὐτοὺς.

ὑποδαινύοντες χρισματικὰ καὶ κατωτόμια, καὶ παρὸς
τέτοις, εἰσι διδάσκαλοι πάντων τῶν ὁρθοδόξων
ἐθνῶν, διδάσκοντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς ἀπὸ
τῆς τῶν παπισμῶν διδασκαλίας ὡς ἀπὸ τῆς ἱ-
ερῶν καὶ σκοπίων, καθότι ὁ παπισμὸς ὅτιν αὐτῶν
χριστιανισμός.



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῶν ἀγίων λαβάνων καὶ μερῶν ἀπὸ τῆς τιμῆς ἑξῆς καὶ τῆς λόγῃς καὶ ὅλων τῶν ἐν τῇ πόλει τῇ
κυρίᾳ, καὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῇ καὶ τῆς Θεοτόκῃ, ἐπισκοπῶν παρὸς τῆς ἐλπίσεως ἐν Κωνσταντινπόλει.

15

Μιχαὴλ ὁ δὲ ἐν τῇ μοιρίᾳ θρησκείᾳ τῶν Κων-
σταντινέων ὑπὸ τῶν Ὁθωμανῶν ἀλωθεύσαν,
ὅπου παρὸς τοῖς ἄλλοις, Πᾶσι τῶν Ἀποστόλων τῶν
κυρίων σώματα, τὰ παρὰ πολλὰ φυλάσσονται ἐν τῇ
ἀειθαλεῖ Παρεκκλήσει, τὸ πορφύρεον ἱμάτιον, ἡ
λόγχη, ὁ σπόγγος. ὁ Κάλυμνος, ἦσαν γὰρ ἐν
Βλαχέραις τὰ Σπαργάνια τὰ χρυσά, ὁ ἀκνῆσις
ἐρίφωτος, ἡ συνὴν τῶν χρυσῶν καὶ τὸ Λόγιον,
καὶ τὸ πορφύρεον ἱμάτιον, καὶ ὁ σπόγγος τῶν Ζωο-
δότων, τὸ Ὀμοφύρον καὶ ἡ Ζώνη τῆς Θεοτόκῃ. ἐν
δὲ τοῖς Καλλοπραταῖς ἡ Εὐδοκίη τῆς Θεοτόκῃ, καὶ
τὰ Προδρόμια τριῶν. ἦν ἐν Κωνσταντινπόλει καὶ τὸ
μέρος τῆς ἑξῆς Εὐλᾶς τὸ κομιδὴν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ
ὑπὸ τῆς ἀγίας Βλῆνης. λέγει δὲ Γεώργιος ὁ Κων-
σταντινός (ὅς ἦν μαζὶ τῇ ποντανικῇ χιλιᾷ ὁ κτακτοσὺς
τελικὸς ἐβδόμῳ ἔτει) ὅτι ὅταν τῇ μεγάλῃ Κων-
σταντίνῃ ἦρχθῃ καὶ ἡ Ῥαβδὸς τῶν Μουσέως εἰς Βυ-
ζαντίον, καὶ περὶ πᾶν τὸν αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς πεζὸς,
καὶ εἰκοδόμησας Ναὸν τῆς Θεοτόκῃ, ἔβαλον αὐτῇ
ἐκεῖ, εἴτα μετήνεγκον αὐτῇ εἰς τὸ Παλάτιον. καὶ
ὅτι τὸν Ναὸν τῆς Σωτῆρος εἰς τὴν Καλλὴν ἐκτίθει Ῥω-
μαῖος ὁ Λεκαπιδὸς, ὁ δὲ Ἰωάννης Τζημιρκὴς ἐμε-
γάλυνεν αὐτὸν, ἤγαγεν δὲ ἐκ Βηρυτῆ τὴν Εἰκόνα
καὶ τὰ Σαυδάλια τὰ χρυσά καὶ ἔβαλον αὐτὰ ἐκεῖ.
καὶ ὅτι εἰς τὴν μορὴν τῶν λογομάρτυρων Μυριόκτατον ἔ-
κρεματο τὸ κέρα τῆς Σαμῆλ. καὶ ὅτι ὅταν Μιχαὴλ
τῶν Παφλαγόνων λέγει ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ Κωνσταντίνος
πάλιν γεγενῆσθαι λιτανείαν, ἐν ᾗ ἐβάσταζον οἱ
τῆς Βασιλείας ἀδελφοί, ὁ μὲν τὴν παρὸς Ἀνταρῶν τῶν
Πατρῶν. ἡ ἑσπέρη, ὁ δὲ τὰ Σπαργάνια τῶν Σω-
τῆρος. οἱ δύο σωροὶ τῶν ληστῶν ἦσαν βεβλημένοι
κατωτέρω τῶν πορφυρῶν Κλειῶν τῶν ἐν τῇ θόρῳ, καὶ
Βίκιοις Μύρῃς ᾧ ἠλέψαν ὁ Χρυσός. καὶ εἰς τὸν Κί-
ονα τῶν Κωνσταντίνων ἦσαν οἱ ἥλοι τῶν Σταυρῶν. καὶ
ὅτι τὸ σάκον τῶν φέρεται ἐν ᾧ ἐκάθισεν ὁ Χρυσός,
καὶ τὰς Σαυδάλιας, δι' ὧν ὅταν ἵκηται τὸ Ναυὶ κατέπε-
σον τὰ τῶν Ἱερῶν, ἤγαγεν ὁ Ἰσπανιανὸς καὶ ἔθηκεν
εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν. καὶ ὅτι εἰς δύο ἀψίδας εἰς τὸ
ἑξῆς τῶν ἐξῆς τῶν πορφυρῶν Κλειῶν τῶν κηρύκων
ἐν τῇ Πλακωτῇ τῶν θόρων ἔθηκεν ὁ μέγας Κωνσταν-
τίνος.

τῇ ἰδίᾳ χειρὶ τὸς δώδεκα κοφίνους καὶ τοὺς
ἐπὶ Σπυρίδου ἐν αἷς ἐβλήθισαν τὰ περιστάματα
εἰς τὴν ἀρτοκλασίαν τῆς κυρίας, καὶ ἐτι τὴν ἀξίαν
τῆς Νυκτὸς δι' ἧς κατισκύνετο τὴν Κιβωτόν. καὶ ὅτι τὸν
ἐν τοῖς Καλλοπραταῖς Ναὸν τῆς Θεοτόκῃ ἱεστὶν 20
καὶ Σοφίᾳ ἀνήγαγεν, ἐν δὲ τῇ ἐν αὐτῇ γυναικί
ἀργυρίᾳ ἐποίησαν τὰς ἀναγνώσας μεγάλοι ἄνθρωποι,
ὡς καὶ Μιχαὴλ ὁ Ῥαυγαβὲς παρὸς τῶν βασιλεύσαντων Κυ-
ροπαλάτης ὦν, καὶ Βαρδὰς ὁ Κασσιανὸς μετέπειτα,
καὶ πολλοὶ τῶν Μεγιστῶν ἐπανορέχων, καὶ ἄλλοι 25
ἰδικοίαι Ἀνακτορίας ἐποίησαν, ἐπαθὴ ἐκεῖ ἐναπέκατο ἡ
τιμὴ Ζώνη καὶ Εὐδοκίη τῆς Θεοτόκῃ, τὸ δὲ Ὀμο-
φύρον ἐν Βλαχέραις. περὶ δὲ τῆς Εὐδοκίης λέ-
γει ὁ Νικηφόρος ὅτι ἡ ἐξείριον ὁφθαλμῶν ἔξυ-
φασμένη, καὶ σημόνων ἰμοειδῶν καὶ ὁμοχρῶν, καὶ 30
ἀδιάφορτος εἴς τὴν ἀδιάλυτον μέχρι τῆς νύκτος,
τῆς Ἀπαρτοσίης τὸ θαῦμα ἀνακρυψύσας. καὶ δὴ
καὶ Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς κατὰ τὴν τυρανίαν ὁμῶς ἐξή-
νεγκε τὰ τίμια Εὐλᾶ καὶ τὴν Εὐδοκίαν τῆς Θεοτό-
κῃ. ἐν δὲ Ἰωὴλ λέγει εἰς τὸ χρυσῶν αὐτῶν, ὅτι 35
Νικηφόρος ὁ Φωκὴς μέγας τὴν ἱματίαν τῶν Βαπτιστῶν
ὅπερ ὄρεον ἐν Βεζύρῳ τῆς Συρίας, ἔφερεν εἰς Βυ-
ζαντίον, καὶ κέρατον ἔχοντα τὸ ἀχρεοποίητον ὁκ-
τυπωμα τῆς Σωτῆρος, ὅπερ ὄρεον ἐν Ἱερουσάλει, καὶ
τῶν τριῶν τῶν Βαπτιστῶν ὁσούρουον πεπιληνῶν αὐ- 40
ματι, καὶ παρὸς τέτοις ὅλκον τῶν τιμῶν σώματος καὶ
αἵματος αὐτῆς. καὶ ὅτι ὅταν Ῥωμαῖοι καὶ Ζῆτες Γεώρ-
γιος ὁ Μανιάκης τὴν ἑδίσσαν ἔλκον, καὶ ὄρεον ἐν
αὐτῇ τὴν ὁμοειδῶν τῶν κυρίων παρὸς Ἀνταρῶν, ἐπε-
ψεν αὐτῇ τὴν Βασιλῆν εἰς Βυζαντίον. εἰς δὲ τίνα λό- 45
γον ἔληγατο τὸν Γερμανὸν Πατριάρχην, ἡ κατ' ἄλ-
λης Εὐτυχίαν Μοναχὸν λέγεται, εἰς τὰ ἐγκύβια τῶν Ναῶν
τῶν Καλλοπραταίων, καὶ τὴν κατὰ τὴν τῆς τιμῆς Ζώ-
νης, καὶ τῶν σεβασμίων Σπαργάνων τῶν Σωτῆρος
ἡμῶν. ἐτι ὁ Κωνσταντίνος φησὶν, ὅτι ὁ Ῥαβδὸς ἱεστὶν 50
ἀνήγαγεν τὸν Ναὸν τῆς ἀγίας Ἰακώβου, ἐν ᾧ ἦσαν τὰ
λείψαντα τῶν ἀγίων Φιλητών, Συμεὼν τῶν Θεοδόχων,
τὸ Προφῆτη Ζαχαρίαν, καὶ ἰακώβου τῶν Ἀδελφοῦν,
ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μέρει τῆς ἀγίας σοφῆς ὁλοῦται τὸν
ἀγίων Μυροφόρων τὰ σώματα. καὶ ὅτι λέγων ὁ σοφὸς
ἔφερε

ἔφερε λαζάρου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Μαρίας τὰ
 λείψανα εἰς Κωνσταντινέπολιν, καθὼς ὁ Ἀρτέμιος ἔ-
 φερε τὰ λείψανα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἐτέ-
 θησαν ὑπὸ τῶν ἁγίων τράπεζαν τῶν Ναῶν αὐτῶν.
 5 Σημεῖοι καὶ Εὐθυμίῳ ὁ Ζυγαβλὺς εἰς πᾶν ἐκκοσὸν
 οὐκ ἔστι τίτλοι τῆς Πανοπλίας αὐτοῦ, γράφων κατὰ
 τῶν ἐθνικῶν, ὅτι δὲ ἐχὶ ἡ σκιά τῶ Χριστοῦ, ἀλλ'
 αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐσαυρώθη κατὰ σάρκα, δηλοῖ τὸ
 καταργῆσαν αἷμα τῶ παναγίου σώματος αὐτοῦ πα-
 10 ρὰ Χριστιανούς φυλακισθέντων, καὶ βεῦρον ἰάσας, καὶ
 πολλοὺς θαύμασι μαρτυρῶντων εἶναι τῶ Χριστοῦ.
 Ἰσορεῖ Γεώργιῳ ὁ Λογοθέτης, ὅτι ἐρωτῶντας Ἰσαά-
 κιῳ ὁ Ἀγγελῶ κατὰ Ἀσὴν τῶ Βελγάρου, καὶ
 διελαθεῖς ἔφοδον εἶναι Σκυθῶν, νικᾶται, καὶ
 15 ἀλίσκεται ὡρὰ τῶν Βελγάρων ὁ βασιλικὸς Σταυ-
 ρός, ἐν ᾧ ἦν γὰρ τῆς Παναγίας, καὶ τῆς ἁγίας Ζώ-
 ης αὐτῆς μέρες, καὶ μέρες τῶ τιμῆς Εὐλῆς, ἦσαν
 ἐν ταῦτα εἰς Κωνσταντινέπολιν. Σὺ δὲ φιλαναγνώστα
 ἔχων αἰτίαν, εὐρὲ καὶ τὰ τῶν ἁγίων λείψανα, ἀπερ-
 20 ἦν ἐκεῖ, τίνας ἦν καὶ πόσα. Φεβρὸν ὁμως περὶ
 μα ἡμῶν τοῖς ὡσὶν ἐνηχίθη, φασὶ γὰρ ἐν τῇ
 κατὰ τῶ Βενετίας Σκευοφυλακίῳ τῶ ἁγίου Μάρ-
 κυ εὐρεθῆναι κιβώριον μικρὸν ἐξ ὧν ἔλαβον οἱ
 Λατῖνοι ὑπὸ Κωνσταντινῆς πόλεως, εἶχον ἔχον ἔξω-
 25 θος λέγοντα,

Ἐχας με Χριστὸν, αἷμα σαρκὸς με φέρον.

ποῖα δὲ ἄπειρα θαύματα. Θέλωσι δέ τινες εἶναι
 ὑπὸ τῶ αἵματος τῶ βύσαντος ὑπὸ τῶ Λυτρωτοῦ
 σαυρωθέντος. ἄλλοι δὲ φασὶν εἶναι ὑπὸ τῶ αἵματος τῶ
 30 βλύναντος ὑπὸ τῆς Εἰκόνος τῆς τρωθείσης ὡρὰ
 τῶ Ἑβραίου ὁ Κωνσταντινῆς πόλεως. ἄλλοι δ' αὖθις φα-

σιν εἶναι ὑπὸ τῶ αἵματος τῆς Εἰκόνος τῆς τρωθείσης ὑπὸ
 τῶ Ἑβραίου ἐν τῇ Βυρητῇ, ἥ Εἰκόνος μέμνηται καὶ ὁ
 Ἱεροσολύμοις Σωὸδος, γράψασα ὡς Θεόφιλον τῶ
 Βασιλῆα. Ἰσορεῖ δέ τις Ρομπέρτου, ὅτι ὅτε ἐ-
 σράτουντο τεσσαράκοντα χιλιάδες Σαρακενοὶ κατὰ
 τῆς Ἀσκάωντος, καὶ ἐξῆλθον κατ' αὐτῶν ἔσωθεν
 τρεῖς χιλιάδες Χριστιανοί, ὁ Ἀββὰς Πόντιῳ ἐβά-
 5 σαζε τῶ ἁγίῳ Λόγγῳ, ἡ ὁ Στρατιώτης ὁκεί-
 τισε τῶ Κύριον τῆς δόξης, ὁ δὲ τῆς Βηθλεὲμ
 Ἐπισκοπῶ ἐβάσαζεν ἱερῶν πυλῶν, ἐν ᾗ ἦν μέρες
 τῶ κατὰ τῶ γάλακτος τῆς Θεοτόκου. ὁ αἰαγνώ-
 της Θεοδόθεος λέγει, ὅτι ἡ Εἰδουκία ἐπεμψεν
 εἰς Κωνσταντινέπολιν ἐξ Ἱεροσολύμων τῶν Εἰκόνων
 τῆς Θεοτόκου τῶ Ἱεροθεῖσαν ὑπὸ τῶ θανά Ληκῆ.
 Ἰδε καὶ αὐτέρῳ βιβλίῳ ὁ γδὲ κεφαλῆ δωδεκά-
 10 τη Παράγραφον ἑβδομον, Εὐδὲ τῶ Ἀλεξανδρι-
 νῶ Ἰσορεῖ λέγεται ὅτι συνυψώθη ἐς πόγγῳ
 τῶ Σταυρῶ τεθείς ἐπ' αὐτῶ, πεμφθείς ὡρὰ Νι-
 κήτα Πατρικίῳ, καὶ Οὐκωβρίῳ ἐκκοσικῶ ἡμέρα
 ἐβδόμη ἠνέχθη ἡ ἁγία Λόγγη, ἦν τῶν ἐγκύριων
 εἰς τῆς τῶ Σαρβαρῶ λαβὼν, δέδωκε τῶ Νικήτα, καὶ
 τῇ Κυριακῇ ἐκπύχθη, καὶ σεσηκωθῆ ὑπὸ αὐτῶν τε
 καὶ γυναικῶν. Ἰωσήφ ὁ Βρυέντιῳ ἐν τῶ λόγῳ πε-
 15 ρεῖ τῶ, Εἰ ἔξει δέξασθαι εἰς κοινωνίαν τῶς Κυ-
 πρίας, φησὶν, ὅτι καὶ ἡ Ἑθῆς καὶ ἡ Ζώνη τῆς
 τῶν Ἀγγέλων Κυρίας, καὶ αὐτῶ τῶ Δεσπότης Χρι-
 στὸς ἔχων ὁ αὐτῶν ὑφαιπὶς, καὶ τῶ ἱμάτια αὐ-
 τῶ, τὸ ἐκ τῆς πλάτης αὐτοῦ ῥύσαν Ἀἷμα, ἡ
 Λόγγη, οἱ Ἡῶ, ὁ Σπόγγῳ, ὁ Κάλυμῳ ἦσαν
 ἐν Κωνσταντινῆς πόλεως. Ἰδε καὶ αὐτέρῳ βιβλίῳ ὁ γ-
 20 δὲ κεφαλῆ δωδεκάτη Παράγραφον ἑβδομον.



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶ μετὰ τῶ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως ὑποβιβασμῶ τῶν Ἀρχιεπισκόπων Ἀχειδῶ, Πεκίῳ, καὶ
 Τορνόβῳ εἰς Μητροπολίτας, καὶ ἀδελφῶν: πλὴν τῶ Τορνόβῳ.

40 Ἰβραῖς ὁμέρας Λογοθέτης, ὅστις ἦκαζε περὶ
 τῶ ἐπικιχλίσον ὁ γδοκῶσόν ἔτῳ, ἰσημέω-
 σεν, ὅτι μετὰ τῶ ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἄλωσις
 τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως ἡθροΐθη Σωὸδος ἐν Κων-
 45 σταντινῆς πόλεως, ἐν ᾗ λόγγῳ ἐγύρε περὶ τῶ ὅτι
 κακῶς ἦτησαν οἱ βασιλεῖς γυνεθῶν τινος Ἐπαρχίας
 Ἀρχιεπισκοπῆς αὐτοκεφάλους. ὅθῳ ἱεραδὴ τῆς Ἐκ-
 κλησίας τότε μὴ δωρηθείσης τοῖς Βασιλεῦσιν, αὐτῶ.

ταῦτα, νῦν καὶ ἐπὶ ὑποταχθῆναι τῶ τῆς Κων-
 5 σταντινῆς πόλεως Θεῶν τῶν τε Ἀχειδῶ, καὶ τῶν Τορ-
 νοβῶν καὶ τῶ Πεκίῳ, καὶ ἔτι εἰς ἐκκαρτόνισαν εἰς
 ταῦτας τὰς Ἀρχιεπισκοπῆς Μητροπολίτας, ἀλλ' ἡ
 αὐτῶ Τορνόβῳ ἐκέμενε τῇ ὑποταγῇ, αἰδὲ λοιπαὶ
 δύο ὑποταχθῆσαι τῶ Σελταῖῳ Φόρως κατ' ἰδίαν,
 ἔχοντα τῇ ἐξωτερικῇ βίῳ μένειν ἐπὶ ἀρχαίῳ ἀρχιμῆ-
 10 νῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῶ Πάπῳ Ρώμης Σίξῳ τῶ τεταρτῳ, καὶ τῶν ἀρπαγῶν καὶ πολέμων αὐτοῦ, καὶ τῆς νηνοποιίας τῶ γί-
 5 νῳ ἐν Ἱοβηλαῶν εἰς ἐκκοσικῶς ἔτη.

Ἐπὶ τῶ τῶ Σελταῖῳ περὶ τῶ χιλίῳ τετρα-
 10 κοσῶν ἐξ Ἰομπεσῶν ἔτῳ ἐγύρε Πάπας Ρώ-
 μῳ Σίξῳ ὁ τέταρτος. ὁ αὐτῶ τῶ σφόδρα φι-
 λῶν τῶς συγγενῆς αὐτοῦ. ἰδύλῳσεν ὁκείνους τῶ

αὐτοῦ ἐπὶ αὐτοῦ, ἰδῶ ἐχρημάτισε καὶ πατὴρ
 φιλαργυρίας, ὅστις μετὰ τῶ ἀρπάσαι τῶ τῆς Ἐκ-
 κλησίας, καὶ τῶν αὐτῶ ὑποκεκλῶν ἀρχόντων καὶ
 πῶχῶν τῶ ὑπαρχόντων, ἐκινῆθη καὶ εἰς πολέμους

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1154

τὰ λαβῆν καὶ ὅπλοις τὰ ἀδύτητα . ὅθεν καὶ πῶς
τῶν Βουετίων ἀντιτείναντες αὐτῇ τοῖς πα-
τριολογισμοῖς ἀντιθέματισε , καὶ ὑπέστησε καὶ τῆς ἀξίας ,
ἣν αὐτὸς αὐτῇ ἐκ ἑδωκεν , ἀλλ' ὁ θεὸς , καὶ ἡ τῆς
συγκλήτης ἐπιμέλεια , καὶ τὰ ὅπλα . ἐπεσόντες δὲ
ἀπὸ πῶς αὐτῶν αἰτίαν κτηνοτροφῆσαι καὶ τὸν ἰοβηλαῖον .
καὶ ὁ μὲν βοριφάτις ὁ πρῶτος ἐφάρετο τῇ ἰοβη-
λαίᾳ διώκοντες γίνεσθαι αὐτὸν ἐν ἐκάστῃ ἐκ τῶν ἐν-
πυτῶν ἀπαξ , ὁ δὲ οὐρβαυδὸς σιωπῶν τὰ ἐκ τῶν
ἐπὶ εἰς ποντήκωντα , ἔτι δὲ ἡ τῆς πλεονεξίας λύσσα

ἐθίσσισεν εἶναι μόνον ἐκασποῖτε . ἔτι δὲ οἱ Πάπαι
ἐμόνον τὰς μακρὰς , ἀλλὰ καὶ ἀλλήλους καταβά-
λεις , τὸ γὰρ κενὸν ἐμόνον τῇ καλῇ , ἀλλὰ καὶ αὐτὸ
ἐκ τῆς ἐναντίας ἐπὶ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλιν καὶ τὸν
μέγαν Βασίλειον , καθότι τὰ πρῶτα ἀλλοιωτάτα
καὶ ἄστατα . ἰστέον δὲ , ὅτι μετὰ τὸν ἰοβηλαῖον ἐκ-
νήθησαν οἱ ἱταλοί , καὶ ἰσσανοὶ , καὶ Κελτοὶ καὶ τῶν ὁθω-
μανῶν , ὅμως καὶ τὸ μέγεθος τῆς Μιτυλήνης ἐδυσύχασαν , εἰ
δὲ Βενέτικοι φοβηθέντες , ἐδύον ἐφιλιώθησαν τοῖς
ὁθωμανοῖς .

10



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ' ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

15

Περὶ τῶν γονομένων ὑποπίων ἐν τῇ Μοναστείᾳ Σεμελά , καὶ ἐν τῇ Πατριαρχίᾳ τῆς Ἱερουσαλὴμ , καὶ ἐν ἄλλοις
Χριστιανοῖς πρὸς τὰ πᾶν Αἰγυπτίον λαβόντες Σελταὺν Σελήμ .

Ἐν τῇ χιλιεσῷ πρῶτα κτισθῶν δωδεκάτῳ ἔτει
ἐβασίλευσαν ὁ Σελταὺν Σελήμ , ὁ πρῶτος λαβὼν
πῶς Αἰγυπτίον , ὃ ἐν τοῖς κρητοῖς σημειώσαι πρῶτον ,
ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης ἀπῆλθεν εἰς Βλα-
χομπογδαλίαν χάριν ἐλθεῖν , ἐπαθὴ τότε ἔπω-
ῆσαν αἱ Ζηταῖαι , καὶ Βούθαι , καὶ τὰ Ἐμβρατοί-
κια ἐν τῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Σέρβῳ , ὅθεν ἐλέα-
μόνῳ ἔζων οἱ Πατριάρχαι . δούτερον , ὅτι αὐτὸς ὁ
Σελταὺν Σελήμ πρῶτον ἐν τοῖς τῶν πατρῶν αὐτοῦ κρη-
τοῖς ἦν διατῶντος εἰς πῶς Τραπεζούντα , καὶ ποτὲ
κυνηγετῶν εἰς τὸ ὄρος τῆ Σεμελά , ἔδωκε ἐν τῇ ὄρει
φῶτα , καὶ μαθὼν εἶναι ἐκ τῶν Μονῶν τῆς Θεοτό-
κης , ἡ βυλῆθη κατασκάψαι αὐτὴν , μὴ δυνάμεν δὲ
ἔξανασηῖναι ἑκὲν ἡττοῦ τόπου , εἶπερ , ὡς μήτερ Μα-
ρία , ἐὰν βασιλεύσω , ποιήσω ἐν τῇ Μοναστείᾳ σκ-
ῶσας ὁρμηγίας ἐποίησαν οἱ Βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων ,
καὶ δὴ βασιλεύσας , δέδωκε Χρυσόβυλλον κατὰ τὰ
Χρυσόβυλλα ἃ ἔχον οἱ πατέρες τῶν Κομνηνῶν Βασι-
λέων , θεασάμενος ἐν αὐτῇ ἐλεύθερον εἶναι πάσης
ἐσφορᾶς καὶ δόσεως τῇ Μοναστείᾳ , ἔχον τε αὐτῇ
ταῖς κτήσεσι πάσας καὶ τὰς παροίκους . ἔπεμψε δὲ
καὶ πῶς λαμπάδας , καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἰς τὸν τῆς

Ἐκκλησίας τῶν Ῥωμίων , αἱ καὶ μέλει τῆς σήμερον ὅκα
κρέμονται . τρίτον , ὅτι ἡγάπα τὰς Χριστιανὰς ,
ὅθεν εὐκόλως παρεῖχον αὐτοῖς ἄδαν καὶ ὠκοδόμην
Ἐκκλησίας . τέταρτον , ἀπερχόμενος εἰς τὸ λαβῆν
πῶς Αἰγυπτίον , ἀπῆλθε καὶ εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα , καὶ
φιλοτιμώμενος τὸν Πατριάρχην καὶ τὰς πατέρας ,
δέδωκε καὶ Ἀχτιναμὲ (Δαδῆλιν χάριτος) θεί-
25 πίας ἐν αὐτῇ εἶναι τὰ πρῶτα κτισθῶντα , καὶ τὰ Μο-
ναστήρια , καὶ αἱ Ἐκκλησίαι εἰς χάρας τῆ Πατριαρχείας
εἶναι τε τὸν Πατριάρχην ἐν πάσαις ταῖς φυλαῖς πρῶ-
τον , καὶ αὐτῇ τῇ θελήματι τῆ Πατριαρχείας πρῶ-
σκησῶν τὰς λοιπὰς εἰς τὰ πρῶτα κτισθῶντα , ἐλευθέρως
30 τε εἶναι κομμερκίων , καὶ φόρων , ἥτοι χορηγίων ,
καὶ ἄλλων ἐσφορῶν καὶ ἀπαιτήσεων τὰς πατέρας ,
τὰς δὲ λαϊκὰς Χριστιανὰς τῆς Ἱερουσαλὴμ μὴ δὲ
μὴν ἐσφορὰν διδοῖν πλὴν τὰ τέλη , ἥτοι τὰ χα-
ρηγία . πέμπτον , ὅτι τότε ἦσαν Στρατιῶται
35 πολλοὶ Χριστιανοὶ , ὡς ἦν καὶ ὁ Τζερωντᾶς Πελοποννή-
σιος Μπέης , ὁ ὠφελήσας τῇ πρῶτῃ τῇ Σελταὺν Σε-
λήμ μισιτάς τὰς Σιναίτας , καὶ λίαν αὐτὰς ὀρε-
γυτήσας , καὶ ἐλευθερώσας τὰ ἀφανισμὸν τὸ εἰς τὸ
Καὶ μετόχιον αὐτῶν ἐν τῇ τῆς κατωδρυσμῆς κρητῇ . 40



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ' ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

45

Ἀρεῖσις Λατίρε καὶ Καλβίνα , καὶ τίς ἡ αὐτῆς αὐτῆς , καὶ πόθεν ἤρξατο εἶρε , καὶ τίς ὑπερῆσεν
τὰ Λατίρε , καὶ πῶς ἡ τῆς Αἰρέσεως φλόξ αὐτῆς .

Κατὰ τὸ χιλιεσθὲν πρῶτα κτισθῶν ἐπὶ αὐτῇ δέκατον
ἔτος τότε Πάπας Λέων ὁ δέκατος ἐξέδωκε συγ-
χωρηχάρτας , ὅσον μὲν κατὰ τὸν ἄλλοθεν σκοπόν ,
εἶνα σιωπᾶν κρήματα , ὅσον δὲ κατὰ τὸ φαινόμενον ,
περὶ τῶν μελόντων ὡς ἀγνοεῖσθαι κατὰ τῶν Σαρα-
κηνῶν ὑπερῆς τῆς Χρυσῆς δῆθεν Ἐκκλησίας εἰς τὸν
κρητὸν τῆς Κρητῆς . κατέστησε γὰρ ὁ Πάπας

τὸν Ἀμπέρτον Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Μπαυιτίας ὡς ἄν-
την τὰ φρονίσαι καὶ ὄρεῖν ἄνδρα χρησίμος , ἵνα
εἰς ὅλην πῶς Γερμανίαν περὶ τὰ διακρίναι τὰ
τοιαῦτα συχωρηχάρτας . ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος ἐν κα-
θαρῇ συνειδήσει ἐξελέξατο ἵνα Δαβινιανὸν Ἰωάν-
νην Τερτζέλιον καλεῖσθαι , καὶ διωρίσασθαι αὐτὸν
Διακρίναι μίαν ποσότητα τῶν συχωρηχάρτων τῶν καὶ
αἰς

εἰς τὴν Γερμανίαν, ὥστερ δυσαρξήσαις Μαρτίνο
Λέτερο Λατίνῳ ἱερομόναχῳ, ὁ ὅπο τῷ ἁγίω-
τῳ τῶν Αὐγκσπινίων, ὁ καὶ τῷ διδασκαλίῳ
ἐκείνῳ ποιήσας, ὁμοίως καὶ ὁ Γουερνάλης τῶν Αὐγκ-
5 σπινίων τῷ πάλαι Στανπίτσης, ἤρξαντο ψέγειν τὰ
τοιαῦτα συγχωρηχάρτια, καὶ μάλιστα ὁ Λέτερος
ἐπ' Ἀμβανῷ ἐβρόνταν καὶ ἤσχετο κατὰ τὴν Ἰνδελ-
γουτζίαν, λέγων μὴ δίδοσθαι τοιαυτέρως ἀφῆσιν
καὶ συγχώρησιν. ὡφθη δὲ ὑπεραπώζων τῷ Λε-

10

τέρῳ ὁ Δεξὶς τῆς Σαξονίας Φεδερίκος, νέῳ καὶ ἡ-
δοικὸς ὡς τις πάλῳ ἀδάμας ὢν, ὅστις ἐποίησον
ἐπιβληθῆναι θέσεις περὶ τὰ συγχωρηχάρτια. τῷ
δὲ Τερτζελίῳ ὑπεραπώζων τῶν συγχωρηχαρτίων,
τῷ δὲ Λέτερι σφοδρῶς κατ' αὐτῶν φερσύνει, ἤρξατο
ἀνάπτεν ἡ φλόξ τῆς Αἰρέσεως, ἥτις καὶ μέλει τῆς
σήμερον ἀνάπτει εἰς Γερμανίαν, Οὐγγρίαν, Εὐδελί-
αν, Φρόντζαν, Εὐκλιτίαν, Οὐάταν, Σφειτζίαν,
Γοτθίαν, Δανίαν, Λεχίαν, καὶ εἰς αὐτῶν τῶν Ἀμερικανῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Σύγγραμμα Εὐρίκου Βασιλέως Ἀγγλίας καὶ Λετέρῳ, καὶ ἐμπρησίως τῶν βιβλίων αὐτῶν, καὶ συγγραφεὶς ἑτέραν.

15 Ο' Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ὁ Εὐρίκῳ ἔγραψεν
ἐναντίον τῷ Λέτερι εἰς βιβλίον σφώτατον καὶ
πολυμαθέςαν, ὅθεν ἐφομίδη ὑπ' αὐτῶν τῷ Πά-
πα Λέοντι τῆς πίστεως ὑπεραπιστής καὶ ὑπερ-
μαχῳ, ὡς διηγᾶται τῷ πάλαι Δίλιῳ εἰς τὸ χρονικόν
20 αὐτῶν. ἐγνώστε γὰρ ὑπερφανὲς τόσον ὅπο τῷ δεκάτῳ
τέτῳ Λέοντι, ὅσον καὶ ὅπο τῷ Κερόλῳ τῷ πέμπτῳ

ἀφανισθῆναι καὶ ἐμπρησθῆναι ὅλα τὰ βιβλία τῶν Λε-
τέρῳ ὡς βλάσφημα, πλήν γε αὐτῶν ἐξέλειψεν ὢν,
σωθείσας καὶ ἄλλας, ὡς καὶ ἄλλοι ἀμα καὶ καθεστῶν
καὶ τὰς Αὐγκσπινίους τὰς σωθισσώσας αὐτῶν κατα-
λιπεῖν τῷ Λετέρῳ εἰς τὴν Βιτιμπεργίδα, εἰ μὴ
αὐτῶν ὁμοῦς ἐτυπῆσαν ἡ σωθείσας αὐτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

25 Οἱ ἡ κατὰ τῆς Μυσταγωγίας κακία τῷ Λέτερι ἦν, ἵνα καὶ, τὰς ἀφίσεις καὶ συγχωρήσεις τῶν ἀμαρ-
τιῶν τῶν δέλων τῷ Θεῷ σὺν τῇ μνημόσυνῳ τῶν μοναχῶν ἐξαλείψῃ. Διὰ τὸ πρὸς τὴν Πάπαν πᾶσιμα.

Εἰσάδων, λέγει τις Θεολόγῳ καὶ ἐκλαβὴς
αὐτῶν, μετ' ὀσμεινίας μαθεῖν, τίς ἡ ῥασαῦτη
30 κακία κατὰ τῆς Μυσταγωγίας, καὶ ἔγινον ὅτι τὸ πᾶν
ἦν διὰ τὸ λέγειν ἡμᾶς αἱ, ἵπτερ ἀφίσεις καὶ συγ-
χωρήσεις τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δέλων τῷ Θεῷ. καὶ
λαίπδον ὅλον τῷ ἐπονηρόσαςτο ὁδοιῶται. Λέ-
τερος ἐξαλείψαι ὅπο τῷ πρὸς τῆς γῆς, καὶ
35 ἐπονηρῶς καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν μοναχῶν, διότι
ἐν ὅσῳ ἦσαν μερίδες, μνημόσυνα, τεσσαρεσκαθῆ-
μεροι Λετέρῳ ἐν τῇ τῷ Χρυσῷ Ἐκκλησίᾳ, ἡ πλῆ-
σις τῶν Χριστιανῶν ἐφυλάττετο, διεσπείριζετο, καὶ ἀπα-
ράφρασετο ἔμνε χιτὸν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. ὁ φι-
40 λομαθὴς ἰδέτω τῷ Διόλεξιν τῷ γουερνάλῳ ἐν τῇ
ἐκείνῃ τῷ Δεξίῳ τῆς Σαξονίας Γεωργίᾳ, ἐν ᾗ ὡφθη

Λέτερος λίαν θρασὺς καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον θυμώ-
δης, ὅθεν λέξαντῳ αὐτῷ ἐνός τινῳ. ἄλλοι παρ-
μοῖς αὐτῷ κατὰ τῷ θρασυτέτῳ καὶ ὑπερφανίαν
ὑπέργκα, ὡς δηλαδὴ ἔχ' ἀρμόζει αὐτῷ τισέτον
ταρῶσθαι, ἀπέκρινθ' αὐτῷ κατὰ τὸ αὐτὸ θράσος
καὶ θάρρος. εἰπὼν, μήτε διὰ τὸν Θεὸν ἤρξατο ἡ
ὑπόθεσις αὐτῇ, μήτε αὐθις διὰ τὸν Θεὸν μέλει
τελεσθῆναι (ὡς αἱ εἴλεγε διὰ τὸ πρὸς τὴν Πάπαν πᾶ-
σιμα καὶ τῷ φιλαργυρίῳ αὐτῷ ἡθελῆσε γυνέσθαι
Ἀρχηγὸς Αἰρέσεως, ἣν καὶ τοὶ γινώσκοντες ἀπώλεσαν ψυ-
χῶν, ἔχεται ὁμοῦς τῆς γνώμης αὐτῆς) καὶ ὁμοῦς
ἐκ Θεοῦ δὲν Ἀρχεῖται, καὶ εἰς Θεὸν ἀπαυέσθαι με-
μαθήκαμεν ἑμόνον ὅπο τῷ Σικελιώτῃ, ἀλλὰ μάλι-
στα ὅπο τῷ Ναζιανζηνῷ ἐν τῇ Ἀπολογητικῇ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

45. Περὶ τῷ συζευχθέντῳ Μοναχείῳ Λετέρῳ, καὶ τῷ Λετιρίσαντος Βασιλέως Ἀγγλίας τῷ ὀγδόῳ.

Αἰὲς τῆς παρανομίας τῷ Λετέρῳ. ἔχ' αὐρήκον
ἄλλοι λαβεῖν εἰς γυναικῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ τῷ μοι-
στρίαν Αἰκατερίαν ὁ δὲ τῷ Διαβόλῳ ὡς κακο-
50 νόμος. ὡς τῷτο διηγᾶται ὁ Σέρι. ἀλλὰ καὶ ὁ κα-
λὸς ἦν ἐκείνῳ ὅτις Ἀγγλίας Βασιλεὺς ὁ ὀγδόος
ἐπεσπείρισε διὰ τὸ θηλυμῶδες αὐτῶν, καὶ διὰ τὸ
χρῆμα τῆς κακοδοξίας αὐτῶν ὅπο λυγρὰς τῶν ὀμίμων

αὐτῶν γυναικῶν Αἰκατερίαν, καὶ λαβεῖν τῷ ἐρωδιῶν
αὐτῷ Ἄνναν, τῷ δὲ Πάπα μὴ συγχωρήσαντος αὐτῷ
ὅπο ῥάμης τὸ Διόλεξιν, ἐγνώσθη Λέτερι, καὶ
ἐκλήθη κεφαλὴ τῆς Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας.
τίς λαίπδον μὴ καγχᾶσθαι τῷτο ἀνέων; καὶ ὅπο χι-
σμητικῶς ἐγνώσθη κεφαλὴ καὶ ἴδρα ἐπικακώρησεν
τῆς πολυπλόκης Αἰρέσεως.

Περὶ τῆς αἰφνιδίᾳ τελευτῆς Μαρτίνου τῷ Λυτέρῳ, καὶ ὧν ἔζητοσεν ἐπ' αὐτῷ, καὶ περὶ Ἰωάννου τῷ Καλβίνῳ, καὶ τῶν ἐν ἑαυτῇ αὐτῇ παθόντων, καὶ τῆς βεβήλης ζωῆς, καὶ πότε ἀπερρέαζεν τῷ βίῳ.

Ἀπέθανε δὲ ὁ ἄριστος ἄρχιεπίσκοπος Λυτέρος αἰφνιδίᾳ θανάτῳ, ἐξήκοντα καὶ τρία ἔτη ζήσας, ὡς ἴσους τῷ ὁρίστικῳ ὄντι. ἤματι δὲ τότε καὶ Ἰωάννης ὁ Καλβίνος, ὁ λεγόμενος Σαθῆναι ὁδός (ἦν γὰρ φεαυγοῖερός τις πᾶσι) κανονικὸς εἰς τὸ Νοβοδιύνιον, ὡς φησὶ ὁ Βέσπερ. ἦν δὲ λίαν φιλάδου, ἔφερε γὰρ ἐν ἑαυτῇ ἐνέα κόκκους ἀρδρείν, κώληκα, δυσμερίαν, φθίσιν, αἰμορροί-

δας, ἄσθμα, ἥμικρανίαν, δινηκτὴ κατάρσιον, καὶ αἱματώδη ἐμετόν. κατὰ ἀλήθειαν ἔτε ὁ σικωληκώρως σκῆν. Ἡρώδης δυνάμει συγκρίνεται τῷ Καλβίνῳ κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς νόσους, ὡς βεβαίῳ τῷ Βέζας ὁ μαθητὴς αὐτοῦ. ἀπέθανε δὲ ὁ Καλβίνος κατὰ τὸ χιλιοστὸν πεντοκοσέσθον ἐξηκοστὸν τέταρτον ἔτος, δυσχερὲς εἰς αὐτῷ, ὡς ἔρηται, καὶ ὑπερὶ τὴν Σαρδανάπαλον καὶ Εὐκλεον βέβηλος.

Περὶ τῆς τῷ Καλβίνῳ καὶ Λυτέρῳ Αἰρέσεως, καὶ τῶν μαρτύρων αὐτῆς δογμάτων, καὶ ἐκ ποίων Αἰρέσεων σύγκεται, καὶ τίνα τὰ συμπεράσματα ἐκ τῶν βλασφημιῶν αὐτῶν.

Ἡ Αἰρεσις τῷ Καλβίνῳ καὶ Λυτέρῳ ἔδωκε ἄλλο ἐστίν, ἢ ἡ μία σωμαθροῖσι πολλῶν Αἰρέσεων, πάσας γὰρ τὰς βλασφημίας τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων Αἰρετικῶν σχεδὸν σωμαγωγόντες, σωμαέσησαν πᾶσι ἰδοὺ αὐτῶν ἀσέβειαν. καὶ δὴ λέγουσι μὴ εἶναι τὰ ἔργα ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν, ὡς ἀρκέσει μόνη τῆς καθαρῆς πίστεως, ἀλλὰ τῷ ἦν Αἰρεσις Σίμωνος τῷ μάγῃ, καὶ μάρτυς ὁ Εἰρηναῖος βιβλίᾳ δαυτέρᾳ κεφαλαίῳ ἐκκοσῶ, ἦν ἔτιγε τῷ Αἰρεσι τῶν Αἰνομίων, οἱ ἡ ἐκκλησία ἀναθεματίσκει ἐν ἑαυτῇ τελακοσῶ ἐξηκοσῶ, καὶ μάρτυς ὁ Αὐγουστίνος Αἰρέσει πονηκοσῇ ἐνάτῃ. λέγουσιν ἀρκετὴν εἶναι μόνην ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πᾶσι γραφῇ, τῶν δὲ πατέρων τὰς ἐρμηνείας εἶναι ἀνωφελείς, ὡς ἔλεγον ὁ Εὐτυχὴς ἐν τῇ τρίτῃ σωμαλόσῃ τῆς ἐπὶ Φλαυίαν Σωδόκῃ, ἥτις καὶ ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Σωδόκῃ. ἔλεγε γὰρ ὁ Εὐτυχὴς, εἰδέτω τυχόντι παρ' αὐτῶν (τῶν πατέρων) ἐν τισὶ λέξεσι ἢ ἀσφαλῶς, ἢ ἀσφαλῶς, τῷ μὴδὲ ἀσφαλῶς, μὴτε καταδέχεται, μόνως δὲ τὰς γραφὰς ἐρμηνεύει ὡς βεβαιότερας ἔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως, καὶ αὐτὴ ἡ Αἰρεσις ἀνεθεματίσθη εἰς τὴν Ἀρεον, Νεστόριον, Διόσκορον, καὶ μάρτυς ὁ Αὐγουστίνος βιβλίᾳ πρώτῃ κατὰ Μαξιμίου κεφαλαίῳ δαυτέρῳ. ταύτῃ πᾶσι Αἰρεσιν ἀνεθεματίσκει καὶ ἐβδόμῃ Οἰκουμενικῇ Σωδόκῃ. καὶ ἐν τῇ Σωδοκῇ τῆς ὁρθοδόξου ἀναγνώσκεται, εἰ τις πᾶσι γραφῇν δέχεται ἄλλως παρὰ ἡμετέρας αὐτῶν οἱ ἅγιοι πατέρες, ἔστω ἀνάθεμα. καὶ ἐν τῇ πρώτῃ πράξει ἡ αὐτὴ ἐβδόμῃ Σωδόκῃ λέγει, εἰ τις ἀμείβει τὰς φωνὰς Ἀρείου, Νεστορίου, Εὐτυχίου, Διόσκορου, ὡς εἰ μὴ ἐκ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας ἀσφαλῶς διδασκαλίας, ἢ ἐπὶ ἐπόμεθα τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων, ἀνάθεμα. λέγουσι τὸν Λυτέρον καὶ Καλβίνον καθαρῶς πᾶσι ἐκκλησίαν ὑπὸ πολλῶν σφαλμάτων ὧν ἐδέξατο ἡ ἐκκλησία, ἀλλὰ τῷ ἦν Αἰρεσις τῶν ἀσεβῶν Αἰνο-

μίων, λέγου γὰρ ὁ Θεόφιλος ἀναγνώστης τριακοσῶ 20
ἐπὶ, ὅτι ἔλεγον οἱ Αἰνομιοὶ Λέτιον καὶ Εὐνόμιον μόνως ἀνακαθῆναι τὰ τῆς ὁσεβείας δόγματα τῇ χερσὶ συγκρατούμενα τετραδύμῳ. ἴδε καὶ Εὐσεβίου βιβλίᾳ πέμπτῃ κεφάλαιον ἔχαται, ὅπως οἱ τὰ Ἀρτέμιον φρονέοντες ἔλεγον, τὴν μὴ σωτέρας 25
ἀπαντας καὶ αὐτὰς τὰς ἀποδόχας παρεληφέναι καὶ δεδιδάχοναι ταῦτα, ἀντὶ ἑτοῦ λέγουσι, καὶ τετηρηθῆναι πᾶσι ἀλήθειαν τῇ κηρύγματι μέχρι τῶν Βικτωρίων χρόνων, ὑπὸ δὲ τῷ ἀσέβει αὐτῷ 30
Ζεφυρίῳ ἀσέβει χαρῆσαι πᾶσι ἀλήθειαν. Ἀρτέμιον τὸ μυστικὸν τῆς μεταίστες, καὶ τῷ ἦν Αἰρεσις τῇ Ναυάτῃ, ἡ ἀναθεματίσθη ἡ ἐκκλησία ἐξ ἐκείνης ἕως τῆς σήμερον. λέγουσι πᾶσι πρὸς τὴν θεωρητικὴν ἐκκλησίαν σκλεῖσαι, ἀρκετῶς δὲ μόνον αὐτῶν ὧν ἐν τῇ σωμαξῇ αὐτῇ, ὅπερ ἦν Αἰρεσις 35
τῶν Δονατιστῶν κατὰ τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας, καὶ ἴδε τὸν Αὐγουστίνον ἐν τῇ περὶ κρίσεως τῆς ἐκκλησίας κεφαλῇ πονηκοσῇ δαυτέρῳ. λέγουσι τῶν ἁγίων τὰ λέψαι, πᾶσι τῶν ἁγίων Εἰκότων σωματικῇ λέγουσι εἰδωλολατρείαν, ὅπερ ἦν Αἰρεσις 40
τῇ Βιγλαντίᾳ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Γερωνύμος, καὶ τῶν Εἰκονομάχων, τῶν ἀναθεματισθέντων ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κοινῶς ἐν τῇ ἐβδόμῃ Οἰκουμενικῇ Σωδόκῃ, καὶ ἰδίως ἐν ὅλοις τοῖς Πατριαρχείοις, καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ Ἰγνατίου καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ Φωτίου ταῖς Σωδόκῃ, καὶ ἐπὶ Νικηφόρου 45
καὶ μεθοδίου τῶν Πατριαρχῶν, ἀλλὰ καὶ κατ' ἑτέραν τῇ Κυριακῇ τῆς ὁρθοδόξου ἀναθεματίζεται ἐκείνη τῇ παλαιᾷ τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς καθόλου ἐκκλησίας. ἀποβάλλουσι τὰς πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν πεθινόντων, καὶ πᾶσι μεγάλην ποσάρεσιν, καὶ τετραδύμῳ καὶ παρὰ 50
σκήνῃ, καὶ πρὸς τὴν πᾶσαν ὁρθόδοξον ἐκκλησίαν, καὶ τῷ ἦν Αἰρεσις τῶν ἐρημικῶν Αἰνομίων, ἥτοι Ἀθανάσιος, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Αὐγουστίνος κατὰ Αἰρέσεων γραφῶν, καὶ ὁ Εἰρηναῖος Κύπρου ὁμολογεῖ ἐβδόμῃ ἐν αὐτῇ, καὶ Αἰρεσις ἐβδόμῃ ἐν πέμπτῃ τῶν 55
Αἰρέσεων

Ἀπὸ τῶν ὁσίων λέγει ὁ αὐτὸς Αἰρεσις ἐξηκουσῇ, Δε
 θὲ καὶ ὡς ἀδύνατον καὶ ἡδύνατον, ὅτι γὰρ πάντα ὑπὸ τῆς
 θείας γραφῆς διώκονται λαμβάνονται, διὸ τὰ μὲν ἐν
 γραφῇ, τὰ δὲ ἐν ὡς ἀδύνατον παρέδωκαν οἱ ἄνθρωποι Ἀπό-
 5 σοι, ὡς φησὶν ὁ ἄγιος Ἀπόστολος, ὡς παρέ-
 δωκεν ὑμῖν. καὶ ἄλλοτε, οὕτω διδάσκω. Καὶ ὡς
 ἔγω παρέδωκα ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις. Καὶ, ὁ κατέ-
 χετε, ὅπως ἐμὴ ἐκτὴ ἐπιστάσεται. Ὁ αὐτὸς Αἰρε-
 σις ποιητικῇ πέμπτῃ, Ἀποστόλων ὡς ἀδύνατον, καὶ
 10 γραφῇ ἄλλαι καὶ Ἀποδοχῇ διδασκαλίας, καὶ ἐκ
 τῶν ἡ ἀλήθεια τῶ ὅτι ἡσφάλισαι. ἔγω καὶ Βα-
 σίλειος ἐν τοῖς πρὸς Ἀμφιλόχιον κεφαλαιῷ ἐκείνῳ
 ἐξδόμῳ, καὶ πάντες οἱ πατέρες. Λέγουσιν ὅτι τὰ
 ἔργα τῶν πατέρων ἐσὶν ἁμαρτία, ὡς ὁ Καλβίνος
 15 ἐν τῇ πρώτῃ βιβλίῳ περὶ αὐτοχρησίας λέγει ρητῶς,
 ἁμαρτανεῖν οἱ ἴδιοι ἔτι καὶ εἰς τὰ καλὰ ἔργα, καὶ
 ὡς λέγουσιν καλὰ ἔργα, εἰς τὴν ἐκείνων θανά-
 σιμαί ἁμαρτία, καὶ ἐν τῇ ἀπαρέσει τῶ Λατό-
 μῳ λέγει, Πᾶσα δικαιοσύνη ἁμαρτία, πᾶν ἔρ-
 20 γον καλὸν ἁμαρτία. καὶ ὁ Ἀλτέριος ἐν τῇ περὶ
 ὁρίσεως τῶ Σταυρῶ λέγει, Τὰ ἔργα ἐσώζου, τὸ
 μαρτύριον ἔργον, ἄρα ἐσώζου. συμπεραίνουσι
 λοιπὸν ἐκ τῶν βλασφημιῶν αὐτῶν πρῶτον, ὅτι οἱ
 25 ἄνθρωποι ἔτε μὴ διωκόμενοι ἔργων καλῶν ἢ κακῶν
 ἀπορίζονται εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἢ ἀποβάλλονται εἰς
 κόλασιν αἰώνιον. δεύτερον, ὅτι ὁ Χριστὸς οὐκ ἀ-
 πείθων ἐστὶν πᾶσι, ἀλλ' ὑπὲρ μόνων τῶν ἐκ-
 λεκτῶν, οὐκ ἔστι τῶ Ἀποστόλου ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους
 δεύτερῃ. τρίτον, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξείλετο πᾶσι τῶν χρί-
 30 σιν, ἀλλὰ μόνους τοὺς ἀπολεγόμενους, τέταρτον, ὅτι

ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκπέπληκται, ἀπώλεσε τὴν σω-
 τήραν φύσιν, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ αὐτοχρησι-
 ὦντε ἀνακατασταῖ ἁμαρτανεῖν. πέμπτῃ, ὅτι ὁ
 Θεὸς ἀποτίναξε τοῖς ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλὰ
 5 διώκονται πάντα ὅσα ἀποτίναξε αὐτοῖς φυλάττειν.
 ἕκτον, ἀρνεῖται ἐν τῇ Μυστηρίῳ τῆς Εὐχαριστίας
 γίνεσθαι μεταβολὴν τῶ ἄρτου καὶ τῶ οἴνου, ἀλλὰ
 μόνον σημεῖα ἀπλᾶ τῶν λέγουσιν, εἰ καὶ ὁ Ἀλτέ-
 ριος κατὰ τὴν Ἀσφίρει, λέγει γὰρ εἶναι τὴν χει-
 ρὸν ἐν τῇ ἄρτῳ καὶ τῇ οἴνῳ πραγματικῶς, ἀλλὰ χω-
 ρὸς μεταβολῆς τῶ ἄρτου καὶ τῶ οἴνου, ὡς αὐτὸς καὶ
 10 τὰ λοιπὰ πρὸς Μυστήρια Ἱερωνύμου, Χρίσμου,
 Μετανοίας, Εὐχέλαιον, Γάμον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Μυ-
 στήριον τῶ Βαπτίσματος λίαν βλασφημῶν. Ἔτι
 λέγουσιν μὴ Ἀσφίρει τὴν Ἐπίσκοπον τῶ Πρεσβυ-
 τέρος, ἀλλὰ τῶν εἶναι Ἐπίσκοπον καὶ Πρεσβυ-
 τέρον, ὅπερ ἦν Αἰρεσις τῶ Ἀρείου, ὡς λέγει ὁ
 15 ἄγιος Βασίλειος Αἰρεσις ἐβδικοῦς πέμπτῃ,
 καὶ ἴδε τῶ κερσίν τὸ περὶ Μυστηρίων καὶ ἀπολει-
 σμῶν, καὶ τῶ Συρίγῃ τὸ κατὰ τῶν κεφαλαιῶν Κυ-
 ρίλλῳ τῶ Λεκάρεως, ἐν δὲ τῇ παρόντι ἴδε τὸ τῶ Ἱε-
 ρεμίου τῶ Κωνσταντινουπόλεως, τῶ κατὰ τὸ χίλιον
 20 πρωταρχιστὸν ὁδοποιεῖν ἔτι καὶ τῶς ἐν Βιτεμ-
 περγίδι τῆς Γερμανίας Λατέρης γράψαντος ὁπο-
 λογίας τρεῖς, καὶ ἀναλύσαντος πᾶσαν αὐτῶν κακο-
 δοξίαν, καὶ διδάξαντος πᾶσαν ἀλήθειαν τῆς κα-
 θολικῆς Ἐκκλησίας, ἐλημερίων ὁπο τῆς γραφῆς
 καὶ τῶν πατέρων καὶ τῆς ἀληθοῦς ἀποδοχῆς ὡς ἀδύ-
 25 νατος ἄλλοις ἡμῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

35 Περὶ τῶν τῶ Λαθέρης ἄλλως ἄλλων τινῶν ἱστορούντων ἐπ' αὐτῇ τῶ τῶ Πάπα Ἰνδελγοντζιάν, τῶν κατὰ
 τῶ τῶ ἀργυρίων ποσότητα τὴν τῆς συγχωρήσεως χρεῖνοι ἐκταχέντων καὶ συσχεσάντων τῶ ἀγοράζοντι,
 ἔξω τῶν ἰδίων ἐτέρῳ τάγματι ὡς τῶ ἐαυτῶ ὑπὸ τῆς τῶ Πάπα ἀδελφῆς πωληθεσάντων ὁ Ἀλτέριος χαλι-
 πήνας, οὐκ ἔστι κατὰ τῶ Πάπα. καὶ περὶ τῆς ἐν Τριδέντῳ Συνόδου κατὰ τῶ Λατέρης, καὶ ὅν ἱστορεῖται
 40 Λατῖοι πολέμων Καρόλου Βασιλέως Ἀλαμανίας κατὰ Λατέρης, ἐν ᾧ καὶ εἰς τῶς ἡλίκας μυθολογεῖται.

40 Τινὲς δὲ ἱστοροῦσι τὰ τῶ Λαθέρης ἔργα, ὅτι ὁ Πά-
 πας μελετῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὅπως εὖ ῥη-
 πια λαμβάνει ἀργύρια καὶ ἐαυτῷ θησαυρίζει,
 ἔξεδωκεν εἰς τὸ παρὲν τὰς λεγομένας Ἰνδελγοντζίας,
 ἐν αἷς ἔλεγε ταῦτα, ὡς Ἀποδοχῇ Πέτρῳ καὶ ἁπ-
 45 τερπῶ Χριστῷ ἔχον ἐξουσίαν συγχωρεῖν ζωίας
 καὶ τιθεῖναι, καὶ μάλιστα τὰς ἐν τῇ καθαρτη-
 ρίᾳ πρὸς Ἀναμόντας, καὶ τῶ, Ἀλλὰ τὸ εἶναι
 ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῶ τὸ ἀπενεῖν πληθύνει τῶ μισθῷ
 τῶν παθιμάτων τῶ Κυρίῳ ἡμῶν μοτὴ καὶ πάντων
 50 τῶν ὁρίων, ὡς ἐπομένῳ αὐτῶν βιβλίῳ ἐν αὐτῇ κε-
 φαλαίᾳ δευτέρῃ. ἡ ἀποφασίς δὲ τῶν τοιούτων ἦν
 τῶ ἡμαχθῆναι ἀργύρια ὅτι μισθοδοσίᾳ δίδου
 τῶν στρατομάτων, οἵτινες ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατὰ
 τῶ Ἀραβικῶν ἐπολέμουν, ἵθις ἐν τοῖς συγχωρε-
 55 σιαῖς ἐβεβαίον, οἵτις ἐν αὐτῇ τμήμα ἐνὸς ὅλου

κλήρος ἔχον περὶ ἐνὸς στρατιώτη, ἔχον συγχώ-
 ρησιν ἐν ὅσοις ἀρμαρτητοὶ διέτρεν ποῖτε, οἵτις
 δὲ πλῆθος δόνη, κατὰ τὸ δόμα αὐτῶ ἦν καὶ τὰ
 τῆς ἀφίσεως ἔτη. ταῦτα τὰ συγχωρηχάρηα ἀ-
 πείσαντο ἵνα πανταχῶ τῆς φραγγίας κηρύξωσι,
 10 ἦν δὲ σωθήσεται τὰς ὁποῦ τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ
 γομῶν ἱερουργῶν φράγας ἐπ' Ἀμβωνῶν αὐτῶ
 κηρύττειν, τῶ δὲ τότε Πάπα Λέοντι δωρησαμένῳ
 μὴ αὐτῶ ἀδελφῇ Ἀνακτοῶν χιλιάδων γροσίῳ Ἰνδελ-
 γοντζίας τῶ πέμψαι καὶ Ἀνατολῇ ταῦτα, εἰς ὃν
 αὐτῶ ἀρέσκει τόπον, ἢ δὲ πέμψασα αὐτῶς τῶ Γερμα-
 νίαν, καὶ ἔσα ὁ Θεοκατάρατος γυνὴ λίαν φιλάρε-
 15 γους, ὅς ἐδωκεν αὐτῶ τῶ τῶ ἱερουργῶν τῶ
 ματι κατὰ τῶ σωθήσεται, ἀλλ' ἵνα σωθῶσιν πλῆθος
 ἀργύρια, ἐπώλησαν αὐτῶ τοῖς τῶ φραγγισια-
 νῶ φράγας, οἱ καὶ πλῆθος αὐτῶς ἦν ἔχον τιμή-
 20 ματος

μαρς, ἑλπίσαντες ἐκ τῆς ἀναπείσεως κέρδος τι
αὐτοῖς παλιγκληρώσει περὶ γυνήσεσθαι. ἀλλ' ἡ
ὑπόθεσις πρέξουσα μεγάλην σκάνδαλον καὶ κινὸν
αἰσταν, ὁ γὰρ Μαρτίνος ὁ Λέτερος μέγας Θεολόγος ὢν
ἀπὸ τῆς πάσης τῶν ἱερουργῶν, μὴ ὑπομένειν
ἀρπάζειν τῶν χειρῶν αὐτῶν τὸ ἐπιτηδεύμα αὐτῶν
καὶ τὸ κέρδιον τὰς φρατζεσκὰς, ἐπεχέρησε γε-
φην κατὰ τῶν συγχωρητῶν, ἔδωκε ταῦτα λέγων
ἀφελῆν τὰς ἀνθρώπους, ἕτερον Πάπαν τοιαύτῳ ἐξ-
οίαν ἔχειν, ἀλλ' εἶναι ταῦτα τῆς φιλαργυρίας αὐ-
τῆς καὶ τυρανίας περὶ φάσεις. αὐτὴ ἡ διδασκαλία τῆς
Λατίνης ἤρθε τοῖς πλοῖσι, μάλιστα τοῖς ὑπογυμνω-
θῆσιν ὑπὸ τῆς ἀπλησίας τῆς Πάπας, ἣν καὶ ἐδέξαντο
μετὰ χαρὰς. ταῦτα μαθὼν ὁ Λέων, ἔκραξε τὴν Λα-
τινὴν εἰς Ρώμην τὴν ὑποκταμένην αὐτῶν, ἕλπεσθαι μὴ
τερον εἰς Ρώμην τὴν ὑποκταμένην αὐτῶν, ἕλπεσθαι μὴ
ὑποκταμένης, ἔδωκεν ὁ Πάπας ἱναὶ ποιῆσαι Δι-
φόρος ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τῆς Μαρτίνου,
περὶ καθαρῆς ὑποβαλὼν καὶ ἀναθέματι τὸν
ἀνθρώπον. ἀλλ' αὐτὸς ἐκ τῶν παρεχουσας, ἡκό-
νησεν ἰχυρῶς αὐτῶν πῶν γλῶσσαν, καὶ ἐπεχέρησε
Διφόροις κεφαλῶν ἐλέγχων ἡ μόνον πῶν ἀκολα-
σίαν καὶ φιλαργυρίαν τῶν ἀρχιερέων τῆς Ρώμης,
ἀλλὰ καὶ καὶ ἐπικαλεῖσθαι Συνοδὸν τῆς θεωρηθῆναι
ἐν αὐτῇ πῶν ὑπόθεσιν αὐτῶν, λέγων εἶναι πῶν Συνο-
δὸν ἐπὶ πάντων, καὶ ἀκατάσχετος. ἐπὶ τῇ Πάπᾳ. ἐπε-
καλεῖται δὲ Συνοδὸν, ἐλπίει τὴν αὐτὴν τε ἀθροῦσθαι,
καὶ πῶν μεγάλῳ τῇ Πάπᾳ ἐξουσίαν συσταλῆναι.
πάντες δὲ μετὰ χαρὰς ἐδέξαντο πῶν περὶ τῆς Συ-
νόδου γνώμην, καὶ μάλιστα οἱ ἀρχιερεῖς, οἵτινες ἦσαν
ὡς ἀνδράποδα δεδωκυμένοι οἱ παλαίωροι, ὅπερ
γὰρ ἰδίους κόποις ἐκείνην τε, τῆτο ἦν τῇ Πάπᾳ,
αὐτοὶ δὲ μόνον ἦσαν αἵμον ἐν ταῖς χερσὶ φέροντες,
τετέστιν ἔδωκεν ὢν κεκοπίασιν ἔχοντες. ὁ δὲ Πά-
πας λίαν ἑσώδου ἐξῆλθε καὶ ὑποφυγὴν πῶν Σύ-
νοδον, ὅθεν εἰ καὶ Διὰ τὴν πάντας βουὴν κοινῶς καὶ ζη-
τεῖν Συνοδὸν, ἐπέτρεψε αὐτῶν γυνέσθαι, ὅπως τεχνη-
τῶς συνεπέρανε τὸν κινῶν, μετὰ τῶν αὐτῶν ὑπὸ
τόπῳ εἰς τόπον, καὶ πλοῖσι ἐρχόμενος αὐ-
τῆς, ἐφόρυσεν ἀφορμὰς καὶ μετέτιθε αὐτῶν εἰς
ἄλλον κινῶν, ὥστε παρελθὲν ἐν τῇ μεταξὺ ἑτη-
κοσιδύο. τῆτο δὲ ἐπὶ, ὥς αὐτὸν βαρυνθῶσιν οἱ ζητη-
τες Συνοδὸν, καὶ ἰσώσων αὐτῶν περὶ ἀθροίσεως Συ-

νόδου, ἡ καὶ ἐκὼν θελήσων αὐτῶν τελεῶσθαι, γυνέ-
σθαι τὸ παῦ αὐτῆς τῇ ἐξουσίᾳ τῶν αὐτῶν οἰκείων, τῶν
δὲ ὁρκῶν δηλονότι αὐτῇ οἰκνωσάντων. κατέπεσε
δὲ καὶ τὰς τῆς Συνοδου ἐξάρχους ποτὲ μὴ ἀπαλαῖς, πο-
τὲ δὲ δωρεῶς καὶ ὑποσχέσεσι μεγάλῳ ἀξιομάτων, 5
αὐτῶν δὲ ἡ καὶ ὁ Λέτερος, ἕτεροι οἰκῶν αὐτῶν ἡθέ-
λησαν ἀπελθεῖν εἰς πῶν Συνοδὸν, ἀλλ' ἐπεχέρησαν
ὁ πλοῖς καὶ βιβλίοις πολεμῆν τοῖς Ρωμαίοις. ἐγέ-
νητο δὲ ἡ Συνοδὸς ἐν Τριδύνῳ πολιχνίᾳ, καὶ τότε
οἱ Λατῖνοι ἰσορῶσιν, ὅτι κινήσεως τῆς Διέσεως 10
τῆς Λατίνης, ἐκστὴν καὶ συντήκοντα χιλιάδας Λα-
τινῶν ἀποκτείνον ἐν τῇ Γερμανίᾳ ὁ Βασιλεὺς τῆς
Αἰλαμανίας Κάρολος ὁ πέμπτος, ὅς καὶ ἄλλα πολε-
μικὰ ἐποίησεν αὐτοῖς, ἐμὴ ἐκώλυσεν αὐτῶν ὁ
Ρήξ τῆς Φραντζῆς Φρατζεσκῶν, πόλεμος κινή- 15
σας κατ' αὐτῶν, καὶ ἐγένετο αἰτία ὁ χριστιανικῆτος
Ρήξ κατὰ πατρίδα πῶν Ρώμην, καὶ φυγὴν καὶ τὸν
Πάπαν Κλήμντα τὸν ἑβδόμον εἰς τὸ Κάστρον τῆς
Ἀρχαγγέλης. ἀλλὰ δὲ (λέγουσιν οἱ αὐτοὶ) καὶ Παῦ- 20
λος ὁ τρίτος Φρυντίδα ποιέμενος τῆς παῦσαι πῶν 20
Διέσεως τῆς Λατίνης, διώρυσεν Συνοδὸν γυνέσθαι
πρῶτον μὴ εἰς Παύστραν, εἴτα εἰς Βικιντιαν, καὶ
τελευταίον εἰς τὸ Τριδύνον, Διὰ τὸ εἶναι πλησίον πῶν
Γερμανίαν, καὶ μὴ εἶναι ἀπεφασίσει τὰς Λατίνους
καὶ Εὐαγγελικὰς καὶ Πρωτεσάντες. καὶ εἰ καὶ περὶ 25
γραψὼν ὁ Πάπας διπλωμα πρὸς τὸν Κάρολον ἵνα
συγκατανοῦσιν γυνέσθαι πῶν Συνοδὸν, καὶ ὁ Κάρολος
εὐχαρίστησε τὴν Συνοδὸν, ἀλλὰ πάλιν ὁ Ρήξ τῆς
Φραντζῆς ἐκώλυσεν αὐτῶν τοῖς πολέμοις αὐτῶν, ὁ 30
30 ὁ Χρυσὸς Κάρολος ἠναγκάσθη ποιῆσαι εἰρήνην
διὰ τὸ καλὸν τῆς Συνοδου. ἀλλ' οἱ Διέσεως κατὰ-
φρονῶντες τῇ Καρόλῳ ἀπαμείνουνται πῶν Συνοδὸν.
κινήσεως δὲ πάλιν τῇ Καρόλῳ κατ' αὐτῶν ὁ πλοῖς,
ἐνέκειντο τῷ πολέμῳ ἔση ὁ Ἡλίου ὡς ἐπὶ ἵσος τῇ 35
Ναυῇ, ἵνα κατακοπῶσιν ὑπὸ τῇ Καρόλῳ αὐτῶν οἱ
νέοι ἐφόρυσεν τῆς παιτόλμης Διέσεως, καὶ ταῦτα
μὴ οἱ ὑπὸ τῆς Ρώμης ἰσορῶσι περὶ τῇ Λατίνῳ. τῆ-
το γεμῶν τὸ εἶναι τὸν Ἡλίου ὁμοιόν ἐστι ψυδῶν τῇ
αἰωτέρῳ ἀρηνίᾳ βιβλίου ὁ γὰρ κεφαλῶν εἴτω, 40
ὅτι ἐς τὸ Ἡλίου καὶ ὅτε ἐλαβον πῶν ἱερσαλὴμ οἱ
Λατῖνοι ὑπὸ τῶν Ἀράβων, καὶ ἴδον τὸν τόπον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Ὅτι ἡ ἐν Τριδύνῳ Συνοδος ἐκ ἥν κατὰ πρῶτον λόγον Διὰ τὸν οὖν, ἀλλὰ Διὰ τὸ ὑψος τῆς μοιότητος
τῇ Πάπᾳ καὶ ἡ ἐφέρετο ὁ Λέτερος, καὶ περὶ τῶν τρισηνδὲκα βλασφημιῶν αὐτῆς δογμάτων, ὡς αἰ-
ἀναθεματίζει πῶν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, τὰς ἁγίας πατέρας, τὰς ἀποστόλους, καὶ αὐτῶν τὸν Χριστόν.

Η' καὶ Διὰ τὴν Συνοδὸν ὅτι εἶπε τινὰ καλῶς κατὰ
τῶν ἁγίων Διέσεως περὶ μυστηρίων, περὶ σωτηριῶν
καὶ δικαιοσύνης, περὶ τῆς καθολικῆς ἀμαρτίας, καὶ
περὶ ἄλλων τινῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ὑποδο-
τέα ἐστίν, ὅτι δὲ ἐν τοῖς καλοῖς ἐγκατέμισε πολε-
μικὰ βλασφημία, ὡς ἐπὶ καὶ ὑποτρέπαιός ἐστι.

Διὰ τὴν ἡν, εἰ καὶ μὴ περὶ πατρῶν, ἀλλὰ περὶ 50
τινῶν ἡν ἐξέδωκε, ἡ βιβλίου βλασφημιῶν, καὶ
πρῶτον, ὅτι οἱ Πάπαι ἐπὶ αὐτῶν πῶν ἀθροῖσιν αὐτῆς
χρὶδὸν ἐπὶ ἐκκοσίδυο, τὸ δὲ αὐτοῖς ἔχῃ ἱνα αὐτοῖς τρε-
πον καταβαλῶν τῇ Διέσεως, ὅπως ἐπὶ αὐτοῖς καὶ
τῶν Διέσεως ἐκκόλως καταβαλόντων ὑπὸ τῇ γροφῇ, 55
καὶ

καὶ τῶν πατέρων, ἀλλ' ἵνα διωθῶσι κατασκευάσαι
μηχανῶν περὶ τῆς μὴ μεωθῆναι τῷ ὑπόλοιπῳ ἐ-
ξουσίᾳ τῆς Πάπας, καὶ γὰρ ταύτῃ ἐμάχοντο πρὸς
παντὶ λόγῳ Ἀπείρου καὶ Καλλίστου, ὅθεν ἡ Σύ-
5 νόδος ἐκ τῆς κατὰ πρῶτον λόγον Δ' ἡ Θεοῦ καὶ τῷ
Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ Δ' τὸν Πάπαν καὶ τὸ ὕψος τῆς
μοῦστικης αὐτῆς. δούτερον, ὁ Πάπας Παῦλος ἔγρα-
φον ἐν τῇ βέλῃ αὐτῇ Δ' τῷ Ἀθροισμῷ αὐτῆς τὰ ρή-
ματα τῶν πρὸς αὐτῇ Βουλῶν, μαῶν δὲ ἐπο-
10 λυπλασάσας αὐτὰ εἰπὼν, Περγέου, Καταγ-
γέλου, Συγκλητῶν, Σωζανῶν, Ψηφίζομεθα,
Οὐρίστων, καὶ Περγασίων. Ἀλλὰ ῥητόν, ὅτι τὰ
ρήματα ταῦτα ἐγγράφῃς ἐν ταῖς ὑπὸ τοῖς Κε-
λεσίς, Λέοντος, Ἀγάθωνος, καὶ Ἀδριανῆς τῶν
15 Ἀρχιερέων τῆς Ρώμης ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ καὶ
ἐκτῇ καὶ ἑβδόμῃ ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, μά-
λιστα ἐκ τῶν δευτέρων καὶ πεντηκοντηκῶν καὶ ὡρα-
κλήνως ἐγγράφον, καὶ ἴδε αὐτῶν τὰς τόπας.
ὥστε ὁ Πάπας Παῦλος ἀντίπαπας ἐστὶν ἐκείνους, καὶ
20 ὁ Ἀγάθος, ἀλλὰ ἄλλοι τῷ Ἐκκλησίᾳ Ἀναρχίζον
καὶ καταπατῶν καὶ τῶς ἀφαιρῶν. τρίτον, τὸ
σύμβολον τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Οἰκου-
μενικῶν Συνόδων ἀρτῶν αὐτῶν βιβλία ὁ γὰρ κε-
φαλῶν δευτέρων ὅτι ἀνεμνήσκω ἐν πάσαις ταῖς
25 Ἀνατολικαῖς καὶ Δυτικαῖς Ἐκκλησίαις ἀκρονο-
μήν, ἀλλὰ δὴ καὶ Ἀνυπακούει βεβαίως, λέγων
περὶ τῆς δευτέρας Συνόδου, ὅτι ἔδωκε τῷ Συμ-
βόλῳ τύπον, ὅ ὅλη τῶν Γραικῶν καὶ τῶν Λατί-
νων ὁμολογία κηρύττει, τῶ δὲ καὶ ὡς τῶν
30 αἰώνων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἔως ἐφυλάχθη,
ἡ παρῶσα ὁμοῦ Συνόδου βεβαίως αὐτῇ, ἀλλὰ μετὰ
τῆς πεντηκοντηκῆς, ὥστε αὐτῇ ἐπὶ τῇ πράξει τῆς
καθόλου Ἐκκλησίας, καὶ ταῖς πρὸς αὐτῆς αἰνῶν Οἰκου-
μενικαῖς Συνόδοις, καὶ λοιπὸν ἐκ αἰῶνα μήτε κα-
35 νονική, ἀλλ' ἀριδὴως ἐκφραζομένη. τέταρτον,
ἡ πρῶτος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς ἀρε-
μαῖς τῷ ὁρθοδόξῳ καὶ πεντηκοντηκῇ τῇ ἀσεβείᾳ,
καὶ ἐν τῇ Αἰρετικῇ, ἐκ καταρτισμῶ ὁ ἑβδόμος Κα-
νὼν τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, χρεῖται τὸ
40 αἶνον Μύρον ἐς κοινωνίαν αὐτῆς δεχομένη, ἡ δὲ
παρῶσα Συνόδου ἀναθεματίζει ἐν τῇ ἐνώτῳ κεφα-
λαίῳ τῷ πρῶτῳ ταύτῃ, τετέστι ἀναθεματίζει τῷ
Ἀνατολικῷ Ἐκκλησίᾳ φυλάττειν τὸ κανονικὸν
ἔθος. πέμπτον, ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ὁποῦ τῶν
45 Ἀποστόλων ὡραλαβῆσα, βαπτίζει ἐς τρεῖς κατα-
δύσεις καὶ ἀνάδύσεις Δ' τὸ τελευτάσας τῆς Θεο-
τητος καὶ τῷ τελήμερον Ἀνάσσειν, καὶ μάρτυρες
Κανόνες ὑποσολικοί καὶ οἱ αἰῶνι πατέρες, ἡ δὲ πα-
ρῶσα Συνόδου ἐν τῇ τρίτῃ Κανόνι πρῶτα ἐκτῇ
50 ἀναθεματίζει τὰς λέγοντας, Οὐ καλῶς ἐποίησαν ἡ
ἐνώτῃ Ἐκκλησία κακοτομήματα ἐς τὸ Βαπτισμα,
καὶ ἔως ἀναθεματίζει τῷ καθολικῷ Ἐκκλησίᾳ,
τὰς αἰνῶν πατέρας, καὶ τὰς αἰνῶν Ἀποστόλους
αὐτῆς. ἔκτον, τὸ αἶνον Μύρον κατασκευάζει μὴ
μόνος ὁ Ἐπίσκοπος, χρεῖται τὰς βεπτιζομένης καὶ

ὁ Ἐπίσκοπος καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ αὐτῇ δόξα καὶ
πρῶτος ἀρχαία ἐπὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. ἡ δὲ
παρῶσα Συνόδος λέγει ἐν τῇ ἑβδόμῃ αὐτῆς πρά-
ξει, Ἐαὐτὶς εἶπεν τῆς βεβαίως ὑποκρίναι μὴ
μόνον τὸν Ἐπίσκοπον εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἱερέα,
ἀνάθεμα, καὶ ἔως ἀναθεματίζει πάλιν τῷ κα-
θολικῷ Ἐκκλησίᾳ. ἑβδόμον, ὁ κύριος μόνος
ὡρεσε, λαβετε, φάγετε, καὶ πίετε ἐξ αὐτῆς παν-
τες, καὶ οἱ αἰῶνι πατέρες ἔως ἐδέξαντο τὰς λό-
γους τῆς κυρίας, ἵνα πάντες οἱ Χριστιανοὶ δηλονότι
τρώγῃσι τὸ σῶμα καὶ πίνῃσι τὸ αἷμα, ὁ δὲ Πά-
πας ἐκινετόμησε κατὰ τὴν αἰών καὶ αὐτῇ τῇ Χρι-
στῇ, καὶ ἔκρινε τὰς λαϊκὰς μόνους τῆς ἐνὸς εἶδος, ἡτοι
τὰ ἀρετὰ κοινωνεῖν, τῶ δὲ ἐβεβαίωσαν πρῶτερον
καὶ ἐκ Κωνσταντίας καὶ Βασιλεῖα λαϊνικαὶ Συνόδοι,
ἀπεδέχθη δὲ τῶ καὶ ἡ παρῶσα μετὰ μεγάλης
βλασφημίας, καὶ γὰρ ἀναθεματίζει τὰς λέγοντας
μὴ ὁλόγως ποιῆσαι τὰ τῷ τῷ ῥωμαϊκῷ Ἐκκλη-
σίᾳ. ὁ γὰρ, ὁ κύριος εἶπε, λαβετε, φάγετε,
καὶ πίετε ἐξ αὐτῆς πάντες, καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκ-
κλησία ἀπ' ἀρχῆς παρέχει τῷ κοινωνίᾳ τῆς Μυ-
στηρίας καὶ τοῖς παιδίοις, ἡ δὲ ῥωμαϊκὴ, ἡτοι ἡ
παπικὴ Ἐκκλησία διώρεσε μόνον τὰς μεγάλας
μεταλαμβάνειν, ἐμὴ καὶ τὰ παιδία, τὰς δὲ λέ-
γοντας μὴ ὁλόγως ταῦτα πεποιθῆναι τὴν παπικὴν
Ἐκκλησίαν καὶ διορίσαι, ἀναθεματίζει, καὶ ἔως
πάλιν ἀναθεματίζει τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν,
καὶ τὰς αἰνῶν πατέρας, καὶ αὐτὸν τὸν Χριστόν. ἔ-
νατον, ἐν τῇ ἑβδόμῃ αὐτῆς Κανὼν ἀναθεματίζει τὰς
Δ' μοιχεύειν ποιῶντας Διζύγιον, καὶ ἔως ἀνα-
θεματίζει τὸν ἐπόντα, ὅστις ὑπολύσῃ τὴν γυ-
νῆκα αὐτῇ παρὲς λόγους πορείας, καὶ τῷ
καθολικῷ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τὰς αἰνῶν πατέρας.
δέκατον, ὑποτίθῃσι τὸ καθαρτήριον πῦρ, καὶ
βεβαίως τὰ συγχωρητικὰ τῷ Πάπᾳ. εἰδέκατον,
ζητῶσιν οἱ ἐν αὐτῇ πατέρες τῶν πεπραγμένων τῷ
ἐπικύρωσιν ὡς τῇ Πάπᾳ, καὶ ἐσυγκατάθεσιν
καὶ συμφωνίᾳ ἐζήταν, ἐκ ἀπαικῶς ἦν, ὡς ἀρτῶν
αὐτῶν, καὶ ἴδε τὰς τόπας τῶν ὑπὸ τοῖς τῶν
Οἰκουμενικῶν Συνόδων πρὸς τὰς Πάπας, καὶ μέρες
τρίτης κεφάλαιον πέμπτον. εἰδὲ ἐζήταν ἐπικύρωσιν
ὡς αἱ παπικαὶ βέλονται, σημαῖον ἐστὶν ἀνομίας ταῖς
πρὸς αὐτῆς Συνόδοις ἐκρηγνύσας καὶ ἐν τῇ. εἶπα
τὸ ἐπικύρωσιν καὶ τῷ λαῷ τῶν Χριστιανῶν δέδοται, καὶ
ἐν τῇ Πάπᾳ, ἡ ἐτέρῃ τινὶ μόνῳ, καὶ ἴδε τῷ ὑπὸ
τοῖς τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς πρὸς τὰς δυτικὰς
Ἐπισκόπους, ὅπως φησὶ τὸν λαὸν ἐπικυρωσιν τῷ
τῷ Κωνσταντινουπόλεως Χριστιανῶν. δωδέκατον, ἐν
ταῖς φήμας πρῶτον ὁ φησὶ τὸν Πάπαν, εἶτα τὸν
Ἀντικεράτορα καὶ τὰς βασιλεῖς, ὅπως ὅτι ἐκ τῶν
ἐστὶν, ἴδε αὐτῶν τὰς τόπας τῶν Οἰκουμενικῶν Συ-
νόδων, ὅπως πάντοτε οἱ Ἀντικεράτορες ἀρτῶν
καὶ ἐν ταῖς φήμας πάντων τῶν Πατριάρχων. δέ-
κατον τρίτον, ἐν ταῖς ὑπογραφαῖς ἐγγράφων πρῶ-
των οἱ Λεγάτοι τῷ Πάπᾳ, δούτερον οἱ μὴ Λεγάτοι

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΤΣΑΝΤΩΝ

1160

Καρθηνιάσις . τρίτον, οί καλόμενοι Πατριάρχαι Γέρο-
σολύμων, Βουετίας, καὶ Ἀμφιλογίας, ὅπερ καὶ
αὐτὴ κληρονομία ἐστὶ παλαιά· τὸ παλαιότερον τῶν

κληρικῶν τῶν Πατριαρχῶν, καὶ ἴδι αὐτῶν βι-
βλία δεκάτη μέρος ἑκτὸς κεφάλαιον πρῶτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

5

Ὅτι ἡ παρῶσα ἐν Τριδόντῃ Συνόδῳ καὶ τοὶ παπικὴ καὶ ἀθέμιτος ἐστὶ, σιωπᾷται ὁμοῦ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῆς
διορισθέντων, δεκαχῶς ἔχον τὴν κοινότητα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ κύριον καὶ τὴν αὐθιότητα, καὶ καταστρί-
φεται καὶ τὸ ἴδιον ἢ τὰ Παπὰ μοναρχία.

10

Η παρῶσα ἐν Τριδόντῃ Συνόδῳ ἐκ παπικῆ καὶ
νεωτερικῆ καὶ ἀθέμιτος ἐστὶ Συνόδῳ, ἐν ταῖς ὑπο-
δράσειν ὁμοῦ τῶν παρ' αὐτῆς διωρισμένων ἐκ ἡδυνή-
θη μὴ εἶναι καὶ ἄκιστα τινὰ, ὑποβλέποντα πρὸς
καταστρίφω τῆς μοναρχίας τῆς Παπᾶ, καὶ πάσης ἀ-
πολύτης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξουσίας, λέγει γὰρ περὶ
ἐαυτῆς ἐνοχῶσα τε πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς ἀπαγο-
ρευόμενα τοσούτῳ μείζοντι ὡς πᾶσιν ὑπολήψεις
καὶ τιμῆς ἀξιοθέσθαι, ὅσων αὐτὸν μείζονι καὶ πλη-
ρεστέρον πατέρων ἀθροίσματι καὶ παρὰ τὴν κεκυρω-
μένη καὶ κατασφαλισμένη ὡς, πρῶτον τρίτῃ. δό-
τερον, λόγον ποιούμενη, τίνα ἐστὶ τὰ βιβλία τῆς ἀγίας
γραφῆς, τὰς ἀγίας πατέρας παρὰ τὴν κεκυρω-
μένη αὐτῶν, καὶ τὴν ὑποδοχὴν τῆς κοινότητος ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ, φησὶ γάρ, τοῖς τῶν ὁρθόδοξων πατέ-
ρων ὑποδείγμασι καὶ κατακληθήσασα, καθὼς καὶ ἐν
τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ (τὰ βιβλία) εὐδόξως ἀ-
γαλίσκονται, ἐν οἷς καὶ τὴν Ἐκδοσιν τῶν ἐβδόμη-
κοντα περὶ τῆς πασῶν τῶν Ἐκδόσεων ἐν ταῖς δια-
λέξεσι καὶ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς πίστεως. καὶ ὅτι μὴ
χρηθῇ τὰ Εὐαγγέλια ἄλλως, ἐμὴ ὡς ὥσπερ καὶ
νοεῖ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, ἥς ἐστὶ τὸ κέντρον, τίς ὁ
τῶν γραφῶν γνήσιος ἦς, πρῶτον τετάρτῃ. τρί-
τον, περὶ τῆς παρονομαστικῆς ἀμαρτίας ἀπαλαμ-
βάνουσα λέγει, ταῖς τῶν θείων γραφῶν, ἐστὶ δὲ
ἀγίων πατέρων, καὶ μάλιστα ὁδοκίμησάντων Συνό-
δων (ἦτοι κληρικῶν καὶ ὁρθῶν) μαρτυρίας, καὶ
τῇ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς γνώμῃ καὶ συμφωνίᾳ
κατακληθήσασα περὶ τῆς παπατορικῆς ἀμαρτίας
ὁμολογῆ καὶ ὑποφώνηται, πρῶτον πέμπτῃ. τέταρ-
τον, ἐν τῇ ἑκτῇ πρῶτῃ φησὶν, Ἀληθὴς ἐστὶ διδα-
σκαλία, ἣν ὁ κύριος ἐδίδαξεν, οἱ Ἀπόστολοι πα-
ρέδωκαν, καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ὑπακούου-
σα τῇ ἀγίᾳ Πνεύματι διηγουμένη ἐκράτησε. πέμ-
πτον, περὶ διηγουμένης λέγουσα ἐξ ἔργων, καὶ
ἐκ πίστεως μόνῃ διηγουμένη τὸν αὐθικόν, ἐν
ταύτῃ καὶ περὶ τῶν μυστηρίων ἀπαλαμβάνουσα, λέγει

ἐς βεβαίωσιν, τῇ διδασκαλίᾳ τῶν γραφῶν, καὶ
τῶν ὑποσολικῶν ὡς δόξασιν, καὶ τῶν Συνόδων, καὶ
πατέρων ὁμολογίας. ἔκτον, ἐν τῇ δεκάτῃ τρίτῃ
πρῶτῃ περὶ τῆς μυστηρίων τῆς Εὐχαριστίας ἀπαλαμ-
βάνουσα, λέγει, ὅτι οἱ πατέρες ἐστὶν ἐρμηνεύται
τῶν κυριακῶν λογίων περὶ τῆς μυστηρίων τέττα, καὶ
ὅτι ἡ μεταστροφὴς, μεταστροφῆς, ἐκλήθη ὑπὸ τῆς
καθολικῆς Ἐκκλησίας. ἑβδόμον, ἐν τῇ τεσσαρε-
σκαυδεκάτῃ πρῶτῃ φέρεται ἡ ἀπὸ καθαιρέσεως τῆς
παπικῆς μοναρχίας, λέγει γάρ, μέλλον ὁ χρόνος
ἀπαλαμβάνουσα, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπέχουσας τὰς ἱερεῖς,
οἱ αὖτις πατέρες καὶ κληρικοὶ κατέλιπον, αἱτινες
ἔχοντες καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ψῆφον τῶν κλη-
ρικῶν. ὄγδοον, ἐν τῇ ἐκστῇ δότῃ πρῶτῃ φησὶν.
Ἐν τῇ Εὐαγγελίᾳ, καὶ ταῖς τῶν Ἀποστόλων ὡς δό-
σεσι, καὶ τῇ τῶν ἀγίων πατέρων διδασκαλίᾳ τε-
θαμελιώται ἡ πίστις. οἱ αὖτις, ἐν τῇ ἐκστῇ τρίτῃ
πρῶτῃ φησὶν, Ἐκ τῆς τῶν γραφῶν μαρτυρίας,
καὶ τῆς τῶν Ἀποστόλων ὡς δόσεως, καὶ τῆς πα-
τέρων ὁμολογίας συμφωνήσεως δέκνεται δηλο-
νῶτι αὐτῶν εἶναι τὰς Ἐπισκόπους τῶν Πρεσβυ-
τέρων. δέκατον, ἐν τῇ ἐκστῇ πέμπτῃ πρῶτῃ καίται
ἡ βεβαίωσις τῇ Συνόδῳ ἢ ἰσοπίστον ὁ Πάπας, ἐν ἡ λέ-
γει, Ἀὐτὴ ἡ Πίστις καὶ Παῦλος Πίσις, καὶ τῇ ὑποσολι-
κῇ ἡμῶν αὐθιότητι, καὶ τῇ τῶν ἀδελφῶν Καρθηνιολίων
βελῇ καὶ γνώμῃ τὰ τῇ Συνόδῳ ὑπὸ κυριότητι. Ἀλλὰ ἔρτεται,
ὅτι τὸ καὶ παντὶ Ἐπισκόπῳ ἴδιον ἐστὶ, χάρις λόγος,
ὁ παλαιῶν Πατέρων ἀγαλίσκων τὰ τῆς ἐκστῆς οἰκ-
ομενικῆς Συνόδου, δυνάται εἶναι, Ἀὐτὴ τῇ Ἀδριανῇ
ἡπίσις, καὶ τῇ ὑποσολικῇ ἡμῶν τῆς Ἐπισκοπῆς
αὐθιότητι, καὶ τῇ βελῇ τῶν ἀδελφῶν (τῶν κατ' ἐμὲ
Ἐπισκόπων) καὶ τῇ Πρεσβυτερίᾳ τῇ τῆς Συνόδου ὑπὸ
κυριότητι. ἡ ὁ αὖ Εὐαγγελίᾳ, ἡ ὁ Εὐαγγελίᾳ Ἐπισκοπῆς
ἀναγνῶν τὰ τῆς αὐτῆς Συνόδου, δυνάται εἶναι,
Ἀὐτὴ ἐστὶν ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῇ ὑποσολι-
κῇ ἡμῶν τῆς Ἐπισκοπῆς αὐθιότητι καὶ τῇ βελῇ τῇ
ἡμετέρᾳ Πρεσβυτερίᾳ τῇ τῆς Συνόδου ὑπὸ κυριότητι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

20

Συμπέρασμα ἐκ τῶν αὐτῶν δεκαχῶς ὑποδραχθέντων, ὅτι τὸ κύριον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐστὶ τῆς κοινότητος,
ἡ δὲ τῇ Παπᾷ μοναρχία ἔτις τις τραγέλαφος.

Εἰ γὰρ ὁ ἡμῶν ἀρεθὸς τῶν ἐν τῇ Συνόδῳ πατέ-
ρων μείζοντι ὑπολήψεις καὶ τιμῆς ποιᾷ τὰ κα-

κλήματα τῶν Συνόδων (ὡς ἔρηκε καὶ ὁ μέγας Βα-
σίλειος, καὶ ἴδι αὐτῶν βιβλία δότῃς κεφάλαιον
δέκατον

δέκατον ἑβδομον) καὶ τοῖς ὑποδείγμασι τῶν πα-
τέρων καὶ τῇ ἀγίᾳ γραφῇ καὶ τοῖς πατέρεσι καὶ
ταῖς ἀποκρίσεσι τῶν Συνοδῶν δεῖ ἀκολουθεῖν. καὶ
5 Δὲ τῶν ἡ πῖσι τεθεμελιώται, καὶ ὁ Χρῆστος
πεπαιδευμένος καὶ κρατὶς καὶ ἐξουσίας τῶν Κληρῶν, καὶ
ἐμπειρίας τῆς ἀγίας γραφῆς κατέλιπε τὰς πα-
τέρας, καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ συμφω-
νία τῶν πατέρων βεβαίως τὰ μυστήρια καὶ τὰ δόγ-
ματα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία
10 ἐστὶ κρατὶς, τίνα τὰ γυνήκα βιβλία τῆς ἀγίας γρα-
φῆς, καὶ ὁ βραχὺ τῶν Ἐπισκόπων καὶ Κληρικών τῆς

ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας συνεργεῖ πρὸς βεβαίωσιν τῶν
Συνοδῶν, καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν πατέρων ὁ Πάπας ἰδι-
κῶς μνημονεύεται, ἡ μόνον πρὸς μαρτυρίαν πρὸς
λαμβάνεται ὡς ἀπὸ θεοῦ μοναρχικῆς, φανερὸν
ἐστὶ τὸ κῦρος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι τῆς κοινοῦ τῆς
πλὴν δὲ θρυλλημένην τῇ Πάπᾳ μοναρχίᾳ καὶ αὐτῇ
μαρτυρίαν καὶ ἀπόλυτον ἐξουσίαν εἶναι πάντως ἐτε-
ρὸν ἢ τὰς τετρατέρας, καὶ ψευδὶς ἢ πρὸς τὴν ἡχῆ-
σαι ἀκολουθεῖν, καὶ δὲ καὶ ψιμυθίῳ, ἥτοι
τοῖς σοφίσμασι τῶν φρασεῶν ὑπαχθῶνται τὸ τέρας
τῆς, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ τριεὶ, ὡς οὐκ ἀφαιρίζεται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

15 Περὶ τῆς πρὸς τὸν ἐν Βιτεμποργίῳ Λατίνων καλβίνων σαλεύσεως ὁμολογίας τῆς πίστεως αὐτῶν πρὸς τὸν Κων-
σταντινουπόλεως ἱερεμίαν, καὶ τῶν ἐκατέρωθεν ἀποκρίσεων, καὶ περὶ τῶν ὁρθοδόξων σοφῶν τῷ τότε κη-
ρῦ, καὶ ὡς συνεγγραφῶν.

Μετὰ τὴν ἐν Τριδίνῳ ταύτῃ Συνοδῷ γενομένην
20 τῶν κληρικῶν Λατίνων καὶ Καλβίνων ἀρχιερέων μα-
κρὸν βλάσφημοι τῶν διδασκάλων αὐτῶν. οἱ δὲ Λα-
τεροὶ ἀντιπάλαι πρὸς τὸν ἡγεμόνα παπικῶν εἶπεν
τῷ πῖσι αὐτῶν ὅποια τίς ἐστὶν εἰς τὴν πίστιν
συνέγραψαν ὁμολογίαν, ἣν καὶ Αὐγκουστίνον ὠνόμα-
25 σαι, καὶ ταύτῃ οἱ ἐν Βιτεμποργίῳ πόλει τῆς Γερ-
μανίας Λατεροὶ ἐξαπέστειλαν εἰς Βυζάντιον πρὸς τὸν
τότε ἀγνώστου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἱε-
ρεμίαν, διχομολογῶντες ὅτι καλῶς ἐποίησαν τὸν
Πάπαν τῆς Ῥώμης ἀποβαλόντες. ὁ δὲ Πατριάρχης
30 συνοδικῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ὅτι καλῶς ἐποίησαν
ἀπωσάμενοι τὸν Πάπαν, ἀλλὰ καλῶς ἐποίησαν τῆς
καθολικῆς Ἐκκλησίας διότις ἀποστήσαντες.
αὐτέγραψαν ὅμως αὐτῇ πολῆς, νομίζοντες δίκαια

τινὰ λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὁ Πατριάρχης αὐτέγραψεν
αὐτοῖς, ἐλέγχων αὐτὴν τῷ αὐτάδειον, τέλει πᾶν-
των γυνεὶς αὐτῆς διεστραμμέναις, παρετήσαντο αὐτῆς κα-
τὰ τὴν ἐν πολλῇ τῇ ἀγίᾳ Παύλῳ πρὸς Τίτον κεφα-
καίῳ τρίτῳ. τότε ἡκουσε καὶ μαζιμῶν ὁ μαργα-
ριτῶ σοφώτατος τῶν ἀντὶ αὐτῆς, ὅς ἐστι καὶ ἔδωκε φι-
λίαν πρὸς τινὰς σοφὸς τῶν Λατίνων δι' ὧν ἐτύπωσε
τῷ Μυρόβιβλον τῇ φωτίᾳ, καὶ ἄλλα τινὰ ἐκ-
κλησιαστικὰ βιβλία, ὅμοις ὁρθοδόξοις αὐτῶν ὡς
ἔγραψε καὶ κατὰ τὴν παπισμῶν, καὶ κατὰ τῶν Λα-
τερέων τῶν, ὅτι καὶ Γαβριὴλ ὁ φιλαδελφείας
Μητροπολίτης ἔγραψε τὸ πρὸς Μυστηρίων βιβλίον
ον, καὶ μετ' αὐτῆς πάλιν κατὰ τῶν ἔγραψε Γε-
ώργιος ὁ Κορίνθιος, Μελέτιος ὁ Συρὸς, καὶ ἄλλοι,
καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς, ὡς ἐξῆλθον ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῆς ὁμολογίας ἡ ἀπολογίας τῆς πίστεως τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ Λατίνων ἢ Ζυγγλίων, καὶ πόσαι Αἱρέσεις, καὶ
πῶς γεγέννηται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀπὸ Χρῆστος.

Ἐγγραφῶν καὶ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ Λατεροὶ, ἢ Ζυγγλίοι
ὁμολογίαν, ἣν καὶ ἀπολογίαν ὠνόμασαν τῆς
Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐν αὐτῇ πάλιν αὐαι-
δῶς ἀντιφέρουται καὶ βλασφημίαι τὰ ἐκκλησια-
στικὰ μυστήρια, ὡς οὐ γὰρ χεδὸν ἀφῆκαν ἐκκλη-
45 σιακὸν δόγμα, ἢ ἡθῶς, ἢ ἀνθρώπων ἀβλασφη-
μῶν. διχομολογῶντες δὲ καὶ ἔτι, ὅτι τῇ παπισμῇ
ζυγῇ, ἢ ὡς ἐθέλωσαν εἰσάγειν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι καὶ
ἐξαίρεσι τῶν αὐτῶν μὴ εἶναι Αἱρετικές καὶ αὐαῖδῆς
συκοφαντίας τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ δὲ
50 καὶ ὑποκρίσεως, ἐπεὶ ἐπαρητήσαντο τὸν παπι-
σμὸν, ἔδωκε αὐτῆς παραστήσαντα καὶ μὴ ἔχειν καὶ
ταῖς κληρικαῖς ἀσέβειαις οὐκ ὁ Πάπας ἐν τῇ κα-
θολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς οὐκ ἀπερρέαται αὐτῆς,
ἀλλ' ἐπανέστη ὅτι τὸ ἀρχαῖον κῆρυξ τῆς κα-

παπισμῆς κοινῆς Ἐκκλησίας, καὶ μὴ πρὸς αὐτῆς
ἀποφυγῆς τῆς παπισμῆς καθάπαξ ἀθετήσαντα
ἀποστολικὰς ἐντολὰς, καὶ τὸ παγκόσμιον καὶ ἀρ-
χαῖστατον κράτος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς
δὲ ποιεῖτες, καὶ ὁ θείως ὑποδεδωμένοι τὸ τίμιον ὄνο-
μα τῆς Ἐκκλησίας, ὡς οὐκ ἐφελγῶνται μὴ εἶναι νωπε-
ρῶς ἐν πᾶσι χεδὸν οἱ νομίζοντες εἰσάγειν Χριστιανῶν
εἶναι, μάστιγα δὲ καὶ αὐτοῖς ἐγείναντο μυστήρια τῶν
Αἱρέσεων, περὶ ὧν παραστήσαντα λέγειν. ἡμεῖς
ὅμως ἄξιον, ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀπὸ
Χρῆστος γεγέννηται Αἱρέσεις, ἐν μὲν τῇ Δύσει Λατεροὶ
καὶ Καλβίνος, Φίλιππος ὁ μελάχθων, καὶ ἄλλοι
πολλοί, ἐν δὲ τῇ Ἀνατολῇ ἐγένοντο ἡ Αἵρεσις τῶν Ἀρ-
βιν καὶ Περσῶν, Δὲ τὸ καὶ ἐν αὐτοῖς γεγέννηται κλη-
ρονομία ἰσχυρὰ τῆς θρησκείας αὐτῶν.

ὅτι οἱ Λατῖνοι λέγοντες Ζαχαρίαν τὸν Γερμανὸν γυναιχόνομον ὑπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὄφιν, τε-
τέσι σχισματικὸν, καὶ ἀπελθόντα εἰς Λατεράναλιν εὐσεβίαν Βασιλίσκον, δακνύοντα ἐνταῦθα αὐτοὶ
μὴ ὄφιν, Βασιλίσκοι δὲ καὶ ὡς ἀφ' αὐτοῦ καὶ τέκνα τῆς Πάπας κατὰ πλὴν τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ καὶ δεκάτῳ καὶ 5
νταίαν οἱ Λατεράναλ βίνοι, ἡ δὲ ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἦν τε καὶ ἐστὶ καὶ ἔσται ἕως τῆς ἡμέρας τῆς Κυρίας ἀγία.

Οἱ Λατῖνοι γραφοῦντες ἅλ' τῆ ψευδοκονίᾳ κατὰ
Ζαχαρίαν τὸν Γερμανόν, λέγουσιν ἐν τῇ προοίμῳ
ὅτι ὁ Ζαχαρίας γυναιχόνομος ὑπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκ-
κλησίας ὄφιν, τετέσι σχισματικὸς, ἀπῆλθεν εἰς
Λατεράναλ βίνας καὶ ἐγένετο Βασιλίσκος. Ἀλλὰ
ἐν τῷ περὶ τούτων, ὅτι ὄφιν μὴ εἴσιν οἱ Λατῖνοι,
ὡς ἀληθῶς γυναιχόνομοι καὶ σχισματικοί, γυναιχόνομοι
δὲ τούτων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Βασιλίσκοι, καὶ μάλιστα
τῆς Πάπας οἱ Καλβίνοι καὶ Λατέροι. ὅτι δὲ τέκνα
τῆς Πάπας οἱ ἀφ' αὐτοῦ εἰσιν, φανερόν, καὶ ἀφ' αὐτοῦ ἡ-
νὰ ἐνταῦθα, πρῶτον, ὁ Πάπας λέγει πλὴν καὶ οὐκ ἔ-
στιν οὐκ ὁρῶν τῆς ἀγίας Πνεύματος, καὶ τὰ Ἄζυμα,
καὶ τὸν ῥαντισμὸν εἰς τὸ Βάπτισμα, καὶ ἄλλα πολλὰ
ἄτοπα, καὶ ἄλλω θέλῃσιν αὐτῶν Λατέροι καὶ Καλβί-
νοι. δεύτερον, ὁ Πάπας λέγει, ὅτι ἡ περιτομὴ λίαν
πλὴν ἀποκαταλείπει ἁμαρτίαν, συμπεριλαμβάνει δὲ σὺν ταύτῃ
ὁ Καλβίνος, ὅτι ἐκ ἐστὶν ἀνάγκη τὸ βάπτισμα τελει-
οῦν εἰς τὴν ἐξέλιξιν. τρίτον, οἱ παπισταὶ λέγουσιν ὑπο-
λαύσαι τὰς ἀγίας καὶ ἁμαρτωλὰς τῆς τελεῆς, ἡ δὲ
δυὰς τούτων τῶν τῆς Πάπας τέκνων ἐκ τῆς ἀφορ-
μῆς λαβόντα, ἀφίεται πλὴν πρεσβείαν τῶν ἀγίων, τὴν
μνημόσυνον, τὰς Λατεράνας, καὶ τὰς λοιπὰς ὑπὲρ
τῶν κεκοιμημένων ὑποψίας, τὸ μὴ γὰρ περὶ αὐτοῦ
ἐστὶν μὴ ὄφιν, καὶ δὲ τέκνα τῶν τῆς Πάπας μὴ διω-
θόντα γυνώσκοντες πλὴν ἀληθῆ περὶ τούτων δόξαν τῆς
καθολικῆς καὶ ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἐπὶ δὲ πλὴν πα-
πικῶν περὶ τῶν κεκοιμημένων δόξαν ἐπερείσαντα,
ἠρῆσαντο τὰς περὶ τῶν κεκοιμημένων ὑποψίας. τέ-
ταρτον, ὁ Πάπας κελεῖται ὁ τρίτος Κωνσταντῖαν
πλὴν θυγατέρα τῆς Ῥηγὸς Ῥογερίας, ὡς ἴσονται οἱ Πλά-
τινας, Μοναχὸν εἶσαν ὑποδύσας τῆς ἀγίας ἡμέρας,
ἔδωκε πλὴν νύμφην τῆς Χριστοῦ εἰς γυναικᾶ ἐνέλκω
τῇ καὶ φερθεῖν κατὰ τῶν λεγόντων Κανόνων, καὶ
μάλιστα τῆς ἐβδόμης τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου λέ-
γοντες, τῆς τῆς ἐξουσίας ἡμέρας ὑποδύσας Μοναχὸς,
καὶ λαϊκὸς γυναικᾶς, ἀναθηματίζεσθαι. καὶ ἐνταῦ-
θα τὰ τέκνα αὐτῆς τὰς ἀφορμὰς λαβόντα, ἀπε-
βάλοντο τελείως τὸ πλὴν Μοναχῶν ἡμέρας. πέμπτον,
ὁ Πάπας ὡς ἀφ' αὐτοῦ τὸν ἐξουσιῶν οὐκ ἔστιν Κανὼν
τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, νομοθετῶντα πλὴν νύμφην τῆς
Τεσσαρικοῦ καὶ Τετραδέκτου καὶ Παροσχολῆς, ὅθεν
πλὴν νύμφην τῆς Τετραδέκτου ἡθίευσεν, πλὴν δὲ τῆς
Τεσσαρικοῦ ἔστιν συγχωρεῖν καταλύειν. ὅθεν καὶ
τὰ τέκνα αὐτῆς διδάχονται ὑπὸ αὐτῆς ὡς ἀφ' αὐτοῦ
τὸν ὑποσολικὸν Κανὼνα, ἡθίευσαν πᾶσαν νύμφην
καθάρσας τὸν σῶτον, οἱ Κανόνες τῶν Συνόδων καὶ αἱ
ὡς ἀφ' αὐτοῦ μνημονίως ἔχουσι τὸ κρᾶτος ἐπὶ πάσης τῆς
καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ δὲ Πάπας εἰς αὐτὴν βέβηται

ὄφιν τῶν Συνόδων καὶ ὡς ἀφ' αὐτοῦ ἀφίεται, καὶ κα-
νονομῶν αὐτὸς ὡς αὐτῇ δόξαν. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐ-
πιστάται ὅτι αὐτῇ ἀφίεται τὰς Κανόνους, ἀπε- 10
βάλοντο τὰ τοιαῦτα. ἐβδόμην, ὁ Πάπας λέγει
ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν Συνόδων, ὅτι ἐστὶν αὐτῶν μὲν
ἁμαρτιῶν καὶ ἁίρεσεων σμῆν, ἡθίευσαν καὶ τὰ
τέκνα αὐτῆς τὰς ἀγίας Συνόδους, ἀποκαταλείποντες ὅτι
ἐστὶν ὁ πλὴν τῶν Συνόδων τοιαῦτα, τοιαῦτα καὶ 15
αἱ συνόδους, ὅθεν ἐτόλμησαν εἰπεῖν τὴν πονηρὰν γυν-
αῖκα τὰ κακὰ καὶ μιὰς πατρὸς ὅτι ἡ Ἐκκλησία
ἀπατᾷ καὶ ἀπατάται, ἐπειδὴ καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτῆς
ὁ Πάπας ἀπατᾷ καὶ ἀπατάται. ὅγδοον, ὁ Πά-
πας διδάσκει ἀποκαταλείπει πλὴν εἰκόνα τῆς Χριστοῦ 20
λατρευτικῆς, τὸ δὲ ἀγάλματι ἀποκαταλείπει
ὡς εἰκόνας ἐν αὐτῶν τῶν ἀγίων Συνόδων,
καὶ οἱ ἁίρετικοί, μὴ ἀφ' αὐτοῦ ἀφίεται περὶ εἰκόνων κα-
λῶς καὶ ὡς ἀφ' αὐτοῦ τῶν τοιαύτων, ἀλλ' ἔχοντες πλὴν
πατρικὴν ἀφ' αὐτοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἡθίε- 25
υσαν πλὴν τιμὴν τῶν ἀγίων εἰκόνων καὶ ὡς ἀφ' αὐτοῦ.
ἐνατον, ὁ Λαυρέντιος Κέλσος γυναιχόνομος ὡς ἀφ' αὐτοῦ
Βενετίας, καὶ μίλων κατὰ πλὴν σμῆν τῶν ἀποκαταλείπει
καὶ ὑπὸ τῆς πατρὸς αὐτῆς, ἐβλεπε Σταυρὸν εἰς
πλὴν τῶν αὐτῶν, ἵνα ἀφ' αὐτοῦ ἡ ἀποκαταλείπει εἰς 30
τὸν Σταυρὸν, καὶ ἔτι εἰς αὐτὸν, ἔτι καὶ ὁ μέγας
Κωνσταντῖνος εἰς τῆς σμῆν αὐτῆς πλὴν κορυφὴν ἡ-
βλεπε τὸν Σταυρὸν, ὡς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ Ἀντιπρεσβυ-
τερος ἐποίησαν, ἀλλὰ δὴ καὶ Βασιλεὺς καὶ Πατριάρχαι
εἰς τὰς Μίτρας καὶ ἁρμύρας αὐτῶν βάλαντες ὡς ἀφ' αὐτοῦ 35
τῆς πλὴν Σταυρὸν, ὅστις καὶ ἐπὶ τῆς Κωνσταντῖνους ἡ-
τῆς μετὰ Κωνσταντῖνους ὡς ἀφ' αὐτοῦ ἐν Οὐρανῷ λάμπων
ὑπὲρ τὸν ἥλιον, τί δὲ πολλοὶ γινώσκοντες, ὁ Δεσπότης
Χριστὸς ἐβάπτισεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν σῶτον αὐτῆς. ὁ δὲ
καλὸς Πάπας βάλαν αὐτὸν εἰς πλὴν κορυφῆς αὐτῆς, 40
ὅθεν ὁ μαθητὴς αὐτοῦ κατὰ τῆς πατρὸς αὐτῆς εἶμαρ μὴ
τιμᾶν τὸν Σταυρὸν, καὶ ἵνα μὴ γινώσκται δὴ εἶναι καὶ
τὸν Διδάσκαλον αὐτῆς Πάπαν σαρκοπατῆρας, ἐγί-
νετο σαρκοθρονονόμος. δέκατον, ὁ Πάπας εἰδοὺς ὅτι
τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐδέσσει λαλῶν ὁργάνον, καὶ ἀφίεται 45
συνεστέρχειται τοῖς παπισταῖς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰς
αὐτῶν κύνες. ἐνταῦθα δὲ εἶμαρ οἱ ἁίρετικοὶ λέ-
γουσι, ὅτι αἱ τῶν Χριστιανῶν Ναοὶ ἐκ ἐστὶν ἀγιοὶ, ἀλλὰ
μόνον εἰς χρῆσιν Μυστηρίων καὶ διδασκῶν. ἡ δὲ 50
πλὴν, ὁ Πάπας καθιερῶν μεταλαμβάνει τὰς κυρίας
καὶ ἁμαρτίας, καὶ οἱ ἁίρετικοὶ ἠρῆσαντο πᾶσαν πατρι-
αρχίαν καὶ ἐπιστάτην πατριῶν τῆς Κυρίας ἐν τοῖς Μυ-
στηρίοις. ὡς δὲ κατὰ, ὁ Πάπας διδάσκει συγχωρεῖν καὶ
καὶ συγχωρεῖ ποτὲ καὶ τὸ ἥμισυ, ποτὲ δὲ τὸ ὅλον
τῆς Κανόνος πλὴν μετὰ αὐτῶν, πλὴν καὶ τῶν
πολλῶν

πολογῶν αὐτὴν γραφὴ ἐκ ἐδίδασκεν, ἡ Ἐκκλησία ἡ
 ἡνάνεια, αἱ Σιώνιδαι ἐδιδάσκον, οἱ ἄνθρωποι πατέρες
 ἐκ ἑαυτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἵνα ἐκκλίνωσι τῶν
 τοιούτων, ἡθέτησαν τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας.
 5 θέκατοι τρίτον, εἰκατονταὶ τῶν πορευσάντων αὐτῶν
 μὴν λέγουσι μὴ εἶναι πορευσάντων, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Καρ-
 δινάριος Καμπήμος, καὶ ὁ Ἀλβέρτος Πύργος, καὶ
 ἄλλοι τῶν παπιστῶν διδάσκαλοι λέγουσιν, ὡς δὴ οἱ
 ἱερεῖς οἱ ταῖς παλαιαῖς συζύγους, ὁσίωντερον καὶ
 10 ἀγνόητον. Ἀνάγουσι τὴν ἐκείνων γραμμάτων ἱερέων.
 καὶ ὁ Πάπας λαμβάνων κατ' ἐπὶ τοσούτων χιλιάδων
 φλωρίων ποσότητι τῶν τῶν πορευσάντων, συγχωρεῖ
 αὐτοῖς εἰς αὐτὴν αὐτῶν τὴν καθέδραν ἀθεμιτογενῆς,
 ὅθεν καὶ οἱ παρ' αὐτῶν φωῖτες Βασιλίσκοι ἀρνεῖται τὴν
 15 γάμον εἶναι μυστήριον, δέκατον τέταρτον, τὸ μύ-
 ρον λέγει ὁ Πάπας μὴ εἶναι ἀναγκαῖον τοῖς βρεφισιν,
 καὶ ἐπειδὴ τὸ μύρον ἐκ εἶσι τοῖς πᾶσιν ἀναγκαῖον,
 ἡθέτησαν τῶν οἱ Αἰρετικοὶ, δέκατον πέμπτον, τὰς
 τῶν ἀγίων ἐορτάς ὁ Πάπας ἀθετεῖ, ὥστε καὶ ἵνα
 20 τῶν ἀγίων, δέκατον ἕκτον, ὁ Πάπας πομπ-
 ῶν ἐκείνων εἶναι μόνον λέγων ἐξηγητῶν τῆς γρα-
 φῆς, ὅθεν τὰς ἐρμηνείας τῶν ἀγίων πατέρων ποτὲ
 25 μὴ τῶν ἀγίων, ποτὲ δὲ παρεξηγηται, καὶ τινὰς
 αὐτῶν ἀθετεῖ, ἀθετεῖ καὶ ἔτι αὐτῶν εἰμαθηταὶ
 καὶ πᾶσα αὐτῶν ἡ συμφωνία τὰς ἐρμηνείας τῶν
 ἀγίων πατέρων εἰς τὴν αὐτὴν γραφὴν, δέκατον ἑβ-
 30 δομον, ὁ Πάπας διορίζει ἐτάσεις καὶ τιμωρίας,
 καὶ μοναχὸς ἔχει ἐπιστάτας τῶν ἡμερῶν κατὰ τὴν
 ἀποστολὴν λεγούτων, Αἰρετικοὶ, ἀνθρώπων μετὰ

πρώτῳ καὶ δευτέρῳ ἐκείνων παραίτε, φονεῖν
 δημῶν, καὶ εἰς διστροφία, διώκει τὴν αὐτὴν
 ἀντικειμένην, καὶ οἱ Καλβίνοι οὐκ ἀνίστανται διώκειν
 τὴν Λατίναν. καὶ οἱ λοιποὶ οἱ Λατῖνοι τῶν τριῶν
 Αἰρετικῶν, καὶ τῶν Φυάδες ἔτι οἱ Αἰρετικοὶ τῶν
 Λατίνων, καὶ ἄλλοι πολλοὶ εἰς ἑαυτοὺς ἔχουσιν οἱ Λα-
 τινικοὶ μεγάλα κακὰ καὶ ὀλέθρια, ὡς τὰς
 αἰτίας ἔλαβον ἀποκλίνων κακοποιῶν, αἱ παρ' ἐνέγκον
 ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ τῇ Πάπᾳ μετὰ τὸ κρίμα ἐξ-
 5 σία. λέγει δὲ ὁ ἄγιος Ἐπιφάνιος Αἰρεσι εἰκοστῇ
 δευτέρᾳ, Ἀσπίδας κατέκλυσέ τις ἐν χύτρᾳ τῇ,
 αἱ ἡμῖν ἐξ αὐτῶν κατέφαγε, μάλιστα δὲ μόνον,
 καὶ τρυφῶν ἀπορῶσα, αὐτὴ ἐαυτῇ ἀπὸ τῆς κέρ-
 κης ἀρξάμενη εἰς μέγας τινὲς τὰ σώματα κατα-
 10 βέρωνται, ἔτω καὶ ὁ μακαριώτατος Πάπας τῶν
 αὐτῶν κακοποιῶν κατέφαγε ἵνας παπιστὰς φυ-
 λὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς λοιπὰς τὰς ἐπὶ μετ' αὐτῶν μόνους
 κατ' ὀλίγον ἐξείρε κακοποιῶν, καὶ εἰς πολλοὺς κακο-
 ποιῶν, ἵνα μὴ φύγῃ οἱ περὶ αὐτὸν ἐκ τῆς Καλ-
 βίνης. καὶ ὅτε μὴ ἐξήτα ὁ Λατίνος συγχωρησάτω τὸν
 Πάπαν τὸν γάμον τῶν ἱερέων, καὶ ἄλλοι τινὰ ἔτι
 15 μα γινόμενα ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐκ ἡθε-
 λε, τῶν δὲ ἵνα μὴ οἱ παπιστὰς ἐκκλίνωσιν ἀπ'
 αὐτῶν, καὶ περὶ αὐτῶν τῇ ἀνομίᾳ τῶν τέκνων αὐ-
 τῶν, συγχωρεῖ αὐτοῖς τὰ διόλου κεκωλυμένα, ἀλλὰ
 μεταίως πρὸς ταῦτα ὡς ἐν ἄλλοις ἐρῶνται. καὶ
 20 τὸ παρὸν ὁμοῦς ἀρκετῶς ἀπεδοχθῇ ὅτι αὐτὸς μὴ
 εἶσιν ὁ ὄφει, τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν εἰσιν οἱ Βασιλίσκοι.
 ἡ δὲ Αἰσθητικὴ Ἐκκλησία ὡς ἦν ἀνῶθεν καὶ ἐξ ἀρ-
 25 χῆς ἀγία. ἔτω καὶ ἐπὶ, καὶ εἶσαι ὡς τῆς ἡμέ-
 ρας τῆς Κυρίας.

35

ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Διωγμὸς Ἀνθωνίου ἐξ Ἰσπανίας καὶ Ἑβραίων, αἱ γυναικες ὧν ἔχον ὀρήξ τῆς Ἰσπανίας διώξας, ἐξέωθη λέ-
 γεσθαι τῇ καὶ περὶ τῶν Τίτλων κακοποιῶν τὸ Πάπα Καθολικός, ὡς καὶ ὁ τῆς Φραντζῆς Χριστιανικώτατος,
 καὶ περὶ τῶν ἀκροαθῆσαντες ἀθέκ καπορθώματ' ἐκ τῶν ἔργων τῶν.

40

Τὸ κατὰ Φερδινάνδου Β' καὶ τῆς Ἰσπανίας κατὰ
 τὸ χιλιόσων τετρακοσσοσὸν οὐδόσων ἐξδομον
 45 ἦτ' ἐδιδάχθησαν οἱ μῦθοι καὶ οἱ Σαρακῆνοι ἀπὸ
 τῆς Γρανάτας, ἡ ἐκείνων ἐπὶ ὁκτακόσια. διεφ-
 μίση δὲ καὶ ἐξέωθη ὁ Φερδινάνδος λέγεσθαι κα-
 θολικός ἀπὸ τῶν Πάπα Γυνοκατῆς τῶν οὐδὸς Ἀπὸ
 τῶν ἐκείνων τῆς αὐτῆς Βασιλείας πᾶντας τὰς ἐθι-
 50 μὴ καὶ ἐκ αὐτῶν μετ' ἐαυτῶν λαμβάνει ἐκ χειρὸς
 ἡ ἐκείνων ἐδόξαι, μὴ τε ἔτι ἕτερον πολῦτιμον πρῶ-
 γον, ὡς σημεῖον τῶν καὶ ὁ Σπονδαῖος. Σὺ δὲ ση-
 μείωσαι πρῶτον, ὅτι οἱ τῶν Χριστιανῶν Βασιλεῖς ὀνο-
 μάζονται Χριστιανικώτατοι, ὀρθοδόξοι, ἔυσε-
 ριστοί, φιλόχριστοι, φιλοφίλοι, Περσῶν,

Εἰρηνοποιοὶ, Γαλινοτάτοι, καὶ ἄλλοι, καὶ ἴδε αὐ-
 τῶν βιβλίων δεκάτης μέγας τρίτος κεφάλαιον δε-
 55 κατον. ὁ δὲ Ρώμης κακοποιῶν εἰς τὴν γραφὴν καὶ
 εἰς τὰς ἀγίας, ἐχώρησε κακοποιῶν καὶ εἰς τῆς
 βασιλικῆς Τίτλης, καὶ ἀνέμασε τὸν μὴ Ρῶνα τῆς
 Φραντζῆς, Χριστιανικώτατος, τὸν δὲ τῆς Ἰσπανίας
 ἐφῆμισε καθολικόν. Ἀλλ' ὁ ἀνῶθεν, καὶ πρὸς Χρι-
 60 στανὸς ὀρθοδόξος Χριστιανικώτατος λέγεται καὶ κα-
 θολικός, πόσω μᾶλλον οἱ Βασιλεῖς ἐκείνοι, τῆς
 πίστεως καὶ ὀρθοδόξου; Ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ μῦθοι
 τὰ τοιαῦτα, καὶ παιδαρίοι θαυμαστά, ἐκ ἀνθρώ-
 65 πων ὁ φρονέει. σημείωσαι δευτέρως, ὅτι καὶ οἱ πᾶ-
 λαι τῶν Χριστιανῶν Ἀντιοχείας ἐγίνοντο τῶν ἱερέων
 ἀσεβείας, ἀλλὰ κατὰ τὸν σκοπὸν τῆς Εὐαγ-
 γελίας καὶ περὶ αὐτῶν Φιλανθρωπία εἶπεν αἱ τὰς πολι-
 70

κῆς νόμος, οἷς καὶ οἱ παλαιοὶ πατέρες καὶ αὐτοὶ οἱ σχο-
λαστικοὶ συμφωνοῦσιν, ὅθεν εἶδα τὸν Ἰσσανὸν ἀντα-
ξῆναι αὐτοῖς ἐξελεῖσθαι μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν,
ἀλλὰ μὴ μετὰ βίβας καὶ γυμνότητος, πλὴν δέτοιμάς τινι
ἀδικίαν ὁρώμενος ἑμὸν σιωπῶντα, ἀλλὰ καὶ τίτλης
ἐχθαρίζετο, εἰ δὲ ἦν δίκαιον τὸ τοιοῦτον, πῶς οὐκ οὐδὲν
καὶ αὐτὸς τῆς βώμης τὰς ἱεραίας; εἴτα οὐκ ἐργα-
ζέμεθα ἡκολούθησε κατόρθωμα πάντολμόν τε καὶ χε-
ρὸν ἄθεον, πολλοὶ γάρ τινι ἱεραίων μὴ βελομήφοι
φυγεῖν γεγυμνασμένοι ὡς εἶχον, ἔμειναν ὡς τῇ ἰσπα-
νίᾳ, τὸν μὲν ἱεραϊσμόν κρυφίως ἔχοντες, εἰς δὲ
τὸ φανερὸν βαπτίζονται, γίνονται ἱερεῖς τῶν χει-
ριστῶν καὶ πνευματικῶν (τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας
μήτε ἐς Νάον χειριστῶν ἐστέρχεσθαι τὰς ἀπίστες
θεολόγους) καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κατὰ λιπαρόντες καὶ
συγγενεῖς καὶ ὑπαρχόντες, φοβούμενοι ἐς Λίγυρίαν

καὶ εἰς τὰς ἄλλας τόπους τῶν παπιστῶν, καὶ ἀπὸ
Γερμανίας τῶν Χριστιανῶν γίνονται ἱεραῖοι φανεροὶ χει-
ριστῶν, καὶ εἰς τὰς τῶν Ἀρχόντων τῶν οὐκ ἐκκλησια-
στικῶν ἢ τῶν πολιτικῶν αὐτὰς τιμωρεῖται. ὅθεν βώ-
μης ὅτε τοιαῦτα συγχωρεῖται, ἀλλὰ ποῖαν αὐξήσιν
τῆς πίστεως καὶ ὑπὸ δόξιν, καὶ ἀλλὰ ποῖαν ἀνάγκην
οἰκονομῆν ταῦτα καὶ συγχωρεῖ; καὶ ἐκ ποῖας μέ-
ρους τῆς ἀγίας γραφῆς, ἢ καὶ ὅθεν, ἢ ὅθεν σιω-
πῶν, ἢ ὅθεν ἀποδοσεῖς ἔχει τὰς ἀφορμὰς; ἀλλὰ ἢ ἐκ
μόνης τῆς καλεμένης παρ' αὐτῶν ἀκρας καὶ ὑπολύ-
του, ὡς ἐρηται αὐτῶν ἐμβλίσκει δεκάτη μέρος πέμ-
πτου, ἐξ ἑστίας, ἢ δὲ τοιαῦτα ἐξ ἑστίας δὴλον ἐστὶν
ὅτι ἀνέχεται ἐκ τῆς Ἀδῆς καὶ τῆς Σαταναῆς, ὡς μὲν
ἐκ τῆς Ευαγγελίας τῆς Χρυσῆς, ὡς γὰρ ἀνέστις ὁ-
λως τὰ τοιαῦτα ἢ τῆς Σωτῆρος διδασκαλίας. 15

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Τίς ὁ αἰτία τῆς διώξεως τῶν Ἑβραίων ἐκ τῆς ἰσπανίας, ὅτι τὸ Ταλμὺθ λεγόμενον ἑβραϊκὸν βιβλίον, καὶ 20
περὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς, καὶ ὡς περιέχει τισιναρεστικὰ βλασφημιῶν παρ' ἀσεβεστάτων.

Ἡ αἰτία τῆς διώξεως τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τῆς ἰσπα-
νίας ἀπὸ τῆς ἰσπανίας ἦν αὕτη. Ἐν τῷ Ταλμὺθ
βιβλίῳ τῶν Ἑβραίων φέρονται βλασφημίαι παρ' ἁ-
σεβεστάται, ἐρμηνεύεται δὲ τὸ Ταλμὺθ ὁδηγία,
καὶ περιέχει ἐκ οὐλίας φλυαρίας καὶ ἀπείας, ἐξ
ὧν οὐδεὶς οὐκ οὐλίας, καὶ γινώσκει καὶ τὰς ἄλλας.
Λέγουσι τοίνυν, ὅτι οἱ ἀμφιβάλλοντες περὶ τῆς βί-
βλες, διορίζονται ἀντιταῖς τῆς Θεῆς, ὅθεν ἀρροῦνται
λιθοβολεῖσθαι ἀσυγχώρητοι, τὸ δὲ ἀρροῦνται
τὸ τέταρτον Παράγραφον τῆς βίβλες ἐν τῷ πε-
λόγῳ. Ἐν τῷ δεκάτῳ κεφαλαίῳ τῆς Σακεδραῖ
λέγουσιν ὡς αὐτοὶ λέγει, τὰς τοῖς δόγμασι τῶν
Γραμματέων καὶ ῥαββίνων ἀντιλέγοντας, καλὰ
ζέσθαι βαρύτερον τῶν ἀντιλέγοντων τῷ τῷ Μωϋσέως νό-
μῳ, οἱ γὰρ ἀντιλέγοντες τῷ νόμῳ τῷ Μωϋσέως, συγ-
γνωστοί, τὰς δὲ τοῖς ῥαββίνοις ἀντιλέγοντας, χωρὶς ἐξε-
τάσεως θανατῶσθαι. Ἐν δὲ τῷ δέυτερον μέρος τῆς αὐ-
τῇ βίβλες πρῶτον τρίτῃ κεφαλαίῳ ἐβδόμῳ λέγουσιν, ὅτι
ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸ εὐαγγέλιον τῆς πυρὸς τῇ ἡμέρᾳ τῆς Σαβ-
βάτης. Εἰς δὲ τὸ τέταρτον μέρος πρῶτον δέυτερον κεφα-
λαίῳ ἐβδόμῳ τῆς αὐτῆς βίβλες λέγουσιν, ὅτι οἱ ῥαββίνοι
θυμωμένοι κατὰ Θεοῦ ἀλλὰ τὸ δικαίως τὸν Βασιλέα
ἐλπίσαντες, ἀφώρσαν αὐτὸν καὶ ἀντιθεμάτισαν. Εἰς
δὲ τὸ δέυτερον μέρος πρῶτον πέμπτῳ κεφαλαίῳ ὁ γ-
νῶσκει, τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ περὶ ἐνός
ἐπὶ σφάλλματος βαρυτάτου, βασιανθῆναι
ἀπὸ τοῦ ῥαββίνου πυρίαν, ἦν δὲ αὐτῶν τὸ σφάλλ-
μα, ὅτι ἀναγγελλόμενον πλὴν μαρτῶν, ἔπεε, μέ-
λη δὲ τῆς αὐτῆς τῆς κληθῆσθαι ἱψίστης, ὅπερ
αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐπαγγέλλεται. Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πρῶ-
τον πρῶτον κεφαλαίῳ τισιναρεστικὰ λέγουσιν,
ὅτι ὁ Θεὸς ἔκ πρώτης τῆς ὥρας ἐκείνης ἡμέρας
κατέβηκε ἐκ τῶν ἱεραίων νόμος ἀνάγνωσιν.

Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πρῶτον ὁ γνῶσκει κεφαλαίῳ πέμπτῳ
λέγουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς εὐαγγέλιον λαλῶν ἐνδεσμοῖς,
καὶ πλὴν κεφαλῶν αὐτῶν ἔχων δεδεσμένην, γενομένη 25
μὲν ὡς, καὶ σωρευθεῖς τὰς χεῖρας ἔχων, ἀνέσχε-
ται καὶ ἐκείνη. Εἰς δὲ τὸ πρῶτον μέρος πρῶτον
κεφαλαίῳ πρῶτον λέγουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει
εἰς τὸν τόπον ὑποκρυφόν, εἰς ὃν σιχαίνεις ἐαυτὸν
ἐλκων, δάκρυσι πολλοῖς ἐδύρεται πλὴν κατὰ τὴν 30
τῆς Νάος τῆς ἱερουσαλὴμ καὶ πλὴν ἁλώσει μετὰ τῆς
ἀποστολῆς τῆς ἱερουσαλὴμ λαῶ. Εἰς δὲ τὸ πρῶ-
τον μέρος πρῶτον ἐβδόμῳ, καὶ εἰς ἄλλας ἀποφύρας
τόπους τῆς αὐτῆς βίβλες λέγουσιν, ὅτι ἐν τῇ
κοινῇ ἀκασάσει οἱ ἀρχαῖοι ἀνθρώποι ἐλήψονται 35
κατ' ἐξῆς τρεῖς τὸν σώματα αὐτῶν, ἀλλὰ γυμνοὶ
ἐξοριζήσονται εἰς σκοτεινὸν καὶ ἀγνώστον τόπον.
Εἰς δὲ τὸ τρίτον μέρος πρῶτον δέυτερον λέγουσιν,
ὁ ἀνέσχετο κατὰ Βορέαν, λαμβάνει ἐκ Θεοῦ
πλῆν καὶ σοφίας, ὁ δὲ κατὰ Μεσημβρίαν ἀνέσχετο 40
χρόνῳ, τὴν αὐτίαν, κατὰ τὴν δηλαδὴ καὶ ὅσον.
Εἰς δὲ τὸ δέυτερον μέρος πρῶτον πρῶτον λέγουσιν,
ὁ λαμβάνων εἰς γυναικὰ πλὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἢ
πλὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ἀπὸς μήτηρ τῶν ἡνὶ τῆς Ἀδὰμ,
ποῖα μεγάλην χάριν τῷ Θεῷ. Εἰς δὲ τὸ πέμπτου 45
μέρος πρῶτον πρῶτον κεφαλαίῳ δέυτερον λέγουσιν,
ὅτι τῶν ῥαββίνων ἑμίστη τὸν ἐχθρὸν αὐτῶν μέ-
λη θανάτου, καὶ ἐξήτει ἐκδικήσιν, ἐκ ἐπὶ ὅπως
τῆς κλήσεως τῶν ῥαββίνων, καὶ οἱ δὲ ἐπὶ τῆς
τὸν Χριστὸν καὶ τὰς Χριστιανούς. Εἰς δὲ τὸ πρῶτον 50
μέρος πρῶτον πρῶτον κεφαλαίῳ τέταρτον, καὶ εἰς
τὸ τέταρτον μέρος κεφαλαίῳ ὁ γνῶσκει λέγουσιν, ὅτι
ὅλοι οἱ ἱεραῖοι ἐπὶ χειρὶ τῆς τῆς ἡμέρας ἀνα-
θεματίζονται τὰς χεῖρας, καὶ δέσθαι τῆς Θεῆς
ἐκδοσθῆναι αὐτῶν, καὶ τὰς βασιλεῖς καὶ ἡγε-
μόνας

μόνας αὐτῶν. Ἐστὶ δὲ φασὶ, καθ' ὅλους τὰς τρεῖς
 πρὶν μὴ ἔχει αὐτὰς ἀμαρτιὰν ἀρπάξαι τὰ τῶν
 Χριστιανῶν ἡθικισμῶς, ἡμετὰ δὲ ὅλους, ἡ ἀπὸ τούτων,
 ἡ κυριότης, ἡ φανερῶς, νομίζοντας πῶτας τὰς
 5· Χριστιανὸς ὡς ἴδω ἀνάθαρτα, καὶ ὡς ἔχουσι διωτά-

μεως ἀπο' οὗτων κερῶν αὐτοῖς θάνατον· Ἐκ τούτων
παρεκινήθη ἡ βασιλεία τῆς Ἰσπανίας καὶ ἐδίδου
αὐτὸς ὅσοι τῶν τόπων αὐτῆς ἀμετακλήτως· Ἰδε κα-
τωτέρω βιβλίῳ δωδεκάτῃ κεφάλαιον δέκατον·



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

10

Περὶ τινῶν συμβαπτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Κωνσταντινῇ πόλει ὑπὸ τῶν Σαλτῶν Σαλεῖμα, ὅτι ὁ Δωδεθέε ἱε-
ροσολύμων, καὶ ὑπὸ τῶν Σαλτῶν Σελέμ, καὶ τὶ τὸ αὐτίον· τὰ καθίστα· τὸν Σαλτῶν Σαλεῖμα ἐν τῇ τῆ ἀγίᾳ
πέφυε θύρᾳ φύλακος ἐς τὸ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ φυλῆς τῶν περικολλητῶν διωροσμίμα χρήματα, πλὴν τῶν
ἰσθίων καὶ χαμπισίω.

15

KΑτὰ τὸ χιλιεσδόν πρῶτα κριοσιοςόν καὶ ἐκροσιοςόν
ἐπὶς ἐβαστάλουσιν ὁ σβατὰν Σβαλεῖμαυ, ὃς καὶ
αὐτὸς ἐξῴκει χρυσόδεσπόν τῇ Πατριάρχῃ Γερουολύμων
ὅμοιον ἐκένω τῇ τῆ πατρὸς αὐτοῦ· ἣν δὲ Πατριάρχης
20 Γερουολύμων, ὅτε αὐτὸς ἐβαστάλουσιν, ὁ Δωρθέου
δούτερον, εἶπε τῆς πόλεως τῆς Γερουολύμων οὗ τῶν
σωκελῶν πολέμων ἀνέποιήσαν ὡς αὐτῇ οἱ λαοὶ με-
τὰ τῶν Αἰρετικῶν καταδικασμένων, καὶ οἷον τις Κώ-
μη; αὐτὸς ὁ σβατὰν Σβαλεῖμαυ περιετέχισεν αὐτῶν
25 ὥς ἤδη νυν ἔχει· τέλειον, τὸ Ἱερὺν ὅπερ ἦν μικρόν
πρῶτερον, αὐτὸς συνέτισεν αὐτὸ μέγα ὡς νυν ὄρεται,
καὶ τότε ἔλαβε τὰ μάρματα ὅπερ ἦσαν ἐρωδιὰ
ἐν τῇ ἐδάφει τῆς Εὐκκλησίας τῆς ἁγίας Βηθλέμ,
ἐμοίως καὶ τὰ ὀρθομάγματα, καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν τὸ κα-
30 τάραγμα τῶν Ἱερῶν καὶ τῶν ἔξωθεν ὀρθομαγμάτων. καὶ
ὁ μὲν ἀρχιεπίσκοπος Ἀβιμέλεχ θάψων σκετομήσαι τὸν Ναὸν τοῦ
Μαχλά, καὶ βελόριον λαβεῖν τὰ μάρματα τοῦ τοῦ
Ναοῦ τῆς Γερουολύμων, ἀφῆκε καὶ ἐκῆλαβεν αὐτὰ
δείκτη ἱστορίας τῶν γεγονότων ὡς λέγει ὁ Θεοφάνης.
35 Τότε δὲ τίς ἠδυνάτω ἵμποδομαί τεταρτον, χαλὰ
τὸν ταῖχον τῆς αὐλῆς τῆς Μοναστηρίου τῆς Προδρομῆς
ὧς ὅσον ἐν τῇ Γερουολύμων ὄντος, καὶ λαμβανέας τὰς πέ-
τρας εἰς σκετομήν τῆς πόλεως· πέμπτον, Παλαι-
κήν τινα τῆς βασιλείας κτίσεως ἐν Γερουολύμων
40 λήν ἁμαρτή (τρυφεῖον καὶ φῶν) ἔτα-
ξε αὐτὸς φύλλατας εἰς τὴν οὐρανὸν τῆς μεγάλης Εὐ-
κκλησίας τῆς ἁγίας τάφους ἔχει αὐτῶν κελευσμένων
καὶ ἐσφοραγομένων, καὶ χάρας δὲ γυνομένης, αὐτὰς
αὐτῶν αὐαίνγει καὶ αὐτοῖς κλέπει, λαμβάνοντες ἀφ’

45

П А Р А Г Р А Ф О Н В.

[illegible]

Σημειώται ὅτι, ἐκ τῆς ἐκκεντρίσεως τῆς Παλαιστοῦς οἱ
Ἕσραβες, ἀπὸ τοῦ Βασιλεῦς τῶν Ῥωμαίων ἐπευκτέοντο
τὰς ἀγίας τόλμας. καὶ οἱ οἱ Λατίνους ἐμάχοντο τοῖς Ἕσρα

ψι περὶ τῆς Παλαιάντης, ἀλλ' ἐς τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἐ-
φθάνοντο Εὐαγγελῆς τῶν μακάριων πάντων, οἱ
ἀγαθὸι τῶν περὶ σβαστῶν, οἱ δὲ τοῖς βοήθαις, καὶ τῶν ἐπαρ-
τιῶν.

σεν ὁ ἱσραήλ· ὅτι ἔλαβεν ὁ Σαλαδίν· τὰ ἱε-
ρόσυμα ὅσοι τῶν Λατίνων, καὶ οἱ λοιποὶ Βασιλεῖς,
οἵτινες ἐπεσκέπηον τὴν Ἱερουσολύμων Ἐκκλησίαν ὥς
τῆς αἰώσεως Κωνσταντινῆ πόλεως, καὶ δὴ καὶ οἱ τῆς
Τραπεζούντης Βασιλεῖς τὴν ἐνόντα ἐπεσκέπηοντο αὐτῶν,
καὶ αἱ Δέσποιναι αὐτῶν ἀπέρχοντο εἰς αὐτοκράτειραν,
ἔχουσαι καταγύγιον τὸ Μοναστήριον τῆς ἀγίας Εὐθυμίας
τὸ ἐνδὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ Σέρβοι Συμπάσιοι
τὰ ὁμοία ἐποίουν, ἔχοντες ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ τὸ Μο-
ναστήριον τῆς Ἀρχαγγέλης· ἀφ' ὧν οἱ Ὀθωμανοὶ
τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως ἐξουσίασαν, κατεφρονήθησαν
οἱ Ῥωμαῖοι ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ, καὶ μόνον εἶχον πα-
ρηγορίαν τὴν Ἰβήρας, ἐπειδὴ οἱ Σελτζούκοι τῶν Αἰγυ-
πτίων ἦσαν Κερκίται, Ἀβασγοὶ, καὶ Ἰβηρεῖ, καὶ
ἐδωκέναι οἱ Ἰβηρες εἶναι ὑπερακρίτας τῶν τε αὐτο-
κρατειρῶν καὶ Μοναστηρίων, ὅθεν ἔχουσιν ἐν τῇ
Ἱερουσαλήμ ἡδὴ ἐξ Μοναστηρίου, τὴν δὲ ἀγίαν Θέκλαν
καὶ τὸ Μοναστήριον τῆς Προδρόμου οἱ Πατριάρχαι πολὺ
ὑψέον· ἔλαβον ὡς τῶν Ἰβήρων δωρεάν, καὶ τὸ τῆς
Θεολόγου Μοναστηρίου, ὅπερ ἔχουσι νῦν οἱ Φράγγοι, τῶν
Ἰβήρων ἦν, ὁμοίως καὶ ὁ ἀγιὸς Γάβριελ, ὃν ἔ-
χουσιν οἱ Ἀρμένιοι· λέγω δὲ ταῦτα κατὰ μέρος, ὅτι
καὶ ἐκείνη ἐφθόγγον αὐτοῖς καὶ διηνώχλυν, τὸ γὰρ

βάρβαρον κατ' Εὐρεπίδην ἔποτε Ἑλλήσι γυνόσι Φί-
λον, ἔτ' αὖθις αὐτοῖς, ἔμην ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ εἶναι
τὴν Παλαιστίνην ὑπὸ τὸν Σελτζούκον τῆς Αἰγύπτου,
καὶ τὰς Ῥωμαῖας ὡς ὑπὸ τὴν πλάσιν ὑπὸ τὰς Ὀθωμανέας,
καὶ ἀπέρχοντο δὲ ὅλως οἱ Χριστιανοὶ εἰς αὐτοκράτειραν,
ὅθεν καὶ οἱ Πατριάρχαι ἦσαν πτωχοτάτοι, σημεῖον δὲ
πρώτων, ὅτι τὰ Μοναστήρια καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς ἀγίας
τάφης καὶ ἡ τῆς Βηθλεὲμ ὑδὲ μίαν ἀνακρίσειν εἶχον
εἰς τὰ ἀπειληφότα καὶ ἐπαπειλῶντα πτωχὸν μέρι· δού-
τερον, ὅτι μὴτε καὶ ἱερά σιτοὴν, ἢ ἄμφια εἶχον, ὅθεν
Παλαιοὶ ἱεροὶς ἐλαττέρον, καὶ Τελιχέριον εἶχον
σιδηρὸν· τείν, ὅτι οἱ Πατριάρχαι ἔζων ἐργαζόμενοι
ταῖς ἰδίαις χερσὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον, μὴ ἔχοντες
ἔτε ἔλεος, ἔτε αὐτοδόν, καὶ Ἀποστόλου ἠκολούθησε
καὶ τῇ κοινότητι τῶν Χριστιανῶν ἐνδεα, ἀφ' ἧς ὅσα ἱε-
ρίκονται, οἰδασιν οἱ πάντες· ἐν δὲ τῇ Χιλιεσῇ
πεντακοστῇ τετρακστῇ ἔτα ἐγένετο ὁ Ῥη-
νός Γερμανός Πατριάρχης Ἱερουσολύμων, ὁρμήμα-
ν· ὅσοι τῆς Πελοποννήσου, ὅσοι χώρας ἦτις λέγ-
νται Ἀράχωβα, ἔτ' ἡμῖς τῆς ὑπὸ τὴν Ἐπαρχίαν
τῆς Μητροπόλεως Κορίνθου καὶ ἑτέρας, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνης
τῆς κερνήτης ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Τραπεζιτιζῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ.

35

Περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς Ἱερουσολύμων Γερμανῶν, καὶ ἧς ἐποίησαν ἀνακαινίσσεως, καὶ πῶς ἀπιδέμψαν χάριν
ἐλέας, καὶ πῶς ὑπὸ τὴν πλάσιν ὤκισαν, καὶ περὶ τῆς ὑπὸ τὴν πλάσιν ὤκισαν τῶν Φραντζεσκανῶν ἐν τῇ Ἀποκαθηλώσει,
καὶ τῶν κρηνηδόντων Ἀρσενισμῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ τάφῳ καὶ ἐν τῇ Βηθλεὲμ, καὶ περὶ Σωφρονίου τῆς Πελοποννήσου.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Γερμανός ἦν Ῥωμαῖος, καὶ ἡ
Ἱερουσαλήμ ἦν τότε ὑπὸ τὴν Κωνσταντινῆ πόλιν,
δὴ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἤρξαντο εἰς αὐτοκράτειραν τῶν ἀγίων
τόπων ἔρχεσθαι, ἡλθον εἰς Κωνσταντινῆ πόλιν, καὶ
ἀπὸ τῆς καὶ εἰς ἄλλας τόπους χάριν ἐλέας, χρησι-
μοὺς φαίνεσθαι ἐν πολλοῖς τῇ ὀποσολικῇ θείᾳ· ση-
μαίνει δὲ ὅτι οἱ Ἀράβες ὅτε ἔλαβον τὴν Ἱερουσαλήμ
ὡς τῶν Λατίνων πρὸς τοῖς πολλοῖς κακοῖς καὶ ἀφα-
νισμοῖς οἱς ἐποίησαν τοῖς Μοναστηρίοις τῆς ἀγίας
γῆς, σιμείωσαν καὶ τὸ τέλειον τὸ μικρὸν ὅτι ἐπα-
νω τῆς Κυβερνήτης τῆς ἀγίας τάφης· ἀλλ' ὁ Πατριάρχης
ἔτ' ὁ Γερμανός ἀνεκρίνησεν αὐτὸ ὡς ὁρᾶται νῦν συ-
λοῖς μαρμαρίοις καὶ μολύβδῳ· ἐκείνητο δὲ ὡς ὑπὸ
τὴν πλάσιν πέραν τῆς Ἰορδάνης, ὅτι ἦσαν ἐκεῖ Χριστι-
ανοὶ πολλοὶ καὶ πλείοι, οἵτινες ὑπὸ τῇ αὐτοκράτειρᾳ
Σελτζούκων μακάριον ἡφαιδίσαν· σημεῖον δὲ
ὅτι ὑποδείκνυνται τὰ Γερμανῶν πέραν τῆς Ἰορδάνης,
οἱ Φράγγοι Φραντζεσκανοὶ κατεσκέδασαν οὐκ ἐκ βίον
σιδηρῶν αὐτοεργασμῶν, ἔγουν κατὰ τὸν Ἀπόστολον,
καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐπ' αὐτῇ τῆς Ἀποκαθηλώσεως καὶ
ἐλαττέρον, μαθὼν δὲ τὸ γεγονός ὁ Πατριάρχης
Γερμανός, ἦλθε καὶ ἐξέψιν αὐτὸ ἐκείθεν· ἐν τοῖς
ἡμέροις δὲ τῆς τῆς Γερμανῶν σισμῶ γυνόσι, ἔπε-

σεν ὁ τῆς τῆς πύργου τῆς χαλκῆς καμπῆς, ἦτοι
τὸ καμπανάρειον τῆς ἀγίας τάφης ὑπὸ τῇ ἐγγύς αὐτῇ
Ναῖ τῆς Ἀναστάσεως, καὶ σιμείωσαν τὸν τῆς τῆς
τῆς Ναῖ τῆς Ἀναστάσεως, καὶ ἔμην ἔτσι εἰς τῆς
σήμερον· ἐν τῇ αὐτῇ σισμῇ ἐκρημίσθη καὶ τὸ καμ-
πανάρειον τῆς ἀγίας Βηθλεὲμ ὡς νῦν ὁρᾶται, μέ-
να γὰρ ταῦτα τὰ δύο εἶσαν οἱ Ἀράβες ἀκρήμιστα,
καὶ τότε ἔπεισαν ὑπὸ τῇ σισμῇ ὡς γράφει ὁ Γερ-
μανός πρὸς τὴν τῇ τῇ Κρήτῳ αὐτῇ φίλῳ· ἀν-
σκόμην δὲ εἰς Κωνσταντινῆ πόλιν ὁ Πατριάρχης Γερ-
μανός, ἱερέα τινὰ κοσμικὸν Πελοποννήσιον ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ τῆς ἀγίας Νικολᾶς τῇ ἐγγύς τῆς εἰσόδου
τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως κατὰ τὸ λεγόμενον τεροκογρα-
νιστὶ Ἀγιάκητι ἔξωθεν ἔσχη ὅτι αὐτῇ, ἔλαβε
μεθ' αὐτῇ εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπαποκρίσθη, καὶ ἐν-
δυσεν αὐτὸν τὸ τὸν Μοναχὸν ἁγία, καὶ μέλλων
ὀποθίσκειν, ἐποίησεν αὐτὸν αὐτῇ Ἀπόστολον, ὃ
τὴν παραίτησιν ἀρήρητον εἰς Ἱερουσαλήμ, ἥν τὴν
αὐτοκράτειραν τῆς Σωφρονίου (ἔτσι γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ Ἀπό-
στολος αὐτῇ) ὑπογεγραμμένῳ ὑπὸ τῆς τῆς Συ-
νῆς, ἥν Ἀράβισι ἔσαν, μετιφράσαντες ἐλλήνισι,
εἰς δὲ αὐτῇ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν γεγράμμεται τῆς παρακλήσεως τῶν Ἱερουσαλὺν Γερμανῶν, καὶ περιβρασμῶν ἐς τὸν Θρόνον τῆς Σωφρονίας.

5 Ἐπειδὴ οὗτοι ἐπὶ ἀκισχίλιος ὀγδοηκοστὴ ἐβδόμῃ ἐν
ἡμέρᾳ τρίτῃ ἤθροισαν ὁ Πατριάρχης κύριος Γερ-
μανὸς Σύνοδον ἐν τῇ κελεύσῃ αὐτῷ Ἀρχοντας τῆς
Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς κληρικὰς μικρὰς τε καὶ μεγάλας,
καὶ ἄπαντας αὐτοὺς, τέκοντες ὁ Θεὸς δύλοισιν ὑμᾶς,
10 ὅτι ἐδυνάμην καθίστα ἐν τῇ Πατριαρχίᾳ, γένων
αὐθροπῶν ὡν, καὶ μὴ ἔχων διώκων ὑποδύσαν ἐν
αὐτῇ, ἐκλήξατο ὁμοῦς οὐκ αὐτὸ ἐμὲ, καὶ βλάστη
αὐτὸν ἐς τὸν ἐμὸν τόπον. καὶ πάντες ἐδέξαντο τῇ-
πιν τὸν λόγον, καὶ μετεπέμψαντο τὸν Ἀλεξανδρείας
15 Πατριάρχην Σίλβεστον ἐς τὸ κελεῖον οὗθα ἦσαν
ὁ Μητροπολίτης Δωροθέος, καὶ ὁ Μητροπολίτης Νεκ-
ταρίου, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Σινᾶ Εὐγένιος, καὶ
συμεῶν ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας Ἀννης ἐκ τῆς Δα-
μασκῆς, καὶ συνεφώνησαν ὅλοι οἱ Πατριάρχης
20 τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ οἱ Μητροπολίται, καὶ οἱ Ὀπλοῖποι
Ἀρχιερεῖς περιχαρῶσθαι Πατριάρχῳ ἐς τὸν τό-
πον τῆ Πατριαρχίας κυρίου Γερμανῶ τῷ αὐτῷ Θελή-
ματι, καὶ ἔδωκαν κλήρας κατὰ τὴν πλὴν τῆς ἡ-
γιασμένης Νόμου, καὶ ἔγραψαν ἐς τρία φύλλα ὁνό-
25 ματα τρία, ἅτα ὁ Πατριάρχης τῆς Ἀλεξανδρείας
καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς τῇ δούτῃ ἡμέρᾳ ἔφερον τὰ
τρία φύλλα, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπεζίᾳ,
καὶ ἐλαττέγησαν κατ' ἐκείνῃ τὴν ἡμέραν, καὶ πάντες
ἐδέχθησαν τῷ Θεῷ, μετὰ δὲ τὴν ἀπολύσιν τῆς Λειτουργ-
30 γίας, ἐσπύραγον ἐρέφους, ἦσαν παιδίον ἐς τὸ ἄγιον
βῆμα, καὶ ἔφερον ἔξω ἐν τῶν τριῶν φύλλων, καὶ ἔτυ-
χον εἶναι τὸ ἐς τὸ ὄνομα τῆς Πατρὸς Σωφρονίας γεγραμ-
μένον, καὶ πάντες, ἦσαν ὁ Πατριάρχης τῆς Ἀλε-
ξανδρείας, καὶ ὅλας τῆς Ἱερουσαλὴμ μικροῖ τε καὶ
35 μεγάλοι ἠθέλησαν αὐτὸν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν Θελήματι
καὶ τῇ Θελήματι τῆ Πατριαρχίας Γερμανῶ. ἐξήτισσε
δὲ ὁ Πατριάρχης Γερμανὸς ὑπὸ τῆ Πατριαρχίας Σω-
φρονίας λαβεῖν εὐνοίαν τὴν Λύδαν καὶ τὸ Ρέμπλι,
καὶ ἔχον αὐτῷ Διὰ βίβλου πάντες, ὁμοῦς καὶ τὴν
40 ἔξω τῶν αὐτῆς μόνον αὐτοῦ, τῇ δὲ Σωφρονίῳ μὴ
ἔχον ἐν αὐτῇ ἔξω τῶν. καὶ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἔπον
τῇ Πατριαρχίᾳ Γερμανῶ, ἦσαν οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερου-
σαλὴμ, ὡς ἡμέτεροι πάντες μὴ ἀπελθε ἀφ' ἡμῶν,
ἐγγυὲς ὡν ἡμῶν ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ. ἔπε δὲ αὐτοῖς,
45 τέκοντες. Ἐπεὶ δύλοισιν ὑμῶν ὑπὸ Θεῷ, ἐὰν διωκ-

θῶ καθίστα ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ, καί θνηται, εἰ δὲ διω-
θήσομαι ἀναπαύσθηναι, ἐὰν δὲ μὴ ἀναπαύσθω, πο-
ρεύσομαι ἐς Λύδαν καὶ εἰς τὸ Ρέμπλι. ὑποκλιθεῖ-
τες δὲ πάντες οἱ τῆς Ἱερουσαλὴμ Χριστιανοὶ ἔπον
αὐτῇ, ὅπερ ἀνέλθοι ἐς τὴν ὁρεξίν σου, τῷ ποιη-
σαν. Ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ὅλοι τῆς Ἱερουσαλὴμ παρῶν-
τῶ τῇ Πατριαρχίᾳ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τῇ
Μητροπολίτῃ Νεκταρίῳ, καὶ τῇ Ἐπισκοπῇ τῆς Σινᾶ
Εὐγένιῳ ἔσεβαν ἐς αὐτό. Καὶ, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῆς
Ἱερουσαλὴμ μεγάλοι καὶ μικροὶ ἔκλειπον ἐς τὸν Πα-
τριάρχῳ διγασθῆναι, ἔτε συμφωνίαν, ἔτε ζήτη-
μα, ἔτε πρᾶγμα ὑπὸ τῆς ἁγίας τάφου, ἔτε ὑπὸ
πράγματι ἀφιερωμένους, ἔτε ὑπὸ χρυσίῳ, ἔτε ὑπὸ
ἀργυρίῳ, ἔτε ὑπὸ πρᾶγματος ἔτε ἁγίας τάφου, ἔτε ὑπὸ
ἄλλῃ πινός. Καὶ, ὅτι ἐδέξατο ὅλοι ἀφορισμὸν ὑπὸ
Θεῷ, καὶ τῆς Σωφρονίας τῶν ἡγιασμένων, καὶ τῶν ὁρε-
θιστῶν πατέρων, ἵνα ὡς ἀφορισμένοι ὑπὸ Θεῷ
Πατρός, καὶ Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὑπὸ
τῶν τελεουσίων δεησικῶν πατέρων, καὶ τῶν παρ-
ουσιῶν Ἀρχιερέων (τῶν δὲ τῶν ἀφορισμὸν
ἐδέξατο οἱ τῆς Ἱερουσαλὴμ Χριστιανοὶ ἀφ' ἐαυτῶν)
εἶνε ἐμποδίσαντες αὐτὸν, ἠέγκαλίσαντες, ἠ λυπή-
σαν ἰδίᾳ αὐτῶν Θελήματι, καὶ εἰσὶν ὁ Παπᾶς
Νικολάος τῆ Κωνσταντινουπόλεως ὁ υἱός, καὶ ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ ὁ Καλλίπης, καὶ ὁ Γαβριήλ ὁ υἱός τῆς Ζω-
ρεῆς, καὶ ὁ Μιχαήλ τῆς Σαμπᾶν ὁ υἱός, καὶ ὁ
ἀδελφὸς τῆς Ρισκάλα, καὶ Ἰσας τῆς Σελεῖμα ὁ
υἱός ὁ Ἀβραμίτης, ὁ Γεωργίου τῆς Λετάρφης υἱός, καὶ
οἱ λοιποὶ, οἵτινες ἐὰν ἐμποδίσαντες αὐτὸν, ἠέγκα-
λίσαντες, ἠ λυπήσαντες, ἔχονσι διδόναι τῇ Ἱερῇ Φλω-
ρία βουτίκια πωτήματα κατὰ τὸν ἑλισμὸν τῆς
κρίσεως. Καὶ, ὅτι ὁ Πατριάρχης ὁ Γερμανὸς κα-
τέβη ὑπὸ τῆς Θρονῆς ἰδίᾳ αὐτῆς Θελήματι. Καὶ, ἵνα
ὁ Πατριάρχης Σωφρονίῳ ἀνακυβερᾷ τὸν Γερμανὸν
Πατριάρχῳ, καὶ ἔχη αὐτὸν ὡς πατέρα, καὶ, ἡ
ἐκλογὴ ἐστὼ πρὸς τὰς ἀκούοντας Διὰ πρεσβείαν τῆς
Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀσπαρθούρας Μαρίας,
τῆς ἁγίας ἐνδόξης Ἀποστόλης Ἰακώβου τῆς Ἀδελφοθέας,
καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἡμέρας τρίτης, ἔτῳ ὑπὸ
Ἀδάμ ἐπὶ ἀκισχίλιος ὀγδοηκοστὴ ἐβδόμον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἱλαρότητος τῆς Ἱερουσαλὺν Σωφρονίας καὶ ἀλαβείας, καὶ ὡς ἐποίησαν ἀναμνηστῶν ἐπὶ τῇ Σουλτῶν
το Ἀχμέτ, καὶ τῆς ἀποδημίας αὐτοῦ ἐς Βυζάντιον, Μολδαβίαν, καὶ Βλαχίαν, ἐν ᾗ ἱλαρεῖ τὸ μοναστήριον τῆς περὶ αὐτὸν.

Οἱ οὖν Σωφρονίῳ ἦν ἀνθρωπῶν ἱλαρὸς, καὶ
περὶ τὰς ἡμέρας ὅτι μάλιστα ἀλαβείας. ἔτῳ ἀνα-
μνηστῶν καὶ τὸν Νάον τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου τὸν ὄντα
ὅστις ἐστὶν Πατριάρχῳ, καὶ φωνεῖται σημεῖον ἐς

τὸν Νάον τῆς τοῦ τοῦ
ἀναμνηστῆς ὁ Θεός. ἔτῳ καὶ πᾶσι τῶν Νάων,
καὶ ἀναμνηστῆς ἐς τὸ ὄνομα τῶν ἁγίων ἐνδόξων με-
γάλων Βασιλέων καὶ ἱσχυροτέρων ἱσχυροτέρων καὶ
ἐλέους,

Λειτουργία τῶ τέμπλου τῶ ἁγίῳ καὶ ζωοδόχῳ τὰ-
φῃ κατὰ τὸ χιλιεσὸν ἑξακοσιοστὸν δόκιμον ἐστίν,
Μηνὶ Ἀπριλίῳ, ἐκ τῆς Νήσου Κρήτης ὑπ' ἐμῇ Μακα-
ρίῃ Ἱερουμόναχῃ, καὶ ὁ Στῆθερ κατὰ τὸ χιλιεσὸν
ἑξακοσιοστὸν ὁγδοόν, Μηνὶ Μαρτίῳ. ἔτελειώθησαν
ὅλα τὰ παλαιὰ καὶ κόκκινα καὶ τὰ ἡρεσμένα μετὰ πᾶν
Ἄστυν Ἀλὰ χερὲς καὶ θαλάσσης ἐμὲ τῶ ἁγίου ἁμαρτωλοῦ
Μακαρίου, πατριάρχου τῶ μακαρωτάτῃ κυρίῳ Θεο-
φάνει. ὅτε δὲ ἐφίεζον τὸ τέμπλον, ἦν ὁ μακαριώτα-
τος κύριος Σωφρόνιος, ὅστις τὸν ἁγίον χερσὶν ἐτε-
λειώθη. καὶ τὸ χρῆμα τῶ τέμπλῳ Ἀλὰ χερὲς Μαξί-
μου Ἱερουμόναχος τῶ Κρητός. τὸν ἁγίον χερσὶν πατισινά-
θη καὶ ὁ τῶ ἁγίου τραπεζίτης Ἀλὰ σωωδότης
ἡμετέρας. ἅπαντα αὐτοχειρίωσαν ἐκ τῆς Νήσου Κρή-
της. Ἐξέλαφον αὐτῇ ἡ ἐν δούμοις Ἀλὰ χερσὶ ἐμῇ Μα-
καρίῃ καὶ ἁμαρτωλοῦ Ἱερουμόναχος τῶ ἐκ τῆς Νήσου Χίε,
ὃν ἔτι χιλιεσῶ ἑξακοσιοσῶ ὡνάτῳ, Μαρτίῳ εὐεσῇ.

10

δαυσακὺν ἔλαβε, καὶ ἦν γέροντος ἀνδραπύτου, ἔχειον· 25
 τοῖσι τοῖς ἀντ' αὐτῶν Πατριάρχῃν τὸν κύριον Θεοφάνη,
 ἰεὸν ὄντα, καὶ ἀπέσταλκεν αὐτὸν ἐξω χόρου ἐλεημε-
 σωῆς, πατριάρχους αὐτῶς χρήεις εἰκοσιανέας.
 Οὗτος ὁ Σωφρόνιος ἐκτίσεν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλη-
 σίᾳ τῆς Βηθλεὲμ τὰς τέσσαρας καμάρας τὰς ὁ 30
 τῶς δυὸ μέρεσι τῆς ἁγίας Σπηλαιῶς, ἐμελλοὶ γὰρ κατα-
 πίνειν ἡ μεγάλη Ἐκκλησία, ὁ δὲ κτίσας αὐτὰς
 τὰς καμάρας, ἐδοκίμησε τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὗ ὅμως αἱ
 καμάραι αὐταὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς δύσεως ἐκινώσκειν-
 ται, ἐπεὶ δὲ ὅτε ἡμεῖς σὺν Θεῷ ἀνακεδομήσομεν πᾶν 35
 ἡμῶν τῆτον, ἀπεκλῆσαμεν αὐτὰς, καὶ ἐβόλομεν
 θύρας, ὁρῶνται ὅμως ἐκ τῆς Ἀνατολικῆς μέρης, καὶ
 ἀνακινώσονται κατὰ τὴν δύσιν, ἐπεὶ δὲ αὐταὶ εἰσὶν αἱ θύραι
 αἱ κατὰ τὸ πλάρυν αὐτῶν χωρίζονται τὰ βίματα
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς μεγάλης τῶ ἐξωθεν καὶ δυτικῶ 40
 καὶ μέρης αὐτῆς. Τῆτον τὸν σωφρόνιον ἐτι ζῶντα
 ἐφθασεν ὁ μακαρίτης Πατριάρχης Παΐσιος, χρη-
 ματίσας αὐτῇ καὶ ὑπαρέτης, καὶ ποδάκις ἐφ' ἡμῶν
 οἷτι καὶ Ἀρκόντα αὐτῶν ἔλαγον, ὅτι πᾶν βρωμάτω
 πᾶν δόλοφθορότων ἀπὸ πᾶν ἀγγέλου ποδάκις ἀμνη 45
 μόνισον αὐτῶν ἐρμαρίω, καὶ ἔτε ἐδυσφάτσαν ἐπι-
 στήτων ἡμερῶν Ἀλασίματι ἐκείνῃ μέσῃ, ἔτε σι-
 σήσασιν. Οὗτος ὁ Σωφρόνιος Ἀφ' οὗ κλέειν τὰς θύ-
 ρας τῆς ἁγίας τάφου τῆς βασιλικῆς αὐτῶν τῆς
 πᾶν σωθήσεται καὶ τὸ βασιλικὸν Διάταγμα, καὶ οἱ 50
 μαῖσαι αὐτῶν αὐτὰς τῆ καὶ γυναικας, καὶ ἐπ' οὐκ
 ἀνωχίας καὶ ὀχλαγωγίας γίνεσθαι, καὶ ἐλπίς ἐμ-
 ποδίσαι τῆτον, καὶ ἐφ' ἡμῶν ὑπὸν τὸν χρῆσιν λέγοντα
 αὐτῇ, Ἐπίσκοπα, ἐγὼ ὑποφίρω ταυτε, σὺ δὲ Ἀ-
 τὸ βέλαι ἐμποδίσαι πᾶν γὰρ μὴ μὴ ἀνέρεχθαι αὐτῶς

ἀρχὴ ἡ δυνάμεις τῶν, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν οἰκονομῶν
μητρίων. Ὁ δὲ κύριος Θεοφάνης περιβιβαδὸς καὶ ἡ
ψήφω τῆς γέφυρτος κυρίως Σωφρονίε καὶ ἀπάσας
τῆς Συνοδῆς Πατριαρχικῆς Ἱερουσολύμων ἐν ἔτει χιλιοστῷ

ἑξακοστῷ ὀγδόῳ, ἔμνησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μερὶς ἔτη,
ἔπειτα ἦλθεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν μετὰ τῶν τιμιωτά-
των καὶ ἀγίων καὶ Ἀρχιεπισκόπου Σκαρλῶν, καὶ κληρῶν
εἰς Μοχουβίαν.

5

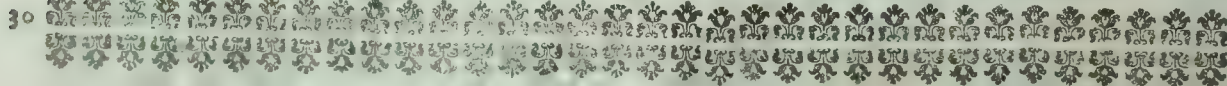


ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

10 Περὶ τῆς εἰς τὸ ἅγιον Πάτρια καὶ νομίας Γρηγορίου τῆς τρισημιδεκάτης, ἧν ὡς πρὸς βασιλῆα ἐν Κωνσταντινουπόλει
Συνόδῳ ἀπεβόλετο.

Ὅτι μέγιστοι σκαυδάλοι προέβησαν ἡρώδης καὶ
ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ τετρισκαιδέκατος παντὶ τῷ
15 κόσμῳ, καὶ πᾶσι τοῖς Χριστιανικοῖς ἔδωκεν ἀλλὰ τὸ
κηνοτομήσαι εἰς τὸ ἅγιον Πάτρια, τῆτο, ἡ κηνο-
τομία δηλονότι περὶ τῶν ἁγίων Πάτρια ὑποδείξεως
ἔδωκεν, ἐπειδὴ ἡ κατ' ἐπεὶ πρῶτος μάρτυς ἀπα-
ρέγγεσθαι, οὕτως ὅμως τῆτο, ὅτι ἐγένοντο ἀσφα-
20 λῆς καὶ ἡ τοιαύτη λεγομένη διόρθωσις, ἀλλοτε μὲν
γὰρ οἱ Λατίνοι τὸ Πάτρια τῶν Βεβραίων ἀπεφορτίζον,
ἀλλοτε δὲ τῶτο τοῖς Ἑβραίοις συνεστράξαν, καὶ τῇ
ταύτην πῶν διόρθωσιν, δέκνυται φανερὸν τὸ ἀμαρ-
τημα τῶν πρὸς βασιλεύοντων τὰς τῆς καθολικῆς Ἐκ-
25 κλησίαν Κανόνας Λατίων. ὅτι δὲ ἡ ἀνατολικὴ
Ἐκκλησία φυλάττει τὸ ἀρχαῖον καὶ πάτριον ἔ-
θος, ἐδέετο ἐποπείησιν τῷ ἀμαρτήματι τῆτο,

ἀλλὰ μὲν καὶ τῆτο καὶ θάρρος καὶ ἀγνὴ ὡς καὶ ἐν
τοῖς λοιποῖς πᾶσι, φανερὸν ἐστὶ πᾶσι τοῖς αἰθέσι
τὰς τέσσαρας διορισμὸς καὶ Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας,
καὶ ὅς δὲ φυλάττειται πῶν τελεσιουργίαν τῆς ἀγίας
Πάτρια. περὶ δὲ τῆς ὑποδείξεως ταύτης τῆς ἀγίας
Πάτρια πλατύνοντες ἐν ταύτῃ εἰπὼν, περὶ τοῦ αὐ-
τοῦ, ἐπειδὴ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνοδοὶ ἐστὶ
ἀγία Συνόδῳ ὑπὸ παρσίου τῶν Πατριαρχῶν, Κων-
σταντινουπόλεως Ἱερεμίας, Ἀλεξανδρείας Μελέτιος,
καὶ Ἱερουσολύμων Σωφρονίος, ἀπεβόλετο ταύτῃ
πῶν πρὸς βασιλῆα μάλλον ἢ διόρθωσιν τῆς ἀγίας Πά-
τρια ὡς ἀπὸ σφαλῆ, ὡς μὴ ἀσυνείκητος, ὡς αὐτὴ κα-
μύρῳ τοῖς ἱεροῖς Κανόσι, καὶ ὡς ἐπὶ τῶν ποσῶν
σκαυδάλων εἰς πάντα τὰ Χριστιανικά ἔδωκεν ὡς ἔρηται.



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν ἐκ πολλῶν χρόνων ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν Πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πρῶτον
35 ὑπὸ Ἱερεμίας ἕως Νεοφύτου, καὶ τῶν Τόμων τῆς καθαιρέσεως τῶν μὴ διδόντων Μητροπολιτῶν τὰς ὁριζήσας
ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν δόσεις, καὶ τῆς καθαιρέσεως ἐπ' αὐτὰ ἐγκλημάτων τῶν Κύριων Ἀθανασίου.

Περὶ τῶν πρὸ Τιμοθέου Πατριαρχῶν τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως ἐκείνῳ ἔχοντι σφῆς ἑπὶ, καὶ
40 ὅτε ἀρίσκειται καὶ ἔτι ἐν τῷ Πατριαρχεῖ, ὡς αὐ-
θωρηθῶν μαθῆναι πλάσιν, ὑπὸ δὲ τινῶν ἀρι-
στοκράτων καὶ κληρῶν, καὶ αὐτῶν συγκεχυμένων καὶ
χθελῶν ὡς ἑπὶ, ἐκείνῳ ἀρίσκειται ἴδιοι ἔργον
Πατριαρχικῆς τινός, πλὴν ὅτι ἐν ἔτει ἐπιανχιλίου-
45 σῶ τεσσαρεσῶν ἑβδόμῳ (καὶ γὰρ τῆτο τῆς ἔτης
ἐκ ἀρίσκειται καὶ ἔτι) ὁ Ἱερεμίας τὰς εἰς τὴν χῶ-
ραν τῆς Βεργίας ἀναδομηθεῖσαι αὐτῷ οἰκίας, ἀμ-
πελίας, καὶ κήποις ἀφιεραῖ τῇ Μονῇ τῆς Παμμα-
καρίας, καὶ ὅτι εἰς τὸ χωρίον οὗτο ἦν ἀγίασμα
50 τῆς γῆς Παρασκώης, καὶ ὅτι ἡ Πατριαρχικὴ
Γραμματεὶς ἐν ἔτει ἐπιανχιλίουσῶ ἐβδόμησῶ δού-
τεσῶ καὶ Μητροπολιτῆς ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἐβδόμησῶ
σῶ ἑβδόμῳ, καὶ Θεόκλητος ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἐνε-
κωσῶ τρίτῳ, καὶ Ματθαῖος ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἐκ-
πῶ ὀκτώτῳ, καὶ δὲ τῆτο ἑταίρησε τὸ Κωνσταντι-

νουπόλεως Πατριαρχεῖον ὁ Ἀλεξανδρείας Μελέτιος.
καὶ ὁ Ῥαφαὴλ ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἑκατοσῶ δεκάτῳ
πρώτῳ, καὶ ὁ Νεόφυτος ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἑκατοσῶ
δεκάτῳ καὶ ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἑκατοσῶ δεκάτῳ τρί-
τῳ, καὶ πάλιν Ῥαφαὴλ ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἑκα-
τοσῶ δεκάτῳ τεταρτῳ, καὶ ὁ Νεόφυτος αὐτῶν ἐν
ἐπιανχιλίουσῶ ἑκατοσῶ δεκάτῳ ἑκτῳ. ὅπῃ δὲ Ῥα-
φαὴλ ἐγένετο Τόμος βεβαιῶν τὸ δεύτερον κακῶς
τυπωθῶντα, ἵνα δηλαδὴ ὁ μὴ διδὼν Ἀρχιερεὺς τὰς
διοριζήσας ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν δόσεις καθαιρέ-
ται. καὶ ὅπῃ Νεοφύτης ἐν ἐπιανχιλίουσῶ ἑκατοσῶ
σῶ δεκάτῳ ἐγένετο Συνοδικόν, ὥστε Πολύφρονος
Ἐπίσκοπον μὴ χερεσπνεῖσθαι τῶν λοιπῶν ἀλλ' εἶναι
πῶν Ἐπισκοπῶν ὑποκερμένῳ τῷ Κορίνθῳ Χρῶσι Ἐπι-
σκόπῳ. καὶ ὁ Ῥηθῆς Ματθαῖος γράφει τοῖς ἐν τῇ
Κύπρῳ Ἐπισκόποις καὶ κληρικοῖς, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἀλε-
ξανδρείας Μελέτιος ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκο-
πον αὐτῶν Ἀθανάσιον καὶ αὐτὸν καὶ ἄλλους,
πρῶτον,

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1170

πρώτον, ὅτι ἀντιμύσσια παλαιὰ διέρρηξε καὶ ἔκαυ-
σεν, ἵνα πωλήσῃ αὐτὰς καὶ αὐτὰ ποιηθούτω·
δύττον, ὅτι διέταξε πελέκει τὸν θρόνον τῆ μα-
καρίτης Γερμανῆ Πατριάρχῃ Ἱερουσολύμων, καὶ ἔ-
λαβον ὅμοιον λαΐψανον ὅτι ἐν αὐτῇ· καὶ τρίτον, ὅτι

ἀθεμιτοπραμίαις ἐποίησεν, καὶ ὑπὲρ πάντων τούτοις ἐστὶ
ἡ καὶ τῆ μελετικῆς κατεσκευασμένη αὐτῶν, ἐκείνη ἡ
αὐτῶν συνοδικὴ ὡς περ ἐκείνη ἡ αὐτῶν καὶ ὁ μελέ-
της, ἥτοι ὁ Ἀλέξανδρος·

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Δύττον, περὶ τῶν Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχῶν ἀπὸ Τιμοθέου εἰς Παρθένου τῆ νύκ, καὶ τῶν μεταξὺ
συμβαλόντων ἀναμάρτυρων, ἐξορίων, καὶ ἄλλων πινυμῶν θανάτων·

10

Ἐπὶ τῇ Ἱερουσολύμων ὁμοφωνίᾳ ἦν ἐν Κωνσταντινουπό-
λει Πατριάρχῃ, ὁ Τιμόθεος, φαίνεται δὲ καὶ ἐκ τῆ
γραφικῆς αὐτῆς συνοδικῆς πρὸς τὰς ἐκ τῆ Συναγῆ
ὁρᾶς, καὶ μὴ ἐν τῇ κατὰ Λαοὺς βιβλίῳ πρώτῃ, καὶ
γραφικῇ ἐν ἑταίρῃ ἐπὶ αὐτῇ ἐκατοσὶν δεκάτῃ
πέμπτῃ, καὶ ὁ καὶ ἐπατριάρχῃς, ὡς μὴ καὶ δὲ
ἀπὸ τῆς κατὰ Κύριον Πανόρους, ὡς καὶ ἄλλοι Μη-
τροπολίται παλαιῶν Πατρῶν· ψύδεται δὲ λέγειν
ὁ Ἀλάτιος γραφῶν τὸν Λέοντα Φαρμακίδου
τὸν Τιμόθεον, ὅτι μὴ γὰρ ὁ Τιμόθεος Φαρμακί-
δου ἀπέθανε δηλητηριῶ κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδόμηδα
τῆ Πάσχα, ἀλλ' ἄλλος, ποιεῖ δὲ αὐτὸν ἐφαρμακίδου
συν, ἀλλ' ὅτι ἐστὶν· θανόντος ἔν τῃ Τιμοθέῳ, Κύρι-
λῳ ὁ Λέωντος Πάπας ὡς Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀνα-
τρέβων εἰς Οὐγγροβλαχίαν, καὶ σκεπλήθη ὑπὸ τῆς
παρούσης Συναγῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῇ
ἐκλήρῃ, καὶ μετετέθη εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπό-
λεως, ὃν Γρηγόριος ὁ Ἀμασείας ἐκβαλὼν τῇ θρό-
νῳ, καὶ πατριαρχούσας μῆνας τρεῖς, ἐξωθήσεται
τῇ θρόνῳ συναγῆς τῶν Ἀρχιερέων, καὶ ἐξορίζεται
εἰς Ρόδον, καὶ ἀναβιβάζεται εἰς Πατριάρχῃς ὁ Ἀδελ-
φουπόλεως Ἀνθίμου, ἐφ' ᾧ ἀφωρίσθη καὶ ἀνθεμα-
τίσθη ὁ Γρηγόριος, ἔτις ὄντος ἐπὶ αὐτῇ ἐκατοσὶν
δεκάτῃ τελευτήσας πρώτῃ, καὶ θανόντος δὲ δύο μῆνας ἐν
τῇ θρόνῳ τῇ Ἀνθίμῳ, καὶ παραιτησαμένη, καὶ μο-
ναστήσας ἐν τῇ τῇ Ἀθῶν Λαύρᾳ, καὶ σκεπλήσεται
ὁ Λέωντος· ὁππότε δὲ ὁ Καλλικλῆδης ἱστάσκει
πατριαρχούσας, ἐκβαλὼν ἐνδυθῆναι Καββαδίου
ἐν τῇ διαισθητικῇ ἡμέρᾳ, καὶ τὸ ἐμπροσθεν ἦν ἐν
τῇ διαισθητικῇ βασιλικῇ Παλάτιῳ, ὅθεν γίνε-
ται κατὰ σκεπλή, καὶ ἐξορίζεται εἰς Οὐγγρίαν, καὶ
ἔμεινε αὐτῷ τὸ τρίτον ὁ Κύριλῳ· βυβλιζόντων
δὲ μετ' ἑπομένῳ καὶ τῶν Ἀρχιερέων ἐκβαλὼν τῇ
θρόνῳ τὸν Κύριλῳ, αὐτὸς χρησάμενος κατὰ σκεπλή
ἐκδύεται Καββαδίου, καὶ ἔρχεται ἐκόντων αὐτῶν
εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τὸ τέταρτον· εἶτα Φατριάρχῃς ὁ Βε-
ρόιος Κύριλῳ Ἀματῶν Ἀμασείας Ζαχαρία, ἐπατριάρ-
χουσας τὸν ὅσον Βερόιος· κρυβὰς δὲ ὁ Κύριλῳ ὡς
τῇ πρὸς τὴν Φατριάρχῃς μετὰ ὅκτῃ ἡμέρᾳ ἐξορίζεται
καὶ τῆς δύο, καὶ πατριαρχούσας τὸ πέμπτον· ἀπο-
θανόντος δὲ ἐν τῇ ἐξορίᾳ τῇ Ἀμασείας, ὅσον Βε-
ρόιος ἀνακληθεὶς, ἐπαύλαβε τὴν Βερόιον· μετὰ
δὲ καὶ ὁ ὁμοσυνήκης Ἀθανάσιος Κρητὸς ὁ Πατε-
λάριος ἐξορίζεται τὸν Κύριλῳ εἰς τὴν Τένεδον, ἔλα-

βε τὸ Πατριαρχεῖον, ἔν τῃ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέ-
ρας ἐκκληθεῖται, ἀποκατέστη ὁ Κύριλῳ τὸ ἐκ-
τον τῇ μεγάλῃ Τετραδί, τῇ δὲ Πατριάρχῃ ἐδόθη
πάλιν ἡ Θεσσαλονίκη, ὅς τις ἐκείθι εἰς Ἀγκῶνα ὑπο-
δημήσας, καὶ Ἀνατολίαν ἀπὸ τῆς καὶ εἰς Ρώμην,
ἐπεμψε τὸν Ἐπίσκοπον Δρινηπόλεως πρεσβυτέρῳ
καὶ τὸν Πάπαν Κάλιστον, γραφῶν αὐτῷ ὅτι ἔχει
σκεπλὸν ἵνα ἀπέλθῃ εἰς Ρώμην, ἐὰν ὁμοῦ ἔχη τὸν
θρόνον καὶ τὸν τόπον Κωνσταντινουπόλεως· ὁ δὲ Πά-
πας ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι ἐὰν θελήσῃ ὑπογράψαι
εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν πίσιν, δώσῃ αὐτῷ θρόνον καὶ ὁμο-
λικόν, καὶ λοιπὸν δυσχερῆσας ὁ Πατριάρχῃς, καὶ
ἐπανελθὼν, ἀπῆλθεν εἰς Μπογδαίαν, καὶ ἐκείθι εἰς
Μοχοβίαν, καὶ ταῦτα μὴ ἔτι· τὸν δὲ Λέοντα μετὰ
ἔτι· ἐν τῇ τῇ ἐκτῇ αὐτῇ Πατριαρχείᾳ ἐξώρισεν
ὁ ἐκ Βερόιος Κύριλῳ εἰς τὴν Ρόδον, πατριαρχού-
σας αὐτὸς ἐκκαθάρσας μῆνας· πλεονέκτης δὲ ὡς,
ἀποβιβάζεται, καὶ ἀναβιβάζεται εἰς Πατριάρχῃς ὁ
Ἡρακλῆας Νεόφυτος, αὐθροῦσας ὅσι· ἐπανελθόν-
τα δὲ τὸν Κύριλῳ ὁ Νεόφυτος ἠδέσθη ὡς εἰς αὐτὸς αὐ-
τῇ, καὶ παρητήσας, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐν τῇ
Χίῳ ἁγίαν Μονὴν ἡσύχασε, καὶ πάλιν τὸ ἐβδόμον
αἰάγεται εἰς τὸν θρόνον ὁ Λέωντος, ὃν αὐτῷ ὁ ἐκ Βε-
ρόιος ἐκβαλὼν, καὶ περιορίσας εἰς Λαυκοπόλιν τὸ
δυτικὸν Νεόκαστρον κατὰ τὴν Ἑύξειον Πόντον, ἀπὸ
πνιγῆς, δὲς πνιγῆς ἔκκει τῇ τότε ἐν Κωνσταντινουπό-
λει Ἀνθυπάτῳ, τῇ γὰρ Ἀνθυπάτῳ ἀναφύοντι ποιη-
σαμένη καὶ τὸν Σηλατῶν Μενετ κατὰ τῇ Κυρίῳ, καὶ
μαρτυρήσας αὐτῷ πολλὰ κακὰ, ἰδιοχίρας ὁ Βασιλεὺς
ἐβεβαίωσεν ἵνα ὁ γέρον Πατριάρχῃς ἀποπνιγῇ, καὶ
ἔτις ὁ πολὺ φημι καὶ πολὺ σκεπλὸν τὸν βίον κατέστρεψε,
καὶ ῥίπτεται αὐτῇ τὸ σῶμα ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὅπερ ὁμο-
τες τινὲς εἰς τὸ Ρήγιον παρέδωκαν τῇ ταφῇ ἐκείᾳ πνι-
χρῆς, ὡς καὶ Μιχαὴλ ποιεῖ τὸν Παλαιολόγου, μετὰ
ταῦτα δὲ ὁ Πατριάρχῃς Παρθένου ὁ πρῶτος ἔφερε τὴν
λαΐψανον αὐτῇ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον συναγῆς τῶν φί-
λων αὐτῇ, καὶ ἔψαλον αὐτῇ, εἶτα ἐπεμψε αὐτῇ εἰς
τὴν Νῆσον τῆς Χάλκης, καὶ ἐπὶ φησὶ ἐν τῇ Χάλκῃ
τῇ Παναγίᾳ· μετὰ τὸν θάνατον ἔν τῃ ἐκείᾳ
λαΐψανῳ ὁ ἐκ Βερόιος ἀποβιβάζει τὸν Πα-
τριάρχῃς, ἐξορίζεται εἰς Καρθαγόν, ὅσον συναγῆς
τῶν τῇ Ἀνατολῆς φίλων πνιγῆς ἀποπνιγῆς ἐν ἑταί-
χις ἐκατοσὶν τελευτήσας πρώτῃ· ἐγὼ δὲ με-
τὰ τὴν ἐξορίαν αὐτῇ Πατριάρχῃς Παρθένου ὁ
πρῶτος,

πρῶτος,

πρώτος ὁ καὶ γέρον λεγομένη πρὸ αὐτῷ χιλιοστῷ ἐξα-
κοποστῷ τριακοστῷ ἐνάτῳ ἔτα, ὡς μνησθὲν δὲ ὑπὸ τῆς
ἑπταετίας, μὴ ἀγαπῶν ἡ δὲ τὰς μακρὰς ἀκολυθίας
καὶ ἀγρυπνίας, πρεζονήθη αὐτῷ ἑγκλημα καὶ θαιρέ-
5 σθαι τῆς ὑπεταγμένης καὶ ἀσματικῆς λεγομένης
πρὸς τὰς Συμίων Θεσσαλονίκους ἀκολυθίας ἀμέλειαν
ἐγχεῖν δὲ ταῦτα ὡς ἔτα χιλιοστῷ ἐξακοποστῷ τεσσα-

ρακοστῷ τεταρτῷ, ὅτε τέτα τῷ Παρθενίῳ ἐκβαλ-
θούτος, ἐγένετο ὁ καλὸς Παρθενίῳ ἰεῖ, ὃ
ὡς ἔτα χιλιοστῷ ἐξακοποστῷ τεσσαρακοστῷ ἔκτω ἐκ-
βαλθούτῳ, ἐγένετο Πατριάρχης ὁ ἰωαννικῷ, ὃν
ἐκβαλὼν πάλιν ὁ Παρθένος ἰεῖ, ἐπατριάρχου-
σιν, ἡσυχαστὴν δὲ αὐτῷ ἡ βασιλεὺς πνιγμῷ, ὡς ἐρε-
μῷ κατωτέρῳ.



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Περὶ τῶν βιβλιδίων τῶν Κωνσταντινουπόλεως Κυρίως Λεκαρίως, τῶν ἀναθεματισθέντων ἀπὸ τῶν ἐκ Βερ-
ρύας Κυρίως, καὶ τῶν συμβαλόντων τοῖς ἐν Λιτφάνῳ, Οὐκραίνῳ, Ποδολίῳ καὶ Λεχίῳ ῥώσσις, καὶ τῶν
15 ὁμολογίας Πέτρως τῶν Κιέβω, καὶ τῆς ἐν Γιάσιῳ ὑπὸ βασιλεὺς Ἡγεμόνῳ καὶ Παρθενίῳ Κωνσταντινουπόλεως
τῶν γέροντων δὲ αὐτῶν Συνοδῶν.

Πρῶτον κύριον ὁ Λεκαρὶς πατριάρχης, ὃς καὶ πρῶτον, καὶ ἀπὸ τῶν
20 ὡς τῇ κωνσταντινῇ ἐκκλησίᾳ, ἦτοι ὁρθόδοξῳ, ὡς ἐστιν ἐκκλησία ὡς τῇ ἡμετέρῳ ἐγχερίδι, καὶ ὡς
τῇ ὑπεταγμένῃ ἡν σωεργάφῳ πρὸς βεβαιώσιν τῆς ἐν
Βυζαντίῳ τύπωθῆσιν ὁρθόδοξος ὁμολογίας ὡς ἔτα
χιλιοστῷ ἐξακοποστῷ ἐναγνηκοστῷ ἐνάτῳ, ὅτι ὁμοῦς ἦν
25 κρυφίῳ Ἀιρετικῷ, ὃς φανερῶν ἐκ πολλῶν συσταλῶν, ἐκ
ἐκ λαθρανῶν καὶ ὡς ἐκ ἀδύσῳ γεγεννημένων. ἔστι δὲ καὶ
τῶν, ὅτι ὡς ἔτα χιλιοστῷ ἐξακοποστῷ τριακοστῷ ἐνά-
τέρῳ ἐφάπα ἑκ Κωνσταντινουπόλεως βιβλιδίων ἡ συ-
νέθεσιν ἐπ' οὐνόματι τῶν Κυρίως, καὶ τετυπωμένων,
30 περιεῖχε δὲ κεφάλαια δικοσμήτω καὶ ἐρωτήσεις τεσσα-
ρας, ὡς οἱ ὑπεγράφητο ἡ Αἰρεσις τῶν Καλβίνω,
ἔχε δὲ καὶ ὑπεταγμένῳ συνητετυπωμένην Καλβινικῶν,
ἡτις καὶ αὐτῇ ἔλεγε σύγγραμμα εἶναι τῶν Κυρίως
τῶν βιβλιδίων. ὁ δὲ κύριος ὑπεγράφητο μετὰ τὸ φα-
35 νῆναι τὸ βιβλιδιον χροῖας ἐξ, ἐπὶ ὡς αὐτῶν ἐγχα-
ψον, ὡς ἐνομαστὶ τὸ βιβλιδιον ἐψέχον, ἀλλ' ἔλε-
γε μόνον τόσον, ὅτι ἐκ ἔχον τὰ κεφάλαια σύστα-
σιν, ὅτι ἐκ ἔστι σύγγραμμα αὐτῶν, ὡς ἐδικομολο-
γῆτο ποτὲ περὶ τῆς Αἰρέσεως αὐτῶν Μάρκελλῳ ὁ
40 Γαλάτης. ὅθεν ὁ αὐτίδης αὐτῶν ὁ ἐκ Βερρύας
κύριος Συνοδὸν ἀθροίσας κατὰ τὸ χιλιοστῷ ἐξα-
κοποστῷ τριακοστῷ ὅγδοον ἔτα, ὡς μνησθὲν Σεπτεμβρίῳ,
παρῶντων καὶ τῶν Ἀλεξανδρείας κυρίως Μητροφάνως καὶ
τῶν Ἱεροσολύμων κυρίως Θεοφάνως, ἀναθεμάτισε καὶ
45 τὸν κύριον Λεκαρὶν καὶ τὰ κεφάλαια αὐτῶν. ἀλλὰ
τὸ κακὸν ἦν ἐπαινον, ἐπειδὴ οἱ Γιεζαβίται τῶν ἐν

Λιτφάνῳ, Οὐκραίνῳ, καὶ Ποδολίῳ, καὶ αὐτῇ
τῇ Λεχίῳ ὁρθόδοξος ῥώσας τυραννικῶς ἐκάκουν, ἵνα
μεταβάλλωσιν αὐτὰς εἰς τὸν παπισμὸν, καὶ βαλάνοις
αὐτῶν δὴ θῶν ὁ λόγον πὺν καλβινισμὸν τῶν Πατριάρ-
χεων αὐτῶν, θανατοῦντες τὸ ἐρηλικὸν βιβλιδιον. ὅθεν
ὁ τότε μητροπολίτης Κιέβω Πέτρῳ τῶν ἁγίων ἁγ-
χιερῶν σωτέθηκε πῶν λεγομένων ὁμολογίαν τῆς
Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὃς ἦς ἐδάκνυε τῶν ῥώσας
ἀσεβείας εἰς ἄκρον. καὶ δὴ καὶ ὁ τότε τῆς Μολ-
δοβλαχίας Ἡγεμόνων ἀξιοτίμητῳ αὐτῷ Βασίλειος
βοεβόδας, Ἀλεξανδρῆς ὢν, καὶ ὅσοι μὲν τῆς Ἡπείρου
ἐκ παλαιῶν, ὅσοι δὲ πατέρες, τῶν πρὸς τῇ μαρτυ-
ρεπόλῃ Ἀλβανίῳ καὶ μέγα τότε δυνάμει καὶ
πρὸς τῇ πῶν ὁθωμανῶν Βασιλεῖ, καὶ πρὸς τῇ Κε-
λῇ τῆς Λεχίας, ἐπείσεβόσαν εἰς πῶν ἐν Κωνσταν-
τινῶν Συνοδὸν ὑπὲρ τῆς Πατριάρχειας Παρθενίῳ
τῶν γέροντων, καὶ ἐπεμψον ὁ Παρθένῳ τινὰς Ἀρ-
χιερεῖς εἰς τὸ Γιάσιον, καὶ τὸν Διδάσκαλον μελέτιον
πὺν συρίων, ἡμεσίτους δὲ καὶ εἰς τὸν Κελλίον τῆς
Λεχίας καὶ ἦλθον ὁ Πέτρως Κιέβω καὶ ὅσοι τινὲς
πάλιν εἰς τὸ Γιάσιον, ὡς συνητετυπωθῆσιν Συνο-
δῶν ὡς ἔτα χιλιοστῷ ἐξακοποστῷ τεσσαρακοστῷ ἐνά-
τέρῳ, κέρονται πάλιν αἰρετικὰ τὰ κεφάλαια, καὶ
ἀναθεματίζονται ἐμὲ καὶ ὁ συγγραφεὺς αὐτῶν. ἐκ
ἀναθεμάτισαν δὲ οἱ τῆς Συνοδῆς πατέρες ὀνομαστῶν
τὸν κύριον, ἐπειδὴ ἐδέποτε ἦσαν αὐτῶν ἐπὶ τῆς
ἡ συγγραψαμένη κατὰ τῆς ὁρθόδοξος πίστεως. ἀλλὰ
καὶ ἡ ἀληθεύουσα ὁμολογία δοκιμασθεῖσα καὶ διορ-
θωθεῖσα ὑπὸ τῆς Συνοδῆς ταύτης, ἐβεβαιώθη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

50 Περὶ Θεοδοσίῳ τῶν Κορυθαλῶν καὶ τῆς ἐσβεσίας αὐτῶν, καὶ μελέτις τῶν συρίων καὶ τῆς εὐσεβείας αὐτῶν,
καὶ τῶν συμβαλόντων μετὰ τῶν ἐκ Ἀμβωνῶν διδασκῶν ἀμφοτέρων, καὶ περὶ τῶν Μωσμετῶν ἐφ' ὧν αὐτῶν
καὶ τῶν κακῶν τέλῶν αὐτῶν καὶ Κορυθαλῶν καὶ Λεκαρίως.

Δύοτερον, πρῶτον ὅτε ἦν ἔλθων τὸ μέγα κακὸν εἰς
τὸν κόσμον, ὡς οἱ Θεοφάνης καὶ τὸ αὐτίδης

αὐτῶν, ὡς ἐποίησεν αὐτῶν βιβλιδίων ἐνάτῳ, κε-
φαλῶν τεταρτῷ. Θεοφίλῳ ὡς Ἀθηναῖς ὁ Κορυ-
θαλῶν

δαλούς ἔμαθε γράμματα τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ μετατὰτα ἐν Παταβίῳ, μαθητὴς γυνάμμου τῷ ἀσέβεισάτῃ Κρεμόνῃ. ἔτ' ἔχουσιν ἡγετονθῆναι Πρεσβυτέρους, ἦλθον εἰς Κωνσταντινέπολιν πρὸς τὸν Κύριλλον Λεκάριον, καὶ ἠνώθη ὁ ὑψηλὸς πρὸς ὑποκριτῇ, ὁ ἄθῃ τῷ Αἰρετικῷ, εἰ καὶ ἔχον ἐν τῷ εὐσεφ' τὰς βλασφημίας αὐτῶν, ὡς πάλαι ὁ ἀσέβης Εὐνόμιος ἐν Κυρίῳ τὸ κρῖν τῷ μεγάλῃ Βασιλεῖ ἐγγυερῖδιον. ἐπεὶ δὲ μετατὰτα ἔμελλον φανήσεσθαι κακίστοι, ἢ παρούσων ὁ Θεός; ἔπλευσε Κρήτηθεν ὁ Ἀγαθὸς Μελέτιος ὁ Συρίγης εἰς τὴν Βενετίαν, ἔνθα ὄρων τὸν Κορυθαλέα διδάσκαλον, δέδωκεν αὐτῷ ἐκ τῶν φλωρίων χάριν τῷ διδασκῆναι ὑπὸ αὐτῷ τὴν λογικὴν τέχνην, ἐν ᾗ διδασκόμενοι, κατορόντες χωλοῦνται τὸν Κορυθαλέα οὐτοὺς περὶ πίστεως. ἀκούσας δὲ καὶ τινῶν Ἐπιστημῶν ἐν Παταβίῳ, ἐπανέλυσεν εἰς τὴν Κρήτην, φερόμενος καὶ τῶν παπικῶν ἰσχυρῶς. ἔγκαλεσάντων δὲ αὐτὸν τῶν φρογῶν πρὸς ἡγεμονεύοντι τῆς Κρήτης ἐξήτει ὁ ἡγεμὼν διατάσσει αὐτὸν, ὅθ' οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς φυγῶν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, μαθὼν δὲ ὅσα Βεργόσιας Κυρίλλος οὐκ αὐτὸν ὁκῆ, ἔγραψεν αὐτῷ καὶ ἦλθεν εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἵνα ἦ ἀντίδοτος καὶ τῷ Κυρίλλῳ Λεκάριῳ καὶ τῷ Κορυθαλέῳ. ἔξορῶντος ἔν τῷ ὁ Βεργόσιος, χερσὶν αὐτοῦ Παρθένου, ἔν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χερσὶν αὐτοῦ ὁ Κορυθαλέος διδάσκει, καὶ θέλων εἶπεν τινὰ περὶ τῶν περὶ τῶν Πατριάρχων καὶ τῷ Κυρίλλῳ Λεκάριῳ, εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ταῦτα, ὅτι τὰ κεφάλαια τῷ Κυρίλλῳ ἔστιν ἡ ἀληθὴς πίστις τῶν Χριστιανῶν. ἔγνω δὲ ὅτι ἔχων ὅσον ἐν τοῖς περὶ πίστεως, πλὴν ἵνα μὴ γινώσκται σύγχυσις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐσώπησαν πάντες. μετὰ δὲ τῶν δόλουσιν ἐμήνυσεν ὁ Πατριάρχης τῷ Συρίγῃ εἶπεν ἐπ' Ἐκκλησίας τὰ τῷ ὁρθοδόξῳ φρονήματι δίκαια, καὶ ἀπαρῆσαι καὶ τὰς τῷ Κορυθαλέῳ βλασφημίας, καὶ μάλιστα τὰς περὶ τῷ μυστηρίῳ τῆς ἱεράς Εὐχαριστίας, καὶ λοιπὸν τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων μετὰ τῶν ὁδοκῶν τῷ Οὐκωβρίῳ ὁ Συρίγης ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἔπ' ἡμῶν ὑψώσε τὴν φωνὴν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη ἐν ἰσχύϊ, ἡσυχῇ καὶ ἐβρόντα καὶ τῷ Κορυθαλέῳ, κτηνέθηκε γὰρ πρῶτον τὰς φιλοσόφους μὴ οὐκ ὄντας, Αἰρετικὰς δὲ, οἳ ἦσαν Ὡριγένης, Πορφύριος, Δίετιος,

Εὐνόμιος, Φιλόπονος, καὶ τῶν οἰκῶν Αἰρετικῶν, ἐν αἷς καταρτιζόμενος καὶ τὸν Κορυθαλέα, ἐσηλίτ' οὐκ αὐτὸν, ὅς παρὼν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ζητῶν ἡμῶν ἀπαρῆσαι ὑπὸ τῷ λαῷ, ἔφυγον εἰς τὸν οἶκον τῷ Ἀρχιεπίσκοπῳ Διμήτριῳ τῷ Ἰταλίῳ, ἐν ᾧ καθέζοντο καὶ διδάσκον τὴν φιλοσοφίαν, λαθροῦς ἐσώσαντο ἀπὸ τῶν ἐν μὴ τῇ φιλοσοφίᾳ τὸν ἀθεϊσμὸν, ἐν δὲ τῇ θεολογίᾳ τὸν καλβινισμόν, ἔδωκεν ὁμοῦς ἀπάντητα, τινὲς γὰρ δελεασθέντες, ταχέως ἐξέλιπον, ὁποθιμὸν γὰρ Κυρίλλῳ τῷ Λεκάριῳ καὶ τῷ Κορυθαλέῳ, συναπείθαι καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτῶν, μέγιστα μόνον τοῖς Καλβίνοις. ἐνέκειν δὲ τῇ Οὐκίλῃ εἰπὼν περὶ τῆς θείας μετεσώσεως ὁ Συρίγης τὰ πρῆποντα, ἡρώτησεν, εἰ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔγνωκεν. καὶ ἐξεληθότες τῶν καθ' ἑαυτοὺς, ὅτε Πατριάρχης καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Κληρικοὶ καὶ οἱ Ἀρχόντες, ἐβόησαν μετὰ πάντων τῷ λαῷ μὴ φωνῇ ταύτῃ, ἄλλα ἢ πίστις ἢ ὁποσολικὴ, αὐτῇ ἢ πίστις ἢ πατριάρχης, αὐτῇ ἢ πίστις τῶν ὁρθοδόξων, αὐτῇ ἢ πίστις ἢ πατριάρχης, λαβεῖν καὶ φυλάττειν ἢ καθολικὴν τῇ Χρυσῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀνάθεμα μυριάκις τοῖς μὴ ἔγνω πιστεύουσιν καὶ ἄλλως ἡμολογεῖν. ἔμνησεν δὲ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ οἱ περὶ Κρεμόνῃ, καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁ Κορυθαλέος, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Ὀρθοδόξοις ἦν τις μωαμέτ ἐφ' ὅτις, ὅς περὶ πατέρων εἰς τὰς ἐν Βυζαντίῳ οἰκίας τῶν Ῥωμαίων, ἐδίδασκε τὸν παντελῆ ἀθεϊσμὸν, ὅθ' οἱ τῷ Κορυθαλέῳ συμμύσαι ἴσα τῇ αὐτῶν ψυχῇ ἡγάπων αὐτόν. ἀλλ' ἴσα τῆς θείας πατριάρχης τὸ μισοποιήσαν, ὁ Κύριλλος κακῶς ἀπεπνίγη, ὁ Κορυθαλέος χερσὶν αὐτοῦ Μητροπολίτης Ναιάκας καὶ Ἀρτίς, καὶ δότω βληθείς, καθὼς Διορίσθη ὁ τυραννὶς Συρρακουσίων, ἐπείκειν ἐν τοῖς τῆς Κορίνθου καπνῶν ὑπὸ τῆς ποιίας, ἔγινε ὁ Κορυθαλέος ἐν ποιίᾳ ἐχάτη ἀεικόμῃ, περιεπάτει ἐν τῷ κῆρῳ, τὴν ἰσχυρὴν προγματὸλόμῃ, ὁποθιμὸν δὲ ἐν Ἀθήναις, 35 κέχηται μᾶλλον Θεοφίλῃ Βασιλεῖ τῷ Φίλῳ αὐτῷ, ὥστε καὶ ἐφαίνοντο τὰ σωλῶν αὐτῶν. τὸν δὲ μωαμέτ ἐφ' ὅτις Ἀρμένιος τις ὑβρίζοντα αὐτὸν ἡγάγον εἰς τὸ κρητῆρον ἐν Κωνσταντινέπολιν, ἐνθα βεβαιώθηκε ὑφ' Ἀρμένιῳ τῆς ὑβρεως, ἥτις ἦν κατὰ 40 Χρυσῇ, ἀπειμῆθη ὁ μωαμέτ ἐφ' ὅτις τὴν κεφαλὴν, καὶ γὰρ περιέχεται ἐν τῇ Κορίνθῳ δόκτωσιν τὸν βλασφημῆσαντα Περφῆτην ἀπαρῆσαι τῶν

Σημειώσαι πρῶτον, ὅτι Ἀλάβητος συνοδικῶς λέγων καλβινίσαι τὸν Λεκάριον, καὶ ὑπερῶν καθαιρεθῆναι, καὶ ἡμαρῶν πῶς γραμμὴν Σύνοδος Συμῶν γραμμικῶν καθάπερ, ψεύδεται ὁ Χρὶς ὡς δέκνεται.

Σημειώσαι πρῶτον τὸ κατὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας φερόμενον Ἀλάβιον, λέγοντα περὶ τῶν καὶ τῷ Κυρίλλῳ Λεκάριῳ ἐπ' ἡμῶν Βεργόσιος καὶ Παρθένος Συμῶν, ὅτι ὁ Κύριλλος ἐκατέρωθεν συνοδικῶς, καὶ ὑπερῶν ὑπὸ μέμψιν ἔγινε συνοδικῶς, καὶ ἐπὶ δαῖμα, πῶς ἡ γραμμὴ Συμῶν γραμμικῶν Συμῶν καθάπερ

λεγει; Ἀλλ' ἄρ' ἔτι πρῶτον, ὅτι ὁ Κύριλλος ὁ συνοδικῶς, 50 ἀλλὰ πᾶσι λαθροῦς ἐφ' ἡμῶν καὶ μυστικῶς ἐν αὐτῷ τὸν Κύριλλον καθάπερ Συμῶν, καὶ ἡ δὲ ἡμῶν Συμῶν, καὶ ψεύδεται καθάπερ ὅτι καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ Χρὶς ὑπερῶν, εἰ τι καὶ καὶ μετὰ τινῶν ὁκῶν ἡρεσάται, τὴν δαῖμα, ἐπ' ἡμῶν Συμῶν τῶν

τῶν ἐλαττωνων ἡδὲ αὐτόμων τὸ κακότερον ἀπέ-
 βλεον· ὅπερ παλαιαίς οἱ συγκυρτήσαντες πα-
 τέρωνόμων Σωφρόν μέρους ἦσαν κύριον ἐννόμων Σωφ-
 ρόνος καὶ ὑποβολῇ τῶν κατέτερον κακῶς ἐννοήσαν, ὥς
 5 εἰς τὴν οὐκ ἐλαττωδὴν Σωφρόν μέρους ἦσαν τὸ κύριον οἱ
 παραιήσαντες εἰς τὴν οὐκ ἐφέστα ὅτι Διοσκόρως κατὰ τῆ

ἐν αἰίοις φλαυνῶν καὶ τῆς πίστεως, καὶ εἰς πᾶν οὐρανὸν
 καὶ ἐξέδομην ποταμοὶ μογοθελήται καὶ εὐκρονομάχαι ἐπί-
 στωποι μέγας γυγόναι τῶν σωθῶν, ἴδοι καὶ τὰ περὶ
 Βιηλὶς Ῥάμης εἰς τὸ πύμπην βιβλίον, ὥστε ἀνταῶ-
 θα οἱ λατοῖσι φαίνονται κατὰ πασμον ἢ λαλῶντες, δη-
 λον δέ, ὅτι ἡ παρ μου ἡ ἐκ ἑσῶν ἐκ τῶ καλῶντος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

10 Τέλειον, ὅτι ἐς ἀπὸ αὐτῶν γλῶσσαν μεταφραστῆς τῆς νέας γλωττίας καὶ τυπωθῆσας ἐς ἑκατὼν χιλιάδων ἐβρίβων ἀριθμὸν ὡς καὶ λαβίνοις, τὰ δὲ κωνσταντινουπόλεως Παρθινίαι τῇ νέᾳ σελιῶνται. Διανομὰ ταύτης ταῖς ἑκκλησίαις, ὁ Συλλογὴς ἐπ' Ἀμβωνῶν ἐξουθενῶν, καὶ ἐξουλιῶνται ἐπ' αὐταῖς αἰτίαις, καὶ δὲ βιβλία μὴ διανεμησώμενα ἠφαισώμενα.

15 **Τ**ρίτον, ὅτι μᾶλλον οἱ καθ' ἑαυτοὺς μαθηταὶ ἤ
 κρινόμενοι τῶν Ἀρχαίων μετέφερον ὅλην τὴν ἰσχύ-
 αράν εἰς ἁπλὴν φράσιν, ὅπερ ἔργον ὁποτέρου
 ἔχα ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία. ἐτύπωσαν δὲ τὴν
 μετέφερον ταύτην οἱ Καλβῖνοι εἰς ἰκανὰς χιλι-
 20 δας βιβλία, καὶ ἔφερον αὐτὰ εἰς Βυζάντιον, καὶ
 πᾶσιν ἔτι οὐκ ὁρίσας Πατριάρχης, ἥτοι ὁ Πα-
 τριάρχης ὁ δυνάμενος καὶ νῦν καλεῖσθαι, ἀποῤῥαι-
 ασε τὰς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὁ συνέχων τὸ πρᾶγμα μα-
 25 θῶν, ἐπιτήδευσεν ποιεῖται καὶ λαμβάνει δύο βι-
 βλία ἐξ αὐτῶν, ὧν τὸ πρῶτον περὶ τῶν Ἐυαγγελί-
 ας ἔχει, καὶ τὸ ἕτερον τὰς ἐπιστολὰς καὶ πράξεις
 τῶν Ἀποστόλων καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν, καὶ ἐν μιᾷ

Κυριακῇ διδάσκων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῷ Πατριάρχῃ,
καὶ θειοπαύσας τὸ φιλότιμον τῷ Πατριάρχῃ, λα-
βὼν ὅκ τῷ ὑπαρῆτι ὀπίσθω αὐτῷ ἱσαμύνης πᾶσι
βιβλία, εἰδεξὼν αὐτὰ πρὸ λαῶν, εἶτα ἀπέδεξεν ἰχθυ-
ρῶς, ὅτι καὶ ὁ μεταφράσας, καὶ οἱ τυπώσαντες, καὶ
οἱ ἀναγιγνώσκοντες, καὶ οἱ συναργεῦντες λαβὼν, ἡ
ἀναγιγνώσκων αὐτὰ τὰς ὁρθοδόξους, πάντες ἔσσι πόρ-
ρῳ τῷ χερσιανισμῷ, καὶ αἰσθίματι ὑποβεβλημένοι.
τάς τε γὰρ γυναικίνας παρ' ἐλπίδας, ἦν μὲν διδάσκα-
λον ἦν συνείχετο ἐξώρουν ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν
κλίσιν ἐπ' ἄλλας αἰτίαι, τὸ ἔργον ὅμως ἔμενε, συ-
νησιν γὰρ πᾶσι βιβλία τῷ λοιπῷ ὁ Πατριάρχης ἐκ ἐτόλ-
μησεν, ὅθεν ἐδιδειμμένησαν, καὶ ἔτιω; ἡ φαιδύσαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

30
Τίταρτον, ὅτι Ἀθανάσιος ἡς Κύπρου κρύφει παπισμὸς γυόρασας ὀλίγας ἡμέματ' ἀπὸ πῶς εἰς πῶς Διοίκησιν τῆς
Κωνσταντινῆς πόλεως μοναστηρίων, βιβλία αἰγίων πατέρων, ὅτι οἱ θεράρροι δολῶς ἐποίησαν ἐν τῇ ἀλώσει τῆς Κρήτης.

35 **Τ**ῆσαν, ὅτι Ἀθαυασίος τις κύριος, παπικὸς
 ὄμις, καθ' ἑλληνας ἡμφισπύρας, καὶ ὑποκε-
 νόωμεν τὸν ὁρθόδοξον, ἀπὸ τῆς αἰς τὸ ὄρος τῆς
 Ἀθωνῆς, καὶ αἰς ἅλα Μοναστήρια Θράκης, Θεσα-
 λίας, καὶ Μακεδονίας, καὶ Ὀχρεακίου πολλα-
 βιβλία τῶν αἰώνων πατέρων καὶ τῆς ἕως σοφίας, ἡγό-
 40 ρασεν αὐτὰ ἐλθεῖν ἡμῶντος, τὰς δὲ ἐν τῇ Μονῇ
 τῶν λεγομένων Μετεώρων πατέρας τοῦτον ἠπάτησεν,
 ὥστε καὶ τρυαῖν ὅπερ λέγεται κοινῶς εἰστέλειν ἡγό-
 ραζι τὴν τῆς μοιῆς αὐτῶν βιβλία, ἐν ἡδὺν τελλί-

τρω· ἦτοι ὁκαθὶ δὲς αὐτοῖς πάλιν συμπεφωνηθῆσαν
 ποσὸν ἔσται τῶν ἀργυρίων· ἔταρ ἐποίησαν καὶ οἱ φερά-
 ρει οὐ τῇ κρήτῃ ἀλλήσῃ ὡς εἶπεν τῶν Ὁδωμανῶν, ὥστε
 οὐ τῇ ζάλῃ τῆς ἐλκμαδωσίας ἐληφθέναι αὐτὰς ἀ-
 παύτως πολλὰς παρὰ βιβλία ἅπερ ἦσαν ἐκεί τῶν
 αἰρίων πατέρων, ἀναγκασθέντες ἄλλα συγγράμματα διὰ
 φόρον συγγραφέναι ἐκείνῳ ἑλισσόμενα· ἔταρ τὸ γέ-
 νος τῶν Ἑλλήνων ἐποτρυνόμενοι ἔσωθόντο καὶ ἔξωθον
 ὑπὸ τῶν πασιδῶν· ἔσται τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει·

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ '5.'

Πέμπτον, ὅτι ὁ Λάκαρις ὑπαπᾶσας τῆς κορίθου παντὶ τῷ κεφαλῆνιαι καὶ Ζάκωθον, ἐποίησεν Ἀρ-
χιεπισκοπὴν, καὶ περὶ τῶν Ῥιζαίων, καὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Μονῆς τῆς Φιλοσόφου, καὶ πάτερ τῶν αὐτῶν τῶν
ἀφ' ἐρωτικῆς ἢ ἐκ Γαστρώ Μονῆς τῆς Μπερούσκη.

Παππον, ὅτι ὁ κύριος ἡμετέρος ἐν ἑστῇ χι-
τῳ ἐξέκρεσεν ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ πρὸ τῆς ἑνὸς Νικηδόμου
Ματθαίου ἀρχιεπισκόπου καὶ ἀρχιεπισκόπου Κεφαλάριας
καὶ Ζακυνθίου, ὑποτάσσας ταύτην κακῶς καὶ πα-
ρολόμενος ἀπὸ τῆς κορίνθιας ἀπὸ γὰρ τῶν κακῶν τῶν

ἐγὼν Ἀποστόλων ὑποκεκλήνη Ἐπισκοπὴν ἀπέσπασε
 παλαιότως· ἐν δὲ ταῖς περὶ τούτους οἱ ἱερεῖς
 οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν καὶ οἱ Πατριάρχαι ποιεῖν τοιαῦ-
 τα, ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ψευδοὶ τὰ ἐν, ὁ γὰρ Νι-
 κολάος Κωνσταντινουπόλεως ἔλαγον Ἀλέξανδρον τὸν Κορυνη-
 νόν.

ἡ, ἐβρέθη βασιλεὺς ἀντιγραφὴν, ἐφ' οἷς ἐβλά-
πηται ἕτερος, ἕμην καὶ αἱ. Καὶ, ἔχει βασιλεὺς
κοινὰς ἐνεργείας εἰς βλάβην ἁλῶν αὐτεμάρτοι χα-
ρίζεται. Καὶ, ἔκ φέλλασιν ἑτέροις εἶναι ὑποζή-
μιοι αἱ ἑτέρων τιμαί. ὅθεν οἱ κανόνες βεβαιώντες
τὰ κύρια τὰ παρόντα λέγουσιν, μὴ συγχέσθαι τὰ
δίκαια τῶν ἐκκλησιῶν. ὅ γὰρ μὴ μετὰ λογισμῶ ἐ-
σοιχθῶν, ἀλλὰ κατὰ πλάνην καὶ σμικρὰν κα-
τήσαν, ἔδωκεν κρατῆν ἐν τοῖς ὁμοίοις. ὅθεν τὸ
εἰζῶσαν, ὅτι Γερμανὸς τὴν ὁμολογητὴν, ἐγένετο
ἀρχιεπισκοπὴ, ἀλλὰ μετὰ ἀποκόστα ἔτη ὅτι
θεοφυλάκτης καὶ ῥώμαν ἐδόθη Νικηφόρῳ τῷ Νεο-
μαρτυρίᾳ. σημείωσαι δὲ ὅτι πᾶσι Μονίῳ τῆς Θεο-

τόκου, πᾶσι ὑπελεγόμεν τὴν φιλοπάφον, κατέστη εἰς
Πελοπόννησον, ἀνέγειρεν ἰωάννης ὁ Λαμπροδόπου-
λος φιλόσοφος καὶ Πρωτοσκηπτικὸς, καὶ ἐπέμψεν
αὐτῷ Σταυροπήγιον ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως Πολύδ-
κτος ὃν ἔτε εἴκοσι χιλιοσῶν τετρακοσίων δι- 5
κάτω πέντη, ἔτι τὸ Σιγρίδιδες γράμμα ὁ κύριος
ἀνείψεν. ὅτι τὰς ἀφιερωτὰς καὶ ἡ μόνη τῆς Μπα-
νόσκης ἡ κατὰ τὸ Γιάσιον κερμὴν τῷ ἀγίῳ τὰ φῶς
ἔτε εἴκοσι χιλιοσῶν ἑκατοσῶν τετρακοσίων ἑκτῶ.
ἡ γὰρ δὲ ὁ κύριος σφόδρα τὸν ἀγιον τὰ φῶς, ὅθεν
καὶ εἰς τὰς πολέμους τὴν Θεοφάνειαν μετὰ τῶν Λατί-
νων ὡφθη αὐτῷ μέγας ἔργον δὲ τρέπεις ἀφάφους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

15

Περὶ τὰ πότε καὶ τίνες ἔφερον τυπογραφίαν εἰς Κωνσταντινῆ πόλιν, ἣν οἱ κρατῆτες ἀπὸ τῶν Λα-
τίνων λαβεῖν δώδεκα ἔρριψαν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

Ἐπὶ τῇ κυρίᾳ τῇ Κωνσταντίνῃ Νικηφόρος
ὁ Μεταξὺς καὶ τινες ἄλλοι ἔφερον εἰς τὴν Κωνσταντινῆ
πόλιν τυπογραφίαν ἐκκλησιῶν, καὶ ἐτύπωσαν τὰ Πα-
λαμὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ Σχολαρία, καὶ τὸν Διά-
λογον τῶν Μαργαρίτων περὶ τῆς οὐτοροῦσεως, καὶ ἡ-
ρας ὑποστολὰς τῶν Ἀλεξανδρείας μελετῶν, καὶ βαρ-

λαμὶ μοναχῶν κατὰ τὰ καθαρὰ τῆς πυρῆς, καὶ 20
τὸ τῆς φιλαδέλφειας ταβερνήλ περὶ τὴν πότε ἀφ-
φορῶν, ἀλλ' οἱ Λατῖνοι ἐπετήδυσαν ἀπὸ δόσεως
πλήθους χρημάτων πρὸς τὰς ἐθινὰς, καὶ ἔρριψαν
ἐν τῇ θαλάσσῃ πᾶσι τυπογραφίαν.

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῇ τῇ ἀγκέρῃς ζητησάντων ἰνδῶν σοφῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν ἐπηρεάζοντων αὐτοὺς Λατῖνοι ὅτι τὸ παπίσαι.

30

Ἐπὶ τῇ τῇ ἀγκέρῃς ἀρκυρίος τις παρὰ τὸν
ἐλθὼν, ὁπότε τῶν ἀνατολικῶν ἰνδῶν, εἶπε τῷ
Πατριάρχῃ, ὅτι ἐν τῇ ἰνδῇ ἐστὶ λαὸν πλῆθιν ἀπα-
ρα ὁμοφώνων τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ πα-
ραζονται ὑπὸ τῶν παπιστῶν, ὅθεν δέονται αὐτῶν ὁπο-
σείλαι σοφὸν ἵνα ἀνδρῶν εἰς βοήθειαν αὐτῶν, ἵνα

μὴ ὑπὸ τῶν παπιστῶν ἀπαπῶνται, ἀλλ' ἐκ ἐμέλπειν
ἔτε τῷ Πατριάρχῃ, ἔτε τοῖς περὶ αὐτῶν, ὅ γὰρ οἱ
καμυκῶν, ὃν μόναις καταδυναστεύει καὶ ἀρπαγαὶς ἐφί-
πτον ἔχον, ἐκ ἐν οἷς αὐτῶν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐδέ-
ξατο, καὶ παρίδωκε.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν πυρποληθέντων ἐν Βυζαντίῳ Ναῶν ἐν οἷς καὶ τὸ μετόχιον τῶν ἀγίων τῶν ὁσίων ἱμπεράτωρ, ὁ αὐ- 40
ναίρεθον, ἐβασίλευσεν ὁ ἡὸς αὐτῶν Σελτῶν Μωαμέτ.

Ἐν τῇ ἔτε αὐτῷ ἐβασίλευσεν ὁ Σελτῶν ἱμπεράτωρ, ἡ-
τοι τῷ χιλιοσῷ ἑξακοσῶν τεσσαρκοσῶ, μηνὶ Ἀυ-
γύστῳ, γέγονε πυρκαϊὰ ἐν τῇ Μπαλατᾷ καὶ Φα-
ναρίῳ, καὶ ἐπυρρίσθη τὸ μετόχιον τῶν ἀγίων τῶν
καὶ ἑτεροῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἔμειναν ἡφανισμέ-
ναι, καὶ τῷ χιλιοσῷ ἑξακοσῶν τετρακοσῶν ἐβδό-

μῳ ἐποίησεν ὁ Μπαϊράμ πᾶσας τῆς αὐτῆς πᾶσι ἐν Κων-
σταντινῆ πόλει ἐκκλησίας τῶν περὶ τὸν πᾶσι
τῆς πύλης Ἀδελφῶν λεγομένης, ἥτις ἦν Μοιὴ τῶν μο- 45
ναζιστῶν γυναικῶν, καὶ τῷ χιλιοσῷ ἑξακοσῶν τεσσαρ-
κοσῶ ὁ γδῶ ἔτε, μηνὶ Ἰουλίῳ ἀπικατέθη ὁ Σελτῶν
ἱμπεράτωρ, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ ἡὸς αὐτῶν Σελτῶν Μωαμέτ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

50

Ὅτι ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως Πατριάρχης, ὁ γέρον μισαὶς αὐτῶν ἔλαβε χρήματα ὡς τῇ Νικηφόρῳ Ἀλεξανδρείας,
καὶ περὶ τῇ ἱεροσολύμων Παίσις, καὶ πᾶσι κατεργάζονται, καὶ ποσάκις καὶ εἰς ποῖας τὰς ἀπεδύμους,
καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Κωνσταντινῆ πόλεως Πατριάρχῃ τὸν νόον ὑπεβλάδῃσαι αὐτῷ, καὶ ἄτα βασιλεὺς Μελ-
δαβίαν καὶ Ματαίαν Βλαχίας τοῖς ἡγεμόσιν, ὧν τῇ συνεργίᾳ πρὸς τῆς βασιλείας ἀπεπνίγη.

Καὶ τὸ

Χαρυνηθούτῳ κανονικῶς τῷ κυρίῳ Νικηφόρῳ
 Πάπᾳ Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐλθόντες εἰς Βυζάντιον
 ἵνα ἀποδημήσῃ εἰς Ἱβηρίαν, χρεῖς οὐκ ἔχοντες τῷ κατ'
 αὐτὸν ἀποστολικῷ θρόνῳ, Παρθένους, ὁ γέρον πα-
 5 τελαρχοῦν, ἐπλασεν αὐτίς μισράς, δι' αἷ καὶ ἑλα-
 βε παρ' αὐτῶν δύο χιλιάδας γρόσια. χαρυνηθού-
 τος δὲ καὶ τῷ Ἱερωσολύμων κυρίῳ Παΐσιῳ ἐν Γιάσιῳ
 ἐπὶ Παρθένῳ τῶν νέων, καὶ ἐλθόντος εἰς Βυζάντιον
 ἵνα ἀποδημήσῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐξήτησεν παρ' αὐτῶν
 10 ὁ Παρθένιῳ χρήματα, ὡς καὶ ὁ παρ' αὐτῶν παρὰ τῷ
 Ἀλεξανδρείας, ἀλλ' ὁ Παΐσιῳ τὸ σιμωνιακὸν Ἀρεσιν
 ἀψευδῆ μινώσκων, οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ἕτε ὀβολόν.
 μεταπαύτω δὲ τῷ κυρίῳ Παΐσιῳ ἐπανελθόντος ἀπὸ
 τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀποδημήσαντος
 15 εἰς μοχοβίαν χάριν ἐλέης, ἐπλασεν ὁ Παρθένιῳ
 αὐτίς, καὶ ἔγραψέ κατ' αὐτῶν πρὸς τὸν ἀοιδίμον Ἀν-
 τοκράτορα Ἀλέξιον Μιχαηλοβίτην, ἀλλ' ἔδεν ἔχουσεν
 ἢ τῷ Παρθένῳ πομπήν. ἐπανελθόντα δὲ τὸν κύριον Παΐ-
 σιον ἀπὸ μοχοβίας τῷ ἀπικίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐλ-

20

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Τῷ ἡγεμόνι καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ
 25 τῷ ἡγεμόνι καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ
 τῷ ἡγεμόνι καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ καὶ ὑποστράτηγῳ

Τὸν ἡγεμόνα καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 30 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 35 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον
 καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον καὶ ὑποστράτηγον

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ὅτι αὐτίς τῷ χρεολυτῷ τῷ Πατριάρχῳ λαβὼν χρήματα ὀνέσῃ Παρθένῳ καὶ τῷ Μολδαβίας
 ἡγεμόνι Βασιλεῖ, ἀπέστειλε τὴν ὁσίαν Παρασκευάην, λαΐψανον εἰς Γιάσιον τριπλῶ κρυφίῳ, καὶ Διάτῳ.

Ο Παρθένος ὄντος καλῶντος λαβὼν χρήματα
 45 ἀπὸ τῷ ἡγεμόνι Μπογδανίας Βασιλεῖ αὐτίς
 τῷ χρεολυτῷ τῷ Πατριάρχῳ, κατεβίβασε ρυκ-
 πὸς ἀπὸ τῷ τέλει τῷ ἄσπερ τῷ φανερῷ τῷ λαΐψα-
 νον ἡ ἀγίας Παρασκευάης, ὅπερ ἔκατο ἐν τῷ Πα-
 τριάρχῳ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς Γιάσιον, ὅπερ
 50 νῦν ὁρᾶται οὕτως ἐν τῇ Μοιῇ τῶν τελῶν Ἱερα-
 ρῶν, ὅν δὲ τὸ λαΐψανον τῷ εἰς Βελεγράδιον τῆς

δόνα εἰς Βυζάντιον, διέβαλεν αὐτὸν ὡς δῆθεν ἐπὶ βί-
 λην τῆς Βασιλείας ὁ Παρθένος εἰς τὸν Τζεβαν Κα-
 πιτζήμπασιν τὸν τότε Βεζύρη τῷ Σελταῦ ἑμπροσθέν-
 ὁ δὲ Βεζύρης τὸν κύριον Παΐσιον προσκαλεσάμενος,
 καὶ αὐτὸν ἑμπεδοῦν αὐτῷ ἐλθόντι ἐρωτήσας, καὶ
 γυνὴς αὐτὸν εἶναι αὐθροπον δῆμον, ἀφῆκεν αὐτὸν
 μετ' εἰρήνης, ἔλαβον ὁμῶς παρ' αὐτῶν δύο χιλιά-
 5 φλωρία χιλιάδας τέσσαρας. τῷ δὲ κυρίῳ Παΐσιῳ
 αὐτίς ἀπὸ τῆς ἀγίας πόλεως ἐπανελθόντος, καὶ εἰς
 Βλαχομπογδανίαν ἀπελθόντος, ὁ Πατριάρχης Παρ-
 θένιῳ πάλιν κατέτρεχε αὐτῶν, καὶ προσέειπεν
 ἐπὶ βίβαν ὡς τῇ βασιλικῇ πόρτᾳ Βασιλέως τῷ
 Μπογδανίας ἡγεμόνι καὶ ματαίῃ τῷ Βλαχίας ἡγε-
 10 μόνι. τί δὲ τὸ μεταπαύτω; ἐκήρυξαν οἱ ἡγεμόνες
 εἰς πᾶν πόρταν Διὰ φίλων καὶ χρημάτων, καὶ ἐπνι-
 ξαν τὸν Παρθένον, καὶ ἔπαυσαν τὰ κακὰ τὰ
 προσεδοκίμα ἐν τῇ ἀγίᾳ τῷ Χριστῷ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τὰ
 τυραννικά καὶ βίαια εἶδη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς Πατριαρχίας Ἀθανασίου Πατριάρχου, καὶ ὅσοι, καὶ τῷ συγγράψαντι κατ' αὐτῶν Ἀθανασίῳ κυρίῳ.
 Εὐελκό-

Εὐρισκόμενος εἰς Γιάσον Ἀθανάσιος ὁ Πατελάρος, ἡλ-
θον ἐξ αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπατελαρχέυ-
σαν ἡμέρας δεκατέσσαρες, ὅτε τῇ πλὴν αὐτῶν Ἀποστόλων
εὐρετῇ ἐποίησαν ὁμιλίαν ἐκ Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀρχῆς

τῆς Πάπας, καὶ ὁ αὐτοτέρω ἐνθάδε Ἀθανάσιος ὁ κύ-
πριος ἐπελάβετο αὐτῆς, καὶ ἐτύπωσε βιβλίον καὶ
ταύτης αὐτῆς τῆς διδασχῆς, περὶ τῆς κατωτέρω ἐξήμην.



ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τῶν Κωνσταντινουπόλεως Πατελαρχῶν ὑπὸ Παρθενίᾳ τῆς ἐκ τῶς Παρθενίᾳ τῆς Μογιλάλῃ, καὶ τῶν συμ-
βαύτων αὐτοῖς, ἐξ ὧν δύο ἐμαρτύρησαν Παρθενίᾳ καὶ Γαβριὴλ, καὶ τρίτῳ ὁ Σεργίου Γαβριήλ.

Γίνεται οὕτως Παρθενίᾳ ὁ γόνυ ἐπατελαρχέυσαν
ἐνταῦθα χιλιοσῶ ἐξακοσιοσῶ τετρακοσῶ ἐνάτῳ,
καὶ τῷ χιλιοσῶ ἐξακοσιοσῶ τεσσαρεκοσῶ τετάρτῳ
ἐξέβαλον αὐτὸν ὁ Ἀδελφὸς ἐκ τῆς Παρθενίᾳ ὁ νέος,
ὃν τῷ χιλιοσῶ ἐξακοσιοσῶ τεσσαρεκοσῶ ἐνάτῳ ἔτα
ὁ Ἡρακλῆας Ἰωαννῆς ὁ ἐκβαλὼν, ἐξώρυσεν εἰς κύ-
προν, ὁ δὲ Παρθενίᾳ φυγὼν κατ' ὁδὸν, ἡλθον
εἰς Γιάσον, καὶ συνεργάσθη τῷ Βασιλεῖ Κοσμοδότῃ
λαβεῖν τὸ Πατελαρχεῖον ἀλλήτερον, ὅτε καὶ ἀπεταύ-
θη τῷ χιλιοσῶ ἐξακοσιοσῶ πεντηκοσῶ ἔτα, μηνί
μαίῳ - καὶ αὐτῷ ἔτα καὶ μηνί ἐγχεῖτο Πατελαρχεῖον
δύοτερον ὁ Ἰωαννῆς, πατελαρχέυσας ἔτος ἐν καὶ
ἡμέρας τεσσαράδεκα, ἔτα κύριον ὁ ποτὲ Κορίν-
θῳ ἡμέρας ὀκτωκαίδεκα, καὶ μετὰ τῆς μετατιθέμενης
ἐξεβλήθη, ἔτα ὁ Πατελάρος Ἀθανάσιος ὁ δεύτερος,
πατελαρχέυσας ἡμέρας τεσσαρεκαίδεκα ὡς ἔρηται,
ἔτα Πάπῃ ὁ Λαρίσης τῷ χιλιοσῶ ἐξακοσιοσῶ
πεντηκοσῶ πρώτῳ ἔτα, ἔτα πρώτην ὁ ἐκβλήθη
δὲ, καὶ ἀπελθὼν εἰς Λέσβον πλὴν ἰδίου πατερίδα,
ἡσύχασεν ἔτη τετρακονταεπτά, καὶ ἀπέθανε. μετὰ
τῆς ἐγχεῖτο τρίτῳ ὁ Ἰωαννῆς, ὁ ἐκβλήθη οὕτως
ὅτι τῷ χιλιοσῶ ἐξακοσιοσῶ πεντηκοσῶ ἔτα ἔτα,
ἐπατελαρχέυσαν ὁ Κίε Παρθενίᾳ ὁ καὶ Παρθενίᾳ
καλέμενος, ἀγαθὸς καὶ θεὸς αὐτῆς, ἐφ' ὃ ὁ ὑπὸ
τῆς Πατελαρχίᾳ πρὸς τὸν Καζανίαν Κάτμανον πεμφ-
θεὶς πρεσβυτέρῳ ἰδὼν ὅτι ὁ κατὰ τὴν Μητροπο-
λίτιν πρώην Νικαίαν, καὶ ἐπαπελθὼν, ἔπε ποτὶ τῷ Κά-
τμῳ, ὃ δὲ κατὰ γράψαντος τῷ Βεζύρη κατὰ τῷ Πατελαρχ-
ῃ, ἔκροτον ὁ Βεζύρης τὸν Πατελαρχὴν, καὶ ἡρώτησεν
αὐτὸν, εἰ ἐπεμψεν αὐτῶν πρὸς τὸν Κάτμανον.
καὶ ἐκείνῳ ἀθῶον ὄρεον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ τοῖς λό-
γῳ τῷ Κάτμῳ ἐκρέμεσθαι αὐτὸν τῷ χιλιοσῶ ἐξακο-

σιοσῶ πεντηκοσῶ ἐβδόμῳ ἔτα, τῷ Σεβαστῷ τῷ
Λαζάρῳ, ὅς καὶ ἴσατο κεραμίδιον ἡμέρας τρεῖς, 15
ἔτα ἐφ' ὅθις ἐν τῇ θαλάσῃ, δρίσκειται ὕδρον,
καὶ θάπτεται εἰς τὸ Νησί, καὶ γίνεται θαλίψις εἰς
πλὴν πόλιν. ζητεῖται δὲ ὁ ἱεροσολύμων Πάπῃ
ὑπὸ τῷ Βεζύρη ὡς γινώσκῃ αὐτῷ πατελαρχέυσαι,
καὶ κρύπτεται. καὶ τῷ Μητροπολίτῃ ἀγρομάματος 20
Γαῖας καὶ Χώρας τῷ νομα Γαβριήλ πορεύσας εἰς
τὸν Βεζύρη γίνεταί Πατελαρχῆς, καὶ μετατίθεται
ὑπὸ τῶν ὁθίων Ἀρχιερέων, καὶ μετὰ δύο μην-
ιας ἐφαιώσαντα γάμον ἀρχιερέων, μετὰ τὸ εἰ-
πεῖν κακῶς τὰς οὐχὰς, ἐκβλήθη αὐτὸν οἱ ἀρ- 25
χιερεῖς, καὶ αὐτοσάγει τὸν Πρέσβη Παρθενίᾳ
τέταρτον μετὰ τοῖς τῷ ὀνόματι Πατελαρχῆς Κων-
σταντινουπόλεως, τὸν καὶ Μογιλάλον καλέμενον, ἐ-
λάλει γὰρ τὰ πλεῖστα ἀπὸ τῆς εἰνός. τὸν δὲ Γα-
βριήλ ἡσυχάζοντα οἱ τοῖς ἰδίοις, καὶ μετὰ δύο χρό- 30
νους ὄντῃ τῷ Σεβαστῷ ἐν τῇ Πρέσβῃ βοηθίσαντα
ἵνα ἔβραϊον, ἐσυκοφάντησαν οἱ ἔβραιοι βαπτίσαν
ἐκ ἔβραϊον, ἀλλὰ τῶν, ὅθις κρεμᾶ καὶ αὐτὸν
ὁ Βεζύρης, εἰς πλὴν Πρέσβῃ τότε ἀφαιρέσθαι μετὰ
τῷ Σεβαστῷ. τότε καὶ τῷ Σεργίου Ἀρχιεπισκόπου 35
Γαβριήλ εἰς Μοχοβίαν ἀπελθόντῃ, ἐκαστὸς εἰς
τὸν Σεργίου θρόνον ληστερικῶς μάρτυρος τις. ἐπα-
νελθὼν δὲ ὁ Γαβριήλ, καὶ ζητῶν αὐτῶ τὸν θρό-
νον, συκοφαντῶνται πρὸς τῷ Μαζίμῳ ὡς ἐπὶ βελ-
τῆς Βασιλείας, καὶ κρεμᾶ καὶ αὐτὸν ἀδίκως ὁ Βε- 40
ζύρης ἐν τῇ Πρέσβῃ. ποτὶ δὲ τοῖς τρεῖς τέτοις
αἰθνηκαὶ ἐποίησαν τῷ ἐξομῶσαι, ἀλλ' ἐλέει εἰς
γέγονε τοιαύτη ὁ κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅθις
ἐσάθησαν καὶ οἱ τρεῖς μάρτυρες, καὶ Ἀρχιερεῖς τῶν-
τι χειρομύματα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ Νηολῶν τῶν Κεραμείων ὅτι τῆς Πατελαρχίας τῷ Παρθενίᾳ, καὶ τῶν ἀποφόνων αὐτῶ συγγράμματα.

Τῷ Παρθενίᾳ, ἥτοι τῷ τρίτῳ τῷ καὶ Παρθενίᾳ
πατελαρχῶντῃ, δρίσκειται ὁ Κωνσταντινουπόλεως
Νικόλαος τις, δριμύδιον ἐκ Ἰωαννίνων, τῷ πλὴν κε-
ραμίδι, τῷ ἐγγράμμα ἱατροφιλόσοφῳ, οἱ πο-
τετῇ τῷ Πατελαρχῇ τῷ Παρθενίᾳ καὶ τῆς συ-

νόθῃ συνέγραψε κατὰ τῷ ἀρχιερέως αὐτοῦ Ἀθα-
νασίῳ Κυπρίῳ, καὶ σωτήταξε βιβλίον κατὰ τῆς
ἀρχῆς τῷ Πάπῃ ἀγωνιστικῶς καὶ ὑποδουλικῶς μετὰ
Γιώργιον τὸν Κορίνθιον δούτερος, ὅθις γράψῃ δὲ καὶ
ἀλλὰ περὶ ἱατρικῆς, καὶ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς
αὐτοῦ

ἀγίῃ μύρῃ, καὶ περὶ ἀρχῶν θεολογικῶν, καὶ περὶ
φιλίας καὶ ἐρωτῶ, καὶ κατὰ τῶν συκκοφαντικῶν
τῶν μέν τινά τῆς αἰγίης γραφῆς μὴ εἶναι γνή-

σια αὐτῆς· ἐτελεύτησε δ' ἐς Γιάσιον τῇ χιλιοστῇ
ἐξακοστῇ ἐβδομηκοστῇ ἔτει.

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ἐλθούσης τάργας ἐς τὴν Αἰαπολικὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ Παρθενίᾳ τῇ τέταρτῃ, καὶ τῆς κατακαύσεως
αὐτῆς ἐπ' αἰχμῇ τῶν ποπισῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν· καὶ περὶ τῆς Πατριαρχίας Διοιυσίας τῇ
Λαρίσσης, αὐτὸς ἐναρέτε, καὶ πᾶ ὁκοιμήθη.

10

Ἐν ἔτει δὲ χιλιοστῇ ἐξακοστῇ πεντηκοστῇ ὀγ-
δῶ ἡλθον ἐς τὴν Κωνσταντινέπολιν καὶ ἀπλῶς
ἐς τὴν Αἰαπολικὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τῆς φρατίδας
ἐλεγομένη τάργα· καὶ λαβὼν θέλημα ὑπὸ τῆς
15 βασιλείας ὁ Πατριάρχης Παρθένου ὁ τέταρτος,
ἐγραψεν ἐς τὴν πόλιν καὶ ἐς τὴν Γαλατῶν, ἀλλὰ
δὴ καὶ ἐς Σαμόνιον καὶ ἐς πᾶσαν πόλιν καὶ χώ-
ραν ὀρθοδόξων κατ' αὐτῆς· καὶ ἀγορεύσαντες οἱ ὀρ-
θοδοῖς τὴν τάργαν, κατέκαυσαν πάντοτε βί-
20 βλία αὐτῆς ἐν τοῖς φέροις, καὶ ἐγόντο τοῖς πα-
πισαῖς αἰχμῇ μεγάλη· ἐκβάλλεται δὲ μετὰ τριῶν

ἔτη τῆς Πατριαρχίας καὶ ὁ Παρθένος, καὶ κοινῇ
ἐκλογῇ ἀσχετίζεται Πατριάρχης ὁ Λαρίσσης Διο-
νύσιος, ὁρμώμενος ὑπὸ τῆς Νήσῃ Αἰδρεῖ, μετὰ
τιμωμένοι· ἐκ ἔχων τὸν συγκριμένον αὐτῷ Πα-
τριάρχῳ Κωνσταντινουπόλεως ἕως τῆς ὥρας ταύτης ὑπὸ
φρονήσει καὶ ζωῇ ἐαρέτω, γέγονε δὲ Πατριάρχης
ὅς ἔστι χιλιοστῇ ἐξακοστῇ ἐξηκοστῇ, ἐσυχάσας
δὲ ἐν τῇ Λαίρᾳ τῇ Ἀδριᾷ, ὁκοιμήθη τῇ χιλιο-
στῇ ἐξακοστῇ ἐννεηκοστῇ ἔκτῳ, μηνὶ Λυγέσῳ,
ᾧ ἡμεῖς ἀφιέρωσαντες τὴν κατακαύσιν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

25 Περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινὴ πόλει, Χίῳ, καὶ Ἀρτῇ σχολείων τῶν Κασοριανῶν Μανολάκη, καὶ τῶν ἐς τὴν μεγάλην
Ἐκκλησίαν τῆς Βηθλεὲμ ἐλεημοσιῶν αὐτῶν, καὶ περὶ τῆς γνώμῃ τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν ἀφ' ἑαυ-
τῶν χειροτονεῖσθαι τὴν Μοσχοβίας ὑπὸ τῆς ἰδίας Συνοδῆς, πάσης καὶ τῆς πρεσβείας τῆς Μοσχοβίας ἐν
Κωνσταντινὴ πόλει, καὶ τῆς ἐξώσεως τῆς αἰγίης Διοιυσίας ὑπὸ τῇ θρόνῳ ὑπὸ τῇ Μοιλάλῃ Παρθενίᾳ, καὶ τῶν
ἕως Γαβριὴλ Χαλκηδόνος Πατριαρχῶν, καὶ τῶν κακῶν καὶ ζημιῶν ἐν τῇ τῆς Κωνσταντινὴς πόλεως θρόνῳ, καὶ
30 ὑπὸ τῶν καὶ ἀναφορῶν κατὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως τῆς τῇ Μοιλάλῃ Παρθενί-
ας, ἔχοντες συνεργεῖν καὶ τὴν Γωκαίμ Αλεξανδρείας, καὶ τῇ Διοιυσίᾳ Μεσελίμ, σιωχῶντες ἐπιστηδύν-
των ἐς τὴν θρόνον μετὰ μεγάλῃ δαπανῶν καὶ σκανδάλῳ καὶ ἀγωγῶν, καὶ μέλει τίνος Πατριαρχεῖς ἐφό-
ρον κόκκινον σκιάδαντες Πατριαρχαί.

35 Ἐν δὲ τῇ χιλιοστῇ ἐξακοστῇ ἐξηκοστῇ πρώτῳ ἔτει
ἐλθὼν ἐς Κωνσταντινέπολιν ὁ ἱεροσολύμων κύριος
Νευτάρης, γέγονε αὐτῷ τὸ ποιῆσαι σχολεῖον
τὸν Θεοφιλῆ ἀθροῦπον τὴν Μανολάκην τὴν Κασορια-
νὴν πρῶτον ἐν τῇ Κωνσταντινὴ πόλει, καὶ δεύτερον ἐν
40 τῇ Χίῳ, καὶ τρίτον ἐν τῇ Ἀρτῇ· ὁ Μανολά-
κης ἔδωκε καὶ ἄλλὰ τὴν οἰκοδομίαν τῆς ἐν Βηθλεὲμ
μεγάλῃς Ἐκκλησίᾳ φλωρεῖα χιλιάδας ἔκκοις, καὶ
σταυρὸν πολύτιμον· κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἡλθον
ὁ πρεσβύτερος ὑπὸ Μοσχοβίας, ὅτε ἔδωκεν θέλημα
45 οἱ τέσσαρες Πατριαρχαὶ χειροτονεῖσθαι τὴν Πατριαρ-
χίαν Μοσχοβίας ὑπὸ τῆς Συνοδῆς αὐτῆς· καὶ τῇ
ἐρωτῆσαι τὴν Κωνσταντινὴ πόλιν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἐν
ἡμέτερον· τὴν μάλιστα ἀγιώτατον Διοιύσιον ἐξέβαλεν
ὁ Μοιλάλης ἐρημνίσας Παρθένον· ἐν ἔτει χιλιοστῇ
50 ἐξακοστῇ ἐξηκοστῇ πέμπτῳ, ὅτε ὁ αὐτὸς Παρθένος
καὶ Αλεξανδρείας Πατριάρχῃ ἀπέβαλε τὴν Γω-
καίμ ἕως ἔργου, καὶ ἄλλα κακὰ καὶ ἀδυσμασίον
πολλὰ ὅπως Μητροπολίτης τῆς Ἰκονίας ἀγρυπνῶν
ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ ἐξώρσει ἐς Τένεδον,
ἀλλὰ ὑπὸ τῆς Συνοδῆς ἐκβάλλεται καὶ ὁ Κλήμης, πρὶν

ἢ μετατεθῆναι, καὶ ἀσχετίζεται Πατριάρχης μετὰ
μεγάλῃ δαπανῶν ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος, ὅς ἐφί-
λησε χάρις ἐν Ἀδριανουπόλει, καὶ ὑπερέβηεν ὑπὸ τῇ
Παλατίᾳ ἐς τὴν Μητροπολιν· φορῶν ὑπὸ τῆς κεφαλῆς
σκιάδαντες κόκκινον μεταξὺ τῶν, ἦσαν κατεφύγιον με-
τὰ λαοκροχύσων σταυρῶν, ὅπερ ἐξ ἐκείνης καὶ ὑπερ-
ἔλαψεν ὑπὸ τῶν μεταρροισέων Πατριαρχῶν· ἐκ-
βληθεὶς δὲ καὶ ἔργος, ἀπῆλθεν ἐς Βουετίαν, καὶ
ἀποθανόντος τῇ Φιλαδελφείᾳ, ἐκυβέρνησε ἀρε-
δρικῶς τὸν ἐκεῖ θρόνον· καὶ εἰ καὶ ὁ τῆς Ρώμης Πά-
πας σφόδρα μαινόμενος, ἐγραφε τῇ τῶν Ἑνετῶν Γε-
ρεσίᾳ κατὰ τῇ Μεθόδιῳ, καὶ κατὰ τῇ διώκεται εἶναι
ἐν μὲν Ἐπαρχίᾳ δύο Πατριαρχαί, Πατριάρχῃ
κακῶς καὶ ὑπερβόρως λέγων τὴν Βουετίας Ἐπισκοπον,
ὅμως ἐκ ἐσπέριας, καὶ ἀπέδανε ἀρεδρῶν ἐκ
ὁ Μεθόδιος· ὑπὸ δὲ τῆς Πατριαρχίας τῆς Με-
θόδιος ὁ μέγας ἱερμηνεύτης τῆς κραταιᾶς τῶν ὀφθαλ-
μῶν Βασιλείας Παναγιωτάκης ἐκέρχυνε καὶ ἐτυπώθη
ἐν τῇ ὀλαίᾳ τῇ βιβλίῳ τῇ καλῇ ὀρθοδόξῃ
Ὁμολογίᾳ, ὅτις ἐν τῇ Κρήτῃ ὡς μετὰ τῇ Βεζύρῃ,
ἔλαβε τὰ τῆς ὀρθοδόξου Ὁμολογίας βιβλία, καὶ ἐ-
πεμψεν

πεμψεν αὐτὰ τῇ Πατριαρχῇ, ὁ δὲ Πατριαρχὴς διέπεμψε αὐτὰ τῇ ὀρθοδόξῃ λαῷ δημοσίως. ἔπα-
τριαρχήσας δὲ ὁ Μεθόδιος ἐν ἔτει χιλιοσῷ ἑξακο-
σιοσῷ ἑξήκοντῳ ἐβδόμῳ, καὶ ἐξέβληθῆεν τῇ χιλιοσῷ
ἑξακοσιοσῷ ἐβδόμηκοντῳ πρώτῳ ἔτει, ἐξέβαλε δὲ αὐτὸν ὁ
Μοιλάλης, ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ὁ Βεζύ-
ρης μετὰ πῶ ἄλλων τῷ Καϊδακῷ, ὅτε καὶ ἐκκοσ-
χιλάδες φλογεῖα χερσὶν ἑδαπανήθησαν, ἥ μὲν δὲ
ἡμεῖς οἰκοδομῶντες τότε τὴν περίκλυτον Ναὸν τῆς
ἀγίας Ευφραίμ. μεμφόμενός δὲ ὁ Παρθένος ὑπὸ
τῶν Ἀρχιερέων καὶ Ἀρχόντων διὰ τὴν ὀπίσθασιν, ἡνώ-
θη τῷ κακῷ χρηματίζοντι Ἀλεξανδρείας Ἰωάννῃ,
καὶ δὴ ἐρίσκειτο γεγραμμένον τινὰ Ἀραβὰ ὑπὸ Βερ-
ρίδας τῆς ἐν Συρίᾳ, καὶ συγγράφῃ ἀναφορᾷ πρὸς
τὸν Σελταῖον κατ' αὐτὸν, ἐν ᾧ ἔλεγον εἶναι τέσσα-
τὲς Ἀρχιερεῖς καὶ τέσσαρες Ἀρχοντας τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως ὑπεβέβηκε τῆς Βασιλείας (ὅσοι ὁλοκλη-
ροῦνται αὐτῶν) ὑποδάκνουν δὲ ὁ
Θεὸς ἐμβαλεῖν αὐτὸς ἐν τῇ ἀναφορᾷ καὶ τὸν μίγαν
Ἑρμηνέα τῆς Βασιλείας Παναγιωτάκην, ὃν ἡγάπα ὁ
Βεζύρης. ἔδωκεν ἔν τὸν λίβελλον τῇ Σελταῖνῃ δι-
ταίοντι εἰς τὸ ὅρος τὸ λεγόμενον τῷ Δεσπότη, καί-
μηνον ἀναμέσον Φιλιππουπόλεως καὶ Νόβρουκας (Νι-
κοπόλεως τῆς Μακεδονίας) ὅς ἐσταθῇ αὐτὸν τῇ Βε-
ζύρῃ. ὁ δὲ Βεζύρης γινέσκει αὐτὸν πῶ ψευδοποιῶν, τὸν
μὲν γεγραφέα τῷ λιβελλῷ ἐβαλεῖν εἰς τὸ κάτεργον, οὐδὲ
καὶ ἐτελεύτησε, τὸν δὲ Μοιλάλῃ ἀπέβαλε, καὶ
παραβλήθη Πατριαρχῇ ὁ Λαρίσης Διονύσιος ὁ Με-
σελήμης, ὃν ἐξέβαλεν ὁ Τερνόβης Γεράσιμος, τῷ
αὐθις ἐξέβαλεν ὁ Μοιλάλης τῇ χιλιοσῷ ἑξα-
κοσιοσῷ ἐβδόμηκοντῳ πέμπτῳ ἔτει ἐν Ἀδριανούπολει,
ἔπειτα δὲ ὁ Διονύσιος ὁ Μεσελήμης, πατριαρχήσας
δύο τετάρτα, τῷ δὲ ἐξέβαλεν ὁ Ἐπίσκοπος Ραιδεσῶν,
ὃς ἄχρηστος ὢν, ἔμετετέθη, ὃς ἐξωρίσθη, καὶ πρε-
σβεράτῃ σιωδικῷ ὁ Λαρίσης Ἰάκωβος ὁ Χίος, ἔ-
μετὰ τρεῖς χρόνους παραιτησαμένης, γέγονε τὸ τρίτον
ὁ Διονύσιος, τῷ δὲ ἐξέβαλεν ὁ ῥηθὲς Μοιλάλης, πα-
τριαρχήσας πέμπτῳ, τῷ δὲ ὁ Χίος Ἰάκωβος,
πρεσβεράτῃ ὑπὸ τῆς Σιωδῆς, ὃς ἐν Ἀδριανούπο-
λει τῇ χιλιοσῷ ἑξακοσιοσῷ ὀγδοηκοσῷ ἔκτῳ ἔτει
ἐξέβαλεν αὐτὸν ὡς ἀνέμους ὁ Ἀλεξανδρινὸς Διονύσιος.

ὁ δὲ Ἰάκωβος ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῷ Στρατῇ καὶ τῇ Σελ-
ταῖν μωαμέτ ἀπῆλθεν εἰς Φιλιππουπόλιν, καὶ εἰτι
χωρίον ταύτης ὀξυτῆς ὁβὰ τερκίσι λεγόμενον ἐπέ-
δυσεν αὐτὸν Καββάδιον ὁ Βεζύρης χωρὶς Σιωδῆς καὶ
πρεσβεράτῃς, ἔμετὰ τρεῖς μῆνας παραιτησα-
μένης, ἔπατριαρχήσας κοινῇ ἐκλογῇ, καὶ ψήφῳ ἡ-
μετέρῳ ὁ Πρέσβης Καϊνίκος ὁ Ἀκαρναν, ὃν μετὰ ὁ-
κτὼ μῆνας ἐξέβαλεν ὁ Ἀδριανούπολις Νεόφυτος,
μετατεθείς καὶ πῶ Ἀδριανούπολιν ὡς πῶ σιωδήσα-
ν, ἔμετὰ τρεῖς μῆνας ἐκβληθέντος, πάλιν ἔπα-
τριαρχήσας ὁ Καϊνίκος, ὅς ὅτε τὸ πρῶτον ἔπατριαρχ-
ήσας, ἦν ἔτος χιλιοσῷ ἑξακοσιοσῷ ὀγδοη-
κοσῷ ἑνῷ, μαρτίᾳ πρώτῃ, καὶ πῶ Ἀδριανούπο-
λιν, ἐν δὲ τῇ χιλιοσῷ ἑξακοσιοσῷ ὡς ὡς ὡς τῇ
τῷ ἔτει ἀπερχομένη τῇ Βεζύρῃ καὶ τῇ Γερμανῶν, καὶ
διοδεύσας διὰ τῆς Οὐγγροβλαχίας εἰς τὴν Διου-
σίαν ὁ Μεσελήμης διέτρεχεν, ὁ Αὐθιότης Βλαχίας
Κωνσταντίνος ὁ Μπασιρμάμπας, καὶ τοῖς Θεοφιλῆς
ὢν, ἡπατήθη ὑπὸ τῇ Διουσίᾳ, καὶ ἐμεσίτευσεν
εἰς τὸν Βεζύρην καὶ ἔφερον τῇ Διουσίᾳ Καββάδιον,
καὶ ἔλαβε τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ ἦλθεν εἰς Ἀδριανού-
πολιν, καὶ ἐκείθεν ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν,
ἐπαυελθόντες δὲ τῇ Βεζύρῃ ἀπὸ τῆς πρὸς τῇ Γερ-
μανῶν μάχης εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ κακῶς ποιῶν-
τες τῇ Διουσίᾳ τῇ Ἐκκλησίᾳ πῶ κυβέρνησαν,
ἐμήνυσαν τινὲς τῇ Καϊνικῇ καὶ ἦλθεν εἰς Ἀδρια-
νούπολιν, ὅπερ μαθὼν ὁ Διονύσιος, ἀπῆλθε καὶ
αὐτὸς ἐκείσε, καὶ πολλῶν σκαυδάλων γινόμενων
καὶ ἀγωγῶν διὰ φόρων εἰς τὸ βασιλικὸν βῆμα, τέ-
λεισας πάντων ἐδόθη τὸ Πατριαρχεῖον τῇ Καϊνί-
κῃ τῇ χιλιοσῷ ἑξακοσιοσῷ ὡς ὡς ὡς τετάρτῳ
ἔτει, ἐν Μηνὶ Ἀπριλίῳ, ὁ δὲ Διονύσιος φυγὼν εἰς Βυ-
ζαντινὸν, καὶ ἐκείθεν εἰς Βλαχίαν, ἀπέθανεν ἐν τῇ
πόλει Τερνοβύζῳ, ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ Καϊνίκος ἐν
ἔτει χιλιοσῷ ἑξακοσιοσῷ δευτέρῳ, ἐν Μηνὶ Αὐγύ-
στῳ, καὶ ἐκλογῇ κοινῇ πρεσβεράτῃς εἰς τὸν θρόνον
Κωνσταντινουπόλεως ὁ Καλλικλῆδης Γαβριήλ, τῇ αὐτῇ
Μηνὶ ὡς ὡς ὡς Καββάδιον ἐν Ἀδριανούπολει,
ἐνθα γέγονε καὶ ἡ μετὰ θείας αὐτῆς, ἔτω κενάσης
τῆς περὶ αὐτὴν Σιωδῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ Γεωργίου Χίος τῆς Κορίνθου, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ
εὐκοφαντίας τῶν παπιστῶν ὡς διήκου μαρτυρήσαντι δι' ἐπιστολῆς σφαλῆσαι διὰ τὸ καὶ Λατίνων γράψαι.

Γεώργιος Χίος ὁ Κορίνθιος ἔμαθε μὲν πῶ κυκλο-
παδεῖν καὶ πῶ ἔξω σοφίαν ὡς ἰππικῇ, ἔχρη-
μάσκει ὡς διδάσκαλος καὶ ἐν τῇ Βουετίᾳ πολλῶν,
καὶ ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ, ὅπερ καὶ ἐκινδυνεύσεν ὑπὸ
τῶν παπιστῶν, γέγονε δὲ διδάσκαλος φιλοσοφίας
καὶ θεολογίας ἐν Χίῳ, μαθηταὶ αὐτοῦ, Γρηγό-
ριος ἱερομόναχος Πρωτοσύγκελλος τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως μεγάλῃς Ἐκκλησίας, ὁ σιωδικὸς τὸ περὶ Μυ-

σηίων βιβλίαριον, καὶ ἑτεροὶ ἱερομόναχοι Κλήμης ὁ
Λαυρεντίος, καὶ Νικόλαος ἱερεὺς, καὶ ἄλλοι πολλοί.
συνέγραψε δὲ πολλὰ περὶ τῆς ἔξω καὶ ἐνδο-
σεως καὶ περὶ τῆς θεολογίας, ὡς μαρτυρεῖ τὰ
συγγραμματα αὐτοῦ, ἀπέθανε δὲ ὑπερῶς καὶ
παρθένος, ἦν δὲ ἀσκητικῶς εἰς ἄκρον τοῖς Λατι-
νόφροσι, καὶ ὢν καὶ συνέγραψε πολλὰ, οἱ Γε-
ωργίου ὅμως μετὰ τὴν θάνατον αὐτοῦ μὴ ἰδωμένοι
τοῖς

τοῖς συγγράμμασι αὐτῆς αὐταῖς, ἔπλασαν ὀλι-
γολήν τινα, ὡς τάχα ἐχέδασμόν τι καὶ γεγραμμένον
ὑπ' αὐτῆς τῆς Κορείας, μαρτυρῶντι σφαλ-
ναι Δὲ τὸ κατὰ Λατίνων γράψαι, ἕσσης διδόν
5 τῆς παπιστικῆς Ἐκκλησίας ἀλλοθῆς Ἐκκλη-
σίας, καταψυδόμενοι τὰ ἀνδρῶν φανερῶς, καὶ
γὰρ ἕως τῶν ὁρῶν τῆς κοιμήσεως αὐτῆς ἐκ εἴπε τοια-
ύτην ἡσυγχεῖ αὐτῆς, ἡ μαθητῇ, ἡ ἄλλῃ ἡνὶ ὁρῶν.

δόξῳ, ὡς καὶ χερσὶ καὶ ψυχῇ ὁρῶν, κατέκειρε τὸν
παπισμὸν. ἕτως ἔν οι παπιστῶν συκοφανταί οὔτε
τῶν ἀγίων, ἐκ αἰχμῶνται ψυδόμενοι καὶ κατὰ τῶν
μακαρίων. ἦν δὲ ὁ Κορείσιος ἕμῳν τοῖς παπιστῶν
ἀντικείμενος, ἀλλὰ καὶ τοῖς Λατινεκαλβίνοις ἐχθρῶς
ἀδυσώπητος, ὅκρεος γὰρ ὡν τῆς ἀληθείας φίλος,
ὅκρεος ἐμίση καὶ τὸ ψυδός.

10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'.

Ποῖα τρέπον οἱ Πατριάρχαι τὰς ἐπιδημῦντας εἰς Κωνσταντινῆσιν Πατριάρχας ἐδέχοντο, καὶ τίς τῶν Πα-
τριαρχῶν τῷ αἰήρηκε.

15 Ποῖα τρέπον οἱ Πατριάρχαι τὰς ἐπιδημῦντας Πα-
τριαρχας εἰς Κωνσταντινῆσιν ἐδέχοντο, ὑπο-
νέμεθα ἱκανῶς ἀνωτέρω βιβλίῳ πέμπτῃ κεφαλῇ
τετάρτῳ, ῥητέον ὅμως κἀνταῦθα τινά. ὁ Πάπας
Ἀρκαπτός ἐπιδημῶντας εἰς Κωνσταντινῆσιν, ἀνυψώ-
20 τήθη ὃν τρέπον εἴρηται ἀνωτέρω ἐν τῇ αὐτῇ βιβλίῳ
καὶ κεφαλῇ. ὁ δὲ Χρυσόστομος καὶ τὸν Ἐπιφά-
νιοι Κύπρος ἐτίμησε. λέγει γὰρ ὁ Σωζόμενος, ὅτι
τῷ Ἐπιφάνῳ τόπον ἡντιθέσται ὁ Χρυσόστομος ἐν
τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐτίμησε δὲ καὶ τῆς κλήρης παντός
25 ὑπαντῇ, βιβλίῳ ὁγδόῳ κεφαλῇ δεκάτῳ τετάρ-
τῳ. τοῖς Πατριαρχαῖς δὲ ἡτοιμάζετο ὑπὸ τῶν Βα-
σιλέων τόπος, ἤρχοντο ὅμως πρώτον εἰς τὸ Πα-
τριαρχεῖον μετὰ τῆς σωήσεως ὑπαντῆς, καὶ ἐν-
μένοι πρώτον τῷ Κωνσταντινῶν Πατριαρχῇ, ἀ-
30 πέρχοντος εἰς τὸν ἡτοιμασμένον αὐτοῖς τόπον. φησὶ
γὰρ ὁ Ἑρμίας, καὶ Θεοφίλος ἐλθόντι ὑπὸ Κωνσταντίνῳ
εἰς Κωνσταντινῆσιν, ἔδωκε τῶν κληρικῶν ὑπὸν τῆς
ἐκκλησίας, γὰρ ἦν τῷ Ἐπισκόπῳ (τῷ Χρυσόστομῳ) δυ-
σμενῆς, οἱ δὲ ἐπιδημῦντες ἐν Βυζαντίῳ Αἰγύπτιοι ἀνέ-
35 κεινται, καὶ ἀδελφῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς βα-
σιλικὴν οἴκῳ ἦλθον, ἐν ᾧ καταβῆσαν αὐτῶν ἡντιθέ-
σο, βιβλίῳ ὁγδόῳ κεφαλῇ δεκάτῳ ἐβδόμῳ.
πῶς δὲ ἐξεδέχοντο οἱ Πατριάρχαι Κωνσταντινῶν
τῆς τῆς Ἀνατολῆς Πατριαρχίας ἀπερχομένης μετὰ τῆς
40 ὑπαντῆς εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἡ ἀπολαβὴ σωή-
σεως μαρτυρεῖ. Ἀπερχομένης λοιπὸν τῆς Πατριαρ-
χίας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, οἱ κληρικοὶ ἡμφοισμένοι
ταῖς ἱερατικαῖς σολαῖς, μετὰ τῶν ἱερῶν εὐαγγελίων
καὶ κηρῶν καὶ θυμιατῶν καὶ ψαλμῶν ἐξεδέχοντο
45 ἕως τῆς πύλης τῶν παλαιῶν, ἀπερχομένης δὲ
ὁ Πατριάρχης εἶσω τῆς Ναῦς, καὶ ἀποκλυῶν τὰς

ἀγίας εἰκόνας, καὶ διλογῶν, καὶ μνημοσύνης,
ἐξέρχεται τῆς Ναῦς, ὁ δὲ Κωνσταντινῶν ἐσάμηνος
ἡ μαρτυρία ἐνδεσμένης, καὶ τῶν βακτηρίων τῇ δεξιᾷ φέρον
ἐγγὺς τῆς πύλης τῆς Ναῦς ἐξώθεν μετὰ τῶν Ἀρχιε-
ρέων τῶν ἀποσταλόντων ἐν τῇ πόλει, ἡ τῶν πλεόνων,
ἀπεστέχεται αὐτῶν οἱ, καὶ ἀνακαλιζόμενοι ἀλ-
λήλους ἡσάζοντο ἐν Κυρίῳ, εἶπα ἐπιλαβόμενοι
ἀλλήλων τῶν χειρῶν, ἤρχοντο εἰς τὸ καλὸν τῆς Κων-
σταντινῶν, καὶ μετὰ τὸ συνομίλῃσαι τὰ πρέπον-
τα, ἀπέρχεται ὁ ἐπιδημῶντας Πατριάρχης εἰς τὸ οἶκ-
μα αὐτῶν, συμπροσπεμπόμενος ὑπὸ ἱκανῶν Ἀρχιε-
ρέων καὶ κληρικῶν. τῇτ' ἐγένετο ἐν Κωνσταντινῶν
πόλει ἕως τῆς Πατριαρχίας Κυρίως τὰ γέροντα,
καὶ Παρθέναι τὰ γέροντος. ὁ δὲ ἐν ἀρχῇ τὰ παρόν-
τος κεφαλῆς ἀπολαβὴς Παρθένῳ, ὁ ἐπὶ, ὁ καὶ
τολῶν ἐπικληθείς, ὑπὸ ἄλλας σωεχόμενος ὑπε-
ρηφανίας, αἰήρηκε τῶν σωήσεων, ὡς καὶ ἡ σωεχῆς
ἀνωμαλία καὶ μεταβολὴ τῶν ἐφεξῆς αὐτῆς Πατριαρ-
χῶν ἀκολοθήσασα, ἔλυσε τὸ καλῶς ἀρμοδιόν.
Σημείωσαι δὲ, ὅτι γινώσκοντες τὸν Πατριαρχῶν
εἰς Κωνσταντινῆσιν, ἔγινετο πρὸς αὐτῆς ἡ ὑπαντῇ
τῆς κλήρης ἀπὸ τῶν ἐπικράτειαν τῶν Ὀθωμανῶν, ἀπὸ
ἐρχομένων μετὰ τῶν ἰδίων εἰς ὃν ἀνετομαζέσθαι οἶκον,
οἱ αὐτοὶ ἀπέρχονται εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ ἀνυ-
παντῶνται ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. ἐμὲ ὅμως ἐλθόν-
τῳ ὑπὸ ἱεροσολύμων εἰς Λαμψάκον, ὁ Ἀντιοχείας κη-
ρι. Μακάριος ὁ γέροντος ἕως πρὸς τὸν ὡρὸν ἀποσῆ-
ματῶν ἐπιμψε τινὰς τῶν Ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν
εἰς ὑπαντῇ, εἶπα ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς λαῖς
καὶ τῆς ἱερατικῆς ἕως ὡρῆς ἀποσῆματος, αὐτῶν ἰδὲ ἑφίπτος,
τὸ δὲ πλῆθος περὶ, καὶ ἐσῆλθοντες εἰς τὸ Πατριαρχεῖον
κοινῶς πάντες ὅμῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

10 Ποῖα τῶν παρ' Ἑλλήσιν σοφῶν ὑπὸ τῆς δεκάτης ἐκτὲς αἰῶνος μέχρι τῆς παρόντος, ἡ γὰρ ὑπὸ τῆς Κωνσταντινῶν
πόλεως ἱερεμίας τῆς γραφῆς πρὸς τὰς ἐν Βιτεμπεργίδι σοφῆς τῶν Λατινῶν τὰς ἀποκρίσεις, ἕως Μελετίου
Μητροπολίτου Ἀθηνῶν.

Μετὰ τῶν Ἀθηνῶν τῆς Καλβίνης, ἡ γὰρ ὑπὸ τῆς χιλι-
στῆς ποικίλος ὁ ὁδοποιεῖς ἕως καὶ ἐξῆς ἐχρημά-

τισαν ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ σοφοί, ὅσοι δη-
λονότι ἦλθον εἰς ἡμετέρας ἀθῆσιν, πρῶτος, ὁ Κων-
σταντίνος.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1180

κωνσταντινουπόλεως ἱερομίας, πρὸς οὐκ ἔγραψαν οἱ ἀπὸ Βι-
 ταιμπεργίου σοφοὶ τῶν Λατινῶν, καὶ ἀπεκρίθη αὐ-
 τοῖς. ὁ δὲ πρῶτος, Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλάς, ὁ συγ-
 γραψάμενος τὴν Τερεπογραυτίαν. Τεῖτον, Γαβριήλ
 Σεβέρης ὁ Φιλαδελφείας, ὁ τὸ περὶ Μυστηρίων Συμ-
 παγματίον συγγράψας, καὶ περὶ τῶν πρὸς Διόφο-
 ρῶν καὶ ἄλλων τιμῶν. Τέταρτος, Μελέτιος ὁ Πηγᾶς Πά-
 ππας Ἀλεξανδρείας, ὁ συγγράψας Διολογικῶς ἐρ-
 μινεῖαν τῶν Συμβόλων, καὶ τῶν Πάτερ ἡμῶν, καὶ τῶν
 Καθαρτηρίων, καὶ τῶς ἐπιστολῆς, ὁ συγγράψας πολλὰ
 κατὰ τὰ Καλβίνων καὶ παππιστῶν, καὶ φιλοσόφων Ἰνῶν.
 πέμπτος, Μάξιμος Πελοποννήσιος μαθητὴς τῶν Με-
 λετίου, ὁ συγγράψας τὸ Ἐγχειρίδιον κατὰ τῶν πρὸς
 τῶν Διόφορων (ὅπερ ἡμεῖς παρεδώκαμεν τύπῳ) καὶ
 Ὀμιλίας εἰς πάσας τὰς Κυριακάς τῶν ἐνιαυτῶν, καὶ
 ἐρμηνεύσας εἰς ἀπλὴν φράσιν τὴν περὶ παρθενίας
 λόγον τῶν μεγάλων Βασιλέων, καὶ πρὸς τέτοις Φιλοπο-
 νήσας ἀπὸ τῆς παλαιᾶς γραφῆς χρήσεις πολλὰς μαρ-
 τυρήσας τὴν εὐσεβὴν οἰκονομίαν τῶν Σωτῆρων ἡμῶν
 Θεῶν. Ὁκτώτος, Μάξιμος ὁ Μαργυνιεύς, ὃς φέρεται πο-
 λὺ καὶ Διόφορος συγγράμματα, ἀπερ ἡμεῖς πάντα
 μὴ γινώσκοντες, ὃς καταλέγομεν ἐν ταῦτα. Ἐβδο-
 μος, Γεώργιος Χΐτος ὁ Κορέσιος, περὶ ὃς ἐπομὴν
 αὐτῶν. Ὁγδοῦτος, Θεοφάνης Πατριάρχης Ἱερουσαλὺ-
 μων, ὁ συγγράψας Διόφορος Ἐπιστολὰς εἰς Ῥώσαν,
 καὶ Συμπάγματιον ἐκθέμενον κατὰ Λατίνων περὶ
 τῆς ἐκπορεύσεως τῶν ἁγίων Πνεύματος. Ὁκτώτος, Κύρι-
 λλος Λέκαρις, περὶ ὃς διελήφαμεν αὐτῶν. δέκατος,
 Γεράσιμος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ὃς φέ-
 ρεται Ἐπιστολὴ κατὰ Ἰνῶν καλβινοφροσύνων, τὴν νέαν
 ἁγίαν γραφὴν εἰς ἀπλὴν φράσιν μεταφρασάμενος
 ὡς ἐπομὴν αὐτῶν. ἐνδέκατος, Φίλιππος Κωνσταν-
 τινουπόλεως, ὃς ἦν ὁ βέλτερος χεῖρ τῶν τῶν δοθέν
 περὶ τῶν κληρικῶν τῆς Διόφωτος καὶ τῶν ὁμοιωτικῶν
 καθέδρας. δωδέκατος, Νικόλαος Πελοποννήσιος καὶ
 μέγας Ἐκκλησιάρχης, ὃς ἦν τὸ συγγράμματα κατε-
 κείνη ἐν τῇ ἐν τῇ Φαναρίῳ γυναικίᾳ πυρκαϊᾷ. τρισηδέ-
 κατος, Θεόφιλος Ἀθηναῖος ὁ Κορυθαλῶν, ὁ συγγρά-
 ψας εἰς Διόφορος παραγματῆας τῶν Ἀριστοτέλους, πε-
 ρὶ ὃς ἐσημασάμεν αὐτῶν. τεσσαρεσκαδέκατος, Γρη-
 γόριος Χΐτος ὁ Πρωτοσύγκελλος, ὁ συγγράψας τὸ
 περὶ Μυστηρίων βιβλίον, καὶ κλήμης καὶ Λαυρέν-
 τιος Ἱερομόναχοι, καὶ Νικόλαος Ἱεροῦ, μαθηταὶ
 Γεωργίου τῶν Κορέσιων. πνενταδέκατος, Μελέτιος
 Πρωτοσύγκελλος ὁ Συρίγης, ὃς ἦν τὸν τὴν ζωὴν ἐση-
 μασάμεν ἐν ἀρχῇ τῶν κατὰ Καλβίνων αὐτῶν βιβλίον,
 καὶ ἐμνήσθη αὐτῶν καὶ αὐτῶν. ἐκισκαδέκατος, Να-
 θαναήλ Μητροπολίτης Νικαίας, καὶ Ἀθανάσιος
 Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Πατριάρχης, φίλοι
 καὶ συμπάτριες Νεκταρίου Πατριάρχου Ἱερουσαλὺμων,
 καὶ πρὸς τέτοις Νικητόρος Πατριάρχου Ἀλεξανδρεί-
 ας τῆς αὐτῆς πατρίδος καὶ τῆς αὐτῆς γλώσσας. ἐπὶ τῇ
 δέκατος, Μελέτιος Ἱερομόναχος, ὁ ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν
 ῥῆς, ὁ ἀεὶ διδάσας ἐν τῇ κρήνῃ, καὶ τὸ καὶ ἀπὸ
 μαθητῆς χρηματίσας Ἰωαννικίου Ἱερομόναχου τῶν ἐν

Βενετίας μέγας ὄνομα κτισσάμενος ὑπὸ τῆς περιβλέψεως
 Τερουσίας ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ ἀρίστῃ πολιτείᾳ. ὁ τῇ καὶ δέ-
 κατος, Ἰωαννικίος Πάππας Ἀλεξανδρείας, ὃς μόνον σοφὸς,
 ἀλλὰ καὶ πολιτικώτατος καὶ ἀξιάστος ἀνὴρ, καὶ παρ'
 αὐτοῖς τῶν ἑθνικῶν ἐπανεινός. ἐπὶ τῇ καὶ δέκατος, Γερά-
 σιμος Βλάχος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ἀλλὰ
 δὴ καὶ ἑτεροὶ Μητροπολίται Φιλαδελφείας, ὡς τὰ
 συγγράμματα Διόφορος ὄντα, ἀλλὰ μὴ ἐλθόντα
 πρὸς ἡμᾶς, ὃς καταλέγομεν. ἑκσός, Πέτρος μο-
 γήλας καὶ Μητροπολίτης Κιέβου, ὁ συγγράψας τὸ
 τὴν Ὁρθόδοξον Ὁμολογίαν, ἐν διωρθώσας Μελέτιος
 ὁ Συρίγης. ἑκσός, Νικόλαος Ἱεροφίλοσος
 ὁ Κεραμεύς, περὶ ὃς ἐπομὴν αὐτῶν. ἑκσός
 δεύτερος, Γερμανὸς Αἰτωλὸς μαθητὴς τῶν Κορυθα-
 λῶν, πλὴν ὁρθόδοξος, ὁ καὶ Μητροπολίτης Νύμφης
 χρηματίσας. ἑκσός, Διονύσιος Μητροπο-
 λίτης Ναυπλίου φιλόσοφος ἀρετῶν, καὶ αὐτὸς μα-
 θητὴς τῶν Κορυθαλῶν. ἑκσός, τέταρτος, Ἰωάννης
 Καρυοφύλλης ὁ μέγας Λογοθέτης. ἑκσός, πέμπτος,
 Βισαρίων Ἱερομόναχος ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, ὁ συγγρά-
 ψας τὴν διεξοδικωτέραν Ὁρθόδοξον Ὁμολογίαν, ἣν ἡ-
 μεῖς συνετυπώσαμεν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ὁμολογίᾳ. ἑκο-
 σὸς ἑκτὸς, Παναγιώτης ὁ Ἑρμηνεύς τῶν Ἀνατολικῶν
 καὶ Δυτικῶν Κράτους. ἑκσός, ἑβδομος, Σεβαστὸς
 Κυμινῆς ὁ Τραπεζύνιος. ἑκσός, ὀγδοῦτος, Πατ-
 ρίς Λαγαρίδης ὁ Χΐτος λατινόφρων, ὃς συνήγα-
 γον ἐρμηνείαν τῆς θείας Λατινείας, ἀλλὰ πρὸς βοή-
 θειαν τῶν νεωτεριστῶν τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας,
 ἐπὶ συνέγραψε καὶ ἰσορριμὸν περὶ τῶν Ἱερουσαλὺμοις
 Πατριαρχευσάντων εἰς χαρτίον κόλλας ὀγδοήκοντα
 καὶ τρεῖς, ἐξ ὧν καὶ ἡμεῖς λίαν ἐβοηθήθημεν ἐν τῇ πα-
 ρούτῃ συγγράμματι, ἔγραψε δὲ ἐν αὐτῇ περὶ τῶν
 Πατριαρχῶν ὡς Ἡράκλειος, μετὰ δὲ τὴν Ἡράκλειον
 ἐκδοὺς ἔπε περὶ αὐτῶν ὑμῶν, καὶ τρεῖς δὲ τῶν συγγρά-
 μματος μέγας ἦν περὶ τῶν Ἀσκητῶν, καὶ περὶ τῶν Πα-
 τριαρχῶν, τὰ δὲ δύο μέγας ἦσαν κατὰ τῆς Ἀνατο-
 λικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἰδίως κατὰ τῶν Ἱερῶν Φωτίου, καὶ
 μάλιστα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῶν Πάπα, ὅπερ ἰσορριμὸν
 ἀναγνόντες ὅτι Κωνσταντινουπόλεως κύριος μεθόδιος,
 καὶ ὁ Ἱερουσαλὺμων κύριος Νεκταριος, καὶ γινο-
 τες τὴν ἐν αὐτῇ ἄκρον βλασφημίαν, ἀντιμαρτυρίαν,
 καὶ αὐτὴν τὴν Λαγαρίδην ὡς Αἰρετικὸν ἀφώρουν,
 μέμνηται δὲ αὐτῶν ἡ Τάργα, καὶ δὴ καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 τῇ ἀντιρρήσει τῶν Βασιλέων κατὰ Καθαρτηρίων, ἀ-
 πέθανον δὲ εἰς Κίεβον καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, τέσσαρτος
 ὁ τῶν καὶ πρὸς τῶν ἀπολεγεμένων τῶν Τόμων τῆς Ἀγά-
 πης, ὃς ἐπὶ ὀλεγομένης ἐν τῇ Τάργᾳ Πατριάρχου
 Λαγαρίδης. ἑκσός, Πάππας ὁ μέγας Σπυρίδων
 Φύλαξ, πατρίων Πελοποννήσιος, μαθητὴς τῶν
 Κορυθαλῶν, ῥήτωρ ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν τῶν κατὰ τὴν
 τῶν Πατριαρχικῶν γραμμάτων ἐν τῇ αἰλῇ τῶν Πα-
 τριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως. τεσσαρεσκαδὲς, Ἰωάννης
 ἐκ τῆς ἁγίας, ὁ χρηματίσας Ἀρχιεπίσκοπος ὑπὲρ
 ὅς Ἱερομόναχος ἐπὶ τῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν
 τῶν, ἐκ χρηματίσας συγγράφοντι, καὶ κύριος Νεκτα-
 ρίος

εἰς κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆ Παπᾶ ἐρμηνεύει πολλὰν χρη-
σιν θυτικῶν πατέρων, ὃν τζιγάλαν συγγράφοντα
ὑπὲρ τῆς τῆ Παπᾶ ἀπλανῆς ἐρετῆς, ἐκώλυον ὁ
Θάνατος ἐν Κωνσταντινουπόλει. τριακῶδες πρῶτον,
5 Γαβριήλ Ναυπάκτου καὶ Ἀρτῆς Μητροπολίτης, Θεο-
λόγου καὶ ἀκρωε ὁρθόδοξου, ὁ συγγραψάμενος
Ὁμιλίας εἰς τὰς Κυριακὰς τῆς ἐνιαυτοῦ. τριακῶδες

δύοτερος, ματθαίου Μητροπολίτης Μυριών, ὁ συγ-
γραψάμενος πολλὰ Ἀπὸ εἰχων, καὶ Κανόνας κατὰ
Λατίνων. τριακῶδες τρίτος, Παρθένου ὁ καὶ Παρ-
θενάκης, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Γεωργίου
10 τυς, περὶ τῆς ἐπομῆς αὐτοῦ τριανκῶδες τέταρτος,
Μελέτιος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ὁ συγγραψάμενος
ἐκκλησιαστικῶν ἐξορίων.

ΧΡΤΣΑΝΘΟΤ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΤ ΓΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

10

Περὶ τῆς ἀπὸ τῆς λατινότητος γνώμης μεταβολῆς τῆς Λαγαρίδης εἰς τὴν ὁρθόδοξον.

Ὅπως ὁ Λαγαρίδης Παῖσιος ἀληθῶς Λατινόφρων ἦν τὸ πρῶτον, ἀπελθὼν ὅμως εἰς τὴν Βασιλεύσαν Με-
ροβίαν, ἐγείρετο ἄκρως ὑπερασπιστὴς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἔνθα καὶ συνέγραψε κατὰ Λατε-
15 ροκαλβίνων λατινιστῶν πολλὰ, ἀλλὰ καὶ ζηλωτῆς κατὰ τῆς Νίκωνος ἐχρημάτισεν, ἐλθὼν δὲ εἰς Κιέβον,
ἐδίδαξε πολλὰ ὁρθὰ καὶ ὠφέλιμα, καὶ ποιῶν, καὶ κατ' ἰδίαν, καὶ δὴ ἔγραψε λατινιστῶν πολλοῖς κε-
φαλαίοις, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ μόνου τῆς Πατρὸς ἐκπορεύεται, καὶ κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς Παπᾶ, ἅπερ
συγγράμματα ἡμεῖς εἶδομεν ἐν Κιέβῳ πρὸς τὸν Θεοφιλεῖ Μητροπολίτῃ ταύτης τῆς πόλεως κυρίῳ Βαβλαάμ
Γιασίνσκῳ, ἐκοιμήθη δὲ ἐν μετανόια καὶ ἐξομολογήσει, ὃν καὶ ἔχουσιν οἱ ἐν Κιεβίᾳ ὁρθόδοξοι Ρώσοι εἰς ἀγα-
20 θῶν φήμην καὶ δόξαν. ὁ δὲ αἰδίδιμος ἡμέτερος Δεσπότης τὰ πρῶτα μόνον τῶν ἀνδρῶν τὰς εἰδῶς,
καὶ εἰς τὴν μετὰ ταῦτα μετεμέλειαν καὶ διόρθωσιν, σημειῶν καὶ ἐνταῦθα, καὶ εἰς τοῖς πρὸς ἐργασίαν τῆς Τόμης
τῆς Ἀγάπης ὅσα τοῖς τῆς ὁρθοδοξίας ζηλωταῖς ἀρμόζει καὶ τῶν τοιούτων γράφει.

Καὶ ἐνδεκάτη ἡ δ' ἔληξεν βιβλίον.



ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ



ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΒ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

25 Ὅτι τὸ πᾶν μοναχῶν σχῆμα καὶ ἡ τάξις ἀπ' ἀρχῆς ἦσαν οὕ· καὶ πότε οἱ νεωτεριστὰὶ Πάπαι ἐπειρόησαν Διάφορα μοναχῶν σχήματα, ἀλλήλοις μὴ μαχόμενα, ἐν δὲ κοινὸν ἔχοντα τὸν παπισμὸν· καὶ πότε ὁ ὢν Βαλθαράμ ψιθυρισμὸς κατὰ τὰς αἰγὺς Πνύματις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἠκυσάθη· καὶ πότε τὸ σχῆμα τῶν κλη-
 νιακῶν, Καμελταλυσίων καὶ Θραυτζεσκάνων ἐκφυγομήθη· καὶ πότε καὶ ὑπὸ τίνος Πάπα ἐψάλη μετὰ
 τῆς παρθένου τὸ Σύμβολον, καὶ περὶ τῆς ἐν Ἱερουσαλὺμοις κακουργίας πρώτον τῶν Θραυτζεσκάνων.

30



35

Ὁ πᾶν μοναχῶν αἶνον σχῆμα
 ἡμῶν ἀπ' ἀρχῆς οὕτως ἦν ἑκ-
 κλησία, ὅτε δὲ ἔκρινεν τὰ θρα-
 υκὸς ὁ αἶγιος Βουέδικτος σιω-
 γραψι μερικὰς Διαταγὰς εἰς
 μοναχὸν, καθὼς καὶ ἄλλοι
 ἐποίησαν ὁ αἶγιος Παχώμιος,

ἡμῶν ἡ τάξις μία καὶ οὕτως ἦν· ὅφ' ἔδεν ἔρ-
 ζαντο ἡμνοπομεῖν οἱ Λατῖνοι ἐν τῇ ἑκκλησίᾳ, καὶ ψι-
 40 θυρίζαν τὴν κατὰ τὰς αἰγὺς Πνύματις βλασφημίαν,
 ἤρξαντο ὁδοῦν καρκινικῶς εἰς τὰ ὀπίσω, εἰσάγοντες
 κατ' ὀλίγον νεωτερίσματα εἰς τὴν ὀρθοδόξον, ὥστε
 ὑποκαταστήσαι τὴν δυτικὴν ἑκκλησίαν ὡς ὀρθόδοξον·

45 περὶ τῶν ἐξ ἀποστόλων καὶ ἐκ φύλων μερῶν συγκα-
 μένων· ὅτε δὲ τοῖς νεωτερίσμασιν ἐπειρήσαντο καὶ Διά-
 φορα σχήματα μοναχῶν, ἀλλήλα ἐχθρῶς ὑποβλέ-
 ποντα, καὶ ἀλλήλοις μαχόμενα λόγοις τε καὶ συγγρᾶμ-
 μάσιν, ἐπεδὴ ἦτε δόγματα καὶ ἡ τάξις καὶ ἡ ἀκλουθία

50 καὶ ἡ ἡθὴ αὐτῶν Διαφέρουσι, καὶ ὡς εἶπεν, ὑδὸν ἔτε-
 ρον ἔχον κοινόν, ἐμὴ τὸν παπισμὸν μόνον· ὁ δὲ ψιθυ-
 ρισμὸς κατὰ τὰς αἰγὺς Πνύματις ἠκυσάθη πρῶτον ἐν Κων-
 σταντινουπόλει ὅτε ἐγένετο εἰς τὴν Βαλθαράμ περίεχον τὸ
 ὀικτιριστικὸν ἐξήκωσεν ἔτος ὑπὸ Χρυσῷ· κατὰ
 δὲ τὸ ὀικτιριστικὸν δέκατον ἔτος ἐκφυγομήθη τὸ

σχῆμα τῶν κληνικῶν· εἰς δὲ τὸ χιλιεσὸν οὕτως
 ἔτι ὅτε Βασιλεὺς τῶν Πορφυρογενήτων ὁ Πάπας
 Σέργιος πρῶτον ἔψαλε τὸ Σύμβολον μετὰ τῆς
 παρθένου, καὶ ἐν σκάνῳ τῷ ἔτι ἐνεωτέρωσεν καὶ
 τὸ σχῆμα τῶν Καμελταλυσίων, ὅτε καὶ ἀναφαν-
 ὄντων ὡς ἀποστόλων Λατῖνοι τῆς πατρὸς ἀδότης
 καὶ ὑποσολικῆς πίστεως ἀπεσχίσθησαν, καὶ ἐκρί-
 θησαν ἀλλότροι τῆς κοινωνίας τῆς καθολικῆς ἑκ-
 κλησίας μετὰ τὸ ἐξακισχιλιεσὸν πωτακιστικὸν
 πωτακιστικὸν δεύτερον, ἔτι, ὡς εἶπται ἡμῖν ἐν τῇ
 ἀρχῇ τῆς ὀρθόδοξης βιβλίας, ἐπλήθυναν καὶ τὰ σχή-
 ματα, καὶ οἱ βελόμοι ἰδέτωσαν τὸν αἰμίλιον ἐν
 τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ, καὶ τὸν καλῆσιν βιβλίῳ πέμ-
 πτῳ, καὶ τὸν σαβέλινον βιβλίῳ ἑκτῷ τῆς ἐνάτης
 αὐτῆς ἑνδεκάτου, καὶ τὸν Πολύδωρον βιβλίον
 περὶ τῶν ἐφ' ὧν τῶν πραγμάτων βιβλίῳ ἐβδό-
 μῳ κεφαλῇ τέταρτῳ, καὶ τὸν Σπονδαῖον, καὶ γὰρ
 οὐκ ἀνακάλυθον ἦν, ἐπεὶ ὁ Πάπας τῷ Ῥώμῃ ἀπεσά-
 τησε τὴν κοινὴν ὁμονοίαν τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἡ Διέλιξις εἶναι
 καὶ ἀνεσθῆναι ὡς θεὸς ἐν τῇ ἑκκλησίᾳ, ταῦτα εἶ-
 πται αὐτῷ, καθὼς λέγεται ἐν τῷ ἐνάτῳ κε-
 φαλαίῳ τῆς Ἀποκαλύψεως ἐβραϊστὶ μὲν ΑΒΑΔΔΩΝ,
 ἐκκλησιᾷ δὲ ὁ ΟΛΛΩΝ, ταῦτα οὐκαταλύτης καὶ
 φθορῆς τῶν πραγμάτων τῶν Χριστιανῶν, καὶ Βασιλεὺς μὲν,
 ἀλλὰ τῶν αἰμάτων ἀκρίδων τῶν μισθῶν σχημάτων τε
 καὶ

15

PLG

καὶ ὁλοὺς κοινὸν ἀγαθὸν χρηματίζεσσι τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ τινὰ ἐκ τῶν πολλῶν συμβαίνει εἰρηθεύεται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

5 Περὶ τῶν συμβαίνοντων πρὸς τὸν Φεράτῳ ἐν τῇ ἀγίᾳ Σπηλαίᾳ λιτανεύοντι ὡς εἶθ'· τῇ Πατριάρχῃ Θεοφάνῃ κατὰ τὰ ἐσπέρια τῆς Χρυσῆς γεννήσεως, δι' ἧς ἔλαβον ὁ Πατριάρχης τῇ τε κριτῇ τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑποφάσα τὸ ἅγιον Σπήλαιον καὶ τὸν Γολγοθᾶν, εἴτα καὶ ὅττι τῇ βασιλικῇ βήματι Αἰὶ Χρυσόβαλλος Ἀποκαθήλωσεν, ἅγιον Σπήλαιον, καὶ Γολγοθᾶν, φυγὼν πάσας τὰς ὀρθουλὰς τῶν Φεράτων οἷ τε Ἱερουσαλὴμ καὶ καθ' ὁδόν, καὶ καταλείπονται ἐνταῦθα.

10

Εἴρηται ἐν τῇ ἐπιτηδεύσαν ὅττι σωφρονίς οἱ Φεράγγοι, κυριεύσαντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀγίας Σπηλαίαις. Σωλήθαι ἐπεκράτησε κατὰ τὰ ἐσπέρια τῆς ἀρχιμωρίας τῆς Χρυσῆς γεννήσεως γίνεσθαι ἐν τῇ μεγάλῃ
15 Ἐκκλησίᾳ λιτανεῖαν μετὰ τῇ Πατριάρχῃ καὶ τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καὶ ἀπάσης τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐρχομένων τῆς Λιτῆς ἐκατέρωθεν τὰ μέγας, τὰ βορέας Φημί καὶ τὰ δυτικὰ εἰς τὴν θύραν τῆς ἀγίας Σπηλαίας, πῶς οὖν τῇ βορέᾳ μέγας ἔσαν, Αἰὶ μέγας τῆς με-
20 γάλῃς Ἐκκλησίας, εἰσέρχεται τὸ Ἱερατεῖον Αἰὶ τῆς βορέας πύλης εἰσω τῇ ἀγίᾳ Σπηλαίᾳ, καὶ ἔψαλε τὸ, **ΗΓΕΝΗΣΙΣ ΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ Ο ΘΕΟΣ**, εἴτα ἐξήρχετο τῇ Σπηλαίᾳ Αἰὶ τῇ νοτίᾳ πύλῃ. τότε οὖν τῇ χιλιοσῇ ἔξακοσις ἑκοστῇ ὁρᾶτω, ἥτοι τῇ χιλιοσῇ τεσσα-
25 ρακοσῇ ἔτι τῶν ὀθωμανῶν, ἐλθόντες τῇ Πατριάρχῃ εἰς τὴν Βηθλεὲμ, καὶ βαλὼντες πρὸς αὐτὴν τὴν ἐξ ἔθους Λιτῇ, καὶ ἔσπες χρεῖας ἐσελθεῖν εἰς τὸ ἅγιον Σπήλαιον Αἰὶ τῆς βορέας πύλης, καὶ ἐξελεῖν Αἰὶ τῆς νοτίᾳ, οἱ Λατῖνοι Φεράροι τῇ ὥρᾳ τῆς Λιτῆς εἶπον,
30 ὅτι ὁ Κωνσταντινῆς ἐπίσκοπος ἄρην. Θρόνῳ δὲ τεθρόνως, καὶ καθίσαντες τῇ Πατριάρχῃ, εἶπον πάλιν μετὰ πολλὸν, ὅτι ὁ Κωνσταντινῆς ἀπῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ὁ δὲ Πατριάρχης Θεοφάνης ἐκτελέσας τὸν ἱεροῦ νότον ὕμνον, ὡς οὐδὲν ἦλθεν εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ ἡ-
35 σύχασον. οἱ δὲ Φεράροι ἡρεμήσαντες τὸν Πατριάρχην ἰδόντες, ἐπαθὲν ἔχον τὸ ἥμισυ τῇ Γολγοθᾷ, ἐτρέπυσαν τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τὸν μεταξὺ τῶν ἀψίδων, ὡς δῆθεν σφῶν αὐτῶν εἶναι τὸ ἥμισυ τῇ Γολγοθᾷ, ἐτρέπυσαν ἔτι καὶ τὴν αὐτικὴν τῇ θρόνῳ ἀψί-
40 δε, καὶ ἔβαλον ἐν σιδήρῳ ὄγκον φέρον αὐτίπερα. τότε παρεβύθη τῇ πνύματι ὁ Πατριάρχης, ἀπῆλθεν εἰς τὸν κρητὴν τῇ τῆς καὶ ἐδεῖξεν αὐτῇ τὰ πολλὰ τῶν ἐκκλησιῶν. Χρυσόβαλλος, καὶ ἔλαβε τῇ ὑποφάσα τῇ κριτῇ καὶ τὸ ἅγιον Σπήλαιον καὶ τὸν
45 ἅγιον Γολγοθᾶν. ἦν δὲ τότε Πάσας, ἥτοι ἔπαρχος τῇ τῆς ἐντοπίᾳ ἡς Ἀμπεφάλης λεγόμενης, οἷς τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῇ τῶν Φεράτων πολλὰ φλωρία, ἔβαλε τὸν Πατριάρχην εἰς τὸν κελῶν, ἦγαν εἰς τὸν πύργον τῆς ἀνερχόμενης εἰς φύλαξιν, καὶ τὸ ἐσπέριας παρεγόντες εἰς τὸν καπλὸν, ἥτοι τὸν κρητὴν τῇ

τόπῳ τῇ ὁμοφρονίᾳ αὐτῇ καὶ ὑποκρίναι τὸν Πατριάρχην. ὁ δὲ κριτῆς ἐξουσίᾳ αὐτὸν, καὶ πέμψας ἐξέβαλε τῆς φυλακῆς τὸν Πατριάρχην, καὶ ἀπέσπεσε αὐτὸν εἰς τὸ κελῶν αὐτῇ. ἐκρύβη ὁμοῦ ὁ Πατριάρχης, καὶ τῇ ἱερίᾳ μηνί, καθ' ὃν γίνεται πανηγυρεῖς ἐν τῇ μηνί τῇ ἀγίᾳ Ἡλίᾳ, τῇ κατὰ τὴν μετὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς Βηθλεὲμ, ἐξελεῖν τῆς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν γυναικῶν γυναικῶν ἱμάθια ἐνδοδυμῶν, ὁποῦ δὲ τῆς μηνί τῇ ἀγίᾳ Ἡλίᾳ ἔφυγε γυναικῶν ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὸ Ἄκρη. μαθὼν δὲ τῇ ὁ Πάσας, τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐγχεψεν εἰς τὸν Μπέν, ἥτοι εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῇ Τζινίς συλλαβεῖν τὸν Πατριάρχην, καὶ λαβεῖν οὐ μέγας τῶν Φεράτων τῇ χειρὶ αὐτῇ τσαύτας χιλιάδας φλωρία. ὅθεν ἔπεμψεν ὁ Μπέν τὸν ὄνυχον αὐτῇ ὄρεῖν τὸν Πατριάρχην, καὶ ἦν αὐτὸν ἐγγυῖς τῇ Καρμηλίᾳ ὅρας πρὸς τῇ κρήνῃ ἀπαυρόμενον, Αἰθίοψ δ' ὦν ὁ ὄνυχος καὶ Χριστιανὸς τὸ πρῶτον, ὁ λαβὼν τῇ κύριον Θεοφάνη, ἀφῆκεν αὐτὸν εἰς ὁδὸν εἰρήνης, καὶ φιλοδωρήμα λαβὼν χρυσᾷ ἑκατὸν, ἐπαυλῆθεν εἰς τὸν Μπέν, εἰπὼν ὅτι ἐχέειν αὐτόν. ὁ δὲ Θεοφάνης φθάσας εἰς τὸ Ἄκρη, καὶ ὅττι Νηὸς ὀρθρᾶς, ἀφῆκεν εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν, εἰς ἣν ἦλθεν καὶ οἱ Φεράροι καὶ ἐκίνησαν ἀγωγὴν, καὶ κληρονομήσαντες τῇ Πατριάρχῃ εἰς τὸ Νιβανί, ἥτοι εἰς τὸν βασιλικὸν βῆμα, καὶ λαμβάνει ὁ Πατριάρχης Αἰὶ Χρυσόβαλλος τὰ πρῶτα κληρονομήματα, καὶ δὴ τότε ἔλαβον τὸ τῶν Φεράγων Ἀποκαθήλωσεν, Γολγοθᾶν, καὶ ἅγιον Σπήλαιον, πλὴν Κωνσταντίας καὶ ποδῆας ὅρας ἔχον ἐκ ἐξέβαλες ἀφῆς. ταῦτα γέγονε κατὰ τὸ χιλιοσὸν τεσσαρακοσὸν τρίτον ἔτος τῶν ὀθωμανῶν. ἔλαβον δὲ ὁ Θεοφάνης καὶ Κοτζέτι, ἥτοι ὁποφάνης καὶ βεβαιωτικὸν γράμμα πρὸς τῶν Καζασκερίδων, καὶ κατὰ τὸ Κοτζέτι, ἔλαβε Χατὶ Σερίφ, ἥτοι Χρυσόβαλλον, καὶ πέμψας Ἀγαῦν, ἥτοι Ἀρχοντα βασιλικὸν, ἔλαβον ὁποδὲ τῶν Δατίνων τὸ ἅγιον Σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ, καὶ τὴν Ἀποκαθήλωσιν, καὶ ὅλοι τὸν ἅγιον Γολγοθᾶν, καὶ ἔτι τὸν ἐν τῇ Βηθλεὲμ κηπὸν τὸν πλησίον τῇ βήματι τῆς μεγάλῃς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν νότιον αὐλήν, ἐν ᾗ ἦσαν καὶ μνημεῖα Χριστιανῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ὅτι τῶν Φεράτων Αἰὶ δόσεως πλήθους χρημάτων πρὸς τῆς κρατῶν αὐτῶν ποιῆσαι πᾶσι τῇ τῆς ἀγίας Φωτὸς ἐν τῇ ῥωμαίων ἐν τῇ ἀγίᾳ τάφῳ, εἰζηλωταί τῆς πίστεως Κωνσταντινῆς πόλιν ἀπελθόντες εἰς τὰ τῆς Ἀδρια-

Ἀδριανὴ πόλεως πεδία, ὅπου ὁ Σεβαστὴν μερὲς ὑπὸ σκηνῶς ἡ πλὴν κούρῃ, ἔλαβον τὰ νικητήρια, μετὰ δὲ τὸ
τὸν βασιλεῖα εἰς Κωνσταντινέπολιν ἐπιστρέψαι, ἀφ' οὗ τότε τῶν Ἀρμενίων εἰς τὸ βασιλικὸν βῆμα, βοηθεῖ τοῖς
Ῥωμαίοις ὁ Μπασαντζήμασι τρέψω τοῖς τῷ, νόσι ἡν. ἱερμονόχῳ τῇ πικλῇ Ἀμυγδαλῷ, ἐπὶ τῇδε τυχόνῃ,
ὅπου αὐτὸς καὶ ὁ βασιλεὺς ἱματισμῷ ἀλλοίῳ πῶς τὰ βασιλεῖα ὠδύον, περσοποιηθῆναι ἀγνοίαν, καὶ λαλῆ-
σαι αὐτῷ ἐρωτήσαντι ἐλευθέρως.

Εἰ δὲ τῷ αὐτῷ ἔτι, ἦτοι τῷ χιλιοσῷ τεσσαρεσ-
κῶ τρίτῳ τῷ Ὀθωμανῶν, οἱ Ἀρμενιοὶ ἐπειδὴ ἔ-
χουσιν σιωπῆσαν ὅν ἐκαστὴ ἐννεπηκῶς ἐκινῶν ποιῶν τὸ
Πάσχα αὐτῶν μετὰ ἐβδομάδα μίαν τῶν ὑπὸ τῆς κα-
θολικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἦν τότε ἐκείνῳ ὁ ἐκινῶν
ἐν τῷ χιλιοσῷ τεσσαρεσκῶς τετάρτῳ ἔτι, δηλοῦντι
τῶν Ὀθωμανῶν, παρισυνάζοντο ποιῆσαι αὐτοὶ πῶν
τάξιν τῆς ἀγίας φώρος πρώτοι, καὶ εἴτα δὲ ἐξέωνται σιωπ-
θίας ἔχον καὶ πρώτοι. καὶ δὴ ἐπειδὴ τῷ ἐκατωρ-
θῆτο θελήματι τῷ κατῷ, ἦτοι τῷ κελτῷ, ἦτ' ἔ-
Πασα, ἦτοι τῷ ἐπαρχῇ, ἀλλ' εἰδὼ βασιλικῷ περ-
σάγατος, ἐφ' ὅσοντις εἰς Κωνσταντινέπολιν τὸ ποιη-
τέον. ἦν δὲ τότε ὁ Σεβαστὴν μερὲς ὅν τῇ Ἀδριανῇ-
πόλει μανόρῳ κατὰ τῶν Οὐγγρων, εἰ καὶ ἐρήνυ-
σε. καὶ ἡ γέρουσα ὑπὸ τῆς Κωνσταντινέπολεως πολεῖ
τῶν Θεοφιλῶν ἀνδρῶν, καὶ ὠδύσαν εἰς πῶν φέρεσαν
εἰς Ἀδριανέπολιν, καὶ ἦν τὸν βασιλεῖα, ἔξω τῆς
Ἀδριανέπολεως ἐν τοῖς πεδίοις ὑπὸ σκηνῶς, ἦτοι τῷ
δὲ οἰκῆντα. ἰσορῶσι δὲ ὅτι δι' αὐλάσαν πολεῖ ἀνυ-
πόδητοι ὑπὸ Κωνσταντινέπολεως ἀπ' ἡλίου εἰς Ἀδρια-
νέπολιν τῷ κατὰ τῶν Ἀρμενίων. καὶ γὰρ περ-
νόμον δέδοται ὑπὸ τῆς θείας χάριτος τῷ ὁρῶν
λαῷ τῆς Κωνσταντινέπολεως βοηθεῖ τῇ ἐκκλησίᾳ
ὡς πῶν βασιλεῖα, καὶ ἰσῆν τῷ ὁρῶν, καὶ τὰ
περὶ τῆς τρίτης συνόδου μετὰ Δαλματίας ἡνιθεο-
δοσίᾳ τῷ μικρῷ μαρτυρῇ. ἦσαν δὲ πῶν οἱ ἀπελ-
θόντες εἰς Ἀδριανέπολιν εἰς ἡνιθεοδοσίᾳ συνελθόν-
τες. ἦν δὲ Βιζύρης ὁ ἱμπερατὴρ Πασα, ὁ ἐξ Ἀρ-
μενίων, ὅπως διόλῳ ἡνιθεοδοσίᾳ τοῖς Ἀρμενίοις. εἶχε δὲ
καὶ ὁ βασιλεὺς Μυσσήτην ἡνιθεοδοσίᾳ, ἦτοι συνόμιλον ἡ-
αν αὐτῷ ἀγαπήτην, τῷ ἡνιθεοδοσίᾳ Πασα, ὁ ἡνιθεοδοσίᾳ
καὶ αὐτῷ ἦν φίλῳ καὶ βοηθὸς τῶν Ἀρμενίων. τέλος
πάντων ἐκίλευσεν ὁ Βιζύρης κελθῆναι τῷ Ῥωμαίῳ
καὶ Ἀρμενίῳ εἰς τὸν Καζασκέρῳ τῆς Δύσεως, ἦτοι
τὸν μάχονα καὶ ἀρχηγὸν πάντων τῶν κελτῶν τῷ δυ-
τικῷ μέρει. εἶχον δὲ οἱ Ἀρμενιοὶ ἀναφορὰν ὑπὸ τῶν
Τεσκαματιῶν ἱεροσολυμιτῶν Σαρακηνῶν, καὶ αὐτῶν

φορῶν τῷ κελτῷ, ὅν σφῶν αὐτῶν ἐπὶ τὸ δίκαιον
ἀλλ' ὁ Καζασκέρῳ εἰς αὐτῶν καὶ μόνον ἐρωτήσας,
ἀπὸ τῶν δηλοῦντι ἔλαβον ὁ ὁ μὲρ πῶν ἱεροσολυμι-
καὶ ἀκῆσας παρ' αὐτῷ, ὅν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, εἶπε, 10
καὶ τὶ ποιῶν λοιπὸν Ἀρμενίοις καὶ τῇ ἱεροσολυμῇ;
καὶ λοιδορήσας πρῶτον τὸν κατῷ, ἦτοι τὸν κελτῷ
Διὰ τῶν ἀναφορῶν, καὶ τῶν Γεσκαματιῶν δι' αὐτῷ τῷ
διωρῶν εἶναι τὰ πρῶτα τῶν Ῥωμαίων, καὶ οὗ ὅτι
ἐπὶ πάλιν ἐκίλευσαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἔλαβον Χοτζέ- 15
τῷ, ἦτοι βεβαιωτικὸν γράμμα, καὶ κατὰ τὸ Χοτζέ
ἔλαβον Χρυσόβελλον, ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς ἡλθον εἰς πῶν
Κωνσταντινέπολιν, καὶ οἱ Ἀρμενιοὶ ἐντόπιοι καὶ ἐξοί,
καὶ οἱ Πέρσαι πῶν οἱ περὶ περὶ τῶν εἰς τὰς θύ-
ρας τῶν μεγιστῶν, καὶ ὑπὸ ἐχέθησαν αὐτοῖς χιρῶν 20
τετρακῶς χιλιάδας γρῶν, ἀπὸ ἱσῆος Φλωρίᾳ
χιλιάδας ἐκίλευσαν καὶ ἐξέκονται, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι εἶχον
μὴ τὸ ὅμα εἰς Θεὸν, ἐσπῶν δὲ καὶ τὸ κατὰ δύ-
ναμιν, καὶ ἐπειδὴ ἐώρων πάντας ὄντας ἐσπῶν τῶν
Ἀρμενίων, παρεγίνοντο εἰς τὸν Μπασαντζήμασιν, ἦτοι 25
τὸν κηρυτῆρα, δηλοῦντι τὸν ἀρχιφύλακα πάντων τῶν
βασιλικῶν Παλατιῶν, ὅς ἦν ὁ Ῥωμαῖος, καὶ ἡνιθεοδοσίᾳ
Χρυσῶν εἰς ζωῆς (ἦν ὁ Θεοφάνης μετεπέμψατο
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἡνιθεοδοσίᾳ αὐτῷ Διὰ τῆς
μεσιτίας αὐτῆς πῶν ἡνιθεοδοσίᾳ) ὁ δὲ Μπασαν- 30
τζήμασις ἐδίδαξεν αὐτῶν τῶν τῶν τῶν, ἡμεῖς
μὴ ἦν ἡνιθεοδοσίᾳ, ἦτοι κελτῶν τῷ βασιλικῷ βῆμα-
τι, τὸ δὲ ἀπὸ τῶν πῶν Ἀρμενίων σιωπῆσαν
εἰς τὸ ἡνιθεοδοσίᾳ, καὶ ἐγερῆσθαι Ἀρμενίων ἡνιθεοδοσίᾳ καὶ τὰ
περὶ αὐτῶν καὶ τὰ κύκλῳ τῆς ἀγίας Σοφίας. καὶ φέ- 35
ρε ὁ Θεὸς τὸν βασιλεῖα Τετῆλ, ἦτοι ὁ ἡνιθεοδοσίᾳ
τῶν ἡνιθεοδοσίᾳ, καὶ σιωπῶν τῶν Μπασαντζή-
μασιν. εἰ δὲ ἱερμονόχῳ Ἀγιοταφίτης, ὁ λεγόμενος
Ἀμύγδαλος, ὅς καὶ ἐκρημάτισε Μητροπολίτης Χίος,
περσογίνας σιωπῶν αὐτοῖς, ὁ ἡνιθεοδοσίᾳ ὁ Μπασ- 40
αντζήμασις πρῶτον περσοποιηθῆναι μὴ εἰδῆναι αὐ-
τόν τε καὶ τὸν βασιλεῖα, εἶπα λαλῆσαι ὡς πῶν ἡνιθεοδοσίᾳ
φίλον ἐλευθέρως.

ἑρώτησι τῷ Μπασαντζήμασι πῶν τὸν Ἀμύγδαλον, πῶν τῶν Ἀρμενίων σιωπῶν Ῥωμαίων εἰπόντῳ, καὶ ὑπὸ κελ-
σις Ἀμύγδαλος, ἐξ ἧς λαμβάνει τὸν λόγον ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀναλέγεται ἡνιθεοδοσίᾳ τῷ Ἀμύγδαλῳ, ὅτε
ὑπὸ κεφαλῇ Ἀμπαζῷ Πασα, πῶν τῶν βασιλικῶν χερσὶ πῶν Ἀρμενίων, καὶ ἄλλα τριαυτῶν ἐρ-
γάζεται τῶν ὁρῶν αὐτῶν, τῷ δὲ Θεοφάνῳ δίδωσι Χρυσόβελλον.

Εἰπατο ὁ Μπασαντζήμασις αὐτῶν ὅτι δὴ θῶν μὴ εἰ-
δῶς τὸν Ἀμύγδαλον, λέγει αὐτῷ ὅτι ἡνιθεοδοσίᾳ
εἶ, ἦτοι ὁ σὺ μοναχῇ, ἡνιθεοδοσίᾳ πῶν ὁρῶν, τῷ
εἶναι αὐτῇ ἡ σιωπῶν τῶν Ῥωμαίων, ὁ δὲ ὑπὸ κελ-
σις

πῶν, οὐκ εἶναι αὐτῇ ἡ σιωπῶν αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων,
ἀλλὰ τῶν Ἀρμενίων. λέγει αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, καὶ τῷ
Θεοφάνῳ οἱ Ἀρμενιοὶ, ὁ δὲ Ἀμύγδαλος ἀπὸ τῆς
Βασιλεῖ διηγηματικῶς μετὰ τῶν αὐτῶν πῶν ὁρῶν,
λέγων,

λέγων, οὗτοι, ἤτοι οἱ Ἀρμένιοι εἰς ξένοι καὶ Πέρσαι, καὶ ὁ τόπος καὶ ἡ βασιλεία ἦν τῶν Ῥωμαίων, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι εἰσὶν ὡτόπιοι, ἀλλὰ τὸ ὄνομα μυσταῖοι τὸσον ὁ ὠμερ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν τῶν Ἀρμενίων φύλαρχοι, καὶ Ἀρμενίδες καὶ Σελταῖοι, ὅσον καὶ οἱ Αὐτοπαρσάρες ὁ θωμανοὶ ἔδωκαν ἔχον τὰς Ῥωμαῖους τῶν Ἱερουσαλήμ ὡς ἰδίον αὐτῶν κτήμα, καὶ μάλιστα γράφει ὁ ὠμερ ἐν τῇ σωθήκῃ, ἣν ἐποίησε μετὰ τῷ Πατριάρχῃ Σωφρονίᾳ ὅτι αὐτῷ τῶν Ἱερουσαλήμ δέδωκεν, ἵνα πάντες οἱ Χριστιανοί, οἱ ἀπὸ παντὸς τῆ γῆς ἐρχόμενοι εἰς Ἱερουσόλυμα χερὶν περισκυνήσεως, ὧσιν ὑποκείμενοι τῷ Πατριάρχῃ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῷ ἰδίῳ αὐτῷ θελήματι ἐν Ἱερουσόλυμοις περισκυνώσῃ, καὶ παρέχῃ αὐτῷ ἐκαστῷ αὐτῶν ἀργυρεὺν ἐν ἧμῃ δραχμῶν δίδων, νυνὶ δὲ οἱ Ἀρμένιοι καὶ ὡτοπιοὶ ἐν τῷ πλάτῳ αὐτῶν, σπύδιον λαβὼν ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ τὰ περισκυνήματα καὶ τὰ πρῶτα, μάλιστα δὲ ἀνείχυντο ὄντες, θάρσυνον ἐπὶ τῇ σωθήκῃ αὐτῶν ταύτη ἐμποιοῦμαι καὶ τῷ βασιλεῖ φόβον. λέγει αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἄρα ἔχει ὁ βασιλεὺς εἰδῆσιν τινα τῶν τοιούτων; τὰχα μὴ τύχη καὶ ἐπὶ βοηθὸς τῶν Ἀρμενίων; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἀμύγδαλος τῷ βασιλεῖ εἶπε, μή γούνοιο Ἀγάμης, ἥτοι Ἀρχοντάμης ἔχον τὸν βασιλέα εἰδῆσιν τινα τῶν τοιούτων, καὶ μάλιστα τὸν δι-
 25 κητότατον Σελτῶν Μωρᾶτ ἀναχέεται ποτὲ ἀδικηθῆναι τὸ καθολικὸν αὐτῷ ὑπὸ ἡκού, καὶ περιπονηθῆναι τὰς Ἀρμενίας, μόνον φοβόμεθα τὸν Ἀμπαζᾶ Πασᾶ τὸν σωφίλον τῷ βασιλεῖ, ὅντα ἰσχυρόν τοις Ἀρμενίοις, καὶ τῇ αὐτῇ γούνης αὐτοῖς,
 30 ἐπειδὴ ἔλαβε παρ' αὐτῶν ἐξήκοντα πεγγυῶν ἀργύρια, ἥτοι γρόσια χιλιάδας τεύκοντα, καὶ μή πως ἀναφέρει διόλως τὰ πρῶτα τῷ βασιλεῖ, καὶ γυνήσεται ἡμῖν ἀδικία. λέγει αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἶδας βεβαίως, ὅτι ὁ Ἀμπαζᾶ Πασᾶς ἔλαβε πεγγυῶν
 35 ἀπὸ τῶν Ἀρμενίων, λέγει τῷ βασιλεῖ ὁ Ἀμύγδαλος, καὶ, οἶδα τὸ πο, καὶ νομίζω πεσέει εἶναι ἐσφραγισθῆναι ταῖς τῶν Ἀρμενίων σφραγίδας τὰς πεγγυῶν εἶσω τῷ ταμίᾳ αὐτῷ. τότε ὁ βασιλεὺς ὡς οὗτος εἰσάγει

ἀπέστειλεν ἀνθρώπους καὶ κατεπάτησαν τὸ ταμίον τῷ Ἀμπαζᾶ Πασᾶ, καὶ ὄρυν τὰ πεγγυῶν ταῖς τῶν Ἀρμενίων σφραγίδας ἐσφραγισθῆναι ἐπὶ ὄντι, καὶ ὡς οὗτος ἔφερε τὸν Ἀμπαζᾶ Πασᾶ, καὶ ἐποίησε αὐτῷ πῶν κεφαλὴν, εἴτα ἐσσελθὼν εἰς τὰς αὐαῖας τῆς ἀγίας σοφίας, καὶ τὰς κατὰ τὸ μέγεθος τῆς βήματος, ἐτόξευσε βέλεσι, καὶ ἀπέκτεινε πολλὰς τῶν Ἀρμενίων χερὶ τῇ βασιλικῇ. ἐνὸς δὲ Παπαῖ Ἀρμενίου λαοπαύ βοῶντος, περὶ τῆς θημῆς καὶ ἐποίησε πῶν κεφαλὴν αἰφνιδίως ὅπως ἴσατο, καὶ ἐπεπλήθησαν ἡ κεφαλὴ αὐτῷ εἰς τὸ ἀνάντες. ἐβληθὲν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ περσωνῆς αὐτῷ δόποκταῖναι πάντας ἐκείνους τὰς Ἀρμενίας, ὁ καπιτζίλάρ κεχαγιάς, τυχὼν ἐξ Ἀρμενίων, εἶπεν, ὅτι ἡ πῆμα ὁ λαός, ὡς οἱ περσῶντες αὐτῷ, καὶ ὡς ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς δόποκταῖναι εἰς τὸν Βεζύρην, εἴτα ἐπὶ ἐν τῇ βασιλικῇ βήματι, συλλαβὴν τὰς περσῶντας τῶν Ἀρμενίων, καὶ δόποκταῖναι περὶ αὐτῶν, ὡς συλλαβὸν ὁ Βεζύρης, ἀπέστειλεν τῷ βασιλεῖ ὁ γδοήκοιτα τὸν ἀρδρὸν ὄντας. ἐβλόντῃ δὲ τῷ βασιλεῖ ἀπᾶντας τὰς ἐκείνους ἀποκταῖναι, μετὰ τὸ καρατομηθῆναι τὰς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῷ θημῇ, εἶπε τῷ βασιλεῖ ὁ ῥηθῆς ἐξ Ἀρμενίων ὁ θωμανός, ὅτι ὁ λογιώτερός ἐστι μὴ δόποκταῖναι αὐτὰς, ἀλλὰ καθῆξαι ἐν φυλακῇ, καὶ λαβὼν παρ' αὐτῶν ἀργύρια πλεονῶν ὄντων, καὶ ὡς ὡρσε βληθῆναι αὐτὰς εἰς φυλακὴν, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτῶν ὅσα πλεονῶν αὐτῷ ὑπὸ ἔχοντο δεῖναι. ἀπεστάλη δὲ τὸ χρυσοβάλλον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐγένετο τὸ Πάχα κατὰ τῶν γνώμων τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ κατηχώθησαν οἱ Ἀρμένιοι, ἐμὴν ἀλλὰ καὶ τῖς ἐξ Ἀρμενίων Ἱερουσόλυμα Ἀθανάσιος λαβὼν τὸ ἴσον τῷ χρυσοβάλλῃ, περιήλθεν ὅλης τῆς ἀνατολῆς τὰς κερτήρια, καὶ ἐποίησεν ἀντιγραφῆναι ὑπὸ τῶν κερτῶν ἐν τοῖς κώδικι τῶν κερτηρίων πάντων, ἵνα ὡς πανταχῶς πρῶτοι οἱ Ῥωμαῖοι τῶν Ἀρμενίων. καὶ ὡς ἐπαύσαν οἱ Ἀρμένιοι τὸν σκανδάλων ἕως τῷ χιλίῳ ἐξακοσῶς ποντηκῶς ἔτης ὡς ῥηθῆσεται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ὅτι οἱ θεῖοι ἀπερχόμενοι ἐν τῷ κατὰ τῷ Μπαγνιτῇ πῆλεμον τὸν Βεζύρην ἀπατήσαντες δι' ἀργυρίων, ἔλαβον αὐτοῖς τὰ περισκυνήματα τὰ ἀγία τάφα, ἀπερ αὐτοῖς τῇ εἰσηγήσει τῷ καίμακαμ μεσαφᾶ Πασᾶ ἔλαβον οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ χρυσοβάλλῃ, καὶ ἰδιογράφῃ ἐν αὐτῷ περσωνῇ τῷ βασιλεῖ, ἀπελάσθη θάνατον τοῖς ἀλλοῖς ποιήσας κερτῶν.

Κατὰ τὸν χιλίον τεσσαρικοστὸν πέμπτου ἔτος τῶν ὁ θωμανῶν εἰσέεισε πόλεμον ὁ Σελτῶν Μωρᾶτ καὶ τῷ Μπαγνιτῇ, καὶ πέμπτου τὸν Βεζύρην αὐτῷ τὸν ἱμπερῆα Πασᾶ εἰς τὸν πόλεμον μετὰ πάντων τῶν στρατιωμάτων, ὁ δὲ ἱμπερῆα Πασᾶς ἀπὸ δώρων ἀπατηθεὶς τῶν φράγων, ἠπάτησε τὸν Σελτῶν Μωρᾶτ, εἰπὼν αὐτῷ, ὅτι ἀπὸ Νεαρᾶς τῷ Σελτῶν Σηλεϊμᾶν φαίνεται εἶναι τὰ περισκυνήματα τῆς Ἱερουσαλήμ δεδομένα τοῖς θεοῖς, ὡς ἀπὸ τῷ κώδικος τῷ Σελτῶν Σηλεϊ-

μαῖ δόποξίας τὸ Ῥωμαίων ὄνομα, ἔβαλε τὸ φράγγων, εἴτα δέδωκεν ὁρισμὸν τοῖς θεοῖς ἔχον πάλιν αὐτὰς τὰ περισκυνήματα, αὐτῷ ὡς οἱ θεοῖς δέδωκεν τῷ βασιλεῖ φλωρία χιλιάδας εἰσκαίδεναι, καὶ τῷ Βεζύρῃ γρόσια χιλιάδας ἀποκρίναι, καὶ ἀπελθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔλαβον πάλιν τὰ περισκυνήματα τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἠλπίζον τῷ πλήθει τῶν ὡν δέδωκεν τῷ χρημάτων βασιλεῖ, Βεζύρῃ, Μωρᾶτ, καὶ τοῖς πολλοῖς ἔχει αἰωνίως τὰ περισκυνήματα

Βασιλέως· ὁκνήσας ὁ Θεὸς πῶς πρὸς τὰς ὀρθοδόξους ἀγάπῃ μεγίστῃ, γράψας γὰρ μόνος τῇ ἰδίᾳ αὐτῇ χειρὶ ἔπαι τῷ ὀρισμῷ κατὰ τὸ πλῶγιον μέτρος τῶ μο- νογράφου· λαλῶν τῷ Κατῇ, ἥτοι τῇ κλητῇ, καὶ τῷ Πασῶ, ἥτοι τῷ Ἐπισκόπῳ ταύτης, Κατὰ τὴν θάλασσαν ὡς ἐν πολλῷ ποιήσατε γινέσθαι πῶς ἐπείγουσαν, εἰδὲ ποιήσατε δουλιότητα, κώπῃ ὑμῶν τὰς κεφαλὰς, ἕως γινώσκει· ἔπειτα μετὰ τῷ Χρυσόβελλῳ τέττα ἀπέσταλ- λεν ὁ Θεοφάνης Ἀγῶν εἰς Ἐρεσδόλυμα, καὶ ἕ- τως ὁ Ἀγῶν ὁμῶς μετὰ τῶν κλητῶν ἔδωκεν τοῖς Ῥώ- μοις ὅσα τὰ προσκυμήματα, καὶ ἡτοίξαντο τὸ ἅγιον Σπήλαιον, ὅθεν πρὸς αὐτὰς Μελὼν ἐσφραγισμένοι· καὶ ἐξ ἐκείνου παρετίσαντο οἱ Φράγγοι τὰ Ντιβάνια, ἥ- τοι τὰ βασιλικά κλητήρια ἕως τῆς ἡμετέρας Πα- τριαρχείας κατὰ τὸ χιλιεσὸν ἑξακισσεσὸν ἐξομομη- 15 κιστὸν πέμπῃν ἔτι τὸ σωτήριον ἔπαι τῷ Σουλτᾶν Μωαμέτ Βασιλεῖ, καὶ Ἀχμέτ Πασᾶ Βεζύρη ὁ Ἀδριανουπόλεως· ὡς λέξι· μὴ σὺ Θεῷ περὶ τέττα ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις· Στε μέλλουσαι δὲ, ὅτι ὅτε ἔλαβον ὁ Θεοφάνης τὰ προσκυμή- ματα, εἰσας μὲν μερικὰς κωνδήλας τῶν Λατίνων καὶ 20 Ἀρμενίων ἐν τῷ Γολγοθᾷ καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Σπηλαίῳ· ὅτε δὲ οἱ Φράγγοι τὰ προσκυμήματα ἔλαβον, ἔρριψαν ἔξω τὰς τῶν Ῥωμαίων κωνδήλας, ὥσθι ὅτε ἀνεκτίσαντο ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι, ἔρριψαν ἔξω καὶ αὐτοὶ τὰς κων- δήλας τῶν Λατίνων· οἱ δ' Ἀρμένιοι ἐκβάλλοντες μοῖοι 25 τὰς αὐτῶν κωνδήλας, λεγόντων τῶν μοιχαλῶν, ὡς οὗτοι εἰσάτε ὁδὸν τὰς ὑμῶν κωνδῆλας ὑμεῖς, ἀπεκρέ- θησαν τοῖς μοιχαλοῖς, ἄλλων αὖθις οἱ Φράγγοι λαμ- βάνουσι τὰ προσκυμήματα, καὶ περὶ μὲν καὶ ἡμᾶς ἡμῶν τὰς κωνδήλας ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτως ἔμελλαν 30 ὀδοπερὶ βελγνῶν καὶ τῶν Ἀρμενίων αἰκαδῆλαι· διε- λάμβανε δὲ τὸ Χρυσόβελλος λαβεῖν τὰς Ῥωμαίας καὶ τὸ Μοναστήριον τῶν Λατίνων τὸ ἐν τῇ Βηθλαέμ, ὡς ὁ Βηθλαέμ Μητροπολίτης Ἀθανάσιος ἐπιστολῶν τότε τῶν θείων, καὶ ἰδέσθαι κέρμασιν οἱ οἶδε Θεὸς 35 λαβεῖν αὐτό· Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐπείρσε τότε ὁ Θεοφάνης σπουδήν, ἵνα παρέχῃ ὁ Θεὸς τῆς Ἰε- ρουσαλὴμ τοῖς ἐν τῇ Τζαμῇ τῷ Σουλτᾶν Ἀχμέτ τῷ πατρὶς τῷ Σουλτᾶν Μωαμέτ κατ' ἔτι τὸ Φραν- βισκίτικα τετρακόσια καὶ ἄκοσιν, ὡς μεκίτι ὡς 40 τοῖς κρατῶσιν οἱ Φράγγοι ὀφρωσι χώρας καὶ θάλασσας, καὶ ὀδο- τινύ· μὴ αὐτὰ ἕως τῶ νῦν τοῖς ἐν τῷ εἰρηλῶν Τζαμῇ.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Ζ'.

πιστῆς δὲ βαρύτερον χρέος ἐς τὴν πατρια-
ρχικὴν τῆς ἱεροσολυμ. θρονοκαθίσ. τῶν σκαν-
δάλων τῶν Αἰρετικῶν, καὶ μάλιστα τῶν Λατίνων.
καὶ ἐκ τῆς ἐλπίς ἀπαπαυῆναι τὴν οἰκ. τῆς δι' αὐθαρ-
μίας δυνάμεως. ἐβούλητο δὲ τῷ λόγῳ τῆς ἱε-
ραρχικῆς πειλ. τὴν χρεὺς ὁκνηστικὴν πόλιν· κύριος

κατὰ δύο τριπλῆς, αἱ μὲν, ὅτι διδόντες αἰτε τῇ
Κωνσταντινουπόλει καὶ τῇ Γαλιταίᾳ, παρέκλιτον τὴν
Χρυσίαν σφύδρα, καὶ ἐβούθησαν οἱ φιλόχρηστοι
ἰκανῶς. δεύτερον δὲ, ὅτι προσκαλεσάμενοι τὸν
Πατριάρχον Ἀρχοντας καὶ αἰχομένους καὶ ἐκ
τῶν Ναυάρχων, καὶ ποιῆσαι πατέρας ἐν ἡρώδει
πολύ

πολύ τι χρῆμα ἔλεος . μετέπειτα δὲ ὁ Θεοφάνης ἀπῆλθε εἰς Μακεδονίαν καὶ Θεσσαλίαν χάριν ἐλεημοσύνης .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

5 Περὶ τῆς εἰς Ἰβηρίαν ἀποδημίας τῶ Θεοφάνους , καὶ ἔχαιρίσαντο αὐτῷ ποτηρίῃ πολυτίμῃ ὁ Τεμπροζήης μέγας , ὁ ὀκλάπη ἐν Κωνσταντινῇ πόλει , καὶ περὶ τῶ γνωστῷ τῷ Βασιλεῖ Ἀρχοντι Σκαρλάτῃ .

10 Ἀπῆλθε δὲ καὶ εἰς Ἰβηρίαν ὁ Θεοφάνης , ὅτε καὶ τῷ Ἐπισκόπῳ κατατέλει ἔδωκεν ἐξουσίαν οἰομαζέ-
 15 σθαι αὐτὸν Μητροπολίτην , καὶ Φορεῖν Σάκκον , ἐφι-
 λοθεήσαντο δὲ τῷ Θεοφάνει μάλιστα ὁ Τεμπροζήης μέγας , ἥτοι ὁ Βασιλεὺς τῶ Καχέτι (Ἀλβανίας)
 20 δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλον ποτήριον ἐν πετραίοις ἐγκει-
 25 σμένην . ἡ τιμὴ ἥκ ὀλίγη , ἣν γὰρ δώδεκα χι-
 30 λιάδες χρυσίων , ὅπερ ὕστερον ὁ Θεοφάνης ἐκ τῶ
 Κωνσταντινέου δέσσει αὐτῇ τῶ χρέος , ὅσα δὲ
 σκεπήχθησαν οἱ τιμησόμενοι αὐτῷ λιθογνώμονες Ἑβραῖοι ,
 35 ἅλα χαρῶν ἐλθὼν ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον , ὀκλάπη ,

καὶ οὐκ ἐλθοῖσι ἐκ μέσῃ . Σπράσσει ὁ ῥήθεις ἕτος
 Σκαρλάτῳ ἣν γνωστὸς τῷ Σελταῦ , καὶ ἀπελθὼν
 εἰς Ἱερουσαλὴμ χάριν πεσοκλήσεως , ἔχε κατσε-
 40 ρίφ , ἥτοι χρυσοβάλλον , ὃ καὶ ἱερὸς τύπος λέγεται ,
 εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερὸν , ὃ καὶ οἱ κριταὶ ἔδωκαν θεί-
 λημα εἰσελθεῖν . εἰσόντι δὲ εἰς τὴν θύραν τῆς αὐλῆς ,
 45 σαθεὶς τις Ἀραβὶς ζηλωτὴς , ἔπειν αὐτῷ , ὡς χρυσίου
 ἔχεις ὀρίσμον εἰσελθεῖν , ἀλλ' ἔχεις καὶ ἐξελθεῖν ;
 καὶ ἔως οὕτως εἰσελθὼν , ἔτη μεσιτέα ὕψισαν αἱ
 50 τῆς Ἱερουσαλὴμ πατέρες ἐν τῷ Πατριάρχῳ μεσι-
 τὸν ταίχον , τὸν ἔμπεδον τῆς Ἐκκλησίας τῶ ἀγίῳ
 Κωνσταντίνῳ ὄντα .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ποσάκις ἠρμώθη ἡ ἐν Ἱερουσαλὴμ μονὴ τῶ ἀγίου Σάββα . καὶ περὶ τῆς ἀνταρσίας τῶν Ἀγιοσαβιτῶν καὶ
 25 Ἀρχαγγελιτῶν κατὰ τῶ Ἱεροσολύμων Θεοφάνους , καὶ τῆς ἐξουσίας κείσεως τῶν τῆς ἐν Πατριαρχῶν ,
 30 ἀποσερσάντων τὸν Ἱεροσολύμων τῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτῶ Μοναστηρίων τέτων Ἐκκλητῶν . καὶ περὶ τῶ
 συμβαίνοντος χρέος τοῖς Μοναστηρίοις τέτοις , καὶ φυγῆς τῶν ἐν αὐτοῖς Μοναχῶν , καὶ δόσεως τῶ χρέος τέτοις
 35 τῶ Ἱεροσολύμων ὡς αὐτὸν κλειδύσασιν τῶν Μοναστηρίων πατισαὶ καὶ Ἀρμένιοι . καὶ ἀποδημίας τῶ Ἱε-
 40 ροσολύμων Θεοφάνους εἰς Μολδαβίαν πρὸς τὸν Ἡγεμόνα Βασιλεῖον , παρ' ἧ καὶ δέδοται ὅλον τὸ χρεὶν τῶ ἀγίῳ
 45 τῷ Φλωρίῳ χιλιάδες πρὸς τιμησάμεν . καὶ περὶ τῶ εἰς τὸν αὐτὸν τάφορ ἔλεος τῶ Αἰγυπτίῳ Σεῖδαλῳ
 50 Φλωρίῳ χιλιάδων δέκα .

Εὐρίσκειται βιβλίον τὸ πατριάρχον ἐν τῇ Λαύρᾳ τῶ
 ἀγίου Σάββα ἔχον τὸ σημεῖον τῶ , Ἐκτί-
 35 σθαι ὁ ὑπερβαύμας τῶ τῆς Λαύρας τῶ ἀγίου Σάβ-
 40 βα ὅν ἔτα ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕξακιχίλιος ἑβ-
 45 δομηκοῦς , καὶ ἐπὶ Ἡρακλεῖ ἠρμώθη ὑπὸ τῶν
 Περσῶν , καὶ ἐν τῷ ἕξακιχίλιος ἑξακοσῶν δεκά-
 50 τῳ πέμπτῳ ἔτα ἠρμώθη ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἅλα
 55 τῶ ἀπνεύσταται τῶν Λατίνων , καὶ πάλιν ἐν τῷ ἑπτα-
 60 κιχίλιος ἑκατῶ τέταρτῳ ἔτα ἠρμώθη ὀλίγον ,
 65 καὶ ἐν τῷ ἑπτακιχίλιος ἑκατῶ δωδεκάτῳ ἔτα πάλιν
 70 ἠρμώθη , καὶ κύριον σερῶσαι αὐτὸν ἕως τῆς
 75 σιωτέλειας τῶ αἰῶνος . ἅλα πολλῶν σωτηρίων , ἀμήν .
 80 καὶ ὅσοι τέτοις μανθάνουσιν σωτῆρας τῶ κατὰ σαρξ
 85 αὐτῶ . ὅμως ἐγινώσκουσιν ὅσοι τινὲς αὐτίς καὶ ἐν
 90 τίνι καιρῷ οἱ Σέρβοι Μοταχοὶ οἱ ὑποκείμενοι τῷ Ἀρ-
 95 χιεπισκόπῳ Πεκίῳ κατὰ κησαν εἰς τὴν μονὴν τῶ ἐν
 100 τῇ Ἱερουσαλὴμ τῶ Ἀρχαγγέλου , καὶ ἐξουσίασαν αὐ-
 105 τῶν , οἵτινες ὡς εἶπε τῶ ἀγκυρῶν ὑπὸ τῶν δα-
 110 σμοφορεῶν , ἀς τοῖς Φορτῶν ἀπεπείδαν , γεγόνασι
 115 κοινῶς τοῖς τῶ Λαύρᾳ τῶ ἀγίου Σάββα οἰκίσαν ,
 120 ἐν οὗτοι ὅμως αἰτία δύο κακῶν , πρῶτον , ὅτι ὡς περ
 125 καὶ οἱ Ἰβηρες , ἔτω καὶ αὐτοὶ ἐκατεδέχοντο εἶναι σύμ-
 130 φωνοὶ τῷ Πατριάρχῳ , ἀλλ' ἐπέστησαν ἀνταρσίαν , καὶ
 135 ἐπὶ τῶ χωρὶς τῶ φέρεται αὐτῶν , καὶ ἐξήκον ἔχει ἐν τοῖς

πεσοκλήμασι τόπον διωρομήδον , καὶ ἦρχετο ὁ Ἡγέ-
 140 μων αὐτῶ εἰς τὸν Πατριάρχῳ μετὰ τῆς βακτηρίας ,
 145 καὶ τελοῦται ἀπῆλθον εἰς Κωνσταντινῆν πόλιν καὶ εἰς τὰς
 150 λοιπὰς Πατριαρχίας πεσοκλήμενοι ὡς δὴ εἰς ἀδικεῖ-
 155 ται ὑπὸ τῶ Πατριάρχῳ τῶν Ἱεροσολύμων , καὶ λαμ-
 160 βάντες γραμμάτια , καὶ πεσοκλήται καὶ τὸν Ἀλεξαν-
 165 δρείας καὶ Ἀντιόχειας εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ κηνοῦται , καὶ
 170 βεβαίουν οἱ Πατριάρχαι εἶναι αὐτῶ ἐλδύθρεος καὶ
 175 μὴ ὑποκαίμεν τῷ Ἱεροσολύμων , καὶ ἀφῆρσαν οἱ
 180 ἐπίσκοποι ἐκείνοι Πατριάρχαι , ἡ ἀργυρεὸν λαβόντες ,
 185 ἡ ὑπὸ ἀγνωσίας , τῶ Ἐκκλησίᾳ τῶ Πατριάρχῳ Ἱε-
 190 ροσολύμων ἐν τοῖς Μοναστηρίοις , εἰς ἧ ἀπῆλθε ἐν
 195 τῇ Ἐπαρχίᾳ αὐτῶ , ἀλλ' ἐν τῇ πόλει τῶ θρόνῳ αὐτῶ ,
 200 ἐνεργήσαντες κατὰ τῶν Κανόνων καὶ τῆς πίστεως , καὶ
 205 ἔπε καὶ τὸν βίον τῶ ἀγίου Σάββα αἰγνώσαν , καὶ
 210 ἔως ἐπῆραν ὅφρῳ οἱ Μοναχοὶ Σέρβοι καὶ οἱ Ἀγιο-
 215 σαβίται . δεύτερον , ὅτι ἐρεχομῆροι τοῖς πεσοκλή-
 220 τῶν περὶ πῆνται οἱ Ἀρχαγγελοσαβίται , καὶ
 225 ἐλάβαν αὐτῶ εἰς τὸ Μοναστήριον αὐτῶ , καὶ ὁ Πα-
 230 τριάρχῳ ἦν ὑπερημῶν . σκεῖβη ὅμως καταπαρε-
 235 σθαι λίαν τῶ Ἀγιοσαβίταις ὑπὸ τῶν Ἀρβῶν ,
 240 ὅσοι ἐκτίσαν ἕνα πύργον ἀντικεῖ τῶ Μοναστη-
 245 ρίᾳ αὐτῶ κατὰ τὸ μέρος τῶ δυτικόν , ἐγίνετο δὲ ἡ
 250 δαπάνη τῶ οἰκοδομῆς τῶ πύργου γρῆσια χιλιάδες
 255 δώ-

1190

δωδεκά, ἐξ ἧς δὴτα δαπάνης καὶ ἐκ τῶν ἀφροσυμῶν
αὐτῶν ὑπὸ χρεῶ ἔγοντο ὑπερβολικῶς, καὶ ἐπώλη-
σαν πᾶν εἶδος καὶ ὃν ἔχον ἐν τοῖς Μοναστηρίοις αὐτῶν,
ἀλλὰ πάλιν ὑπὸ χρεῶ ὄντες, ἠναγκάσθησαν φυγεῖν
πάντες χωρὶς τῆς μέσης τριᾶς ἐξ αὐτῶν ἐν ταῖς μο-
ναῖς αὐτῶν. ὅθω ἠγέρθησαν οἱ μὲν φεράγγοι λαβεῖν
τῶν Μονῶν τὰ Ἀρχιεργέλια ὡς ἐγγυζισαν αὐτοῖς, οἱ
δὲ Ἀρχιερεῖς τῶν Μονῶν τὰ ἁγία Σάββα. καὶ πάλιν
ποπῆς ὁ Θεοφάνης, καὶ δίδωσι ποιητικόν καὶ τέ-
σσαρας χιλιάδας γρόσια τὸ χρέος τῶν Μοναστηρίων
τοῖς Χρεωφειλέταις, καὶ λαμβάνει καὶ τὰ δύο Μονα-
στήρια. ἀλλ' οἱ ἐξουσιαστικὸν ἀπήταν τὸν Πατριάρχην καὶ
τὰς Φόρους εἰς ἐδίδων ἐκεῖνα τὰ Μοναστήρια πρὸς τὸν
ἐκσυνηθείας, ἥτις συνήθειαν διὰ πολλῶν ὁρισ-
μῶν βασιλικῶν καὶ δαπανῶν ἀνέστηκεν ὁ Θεοφάνης καὶ
ὁ μετ' αὐτὸν Παῖσιος. ὡς εἶν ἐκ τῶν σκανδάλων
τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν φεράγων ἐπλειούσαν ὑπερπλεον
τὸ χρέος τῶν Μοναστηρίων τὰ ἁγία Σάββα καὶ τὰ Ἀρ-
χιεργέλια, καὶ ἐσβέβητο πᾶσα ἀνθρώπινη ἐλπίς, ἀ-
πέρχεται εἰς τὴν Γιάσιον πρὸς τὸν Βασίλειον βοεβόδα ὁ
Θεοφάνης, αὐτῶν δὲ εἰς μίαν ἡμέραν πρὸς τὸν τῶν
Ἀρχιερέων τὸν ἡγεμόνα, ὅπερ μαθὼν ὁ Βασίλειος,
ἐξῆλθεν αὐτοπόητος, ἀσπαζόμενος τὸν Δεσπότην, ὁ
δὲ ἐπέδωκεν αὐτῷ ὠχνοῖον, εἰπὼν, Τέκνον μου πύ-
ξομαι, ἵνα μή με πνίξωσιν οἱ Ὀθωμανοὶ χρεωφειλέ-
ται. καὶ ἔτις ὁ αὐτοῦτος εὐθὺς ἔγραψε τοῖς ἐν Κων-
σταντινπόλει Ἀρχεσιν αὐτῶ καὶ ἀπέδωκεν τοῖς χρεω-
φειλέταις τὸ χρέος τὰ ἁγία τάφη Φλωρία χιλιά-
δας ἐξ Βουέντικα. ἐπὶ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ ἤλθον εἰς
Γιάσιον εἰς Ἀγας, μετὰ ὁρισμῶν βασιλικῶν λαβεῖν
τὸν Πατριάρχην οὐκ ἐκ αὐτῶν ἐξ χιλιάδων ὧν ἐχρε-
ώσατο Φλωρίων, καὶ ἀπέδωκε καὶ ταῦτα ὁ αὐτοῦτος.
ἔτι ἰδὼν ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος ἡγεμὼν τὸν ἅγιον τά-
φον κατὰ χρεῶν, ἀπέστειλεν εἰς Ἱερουσαλὴμ δύο Ἀρ-
χιερεῖς αὐτῶ μετὰ τισσαράκοντα χιλιάδων Φλω-
ρίων ἐγγυαλικῶν, καὶ ἀπέδωκεν ὅλον τὸ χρέος τοῖς

χρεωφειλέταις τὰ ἁγία τάφη, ἔμεναν δὲ τίσσερες
χιλιάδες γρόσια, καὶ ἀπῆλθον οἱ χρεωφειλέται ὁ-
θωμανοὶ εἰς τὴν Μπογδανίαν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς
κακῆνα ὁ φιλόχρηστος ἐκεῖνος ἀνδραποῦ, ἔργον
βασιλικὸν ποιήσας καὶ ὁρθεόδοξον, μάλιστα δὲ καὶ 5
ὑπὲρ τὸ βασιλικόν, ὅτι μετὰ τῶν τῆς Κωνσταντινα-
πόλεως ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἄλλωτιν, ἔδωκε Βασι-
λεὺς, ἡ ἡγεμὼν ἐποίησε τῷ Πατριάρχῃ θρόνον
τῆς Ἱερουσαλὴμ τοῖς τὸν καλόν. ἔγρηται μία ὑπερ-
λή τῶν μακαρίτων Γερασίου Πάπα Ἀλεξανδρείας, 10
γεγενημένη ἐν Αἰγυπτίῳ τῷ χιλιοσῷ ἑξακτοστῷ ἐ-
καστῷ τεταρτῷ ἔτει, Νοεμβρίῳ ἐκαστῇ πέμπτῃ πρὸς
Θεοφάνη τὸν Πατριάρχην Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἡ λέγει,
ὅτι διὰ τὸ ἔχεν τὸν ἅγιον τάφον χρέος πολὺ, καὶ
πρὸς τὸν καὶ ἕτερον χρέος οὐκ ἐκ τῆς διορθώσεως 15
τῶν Μοναστηρίων τὰ ἁγία Σάββα, δέδωκεν ὁ Θεοφά-
νης τὰ ἱερά σκύλη τὰ ἁγία τάφη καὶ τῶν Κορώνων
αὐτῷ τῷ Παπᾷ Φιλοθέῳ καὶ τῷ γέροντι Βαρθολο-
μαίῳ τὰ δόκοντοισι αἰς Αἰγύπτου καὶ ἀπεμπολήσας,
ἀπερ ἰδὼν τις Ἀρχων ἐν τῇ Αἰγυπτίῳ οἰόματι Σεῖδηλάχ 20
ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Ἑβραίων ἐλυπήθη, καὶ ἀπέστειλεν ἐσ-
φραγισμὴν τῇ τέτῃ τῶν Ἀλεξανδρείας Γερασίου σφρα-
γίδι μετὰ τῶν ἐρημίων Παπᾷ Φιλοθέῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ
τῷ Θεοφάνῃ Φλωρία χιλιάδας ὀκτώ, καὶ μετ' ἐπο-
λὺ ἀπέστειλε μετὰ τῶν γέροντων Βαρθολομαίῳ τῷ 25
αὐτῷ τῇ σφραγίδι τὰ αὐτῶ Πατριάρχῃ ἐσφραγισ-
μὴν Φλωρία χιλιάδας δύο, καὶ ὑπερτίψαν ἔτοι οἱ
ἐρημιοὶ πατέρες τὰ ἱερά σκύλη τὰ ἁγία τάφη καὶ
τῶν Κορώνων διὰ τῆς Αἰγυπτίας εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ.
καὶ γράφει ἔτι τῷ Θεοφάνῃ ὁ Ἀλεξανδρείας δυνάστης 30
εὐθὺς τὰ χρήματα τοῖς χρεωφειλέταις, μυσικῶς ὅμως,
καὶ ἐπαίνει αὐτὸν πρὸς τὴν διὰ τὴν πεποιθεσίαν κοινό-
βιον μετὰ τῶν Ἀγιοσάββιτων, γράφων δὲ τῷ Θεοφά-
νῃ, πᾶντοτε πασαγωγῶν τιν Πατριάρχῃ καλῶ.
Ἀιώνια δὲ ἡμνήμη καὶ τῶν ἀξιοτιμῆται καὶ ὅτιως Πα- 35
τριάρχῃ Γερασίου, καὶ τῶν μακαρίτων Σεῖδηλάχ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι.

ὅτι τὸ ἀνιερὺ Γιάσις κείμρον μοναστήριον, Γαλατὰ λεγόμενον, καὶ τὸ τῶν ἁγίων Γεωργίου ἐν Βυκερεσίῳ ὁ 40
Ἱερουσαλὴμ Θεοφάνης ἔλαβε, καὶ τὸ ἐν Κωνσταντινπόλει Μετρίχιον ὁ αὐτῶς ἠγόρασε σὺν τῷ αὐτῷ κήπῳ,
ὁ δὲ Παῖσιος τὸν δυνικὸν κήπον, τὰ δὲ πέτρινα οἰκήματα τῶν Κασοριανῶν Μανολάκη δόσις ἐστὶ, τὰ δὲ ἐξαμ-
φοτέρων μερῶν οἰκήματα ὁ τῆς Βίβλου συγγεγραμμὸς ὠνόμασε. καὶ περὶ τῆς τελοῦσας τῶν Θεοφάνους, καὶ τῶν
ἐκ τῆς Πατριάρχῃς αὐτῶ, καὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Παΐσιος ἐν Γιάσιῳ, καὶ τῶν ἰδιωμάτων αὐτῶ
καὶ τῇ περιγραφῇ αὐτῶ.

45

Ὁ Θεοφάνης ἔτις ἔλαβε τὸν τῶν ἁγίων Γεωργίου ἐν Βυκερεσίῳ ὁ 40
τὸ Μοναστήριον τῶν Γαλατῶν, καὶ ἀνιερὺ τῶν Γιάσις
κείμρον, ὅπερ ὠνομάσθησε καὶ ἀφιερώσε τῷ Κίεβῳ
ὁ Πάτριος βοεβόδας, διὰ τὸν ἀφθέραι τῶν ῥώ-
θους τὰ πρῶτα τῶν Μοναστηρίων, ῥώθελ βοεβό-
δας, ἐπαυλῶσε τῆς μαρίας γυναικὸς καὶ τῶν Ζώ-
της, θυγατρὸς δὲ τῶν Πάτριος βοεβόδας ἐκ Βουέντικα
εἰς Γιάσιον, ἔδωκε τὸ Μοναστήριον τῶν ἁγίων ἁγίων,
ἔλαβε δὲ αὐτὸ ὁ μητροπολίτης Βηθλέμ Κθανάσιος,

ἐξάδελφος τῶν Πατριάρχῃς (ἦσαν γὰρ ἐμφότεροι Πι-
λοπονήσοι διὰ τὴν χωρίαν Δημητρίαν) θαυμαστὸς καὶ
ἅγιος ἀνδραποῦ. ὁ αὐτῶς Θεοφάνης ἔλαβε καὶ τὸν
Μοναστήριον τῶν ἁγίων Γεωργίου, τὸ ἐν Βυκερεσίῳ τῷ 50
βλαχίας θρόνῳ κείμρον. Ἐν τῷ κατὰ τῶν Θεοφάνους
ἐλαβον οἱ Ἀραβεῖς τὴν ὠκέαν, ἥτις ἦν ἐγγὺς τῷ
Πατριάρχῃ, αἰσμέσον τῶν Πατριάρχῃς καὶ τῶν
τῶν. Αὐτοῖς, δηλαδή ὁ Θεοφάνης ἠγόρασε καὶ τὸν
τῶν τὸ ἐν τῇ Κωνσταντινπόλει ὡς ἐχ/τὴ ἔκδοσις
ὅτι μετὰ

μετὰ τῷ ἄνωθι κήπῳ, τὸν δὲ δουλὸν κήπον ἡγό-
 ρασεν ὁ Παῖσις, τὰ πέτραια οἰκήματα δέδωκε τῷ
 αἰγίῳ τῷ φῶ ὅθι Μαυρολάκης ἐπὶ Νεκταρίῳ, τὰ δὲ
 5 ἐξ ἀμφοτέρων ἐν μερὶ τῷ Μοσχίῳ οἰκήματα ἡγό-
 ραθῆσαν παζιμῶν. Πατελαρχύσας δὲ ὁ Θεοφάνης
 ἐπὶ τελακοντιστὰς, ἐκοιμήθη ἐν Κωνσταντινὺ πόλει τῷ
 χιλιοσῷ ἑξακτοισῷ τεσσαρακτοσῷ πέμπτῳ ἔτει, καὶ
 ἐψάλλθη ὡς καὶ τῷ Πατελαρχίῳ, ἵταφη δὲ ἐν τῇ
 20 μονῇ τῆς Θεοτόκης τῇ ἐν τῇ Νήσῳ τῆς Χάλκης, ὅ-
 περ ἦν τεθαμνῆος ὁ Κωνσταντινὺ πόλεως Τιμόθεος, καὶ
 ἄλλοι τοῖστοι. Τότε ὁ Κωνσταντινὺ πόλεως Παρθένος
 ὁ ἐξ Ἰωαννίνα Φερωνῶν ὑπὲρ τὸ δέον, ἐβύλετο Πα-
 τελαρχίῳ πῆσαι Ἱεροσολύμων τὸν Ἰωαννίκιον Μη-
 25 τρεπολίτην Βερύοιαν, οἱ Ἱεροσολυμίται δὲ μιν ὠσκον-
 τες ὅτι τῷ Πατελαρχίῳ πῶν Ἱεροσολύμων δάται Πα-
 τελαρχεῖ ἐπὶ νικῆ καὶ ταπεινῇ αἰθρώπῳ, Ἡγεμὼν καὶ
 ἐδωκάσῃ, περὶ ἐπέσειν ἱκετικῶς τῷ ἐπὶ τῷ βου-
 βόδῃ τῆς Μολδοβλαχίας Βασιλεῖ, πλάτῳ κομῶν
 καὶ διωκῶν ἰσχύοντι πρὸς τοῖς Βασιλεῖς, καὶ δὴ
 30 ἰσχυσαν δι' αὐτῶν, καὶ περιβάλλοντες Πατελαρχίῳ
 αὐτῶν τὸν Ἡγεμῶν τῶν Γαλατῶν Παῖσιον (ἦσαν γάρ
 τότε τῶν αἰγίων τῶν μοναστηρίων ἐν Γιάσιῳ τέσσαρα,
 τὸ τῶν Γαλατῶν, τὸ τῶν Μπαρβόσκη, τὸ τῶν Σάβ-
 βα, καὶ τὸ τῶν Νικηρίτζα) καὶ γράφει ὁ Ἡγεμὼν τῷ
 35 Πατελαρχίῳ Κωνσταντινὺ πόλεως καὶ τῇ Συνοδῷ πῶν
 ψήφοι τῶν Ἀγιοσφιτικῶν πατέρων, ὅτι Παρθένος

φοβέμενος τὸν Βασίλειον Βοεβόδα, ἐκ αὐτῆς τῇ
 ψήφῳ καὶ ἐαλογῇ τῶν πατέρων, ἀπαπέσειεν ἐκεί-
 σε τὸν Λαρίσσης Μητροπολίτην Γεργόριον Β' Ἰαρ-
 χον, καὶ ἄλλας, καὶ ἐχερστύνισαν ἐν Γιάσιῳ τὸν
 Παῖσιον Πατελαρχίῳ Ἱεροσολύμων. ἦν δὲ ἕτος ἐν-
 40 θεος αὐτῶν, δὸτὸ τῆς Δημητριάδας καὶ αὐτῶν, καὶ συγ-
 γνής τῷ Θεοφάνῳ, ἦλθε δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα νέος
 λίαν, καὶ ἐχερμάτισε ὑπερέτης τῶν Σωφρονίῳ πο-
 λὺς χρόνος, ἔτα ἀνάστα ἐπορεύθη εἰς τὰ τῶν Ἱερ-
 δῶν κυλά, καὶ ἡσκήτοισιν ἐκείνῳ καὶ καὶ
 καὶ ἐκείνῳ μετὰ πέμπεται αὐτῶν ὁ Θεοφάνης, καὶ περ-
 45 χειρίζεται Ἡγεμῶν τῆς ἐν Γιάσιῳ μονῆς Θεοτόκης
 τῶν Μπαρβόσκη, καὶ πατα τῆς μονῆς τῶν ἀντικρῶν Γιά-
 σίῳ Γαλατῶν, καὶ ἔφερεν ὁ Παῖσις ἕτος τότε εἰς
 τὸν Ἱεροσόλυμα χρεῖματα καὶ βοήθησαν ὡς ἄλλοι ἐ-
 δῶν, καὶ δὴ καὶ ἄλλοι καὶ βέτυρον δὸτὸ Μολδο-
 βλαχίας ἐν κατὰ λιμῇ, καὶ πᾶν ὁ φέρει τὸν Γιάσιον
 ἀγαθὸν ἀπὸ φορητῶν πλοίων. ἦν δὲ ἀκτῆμων, ὅ-
 50 θον ἐδέποτε ἐκέντητο κίβωτον, ἦ ἄλλο τίποτε, καὶ
 ζηλατῆς τῶν θείων, μάλιστα καὶ ἀνδρῶν, ἐρχόμε-
 νος γάρ δὸτὸντες χωρεῖς τῆς Παναγίας ἐγγύς ὄν-
 τος τῶν Χοτίνιων, Τυπορῶν τῇ λεγομένη, δώδεκα λη-
 σῶν μόνος κατέβαλε, καὶ τῶν ἰππεὶς αὐτῶν ἔλα-
 βε, μικροὺς τῶν ἡλικίᾳ, καὶ θειώδους τὸν πῶγωνα,
 μελάνχρους, σκληροσπασκός, ἀνδρῆς, φιλαλήθης,
 καὶ μεγαλοσπεπέστατος.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΒ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὅτι πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Πατελαρχίῳ ὁ Παῖσις, καὶ ὑποδεχθεὶς πρὸς τῆς Συνοδῆς καὶ τῶν πα-
 30 τέρων, τὰς κληρικὰς ἐναντίας αὐτῶν σάκτας παιδοῦς τρεπὼ ἐπὶ τῇ δαίῳ, καὶ περὶ τῆς εἰς Δαφνὸς ἔκπερ δὸτ-
 35 τόχιν, καὶ ἐπὶ βελούσαντος τοῖς Μολδοβλῆς καὶ Βλαχίας Ἡγεμῶν, ὃν τῇ συμφερέῃ καταδικάζεται ἀγρόν
 πρὸς τῆς βασιλείας.

Πατελαρχύσας ὁ Παῖσις, ἀπῆλθε ἀπὸ τῆς
 40 Κωνσταντινὺ πόλεως μετὰ αἰθρώπῳ βασιλικῇ ἀπὸ
 ξηρᾶς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀπεδέξαντο αὐτὸν ἐν Συνο-
 δῷ, καὶ οἱ πατέρες ὡς οἰκιστοὶ καὶ νόμιμοι Πατελαρ-
 χίῳ, οἱ κληρικοὶ ὅμως ὥφθησαν ἐναντίοι δι' αὐτῶν
 τοιαύτων, ὅτι ἐπεὶ ὡς περὶ τοῦ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐξουσίαν
 45 ἐν Ἱεροσολύμοις τῶν τῆς Αἰγυπτῆς Αὐθωνίας, ὅτι
 ἦσαν ῥωμαῖοι, ἀλλὰ ἄραβες Πατελαρχαί, ἐπέ-
 κράτησαν δὲ ἐξ ἐκείνῃ τῇ κατὰ ἰσχύαν τῶν ἐκτοπίων
 ἐν τοῖς σκληροσπασκῶν, ἐπεὶ δὲ μάλιστα οἱ ἄραβες εἰς
 50 μιν ὑπερέτης, καὶ τοῖς ἰδίῳις ὑπὲρ τὸ μέτρον αἰ-
 χαρίζομενοι, καὶ ἀπῆλθον οἱ ἄραβες Πατελαρχαί δι-
 κῶς μετὰ τῶν συγγενῶν αὐτῶν καὶ ἐπιπλῶν ἀδια-
 φόρως, καὶ οἱ ῥωμαῖοι Πατελαρχαί ὑστέρῳ ἔχοντες
 σκατάλα μετὰ τῶν ἐθνῶν, ἔβαν τῶν ἄραβας ἐν
 55 ὡς ἐκείνῳ δαδῶν ἡσυχία, ὥστε παύσαν τῶν τῶ
 θείων ἐκδοῦν αὐτῶν τῶν ἐπιπλῶν ἄραβας ὡς ἐπὶ
 πλῆστον πῶν ἱερῶν ἐχληκίαν, καὶ περὶ αὐτῶν αὐ-

τῶν τῶν αἰγίων χρόνῳ εἶναι, ἀφορῶντας ὅμως
 μόνον εἰς τὸ ἴδιον συμφέρον, καὶ ἐπεὶ ὁ Θεοφάνης
 ὑστέρῳ αὐτῶν ὀλίγον τι τῆς τῆς παλαιᾶς
 καὶ ὁ Παῖσις ἦλθε Πατελαρχίῳ νέος, οἱ οὗτοισι
 ὁμοφωνήσαντες, ἐξῆλθον ἐξ τῆς αἰγίας πόλεως καὶ
 ἐποίησαν σαρὼν λίθον, καὶ ταῦτα πάντα ἐγίνοντο,
 60 ἵνα ὡς ἐναντίοι τῷ Πατελαρχίῳ ὁ Παῖσις δὲ ὡς
 ἔρεται ἀνδρῆς ὡς ψυχῆς, σιωπῶντας τοῖς κρι-
 τῶν κρυφίως, καὶ δέδωκεν αὐτοῖς καὶ μέγας τῶ
 χρεμάτων ἐπὶ ἑκτοῖς, ὅτι ἐάν τις τῶν ἐπιπλῶν δε-
 λήσῃ ἀρῆσαι αὐτῶν τὸ σέβας, μὴ γίνεσθαι δε-
 65 κτὸν, ἔτα ἐποίησαν τῶν κατ' αὐτῶν, καὶ π-
 οῦν ἐπαίδευσεν αὐτῶν ὥστε καὶ ἐσωφρονήθησαν
 ὡς ὁρῶνται τῶν ἡμερῶν ὡς αὐτοὶ καὶ ἐρῶντοί, μέ-
 70 τρον τέλει τῶν ἄραβας καὶ φόβον Θεοῦ ἔχοντες.
 οἱ λοιποὶ τῶν πρῶτων καλῶν ἐν Ἱεροσολύμοις τῶ
 Παῖσις μετὰ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις μερικῶν καὶ ἐπὶ
 75 μῆσιν ἐκείνῳ καὶ ἦλθον εἰς Κωνσταντινὺ πόλιν ἀπὸ θα-
 λάσσης,

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΝΕΝΙΕΡΩ ΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1192

λάσεως, ὅπο δὲ Κωνσταντινέπολιν εἰς Μολδοβλαχίαν, κακῶς εἰς Μοχοβίαν. ὁ δὲ εἰρηθεὶς Πατριάρχης Κωνσταντινέπολιν ὁ δὲ ἄλλος Πατριάρχης κατ' αὐτὴν πολλὰ κακὰ εἰς Μοχοβίαν, πλὴν ματαίως ὡς εἴρηται. φιλοδωρησάμενος γὰρ αὐτῶν ὁ δὲ σκεβέσατο. Ἀντοκράτωρ Ἀλέξιος Μιχαηλοβίτζης, τοῖς πρεσβυτέρους δώριον βασιλεὺς ἐτίμησεν. ἐπαυλίδων δὲ εἰς Γιάσιον, ἀπῆλθον οὐκ εἰς Κωνσταντινέπολιν, οὐδ' αὖθις διεβλήθη ὑπὸ τῆς Πατριάρχης εἰς τὴν Βασιλείαν, ὡς ἦν ἐν τῇ Μοχοβίᾳ ἐν τότε αἰσθητῶν, ὅθεν ἔλαβεν παρ' αὐτῆς ὁ Βεζύργης τῆς Σελταῦ ἱμπρεσὴν περὶ τὸν, ἥτοι δώρον φλωρίων χιλιάδας τέσσαρας. εἴτα ἐκείθεν ἀπελθὼν εἰς Ἱερουσαλήμ, ὑπερβύσεν αὐτὸς εἰς Βλαχομπογδαίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινέπολιν μετοχὴν σμικροτάτην εἶσα, καὶ πυρποληθεῖσα, ἀνεστηρίθη μεγάλη ὡς νῦν ὁρᾶται σωεργία τῶν Γενναίων,

καὶ ἔφερον οὕτως οἱ ἅγιοι Πατριάρχαι μὲν θανάτου ἑκείνου τῆς Θεοτόκου, μαχόμενος δὲ ὁ Πατριάρχης τῆς Πατριάρχης Παΐσιος. ἂν τὸ μὴ δεῖν αὐτῶν χειρὸν, καὶ ὁρᾶν ἀφορμὴν πῶς συγκροτήσιν τῆς πλήθους τῆς λαῆς εἰς τὸ μὴ χιόν χαλῶν τῆς Εἰκόνος, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀτιμίαν εἶναι τῆς Πατριάρχης πῶς ἐκείσε σωθήσονται τῆς λαῆς πρεσβυτέρους. ἔμην ἄλλα καὶ τοῖς ἡγεμόσι ἐπεβόλως τῆς Βλαχομπογδαίας τῆς καὶ αὐτὸς καὶ ταπεινώσαι, ὅν τινες ἐβόλετο ὁ Ἰάκωβος Νικόλαος ὁ πρῶτος ταπεινώσαι Λεοφοβικὸν τὸν Βασίλεα τῆς Δύσεως, ἀλλ' ὅτε ἐκείνους ἰχθυοὶ ἀγαγὼν εἰς ἔργον τὰ τῆς διανοίας αὐτῶν, ἔτι ἔτι, καὶ ὅτι οἱ ἡγεμόνες ἀφ' ὧν ἀφορμὴ πῶς πῶς τὸν ἅγιον τάφον ὑβρίν, ὡς σωθήσονται, καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἱς ἡ Βασιλεία ἀναμείσον ὀξείας καὶ πλάτης ἐπ' αὐτοῖς. ἡ δὲ Διὰ πῶς ὑψηλοφροσύνη αὐτῶν Γενναίων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῶν γεγονότων θανάτου ἐν Βιευραδίῳ κατὰ τῆς πρεσβυτείας τῶν δέκα ἡμερῶν ὡς τῶν Λατίνων, παρὲν τῆς Ἱερουσαλὺν Παΐσιος.

10

Ὁ ἅγιος Παΐσιος ὅπο Γιάσιον ἀπῆλθον εἰς Κωνσταντινέπολιν, εἴτα εἰς Ἀδριανέπολιν, Φιλιππῶν, Σοφίαν, καὶ Βιευραδίον, ὅθεν ὄντος αὐτῶν τῆς Πατριάρχης Παΐσιος, σωθήσονται τοῖς τῶν ἡ. Γνωστὸς ὁρθόδοξος Λατίνους γυναικὶ ζυμῶσαι θελήσῃ κατὰ πῶς ἐκείνους τῶν ἡλίων, ἐν ᾗ τῆς ἡλίου τῆς Περφίτης ἐορτάζεται μνήμη, εἴπε, Σήμερον ἐστὶν ἡ ἐορτὴ ἡλίου τῆς Περφίτης, καὶ μὴ ἔτι ἔργον. ἡ δὲ Λατίνος ὑπολαβέσθαι ἔφη, ὅτι δέκα παρῆλθον ἡμέραι ὅπο τῆς ἐορτῆς ἡλίου τῆς Περφίτης, καὶ ἔτι αὐτὸς ἀμφοτέρω ἀλλήλους ἐφιλοεικέν, ἡ δὲ αὐτὸς δέκα ἡμέραι καλῶς περὶ τῆς πῶς παπιδῶν, καὶ ἡ δὲ ἡ Λατίνος ζυμῶν. καὶ ὡς τῆς θανάτου, μετ-

βέβλητο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς τὸ φύρμα εἰς πέτρην, οἷον ἐπὶ τὸ κιστῆριον, τὸ κοινῶς λεγόμενον πο- 25
ρὶς καὶ ἡνέκη εἰς τὴν Σερβίαν τὸ πρῶτον, καὶ διέ-
ισμαν ἐκείνους πῶς πέτρων οἱ ἄνθρωποι εἰς μαρτύ-
ριον, καὶ ἔλαβεν καὶ ὁ Παΐσιος μέρος ἐκ τῆς πέ-
τρας, ὅπερ ἔως τῶν νῦν κεῖται κρημνίσαντες εἰς τὴν
Εἰκόνα τῆς Περφίτης ἐν τῇ κατὰ πῶς Ἱερουσαλὴμ μο- 30
ναστήριον αὐτῶν. εἴτα ὁ Παΐσιος ἀπῆλθον εἰς Σέρ-
βας, Θεσσαλονίκην καὶ Βερόιαν, καὶ αὐτὸς εἰς Κων-
σταντινέπολιν, κακῶς εἰς Ἱερουσόλυμα. σωθήσονται
δὲ ταῖς τῶν πολέμων μεγάλων καὶ πόλεων καὶ μυ-
ρίων δαπανῶν αὐτῶν.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι τῶν Φονικῶν γόνος τῶν Ἀρμενίων Φαρμύκω ὁποκτάναιος τὸς Χαμπέσις, καὶ κυριόσαιος τῶν ἐν Ἱε- 40
ρουσαλὴμ περὶ σκηνῶν αὐτῶν, καὶ πάντων ὧν εἶχον, ἔλαβον αὐτὰ δι' ὁρῶν βασιλικῆς ὁ Παΐσιος, τῇ
δὲ δυνάμει τῆς Γιάσιος Ἐπαρχίας ἔλαβον αὐτὰ αὐτῶν οἱ Ἀρμενιοὶ, ὅθεν καὶ ἀγαγὰ ἀμφοτέρω ἐν τῇ Βασι-
λείᾳ ἔως ἀναλαγῆς τῶν Βεζυργῶν, καὶ περὶ τῆς ἀναμείσεως τῶν μεγάλων ὑπὸ τῆς Στρατῆς, καὶ Βε-
ζυργῆς τῆς Κιοπρελῆς, καὶ τῆς γόνος αὐτῶν, καὶ Διὰ λέγεται Κιοπρελῆς.

Ὁ ἅγιος Χαμπέσις, Διὰ τὸ εἶναι αὐτὸς γένους τοῖς Σελ-
ταῖς τῆς Αἰγυπτίας καὶ ὁμοεισὺς τοῖς ἐν Αἰγυπτίᾳ
Κόπτις, ἔλαβον ὡς πῶς Σελταῖς τῆς Αἰγυπτίας
μέρος τῆς ἀγίας πόλεως τῆς ἀγίας πόλεως ἐν τῇ Ἀ-
νατολικῇ μέρῃ, ὅπερ λέγεται ὡς Ἀβραάμ, οἷον
εἶχον καὶ ἄλλας οἰκίας ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ, ἐν δὲ τῇ
Ἐκκλησίᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἀγίας πόλεως εἶχον τόποι
ταῖς καμάρας τὰς κατὰ τὸ νότον μέρος τῆς ἀγίας Κε-
βηλῆς, καὶ ἄλλα τινὰ, εἶχον δὲ καὶ ἄλλη χρυσὰ
καὶ ἀργυρὰ πολλὰ, καὶ δὴ καὶ χρυσοῦς ὡς, ἀλλ'

ἐπειδὴ τοῖς Θεοπαχίταις Ἀρμενίοις Θεοπαχίταις
οὐτε κοινωνοῖν, οἱ Ἀρμενιοὶ ὡς κακότερον γένος
καὶ Φονικὸν, ἐδελέσσαν μὲν τὸς Ἱακωβίτας καὶ ἔλα-
βον τὰς ἐν τῇ Βηθλεὲμ αὐτῶν οἰκίας, καὶ οὐκ εἶσαν
αὐτὰς μέζοντες, καὶ ἐκυριόσαν αὐτῶν, ἐδελέσσαν 50
δὲ καὶ τὸς Κόπτις καὶ Λατίνους ἐν τῇ κατὰ πῶς
Βηθλεὲμ τραπεζίᾳ αὐτῶν, ἐδελέσσαν καὶ τῆς Πα-
τριάρχης καὶ ἔλαβον τὸν ἅγιον Ἱακωβὸν δι' οἰκίας
ποικίλους φλωρίων κατ' ἑαυτοῦ, καὶ αὐτὸς ἵδον τῆς
οἰκίας ὁποφράξαντες πῶς δόσιν, ἐκ τῶν οἰκίας
Ἱακωβῆς

45

Ἀπὸ τῶν αὐτῶν Βηθλεὲμ καὶ τὰ ἀφιερώματα τῶν
Χαμπεσιῶν . καὶ κληθόντων τῶν Ἀερμυίων , ἐποίησαν
δούλους . Τὰλχισ , ἥτοι ἀναφορὰν ὁ Βεζύρης τῆ κα-
θολικῆς κλητείας εἰς τὸν Βασιλέα , καὶ λέγοντες κατὰ
τὴν ἀναφορὰν ὑποφασίς τῆ Βασιλείας , ὅπερ λέγε-
ται κατ' Σερβίφ , καὶ κατὰ τὴν ὑποφασίν ἐγείρετο ὁ
εἰσμός καὶ ἐπεδόθη ταῖς χερσὶ τῆ Πατριάρχης καὶ
τῶν Ρωμαίων . ἦν δὲ ἐν τῷ βασιλικῷ βήματι ἐρμυ-
σὺς τῆ Πατριάρχης ὅ, τε κητίζαν Κυρίτζης Μιχαήλ
ὁ μέγας Διηγοφύλαξ ἀπὸ τῆ αὐτοῦ τῆ Κωνσταν-
τινέως τῆς ἁγίας Παρασκευῆς , ὁ ὁπότερπύσας τὸν
ἅγιον τάφον χεύων τεσσαράκοντα καὶ πέντε , ἀν-
θρῶπον . τὴν αὐτὴν ἡλικίαν μικρὸς , τὴν δὲ γλῶτταν
καὶ φωνὴν καὶ γνώσιν μέγας , καὶ τὸν ζῆλον τὸν περὶ
τῶν εὐσεβείων ἀείσας , καὶ ὁ Κωνσταντῆς , ὁ δὲ τὴν
Πλαταίων τῆς Τραπεζούντης , καὶ ὁ ἐξ Ἰουδαίων ἱερω-
μόναχος Γαβριήλ , ὁ δὲ τῆς παλαιᾶς Πάτρως ,
ὁ μὲ καὶ οἱ Καπικεχαμάδες , ἥτοι οἱ ὑποκλεισάμενοι
τῆς Πογδαίνης καὶ Βλαχίας , ὡς ἔν δὲ ἔδωκαν ἕτοι-
τὰ Χρυσόβελλα τῶν Σελταίων τῶν παλαιῶν καὶ νέων
ταῖς χερσὶ τῆ Βεζύρης ἐν τῷ βασιλικῷ βήματι , ἐκεί-
νῳ ὅλῳ πνέων χάριτος ὑπὲρ τῶν Ρωμαίων , περ-
σέταξον ἀναγνωθῆναι τὰ Χρυσόβελλα εἰς ὁπότερον τῆ
βασιλικῆς βήματος , καὶ μετὰ τὴν ἀναγνώσιν εἶπε
τοῖς Ἀρμυίοις , Ἀκούετε ; τοῖς χερμάσιν ἔκαρθε-
τε ἔργον , τὸ γὰρ δίδωσι ἐπὶ τῶν Ρωμαίων , καὶ δι-
δοῦς ἐδίωξεν αὐτοὺς , καὶ ἔγραψε τὴν ἀναφορὰν πρὸς
τὸν Βασιλέα , ὃν τρέπον εἰρηται ἀνατίειν . λέγει δὲ ὁ
Βεζύρης τῷ Πατριάρχῃ , Δὸς τῷ Βασιλεῖ διηγοῦσά-
τισε ἑκάτον πηγγέων ἀργύρια . ὁ δὲ Πατριάρχης
εἶπεν . Ἡμεῖς ἐσμὲν πτωχοὶ ἀνθρῶποι , καὶ δίδωμεν
καὶ τοῖς ἐν τῇ Τζαμῇ τῆ Σελταῦν Ἀχμέτ κατ' ἔτος

χίλια τετρακόσια φλωρία Βενέτικα . λέγει αὐτῷ ὁ
Βεζύρης . Ἐπειδὴ καὶ δίδετε τοῖς ἐν τῇ Τζαμῇ τέττα-
ρακόσια φλωρία κατ' ἔτος , δότε τετρακόσια πηγγέα
ἀπὸν , καὶ ἀπέλθετε . γενομένου ἔν τῷ εἰσμῷ , ὁ
μέγας Ἑρμυσὺς Παναγιωτῆς σιωπῆρας καὶ ἱερά-
φησαν ἐν τῷ εἰσμῷ ῥητῶς τὰ κατ' Σερβίφ , ἥτοι οἱ ἱεροὶ
τύποι ὅ, μερ , καὶ Σελταῦν Σελεῖμων , καὶ Σελταῦν
Σελήμ , καὶ Σελταῦν Μιχαῖλ , καὶ Σελταῦν Ἰμπερημ
τῶν Βασιλείων . τελευθούσης δὲ τῆ εἰσμῆς , ἐπεμ-
ψεν αὐτὸν ὁ Παῖσις εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῆ Χερσὴν
Τζακίς , δὲς αὐτῷ ὁδοπόρον γέσιον ἑξακόσια ,
ὅστις φθάσας εἰς Ἱερουσαλὴμ , ἐπορεύθη εὐθύς εἰς
τὸν Καπλὺ , ἥτοι τὸν κελὺν , εἴθα ἦλθε καὶ ὁ Παυσᾶς ,
ἥτοι ὁ Ἐπαρχος , καὶ παρέδωκε τὰ ἀφιερώματα τῶν Χαμ-
πεσιῶν ταῖς χερσὶ τῶν Ρωμαίων , ὡς καταγράφονται ἐν
τῇ Κοτζετῇ , ἥτοι ἐν τῇ βερωντικῇ γράμματι . καὶ
τῇ ἐπαύριον ἐπορεύθησαν ὁ, τε κητίζης καὶ ὁ Τζακίς εἰς
τὴν Βηθλεὲμ , καὶ ἐπιδιώξαντες τὰ ἁγία Σπηλαία τῆς Ἀε-
ρμυίας , δέδωκαν αὐτὸ τοῖς Ρωμαίοις κατὰ τὸ χιλίον ἐν
ἑξακοσίον πεντηκὸς ἐβδόμον ἔτος . Μαῖα πέμ-
πη . ὁ δὲ μικρὸς Ἀνθιμ . ὁ Σικκῆρς , ὁ ἔχων τὸ
πείσμα καὶ τὴν μῆνιν τῆ Ἀχιλλέως , φθόρου τῆς
μυρίας τῇ κατὰ τῆ Πατριάρχης , ἐπορεύθη καὶ διέ-
λυσε τὰς σφραγίδας τῆς ἁγίας Ἰωάννης τῆ ἑξω τῆς
ἁγίας πόρτας ὄντες , καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τρεῖς ἄρμε-
νοὺς , ὡσαύτως καὶ τὰς τέσσαρας καμάρας τὰς ὑπὸ
τῆς ἁγίας πόρτας ἔσας , ἀλλὰ καὶ τὸν ἅγιον Ἰάκω-
βον ἐκώλυσε τῇ λαβῇ αὐτῇ τῆς Ρωμαίας , ὅσον
ἔμεινε πρὸς τοῖς Ἀερμυίοις . πλὴν ὁ Πατριάρχης οὐκ
ἔλαβε τὰ πεσοκνηματα καὶ τὰ λοιπὰ τὰ χαμπε-
σιακά , ἔδωκε δόξαν τῷ Θεῷ .

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Ε.

Περὶ ὧν εἶπε κατὰ τῆ Γαζης Χερσὴν Παυσᾶς ὁ Κιοπρελῆς ὅτε ὑπέσβεφον ὑπὸ Χερσὸν Ἀπὸ τῆς Γαζης εἰς Κωνσταν-
τινέπολιν , καὶ περὶ τῶν δωρηθέντων πρὸς τῆ Παῖσις τῇ βασιλεῖ ἀργυρίων ἃ ἀδίκως ἔλαβεν ὑπὸ τῆς Ἱερα-
σαλὴμ ὁ Χερσὴν Παυσᾶς , καὶ ὅτι ἔλαβον αὐτοῖς ὁ Παῖσις τὸν ἅγιον Ἰάκωβον ὁ εἰσμῆς ὑπὸ τῶν Ἀερμυίων
ἐπὶ Ταμαρούλι Ἐπαρχῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ .

Ὁ ῥηθὲς Βεζύρης ἐν τῇ κηρῷ κατ' ἂν ἦν ὁ Παῖ-
σις ἐν τῇ Σερβίφ , ἦν δὲ τῆς Δαμασκῆς , ὡς
δὲ οὕτως τῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ Νεαπόλεως καὶ
Γαζης καὶ Γαλατῶν , ἥτοι ἐγέμπελε ἀγγιγὰν ἡ-
γεμόνων ἐν τῇ ὑποταγῇ αὐτῇ , ἡθέλησε περι-
οδεῖν ποιῆσαι χεῖρ ψυχαιωγίας , καὶ ἀφορμὴ τῆ
πεσοκνησῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ , ἀπῆλθεν ἐκείσε ,
καθῆκεν μετέβη εἰς τὴν Φιλοφουλάν τῆ Ἀβερῶν
εἰς Χερσὸν , καὶ ἦλθε ἐκ αὐτῶν ἀγγελλὰς ὅτι ἐγί-
νετο αὐτῷ . ὁ δὲ ἐν τῇ Δαμασκῇ , καθῆκεν Ἀπὸ τὸ
εἶναι πετρῶδη τὴν Ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ . ὁ δὲν , κατέ-
βη εἰς Γάζαν , ἵνα ἐκείθεν ἀπέλθῃ . τὴν Κωνσταν-
τινέπολιν . ὅτε δὲ ὤδου Ἀπὸ τῆς Γαζης ἐξῆλ-
θεν εἰς ὑπερῶν αὐτῆς ὁ Χερσὴν Παυσᾶς , τὰ τεσσα-
ρεὶν χιλιάδων στρατῶν Ἀερμυίων . ὁ δὲ ὤν

Κιοπρελῆς καὶ βαρύνουμ , ἔγνω τὸ μὲν , ὅτι Ἀπὸ
ὑπερῶν καὶ ἐξ ἐκείσε . ὡς αὐτὸν ἐκ ἦλθε
μετὰ ὀλίγων εἰς πεσοκνησῆς αὐτῆς , ἀλλὰ μετὰ
πολλῶν , καὶ δὲ , ὅτι Ἀπὸ τῆς ἀνθρῶπον μικρὸς ἐπὶ-
σας , ὅτι ἦν ἡ Γάζα , ἔχων ποσάτω μεγαλο-
τητι . καὶ ὡς αὐτὸν ἔν , ὅμως ἐσιώπησεν , ἵσως ποιῶν
κατ' ὁμῶν ἔργον τῇ κηρῷ πεσοφορῇ . ὡς ἔν ὁ
Κιοπρελῆς ἐχρημάτισε Βεζύρης , καὶ ἡθέλει τῇ
ποσωνῶσ τῆς ὑπερῶν , ὁ Χερσὴν Παυσᾶς αὐ-
τὸς ἐπὶ τῇ ψάμμον Θεμελίῳ , σιωπῆρας μετὰ
τῆ Ταμαρούλι τῆς Δαμασκῆς τῆς Δαμασκῆς , καὶ μετὰ
τῶν ἄλλων , ἵνα ποιῶσι αὐτοῖς κατὰ τῆ
Κιοπρελῆ , καὶ λοιπὸν ἵνα μὴ δόξῃ καὶ φεῖσθαι
τὸν Κιοπρελῆ , ἐκ ἔδωκε τοῖς Ρωμαίοις ὁ ἅγιον
Ἰάκωβον , ἀλλὰ ὅτε τὸν Τζακίον καὶ ἄλλους
εἰς

αἱ τῶν Κωνσταντινέων, ἐκρέμασαν δὲ ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει τὴν Πατριάρχην Παρθένον, καὶ οἱ Αἰρε-
 τικοὶ ἐν Ἱερουσαλὺμοις εἶπεν τῇ Χρυσῇ Πασᾷ ὅτι
 ἐν τῇ Κωνσταντινέᾳ ἐκρέμασαν τὴν Ἱερουσαλὺμν
 5 Παῖσιν, καὶ αὐτὴν ἐκρέμασαν τὴν Ἱερουσαλὺμν
 μαίτων, εἶδε μὲν, ὅτι ἐμάχετο τῇ Πατριάρχῃ
 δελεάζοντι αὐτὴν καὶ ἐλθόντι εἰς τὴν Κωνσταντινέαν
 λιν, δούτερον δὲ, ὅτι ὡς ὁ Θεμμανὸς ἠδυνάτω καὶ
 10 βαπτισμῷ ὑπὸ τῶν Φεράγγων, ἐπαθὴ καὶ ἐμα-
 ταιῶτο, ὅτι ἐὰν συμβῇ αὐτῇ ἀνάγκη, φυγὴν εἰς
 Φεράγγαν καὶ ζῆσαι ἐκεῖ, Φεράγγοι δὲ καὶ Ἀρμέν-
 νιοι ἐν Ἱερουσαλὺμοις πάντες φίλοι, καὶ ὡς αὐτῶς
 ἐχθροὶ τῶν Ῥωμαίων, τίς διηγήσεται τὰ κακὰ ἀπερ-
 15 εἰποίησαν ἐκεῖ, καὶ ὅσα ἔλαβον ἀργύρια; ὁ δὲ Πα-
 τριάρχης εἰς τὴν Κωνσταντινέαν ἐμῶν ἐλθὼν
 τὴν Τζαῖσιον, καὶ ἦλθε τὴν Σεπτιμέβριον, ὅτι καὶ ὁ
 Χρυσὴ Πασᾶ ἐγίνετο μαζιλίης, ἦτοι παρελύθη
 τῆς ἀρχῆς τῶν Ἱερουσαλὺμων, καὶ ἐδόθησαν τὰ
 20 Ἱερουσαλὺμα τῇ Ταμιέργαλι Δακί τῆς Δαμασκῆ,
 καὶ ὁ Χρυσὴ Πασᾶ ἀπῆλθεν εἰς Γάζαν εἰς τὰ ἴδια, εὐέλ-
 ποντες δὲ τῷ Βεζύρη εἰς τὴν ἀναγκάσειν τῶν νέων
 στρατῶν ἔξωθεν Σαῶ καὶ Ἀβύδα, ἀπῆλθεν ἐκεῖ ὁ
 25 Παῖσις. μετὰ τὴν Τζαῖσιον τὴν ἐλθόντων ὑπὸ Ἱερου-
 λῆμ. εἶπε δὲ ὁ Τζαῖσις τῇ Βεζύρῃ, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι
 εἰσὶν ἠδικοημένοι, καὶ ὁ Χρυσὴ Πασᾶ ἔτε τὴν Βασι-
 λέα Φοβᾶται ἔτε τὴν σὺν δεσποτείᾳ, καὶ ἐβέλε-
 τόμει ὑποκτεῖναι, καὶ ἐφυγον κρυφίως, καὶ ἔλαβε
 καὶ ὡς τῶν Ῥωμαίων τέσσα ἀργύρια, εἶπε δὲ ὁ

Βεζύρης τῇ Πατριάρχῃ, Πάσα ἀργύρια παρ' ὑμῶν
 ἔλαβον ὁ Πασᾶ; λέγει αὐτῇ ὁ Πατριάρχης, ἔλα-
 βον χιλιάδας γρόσια, ἀπὲρ ἡμεῖς δωρήμεθα τῇ θε-
 μοσίᾳ τῆς Βασιλείας. καὶ οὕτως ἔθηκεν τισσαρέκοντα
 μπακί Κηλάρ, ἦτοι δέκα τῶν ἀναπληρωσθέντων,
 καὶ ἀπῆλθεν εἰς Γάζαν, καὶ ἔλαβον ταῦτα ὡς τῇ
 Χρυσῇ. πέρψας δὲ τῆς εἰς τὴν Χρυσῇ Πασᾶ
 Δακί ταῦτα τὰ ἀργύρια ὁ Βεζύρης, ἀπέστειλε καὶ
 ὅσα ἄλλαν ὀνόματι Ἰσμαῆλ. μετὰ τισσαρέκοντα ἀν-
 δρας καὶ ὀρσμον καὶ ἑπτασολὰς πρὸς τὸν Ταμιέργαλι
 δῆσαι τὴν ἀγίον Ἰάκωβον τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δὲ λα-
 βὼν ὡς τῶν Ἀρμενίων πενήτηντα πενήντα γρό-
 σια, ὑποσέψαι ἐποίησαν ἀπρεκτον τὴν Ἀγάν, καὶ
 ἔμεινε πάλιν ὁ ἄγιος Ἰάκωβος ὡς τοῖς Ἀρμενίοις,
 μέγιστα ἵνα φοβηθῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι, ἔδωκεν ὁ Ταμι-
 ἐργαλις ἔτι ὑπὸ Ἱερουσαλὺμων τὴν Παρθένον ὑπὸ
 Ἀμυκλῆς, καὶ τὸν γέροντα Ἀθανάσιον τὸν Ἀρεβῆ,
 καὶ ἀπῆλθον αὐτὰς περὶ εἰς Δαμασκὸν, καὶ ὅσα
 πολλὰ κακὰ τῆς πατέρας ἐργάσαν. ὁ δὲ Παῖσις
 ἀπέστειλεν εἰς Ἀδριανούπολιν πρὸς τὸν Βεζύρη τὸν Πα-
 σαν Διονύσιον Δημητρίανω τῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ
 Βασιλικὸν βῆμα, καὶ ἐγνώρισε τῇ Βεζύρῃ τὰ γε-
 νόμην, καὶ οὕτως ὁ Βεζύρης ἀπέστειλε καὶ τρεῖς
 ὀρσμον, καὶ ὅσα Τζαῖσιον Ἀλβανίτῳ μετὰ τεσ-
 σάρων ἀνδρῶν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὺμα, καὶ
 ἐπατήθη τῇ Κατῇ, ἦτοι τῇ κλητῇ ἀνάγκῃ, καὶ ἔως
 ἐδόθη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὁ ἄγιος Ἰάκωβος τοῖς Ῥω-
 μαίοις, καὶ ἔπαυσεν ἡ κατὰ τὸν Ἀρμενίων ἐργασία.

30

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ 5.

ὅτι ἀπεβλήθη ὁ Πατριάρχης Παῖσις ὡς τινὸν τῇ Ἀνθυπάτῳ, ὡς κατασχέσασε τῇ Κράτῃ Μοχορίας
 Κορώναν δώρον, κλέσται ἐν τῇ τῶν Φονέων λάκκῳ, καὶ πέμπεται ἡ Κορώνη μετὰ ἀναφοράς τῇ Ἀνθυπάτῳ
 35 εἰς Ἀδριανούπολιν πρὸς τὸν Εὐσεβίον, πέμπονται δὲ ὡς τῇ Πατριάρχῃ πρὸς τῆς ἀναφοράς ἀνδραγαθῶν καὶ
 γινώσκοντες τῇ Βεζύρῃ τὴν ὑπόθεσιν.

Ὁ πονηρὸς ἐξ Ἰουδαίων Γαβριὴλ ὡς ἄριστος
 λιθογνώμων, καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχον ὁ Παῖσις μίαν
 40 Κορώναν μοχλὶν μετὰ λίθων πολυτίμων, καὶ βα-
 λόντων κλέψαι μερικὰς ἐξ αὐτῶν, συμβεβέλωσε
 τῇ Πατριάρχῃ μετασχεῖν αὐτῷ εἰς τέχνην βυ-
 ζαντιανὴν, καὶ ἡτῶν καλῶν, καὶ δὴ πᾶσι τὴν Πα-
 τριάρχῃ ἐν τέτῳ. ὅσα κατασχέσασε τῆς Μο-
 45 χρίας, διέβαλον τινες τῇ ἐν Βυζαντίᾳ Ἀνθυπάτῳ
 τῇ Πατριάρχῃ Ἱερουσαλὺμων, εἰπόντες, ὅτι κατε-
 σχέσας μίαν Κορώναν, ἡ ἡτὶμὴ γροσίων χιλιάδων
 ἔλαβον, καὶ βύλεται ὑποσχεῖσθαι αὐτῷ τῇ τῆς Μοχο-
 50 ρίας Βασιλείᾳ. ὁ δὲ Ἀνθύπατος ἔλαβον αὐτῶν
 τὴν Κορώναν ὡς τῇ Πατριάρχῃ. ἠθέλησε δὲ ἀπελ-
 θῆναι εἰς Ἀδριανούπολιν ὁ Πατριάρχης, λέγων καὶ
 πρὸς τὴν ταύτην, καλῶν ἡτῶν ἐν κληνάρῳ, ἡ
 ἡτῶν ἐν κυρτίδι, ἦτοι κλωβῷ, καὶ ἐποίησαν αὐ-
 τῷ καλὰ, ἀλλ' ἡτῶν τῶν ἐπὶ τῶν ἐμποδῶν αὐτῇ ἐγέ-
 ροντο περὶ τὴν εἰς Ἀδριανούπολιν. μετὰ δὲ τρεῖς

ἡμέρας μεταπέμπεται αὐτῷ ὁ Ἀνθύπατος, καὶ συ-
 ναπῆλθεν αὐτῷ ὁ ἐξ Ἰουδαίων καὶ ἄλλοι, καὶ λέγει αὐ-
 τῷ ὁ Ἀνθύπατος, Σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτῷ τῆς Βασιλείας
 ἀπῆλθεν; ὁ δὲ Πατριάρχης ὑποκρινόμενος εἶπεν, Σὺ
 λέγεις ὅτι ἐμὲ τῆς Βασιλείας ἀπῆλθεν, ἡ ἄλλοι
 τῆς μαρτυροῦσιν; ἀλλ' ὁ Ἀνθύπατος ἔδωκεν αὐτῷ ἀν-
 εἰσέτις ἐν τῇ κανλῇ καὶ, ἦτοι ἐν τῇ λάκκῳ τῶν
 Φονέων. φυγόντων ἐν τῶν ἄλλων, ὁ ἐξ Ἰουδαίων Ἀν-
 θυπατος ὢν, φυγὼν ἐκ Ἱερουσαλὺμων, ὅθεν ἐβλήθη μετὰ
 τῇ Πατριάρχῃ ἐν τῇ λάκκῳ τῶν Φονέων, μέγας ἐκεῖ
 τρεῖς ἡ τεσσαρὰ ὥρας, ἀπεβλήθη δὲ ἐκείθεν ὁ Πα-
 τριάρχης ὅσα τῇ Ἀνθυπάτῳ, ἐβλήθη ἐν τῇ φυ-
 λακῇ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἡ δὲ πᾶσι γὰρ ὁ Ἀνθύπατος
 λήψεται αὐτῇ τῇ Πατριάρχῃ χρήματα, καὶ ἔα-
 σαι αὐτῇ, ἔπειτα δὲ συλλαβεῖν τὴν τῆς Κωνσταν-
 νουπόλεως ἔχοντας ὡς δῶρον συμβεβέλωτες, καὶ λαβὼν
 καὶ παρ' αὐτῶν χρήματα. ἀλλ' ὁ καλὸς Ἀρχιερεὺς τῆς τῶν
 Ἀρχόντων ζυμῆς τὴν δαῖτα τὴν περὶ τῶν, ὑποφέρει

Βασανι.

βασανίζομεν. ἰδὼν δὲ ὁ Ἀνθύπατος ὅτι ἔδον ὡς ἐβέλετο κατὰ τοὺς καὶ φοβέμεναι ἵνα μὴ οἱ χειριστοὶ περισπῶσιν αὐτὸν τῇ Βασιλείᾳ, διανοέσθαι καὶ ἐτοιμάζειν αὐτῷ Ἀγῶν, καὶ πέμψαι αὐτὸν καὶ τὴν Κορῶναν μετὰ καὶ ἀναφοράς εἰς Ἀδριανέπολιν πρὸς τὸν ὑπάρχον τῆς Βασιλείας, γράψας τοις τετρασώ, ἐπειδὴ γνώσαν ἑμὶν ἔγχετε, ὅτι ὁ ἱεροσολύμων Παῖσις κατεσχύσας Κορῶναν τιμῆς γερῶν χιλιάδων ποδῶν τῷ πέμψαι αὐτὴν τῇ Κεράλῃ Μοχορίας, τῆς ποδῶν κατέχομεν ἐν φυλακῇ, πῶς δὲ Κορῶναν πέμπετον τῇ ὑμῖν ἐστὶν ἐξουσίᾳ, καὶ περὶ τῶν

ἀποκρίσιν τὴν ποιήσαντος περὶ τῆς. οἱ δὲ πατέρες τῶν ἁγίων τὰς ὄντες κεκρυμμένοι, καὶ μαθόντες τὰ γινόμενα, ἐτοιμάζονται ἐξ αὐτῶν τέσσαρες, ὁ αὐτὸς Διοφύδης Παπᾶς Διονύσιος Δημητρίανος, ὁ Παπᾶς Θεοδώρητος, ὁ χρηματίας μετέπειτα Μητροπολίτης Λακεδαιμονίας, καὶ αὐτὸς Δημητρίανος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Παπᾶς Ἰωσήφ ὁ Ἀνδρῆς, καὶ ὁ Παπᾶς Μελέτιος ὁ Θεσσαλονικεύς, καὶ ἀπὸ τῶν καὶ αὐτοὶ εἰς Ἀδριανέπολιν πρὸς τὸν Ἀγῶν, καὶ ἐμφανίσαντες αὐτοὺς τῷ Κισπρῶν. καὶ αὐτὸς ἔπειτα αὐτοὺς ἔχει ἰσχυρομένῳ εἰς αὐτὸν ἔλθῃ καὶ ὁ Ἀγῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τῶν Διοφύδων αἰκίων καὶ μαρτυρικῶν ἁθλῶν κατ' ἑαυτοὺς, ἃ ὑπέστη δι' ὅλης νυκτὸς ὁ ἀθλητικώτατος ἱς Πατριάρχης Παῖσις τῇ τῷ Ἀνθυπάτου κελύσσει πρὸς τὸ γενέσθαι πῶς τῷ Βεζύρῃ ἀπόφασιν.

Εἰς τούτοις, ὁ Ἀνθύπατος πέμψαι καὶ ἐμβαλεῖν τῆς φυλακῆς τὸν Πατριάρχην καὶ τὸν ἐξ Ἰεραίων νυκτὸς, καὶ τὸν μὲν ἐξ Ἰεραίων ἔσυσεν πεζὸν, τὸν δὲ Πατριάρχην ἀναβίβασαν ἐφ' ἵππου ὑποσάγματι ἐστρωμένῳ φορτηγῷ, ἥτοι χαμαλίκῳ, μὴ δόντες ταῖς χειρὶν αὐτῶν τὸ καπίσθιον κρατῶν, ἀλλὰ ταῖς πῶν δημίων, οἱ καὶ ἔλκον αὐτόν. ἀλλ' ἔτι ἀναβολίας τὸ ὑποσάγμα ἔχον, ἵνα ὑπὸ τῆς αὐτοῦ τῆς πόδας ὁ Πατριάρχης. τῷ δὲ ἵππῳ κατὰς ταῖς αἰσῶν πλογαῖς ὄντες καὶ ὠδυνῶν καὶ ἀεπιμελήτες, καὶ περικρατῶν εἰς τὸ λιθοστρωτὸν βιαζομένων, καὶ πᾶσι μὲν ἐφ' ἐνὶ μέρει πεσεῖν κλίνοντες, ποτὲ δὲ ἐφ' ἑτέρῳ μέρει πεσεῖν μετακλίνοντες, καὶ κατὰ συμβεβηκός ἐν ὁσῇ τῇ νυκτὶ πῶν ποδῶν τῷ ἀθλητῇ Πατριάρχῃ τῶν παλαιῶν ῥυθμικῶν ἔλγειν πιεζομένων, διεφθάρσαν αὐτῶν οἱ μὲν τῷ ὑποσάγματι κατατετριμένοι, καὶ ἀπεδεσματούθησαν οἱ δίδυμοι αὐτῶν. ἐν δὲ τῇ ἀναβαίνειν αὐτῶν ὁπότε τῆς φυλακῆς εἰς τὸ ὀξύντρωσι, ἥτοι εἰς τὸ μηχανοκρήνην, ἦλθον εἰς φέρων ἐπ' ὤμων κάμακα ξύλινον, καὶ αὐτοὶ τινες ἐπὶ αὐτῷ μετὰ φανῶν, καὶ ἔπειτα τῷ Σέμπασι, ἥτοι τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ, ὡρῶν ὁ Ἀνθύπατος ἵνα ἀνασκοποῖσιν αὐτὸν, ἦγον τὸν Πατριάρχην. τότε ὁ μὲν ἐξ Ἰεραίων ἔκλειπε, πῶν δὲ Παῖσιον ὥσπερ εἶναι ἐν τῇ κλίτῃ αὐτῶν ἀναπαύομενον. λέγουσι δὲ αὐτῷ ὁ Σέμπασι καὶ ὁ Χασάσμπας, ἥτοι οἱ Ἀρχιεπισκόποι καὶ πρεσβύτεροι, Ἀθροῦσι φέσσαι τῆς ζωῆς σῶ, ἰδὼν δὲ ἀποθνήσκον, εἰπέ τὴν ὑπόσχη τῷ Ἀνθυπάτῳ, ἵνα φύγῃ τὸν θάνατον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πατριάρχης, ὡς δὲ ὑπόσχομαι, ὑδὸν δίδωμι, ποιήσατε εἰ τι βέλεσθε. καὶ αὐτοὺς ἄλλος ἐκείθεν μετὰ φανῶν πρὸς τὸν Ἀνθυπάτου ἔλθων, λέγει τῷ Σέμπασι, Ἀγῶν, ὁ Ἀνθύπατος ὡρῶν ἵνα ἐμβαλέσθε καὶ τὰς δύο, ἦγον τὸν Πατριάρχην καὶ τὸν ἐξ Ἰεραίων ἐν τῷ Παρμάκκασι, ἥτοι ἐν τῇ καυκαστῇ πόρτῃ. ὅτε δὲ ἐγγύς τῷ Παρμάκκασι ἔγχετο, ἐξέλειπον αἱ ἀμφιβολίαι καὶ ἀπαρηγοῖται τῆς Διοφύδων αὐτῶν, περιέθικαν γὰρ τῷ λαμῶ τῷ Πατριάρχῃ πρὸς αὐτοὺς.

καὶ ἔστησαν αὐτὸν κατὰ τὸ μέσον τῆς πόρτας φέροντες, καὶ ὁ μὲν ἐλκύνων τὸ σχοινίον ἀνδραποῦ ἀέβη ὑπὸ τῆς πόρτας, ὁ δὲ Πατριάρχης ἔσπετο βλέπων εἰς τὸν οὐρανόν, δεόμενος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. καὶ λέγουσι τῷ Σέμπασι, τί δίδως τῷ Πασᾶ, ὡς εἰσώπαι, περὶ τῶν τῶν θάνατον. ὁ δὲ ἐξ Ἰεραίων εἰς αὐτὸν ἀπελπισμὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν ἔλθων, κατωδύρετο. ἀλλ' ἐφθασε πάλιν ἄλλος μετὰ φανῶν λέγων, Ἀγῶν, μὴ κρεμάσῃς αὐτὸν, ἦγον τὸν Πατριάρχην, ἀλλ' εἰς τὸ ἄκρον Σαβόγιον βάλῃ αὐτὸν ἐγκάρσιον εἰς τὸ τζεγγέλη, ἥτοι εἰς πῶν ἀρπάζει ἡ γὰρ ὡς αὐτὸς εἰς τὴν οἰκίαν τῷ Σέμπασι ἀναμέσσει τῷ Βλαύκῃ καὶ τῷ Κοιτοσκαλίῳ, καὶ περιθίσεις κλοιὸς τοῖς ποσὶ τῷ Πατριάρχῃ οὐδαμῶς τότε εἶναι, ὡς περὶ εἰσελθόντας εἰς τὸ οἶκον μὴ φαίνεσθαι, καὶ περὶ σταντες μίαν ῥάβδον διὰ τῶν δύο αὐτῶν ποδῶν ἐκσυνέχον ἢ τῶν κλοιῶν ἄλλους, ἔσυσεν αὐτὸν κύκλῳ τῇ οἰκίας, λέγοντες αὐτῷ, τί ὑπόσχη τῷ Πασᾶ. αὐτὸς δὲ ἀλγύσας, ἐβόα, καὶ κατεβόα τῶν τιμωρῶν αὐτῶν. ὡς δὲ εἶδον πῶς τερέσθη αὐτῶν, ἔσπασαν τῷ καλῶν αὐτόν. πρῶτος δὲ γονυκλῆς, ἦλθον εἰς τὴν Ἀχμέτ τζελεπῆς ὁκχίαν Λατίνων ὀθωμανῶν, τεχνικῶς ἀπεσπῶντες ὡς τῷ Πασᾶ, ἐφ' ὃν εἶπε γὰρ ἐκείνης τῆς Ἀδριανουπόλεως ὁ Πασᾶς. καὶ ἐνέτυχεν τῷ Πατριάρχῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῷ Σέμπασι, ἥτοι τῷ Πρεσβυτέρῳ, καὶ ἀποσπῶντες τὸν αὐτὸν φιλῶς αὐτῶν, ἐγένετο ἐγγυατῆς καὶ ἀφῆκεν ὁ Σέμπασις τὸν ἐξ Ἰεραίων, ὅς καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ Μετρίχιον, καὶ τῷ δὲ Πατριάρχῃ ἐξέβαλε τὸν ποδῶν τῶν κλοιῶν τῆς σιδηρῆς. οἱ δὲ ἐν τῷ κοιτοσκαλίῳ πατριάρχῃ τῷ Πατριάρχῃ ἔχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν, καὶ παρῆσαν αὐτῷ καὶ τὰ πρὸς πῶν χρεῖαν. καὶ ὡς εἶπε αὐτῷ περὶ πᾶσι τῶν ὀκτωκαίδεκα ἔτη, καὶ ἀνυπόδητος, καὶ ὡς οἱ σιδηροὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν αὐτῶν, καὶ ἡμέρας μὲν ὑπὸ τῶν αὐτῶν, ἐσπέρειν, καὶ ὑπὲρ τῶν καὶ ὁκταίδεκα ἐν τῷ Μετρίχῳ. καὶ ὡς δὲ ὅτι ἡμῶν ἀνυπόδητος, εἰπέ αὐτῷ καὶ ἐκεῖ ἐπαυδαύων ἡμᾶς οἱ περὶ αὐτοὺς, καὶ ἔπειτα ἐφῆκεν πῶς πᾶσι καὶ ὡς αὐτοὺς.

παιδαγωγίας γινώμη ὑπαδά, καὶ αὐτοὶ αὐτὸς τὰς ἀποδείξεις ἡμῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

5 Ἀπόφασις ἐν τῇ βασιλικῇ βήματι τῷ Βεζύρη, καὶ τῷ Μεφτῇ, ὅτι ἡ Κορῶνα οὐδὲν τῷ Πατριάρχῃ, ἢ ὁ Βεζύρης τῇ Βασιλείᾳ ἔδωκεν, ὅς ὅπως αὐτῶν ὅτι κεφαλὴν ὀνύχευ ἴνδς, καὶ ὠραίαν ἀπὸν, ἐχαρίσθη τῇ Πατριάρχῃ φορεῖν. ὅθεν ἐλάβετο οὗτος ὁ Πατριάρχης τῆς φυλακῆς, ἐποίησε μινεὶ περιόειαν χάριν ἐλέως.

10 Ὅς ἔν ἐφθασε καὶ ὁ ἀνδρῶν, φέρων τὴν Κορῶναν καὶ τὰ γράμματα τῷ Καϊμακάμ, ἦτοι τῷ Ἀνθυπάτῃ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, συμμασῆλθον αὐτῷ καὶ οἱ πατέρες εἰς τὸ κελτῆριον τῷ Βεζύρη, καὶ ἀπελογήντο, ὅτι ταύτην ἡλὼν Κορῶναν ἔδωκε ἐπὶ φορεῖν τὸν Πατριάρχῃ, ἥτις περὶ αὐτῆς κητεσκόλαθη.

15 καὶ μαρτυρία σαφὴς ἐκ τῶν κατὰ καρδίαν αὐτῆς περὶ τὸν σταυρὸν γραμμάτων, Ἀσλαμβανόντων εἶναι αὐτῷ τῷ Πατριάρχῃ, καὶ ὁ Κράλη τῆς Μοσχοβίας, δούτερον, ὅπως τῆς τιμῆς αὐτῆς εἴως πέντε χιλιάδων γροσιῶν, καὶ ἔχ' ὡς λέγει αὐτὸς ἐν τῷ

20 τῷ, ὁ Κράλης τῆς Μοσχοβίας τσαούτης ὀλίγη τιμῆς Κορῶναν ἔφορε. τῆτοι, ὅτι ἔπαυσε αὐτῆς τάση, ἥτοι πέπλον ἐστὶν ἀργυρῶν, καὶ τέταρτον, ὅτι δύο λίθοι αὐτῆς εἰσὶν ὑάλινοι, καὶ ταῦτα πρώτα σμύλῃσιν αὐτῷ εἶναι κτήμα πτωχῶν ἀνδρῶν, καὶ ὁ Κράλης Μοσχοβίας ἀρμόζειται. ὁ δὲ ὁπότερος βασιλεὺς βεβαίαν

25 τὴν ὑπόθεσιν τῷ Πατριάρχῃ ποιῆσαι, πέμψαι τὰς πατέρας καὶ τὸν Ἀρχόντα τῷ Ἀνθυπάτῃ κελθῆναι ὑπὸ τῷ Μεφτῇ, ἥτοι τῷ κυρωτῇ τῶν ὀνυχῶν τῷ νόμῳ, ὡν κελθόντων, γέγονον ὁποῖασις εἶναι τὴν Κορῶναν

30 τῶν πατέρων, ἐπειδὴ τὸ φορεῖν τοιαῦτα τὰς Πατριάρχας τῶν Ρωμῶν, εἰς χάριν βασιλικήν. ἰδὼν δὲ ὁ ὁπότερος ὅτι ὁπότερος τὴν Κορῶναν λόγῳ διεδόθη εἰς τὸ κοινόν, καὶ μὴ πως ἀντιῶν καὶ εἰς τὸν Σελταῖον, ὁ δὲ ὁποῖος ὑπολάβοι τὸν λόγον, καὶ ἔχ' ὡς ἔχει,

35 ἀδασὰ καὶ καβὼν τὴν Κορῶναν, ἐπορεύθη πρὸς τὸν βασιλεῖα, καὶ δέξας ταύτην αὐτῷ, ἔπειν αὐτῷ εἰς πλάτος καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν, πρὸς μάλιστα, ὅτι ὅτε ὁποῖος δαμάσειε ἀπῆλθεν εἰς τὸ οὐδὲν ἀποσταλῆσαι, εἶδον ἐκεῖ ὁποῖος ἔξ, καὶ ὅτι τῷ ἐπὶ δώρῳ

40 τῶν γυναικῶν αὐτῆς τῆς Βασιλείας πρὸς τὰς Πατριάρχας, ἔπειτα μετεπέμψατο καὶ λιθογινώμονα ἰδῆν αὐτῷ πόσῃ τιμᾷ, καὶ ὁ ἰδὼν λιθογινώμων ἔπει

εἶναι αὐτῷ εἰς τεσσαρῶν χιλιάδων γροσιῶν τιμῆς καὶ ἔπλεονων. ὁρῶν δὲ ὁ Σελταῖος τὴν καλὴν τῆς Κορῶνης, τὰς περὶ δώδεκα πυργίσκας, τὸ χῆμα τὸ ἀνυεῖςατον, ἐθαύμασε, θείας δὲ αὐτῷ ἐφ' ἐνὸς ὀνύχευ χαρπεσίε κεφαλῇ, ἔπει, θαυμάσιον εἶδυμα, ὅπερ ἐπαδὴ εἰ γονεῖς με ἐχαρίσαντο τοῖς Πατριάρχαις, χαρίζομαι καὶ ὡς αὐτοῖς, καὶ ὠρεῖσα δοθῆναι τῇ Πατριάρχῃ, καὶ εἶναι ἀκκῆιον ἀξίμιον, καὶ λαβὼν, ὁ ὁπότερος τὴν Κορῶναν, ὑπέσχετο εἰς τὸ Παλάτιον αὐτῆς, καὶ μεταπεμψάμενος τὰς πατέρας, καὶ δὲ αὐτῶν αὐτοῖς, δέδωκε καὶ ὀρσμον καὶ ἀνδρῶν μετὰ τῷ ὀρσμῳ, ὅστις ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινῶν, ἐφοίτησεν αὐτῷ τῷ Καϊμακάμ, ἥτοι τῷ Ἀνθυπάτῃ, καὶ δέδωκεν αὐτῷ τὸν ὀρσμον, καὶ πέμπεται Τζακῆ καὶ λαμβάνει τὸν Πατριάρχην ὅπως τῆς οἰκίας τῷ Σέμπασι, ὃ σμύλῃσιν ἀπολαβόντες Πέτρος ὁ Κανέμης γυναικίς, ὁ ὅπως τῆς Τζερνίτζας τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἄλλοι πατριῶται, καὶ ὡς δὲ ἐφθασεν εἰς τὸ Παλάτιον τῷ Ἀνθυπάτῃ, ἀφῆθη τῆς φυλακῆς, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸ μετόχιον, καὶ οἱ Ἀρχόντες, οἱ ἔχον ἑαυτὰς κατωμόνας πεφυλαγμένους, ἐξῆλθον καὶ ἐκάθισαν εἰς τὴν οἶκον αὐτῶν, καὶ ἐγένετο ἐξήνη. τὸν δὲ Καϊμακάμ μετ' ἐπορεύθη ἡμέρας ὁ Βεζύρης ἐκβαλὼν τῆς Ἀνθυπατίας, ἀπέειλον εἰς τὸν πόλεμον τῆς Κρήτης, καὶ αὐτὸν ἀπέκτανε. λυθῆς δὲ ὁ Πατριάρχης τῶν ὀρσμῶν, καὶ μαθὼν ὅτι τὸν ἅγιον Ἰάκωβον ἔλαβον ὁποῖος Ἀρμενίον αἰ εὐσεβεῖς, ἐπλήθη χαρῆς. καὶ κατὰ τὸ παρὲν ἀπῆλθεν τῷ Ἰαννακρίῳ Μηνί εἰς Πάνορμον, εἶτα εἰς Πέργαμον, εἶτα εἰς Ἀρτάκη καὶ Μιχαϊλῶνα, εἶτα εἰς Καλλίμιον, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ τὸ Πάχη, καὶ ἐκείθεν ἀπῆλθεν εἰς Συκην καὶ Μενταῖαν, εἶτα εἰς Κατηρλῆ, καὶ ἐξῆς εἰς Κωνσταντινῶν.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Θ'.

45 Περὶ τῆς δόδοις εἰς Ἰβηρίαν τῷ Πατριάρχῃ Παΐσις, καὶ τῆς θαυματουργίας αὐτῆς ἐν Σινώπῃ, καὶ τῆς ἐν Τζαρκατῇ ἀσύλας τότε καὶ τῆς σήλης καὶ τῶν περὶ αὐτῷ ἐνεργειῶν θαυμασίων, καὶ περὶ ἰσορίας τῶν Ζήνων, ἥτοι Τζερνέζων.

50 Ἐρρηται αὐτοτέρῳ, ὅτι ἔλαβεν ἡ βασιλεία πρὸς τῷ Πατριάρχῃ χρέματα πεγγεῖον τεράκοντα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔσθ' ὅτι βασιλικῆς πόρτας ἔλαβον καὶ ἄλλοι πικρῶν, καὶ ἐγένετο διπλῆ ἡ διπλῆ, ἥν πᾶσαν δανεικῶς ἔλαβον ὁ Πατριάρχης, Ἀνατὸν χρεῖμα ἦν δόδοις καὶ πικρῶν καὶ ἐν βοήθειας. καὶ δὲ εἰς μὴν τὸ

Γιάσιον ἀπέστειλεν ἀνδρῶν, ἀλλ' ὁφείλασαν εἶδον Ἀλᾶ τὸν αὐτὸν ἐν Στεφάνῳ τὸν διώκτην τῷ Βασιλεῖ Βοεβόδα, καὶ ἐν βουλῇ μόνῳ αὐτὸς ἀπελθεῖν, καὶ μὴ διωκτῆς Ἀλᾶ τὸ χρηματίσαι τῷ χιχιρῶν ἔξακτοσις ὁποῖος ὁ γόδοις εἶται μίχιαν τινὰ Ἀνδρῶν τὴν τῆς Βλαχίας, περὶ ἔρηθησεται, εἶδον ὁποῖος ἀπικίαν

1198

ἀπὸ αὐτοῦ εἰς Ἱβηρίαν . καὶ δὴ τῷ χιλιοστῷ ἑξακοστῷ
 ποταμῷ ὀνόμαζ' ἔτε , Μηνὶ Μαίῳ ἑπλῶσαν εἰς Σι-
 ρωπὴν μετὰ τῆς συνορίας αὐτῆς , ἣ συγκαταλεγόμην
 καὶ αὐτῷ . γενεομήνης δὲ ἐν Σινωπῇ τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ Μαΐας
 μερῇ ἡμερᾷ πυρκαϊᾷς , ἥτις ἦρξαν ἀπὸ τῶ βορέως μέρους
 καὶ οὐμέτεω ὡς χόρται τὰς οἰκίας κατὰ τὸ κάστρον , ὃ
 Πατριάρχῃ βασιλῶν ἐλίγον ὕδωρ εἰς τρυβλίον , ἀπέ-
 σταλε τινὶ διάκονον αὐτῆ καὶ ἐρῶντισιν κατὰ αὐτῶ
 σπουν τῆς πυρκαϊᾶς , καὶ ὡ τῇ θαύμαρτος , ἐσώθη
 ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ἕως ἐς ἐσβέδθη . τῇ δὲ τετάρτῃ ἡμέρᾳ
 ἤλθοσαντες πλοῖα , ἐπλῶσαν αὐτῷ μεγερεσίας , καὶ
 ἐρῶ ἀνέμῳ αὐτῶ ὑδρῶσθησαντες , μετὰ πρῶτε ἡμέρας
 ἤλθοσαν εἰς πῶ τζαρκασίαν , τὰς δ' ἐν αὐτῇ ἡμῶν Στρα-
 βων . Κερκέτας ὀνομάζει , οἱ δ' Ὀθωμανοὶ Τζερεκέζες ,
 ἐστὶ δ' ἄλλοι ἐστέρων οἱ Ζήκηχοι , καὶ ἐξ ἁμαθίας οἱ Ναυ-
 ται καλοῦσι Κερκέτας . οἱ γὰρ Κερκέται οἰκοῦσι τὸ βό-
 ρειον μέρος τῶ Κωνυάσῃ ἐν ταῖς ἐκείσῃ πεδίαις , ὅπερ
 δὲ ἡμεῖς πῶ ἀγκυραν ἐχαλῶσαντες , ἦν σκῆλα τῶν
 Ζήκηχων , καὶ ὠνομάζετο Κόμπσι , οὗτα ἀναμέ-
 σον δύο ποταμιδίων . ὁ τόπος ἐστὶν ἀσφαλῶ παρὰ
 τοῖς . καίτοι δὲ οὗτα Στήλη μία πέτρα ὀρθίῳ πε-
 τραγῶν ἐτερομήκης , καὶ ἐπ' αὐτῇ . ἐν σκῆ-
 λασι πέτρων , ἐκείθεν ὑποκάτωθεν , αἱ ὀμολόν .
 ἀρῶν δὲ καὶ ἡμῶν τῆς Στήλης εἰκόνα χαλ-
 κίνην τῇ ἀγίῃ Γεωργίᾳ , κύκλῳ δὲ τῆς Στήλης ἦσαν
 κεφαλῶ Χοίρων καὶ ἑλέφων , καὶ βέλῃ πηλέβολα , δό-
 ροι καὶ σσάσαι , καὶ ὅτι τῶν δούρων ἀγκυραι νῶν
 κρεμάμεναι . ἐστὶ δὲ ἡ ἀστυλία , ὅτι ἐὰν δέωσι πέτραν
 τῶν ποταμιδίων . τινὰ , γυμνῶσιν αὐτὸν , τὸν δὲ ξοῖον
 καὶ δελῶσιν . ἐὰν ναυαγήσῃ πλοῖον καὶ ἐποκέλῃ τῇ
 ξηρᾷ , ἀχμαλωτίζουσι τὰς Ναύτας , καὶ ἐὰν χαλῶσῃ
 πῶ ἀγκυραν , χωρὶς τῶ λαβεῖν τὰς ἐν τῇ πλοίῳ οἰόν
 ὀντόπιον αὐθροποι , ἄλλον ἔξω ἐκ ἐκβάλλουσιν . ἀλλ' οἱ
 τὸ Κόντσι Ρωμαῖοι καὶ Ὀθωμανοὶ καὶ ἄλλοι , ὅστις αὐ-
 τῶχοι , καλοῦσι πῶ ἀγκυραν ὡς ἐν ἰδίῳ λιμένι , καὶ
 ἀποβάνουσι τῆς Νηὸς , καὶ καταλύουσιν ὡς περ εἰς τὰς
 οἰκίας αὐτῶν , καὶ ἐκ ἐστὶν ἐκείν' ἕτε γύμνωσις ἕτε δελ-
 λῆς ἕτε ἄλλ' ἢ , μάλιστα τὰς ἑοῦς ὡς φίλας οἱ
 ἐντόπιοι περιποιῶνται καὶ φιλοξενῶσιν . εἴτα ἐαυτῶ
 ἐκείν' καταλίσκει τὴν , ἣ ἐπιλήσεται , ἕδεις αὐτὸ λαμ-

βασις ἐξ αὐτῶν . ἐδίδρασκον δὲ καὶ ἡμᾶς μὴ κατὰ τὴν
 χην καὶ κλέψωμεν αὐτήν , ὅτι κεισόμεθα κακῶν ἀ-
 νίστατο , ὃ καὶ ἐνδεδύμασιν ἐξεβαίον ἡμῖν , λέ-
 γοντες , ὁράτε ἐκείνην πλὴν Τελίης πλὴν μικρὸν ἔξω
 τῆ λιμνῆς καὶ λιμνῆς (ἥν γὰρ μία Τελίης ἐκεῖ ἡμι- 5
 βρυχί) ἐξελθόντων γὰρ ὁπὸ τῆ Καφᾶ τῆ τῶν
 Ὀθωμανῶν Στόλης , καὶ περιπεσόντων ἐν αὐτοῖς ἀνέ-
 μοις , καὶ ἐλθόντων ἐν ταῦτα , πάντες οἱ Ναῦται καὶ
 Στρατιῶται ἐφύλαξαν τῆς Στήλης καὶ Εἰκόν-
 τούτης τὸ σεβάσμιον , εἰς δὲ Στρατιώτης ἐν ταύτης ἐφ'
 τῆς Τελίης καταφρονήσας αὐτῶν , ἔλαβον ἐπὶ πύρι-
 νον καταπέλτην , ἥτοι Τεφέκιον , καὶ πᾶσαι μὲν αἱ
 Τελίης , ἥτοι τὰ Κότερτζα ἀπῆλθον , αὕτη δὲ μό-
 νον ἀπέπνιγν . ὁράτε ἔν καὶ ὑμῖς , ἴσα μὲν πάθη-
 τε τὰ ὅμοια . μετὰ τὰ πολλὰ δὲ , ἤλθον ἐν γενεσιτίδιον 15
 καὶ ἔλεγον , ὅτι πρὸς τὸν Χαῦνη πλὴν Ταταρῶν ἀφί-
 κετο πρεσβυτής ὠνὶς πλὴν ἐκεῖ Ζήνηχων , καὶ ὅτι
 πλὴν πῖσιν αὐτῶν ἐκ ἡλῶξεν . ἡμεῖς καὶ ἡρώτων αὐτῶν ,
 ποία ἐστὶν ἡ πίστις αὐτῶν ; ὁ δὲ φανερώς εἶπεν ἐκ ἐδιώκατο,
 ἔπειτα ἐξέβαλεν ἐπὶ βιβλίον ἐκ πηγυγῆς ταύτης , ὅπερ 20
 εἶχον ἀπὸ ἡρωτηρίου τῆς δεξιᾶς αὐτῶν ἀμύλης , καὶ
 ἡρώτα ἡμᾶς , εἴχομεν καὶ ἄλλα τοιαῦτα θέναι αὐ-
 τῷ , καὶ ἡμεῖς ἀνείξαμε τὸ βιβλίον , εἰδόμεν ὅτι ἥ
 Ἡμωρολόγιον ἐλληνικόν , ἐν Βενετίᾳ τετυπωμένον , καὶ
 εἰπομεν αὐτῷ , ὅτι ἐν τῷ πλοίῳ ἐστὶν ὁ Πατριάρχης 25
 τῆς Ἱεροσαλήμ , καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἀπὸ Θεωποιοι αὐτῶν ,
 καὶ αὐτὸς ἀνέσας τὸν λόγον , ἔδειξε σημεῖον χαρᾶς ,
 ὁμοίως καὶ οἱ περὶ αὐτῶν , καὶ ἔγνωμεν ὅτι ἐπὶ Χρι-
 στιανοὶ , ἐν τῷ τῶν μόνον , ἐπειδὴ ἡσάμεσι Τετράδα
 καὶ Παρυσκόλην , καὶ τινες αὐτῶν καὶ μεγάλην Τεσσα- 30
 ρακισίω . φαίνεται δὲ ὅτι ἐκεῖ ἦσαν τὸ πρῶτον Χρι-
 στιανοὶ , καὶ ἡμεῖς , ὡς γὰρ λέγει ὁ Πατριάρχης Θε-
 νικὸς ἐπὶ τὴν ἑνωτικὴν ἐκτὴν φέρων μαρτυρεῖ τὸν
 Στεφάνου ὅς τῷ ἐβδόμῳ βιβλίῳ , Ἄξιος ἦν ὁ Πόι-
 τος Διὰ τὸ ἀπὸ Θεωποδοῦται μάλιστα τῆς Σκύθας , ἀλλὰ 35
 μιλήσῃ καὶ ἴωνες κτίσαντες ἐκεῖ πόλιν , ἡμέρισαν
 τὰ ἐκεῖ ἔθνη , ὁμοῦς κατὰ πλὴν ὀπικράταια τῶν Ὀθα-
 μανῶν ἤλθον τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ὅθεν εἰς πλὴν πρῶτην
 τῆς ἀγνώσεως κατέβησαν .

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ.

Περὶ ἰσορείας τῶν ἱερῶν καὶ τῶν περὶ τῶν ἱερῶν ἐκείνων Πατριάρχων, Καζάρων, Ζήνων, Σαχιδίων, Ἀβασγίων, Ἀρχαίων, Σαυάνων, καὶ ἄλλων πολλῶν, καὶ τῆς θρησκείας αὐτῶν, καὶ ἡθῶν, καὶ τῶν κατὰ ἡμέρας αὐτοῖς συμβαίνοντων. 45

Τὸ παλαιὸν ἀπὸ Παννυνίας ἕως Σάρκελ τὴ ἄστυ, ὅπου Δρακίματος ἐξήκοντα ἡμέραι, ἔκυν Πατρί-
νωση. ἐπὶ δὲ τὸ Σάρκελ ἐν τῇ ἀνατολικῇ πύλῃ μέ-
ρε τὴ Ταννίδου, ἀπὸ γὰρ Σάρκελ καὶ Καρσὺ κα-
ταρρέει ὁ ποταμὸς εἰς τὸ ἐκτίσθαι τὸ Σάρκελ ὁ
Ἀντιόχου Θεόφιλου αἰτίᾳ τῶν Χριστῶν Δαδ Πέ-
τρου Σπαθαροκονιδάτου τῇ Κατακρήνῃ, ὅτε καὶ τῆς
Χερσάνου ἐστὶ δημοκρατικῆς, καὶ κατὰ τῆς
Ἀρχοντῆς χερσουκῆς, καὶ οὐνομαζομένης Πρωτοῦ

τῷ, καὶ ἀρίστων τιμῶν, καλυμμένων πατέρων τῆς
 πόλεως, ὁ θεοφίλος καταλύσας πῶς δημοκρατία, ἔταξε
 στρατηγὸν τῇ πόλει τὸν Πέτρον αὐτόν. ὃν
 δὲ τῷ βοιωτῷ ἐστὶ θρύβουσι τὸ Πατριάκπειον, ὅφ' οὗ
 ἕως ὀπὸ μιλίων ὄντων ἡδεκα εἰς τὰ μάτρεχα, ὅφ'
 ὦν ἕως δέκα μιλίων ἐστὶ ποταμὸς ὁ οὐρεχ, ἔξ
 ὃ ἀρχεται ἡ Ζηκχία, καὶ ὠχεταίνε ἕως τῷ ποτα-
 μὲ Νικόψωος, ἐστὶ δὲ αὐτῆς ἡ ὠχετὶ μίλι τρεῖς
 πόσις. αὐτῶν δὲ Ζηκχίας ἐστὶν ὁ ποταμός, καὶ
 ὠχετὶ

αὐθις ταύτης ἡ Κασαλία, καὶ αὐθις ταύτης πᾶ
 Κανκασία ὅλη, ὣν καὶ τὸ βόρειον μέρος ἐστὶν ἡ Αἰλαία,
 ὡς φησὶν ὁ Κανκασίαν ὡς Κασσίαν, ὡς Περσὶς
 τετάρτῳ τῶν Γοτθικῶν. ἔχουσιν δὲ ὡς αἰεὶ Νήσους
 5 οἱ Ζήκηχοι, ἐν αἷσι ἔχον πόλιν τὴν Τερχανήν, καὶ
 τὴν Γερβεγόν, καὶ ἑτέρας, εἰς αὐτὰς κατέφθονον ὅσοι
 τῶν καταδρομῶν τῶν Αἰλαίων. ὅσοι τὰ ποταμὸν Νι-
 κόψωος ἐστὶν ἡ Ἀβασγία μέχρι τῆς αἰεὶ Σωτηρικῆς
 πόλεως μίλια τριακόσια, ὡς φησὶν ὁ Κανκασίαν
 10 ὅσοι Ζηκχίαν ὡς Κεραινίαν ὅσοι καὶ Κασσίαν ὡς
 εἰρηται, εἰς δὲ αὐτὰς ἔχουσιν ἐβδωμήν τε ἔθνη
 ὡς λέγει ὁ Στράβων. ἦσαν δὲ αὐτὰς Χερσικαὶ Αἰλα-
 νοὶ, Ζήκηχοι, Ἀπχάζιοι, Σααῖοι, Κολχοὶ,
 Ἰβήραιοι. καὶ περὶ μὲν Ἰβήρων Κολχῶν καὶ Ἀλβανῶν
 15 εἰρηται ἐν τῇ πέμπτῃ βιβλίῳ ὅτι οἱ Αἰλανοὶ ἔχουσιν πο-
 τὴν καὶ ὡς εἰσὶν ὁ Μοῦσας, ὅτε πρῶτον ἦλ-
 θαν εἰς τὰ αὐτὰ ὡς Αἰλαίους, ἐδεήθησαν τὴν ἡγε-
 μόνον Αἰλαίων Σαρωσίαν καὶ ἔπεμψε περὶ αὐτῶν πρε-
 σβύτην τὸν Κανδὶχ πρὸς τὸν μέγαν Ἰσπανιανόν, ὅς
 20 δέδωκεν αὐτοῖς κατοικίαν τὴν Πανουρίαν, οἵτινες εἰσὶν
 οἱ Οὐγγροὶ. καὶ ὅτι Ἰσπανίαν πρεσβυτὴς Ὁθωμανῶν
 ἦλθεν ὁ Μαυρίχ, μετ' αὐτὸν πᾶσι πρεσβυτὴς πρὸς
 Ὁθωμανὸς Γεώργιος, καὶ ὑπέσχετο ὅσοι Αἰλα-
 νῶν, ὅσοις ἐκ τῆς ἡγεμονίας τῆς Παροδίας. ὅτι δὲ Ἰ-
 25 σπανίαν συνεμαχίσαντο τοῖς Πέρσαις, ὡς Περσὶς
 τετάρτῳ τῶν Γοτθικῶν. Ἰσπανίαν δὲ ὁ ἐρινότιμος
 μαχόμενος Ἀβασγίαν, ἀπέστειλε κατὰ τὸν Ζωαρῶν
 Λέοντα τὸν Ἰσπανίαν Ἀρχόντα τότε ὄντα, εἰς Αἰλα-
 νίαν, καὶ κατεπολέμησαν τὴν Ἀβασγίαν χάριν τῇ
 30 βασιλείᾳ. ἦσαν δὲ καὶ Αἰλανοὶ καὶ Ζήκηχοι ὡς
 εἰρηται, ἀλλ' ἐλθόντων τῶν Τατάρων, δηλονότι φι-
 λισαίων αὐτοῖς, καὶ πολλῶν πόλεων Ῥωμαίων τῇ
 αὐτῶν φίλῃ κυριεύσαντων, ἐκλίναντο εἰς τὴν ἐθνη-
 κὴν θρησκείαν, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς Κωνσταντινουπό-
 35 λεως ὑπὸ τῶν Ὁθωμανῶν, τῷ τῷ ὑπὸ τῶν Τατάρων
 ὅτι βυζαντινοὶ, τῷ τῷ ὑπὸ τῶν Β' πρίγκιπος, μὴ ἀ-
 φικνύμενοι πρὸς αὐτοὺς ὅσοι Βυζαντίαν, ὑπερέμεινον,
 ἐξέκλιναν τῆς εὐθείας ὁδῆς. ὅτι δὲ Χερσικαὶ ἦσαν,
 φανερὸν ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς ὁμοειδέως τῆς Κων-
 40 σταντινουπόλεως Γερμανίας τῆς ἐν Νικαίᾳ πρὸς τὸν Ῥώ-
 μιον, ὅτι ἐκ τῆς τῆς Γερμανίας ἢ ἐπὶ πρίγκιπος Αἰλαίας
 Θεόδωρος, καὶ ὅτι ἐκ τῆς Ληκά Σωμῶν ἦσαν Γοτθίαν
 καὶ Ματρεῶν καὶ Σαυδεφάλη Ἀρχιεπίσκοποι. ἐν δὲ τῇ
 τάξει τῶν ἀρχιερατικῶν θρόνων ἦν ὁ ὅς τῇ Μιχαήλ
 45 Ἀνδρόνικῳ ἐποίησε, καὶ ἐν τῇ Σωμῶν ἦν ὁ θρόνος ὁ
 αὐτῶν καὶ τῇ Βέκκῃ, ὁρῶντες αὐτοὺς Μητροπολίτας Αἰλα-
 νίας, καὶ Σωτηρικῆς πόλεως, καὶ Ζηκχίας, καὶ δὴ καὶ
 Κανκασίας Βασίλειον. ὅτι δὲ τῆς Σωμῶν τῆς αἰεὶ
 ὁδῆς εἰς Βυζαντίον μετὰ τὴν ἀλυσιν ἐν τῇ ἐξελίξει
 50 λίσσῃ ἀνακτισθεὶς ἐννοηθεὶς δευτέρῳ κατὰ τὴν φλασ-
 τὴν συλλογὴν ἦν ὁ Σαυδεφάλης Θεοφάνης. τὸ δὲ ἐν τῇ
 τῇ μετὰ Μοναστηρίου χρυσόβανδον τῇ Τραπεζούνῃ
 Βασιλείᾳ, ὅτι πορφέρεται, Ἀλέξιος ἐν Χερσὶ τῇ Θεῷ
 Βασιλεὺς καὶ Ἀντιόχειας πᾶσι Λατίνῃς, Ἰβήρων, καὶ
 Περσῶν, μέγας Κομνηνός, Περσῶν δὲ λέγει

ἀπχάζους καὶ Ζήκηχους, ὅσοι ἡγεμονίαν ἐπ' ἐκείνους,
 μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τῆς ὁδοῦ βασιλείας ἐφ-
 θάρησαν καὶ αὐτοὶ ὡς εἰρηται. καὶ ὅσοι μὲν Αἰλανοὶ
 ἐμίγησαν τοῖς Τατάροις, οἱ ἐγγύζοντες αὐτοῖς καὶ
 τερκίζοντες τινες, οἱ δὲ λοιποὶ αὐτῶν, εἰς Χερσικαίους,
 ἀβασγίαν ὅμως. Ἀφ' ὧν δὲ τῶν ἐκείνους τερκίζοντων
 αὐτῶν ἡθῶν Χερσικαίων ἀπερ φυλάττειν, καὶ
 αὐτῶν νησιῶν, καὶ τρίτον, ὅτι οἱ μὲν Χερσικαὶ
 εἰσὶν χοίρειον κρέας, οἱ δ' αὖτε ὡς καὶ οἱ Ζήκηχοι
 ὅσοι ἐγγύζοντες τοῖς Τατάροις, εἰς μίξοις, οἱ δὲ
 μακρὰν αὐτῶν οἰκόντες, εἰσὶν ὡς καὶ οἱ Αἰλανοὶ. πε-
 ριποιεῖνται δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ βιβλία, καὶ τὰς
 Ἑλλήνων ἱερεῖς ὅταν ἀβασγίαν ἀλαβένται. Σημέω-
 σαι κατὰ τὸν Περσὶς ἐν τῇ τρίτῃ κεφαλῇ τῇ
 τετάρτῃ τῶν Γοτθικῶν, ὅτι τοῖς Ζήκηχοις εἰσὶν ἀνα-
 μεμιγμένοι οἱ Σαγῖδοι, εἰς δὲ εἶναι δυσκινώτεροι τῶν
 Ζήκηχων οἱ Σαγῖδοι, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ ἡ Σιβασιανὴ πόλις
 καὶ ἡ Πιτυς, αὐτὴ Ἰσπανίαν ἐλθόντες ὅσοι τῆς
 Λαζικῆς οἱ Πέρσαις ἡγεμονίαν ἔχουσιν, καὶ δὲ ὁ Ἰσπανίαν
 ἐδ' ὅσοι ἔχουσιν παρ' ἡμῖν ἀπόλιν αὐτοῖς. Σημέω-
 σαι ὅτι ἐν Ἀβασγίᾳ ἦν Ἀρχιεπισκοπὴ ἡ Σεβαστιανή
 πόλις, ὡς φησὶ τῇ Κωνσταντινουπόλει διοικητικῇ, ὡς
 φησὶ Γεώργιος ὁ Κύριος ὁ ὅσοι Λαπαδάς ἐν τῇ ἑγ-
 55 ραφῇ τακτικῇ ὅτι Λέοντος Βασιλείας καὶ Φωτίου Πα-
 τριάρχου ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς τετρακοσίας ἐνε-
 ηκοστῇ δευτέρῳ, ὅτι οἱ Σααῖοι ἐχρησταίοντο ὅτι καὶ
 οἱ Κολχοὶ, κατὰ γὰρ τὸν Περσὶς ἐν τῇ τετάρτῃ βι-
 βλίᾳ τῶν Γοτθικῶν τὰ ἐθνη τὰ δυσκινώτατα εἰς
 ὅσοι ἦσαν Χερσικαὶ, ἦσαν δὲ τὸ πάλαι ὀνομαστοί,
 ὅσοι Πέρσαις ὁρῶντες εἰσὶν, ὅτι ἐκ τῆς Λέοντος
 60 Μακρίαν ἔχον Ἀφ' ὧν Ῥωμαῖοι καὶ Λαζοὶ Ἀφ' ὧν
 Σααῖοι, καὶ οἱ Πέρσαις ἐπολέμουν Ῥωμαῖοις Ἀφ' ὧν
 φησὶ τῇ Σααῖαν. Μοῦσας δὲ ὁ Περσὶς
 λέγει, ὅτι ἦλθε πρεσβυτὴς πρὸς Περσῶν ὁ Ἰζήλ
 Ἀφ' ὧν Σααῖοι ἐκ τῆς ἡγεμονίας, καὶ ἐκ τῆς
 65 Ῥωμαίων καὶ Περσῶν ὅτι τῇ αὐτῇ ἡγεμονίᾳ πολὺς
 λόγος ἐγένετο περὶ τῶν Σααίων. καὶ ἐν τῇ Περσίᾳ
 ὁ πρεσβυτὴς Ῥωμαίων Πέτρος διελόμενος Χορρὴν
 ὅτι ὁ ἡγεμὸν Σααίας ὑπετάσσεται τῷ ἡγεμόνι Λα-
 ζῶν, καὶ ἐκ τῆς φέρει μέλι καὶ δέρματα, καὶ ὅτι
 ἀπέθνηκον ὁ Ἀρχὼν Σααίων, ὁ τῶν Κολχῶν ἡγε-
 μὸν ἐποίησε ἀναφορὰν τῷ Βασιλεὶ Κωνσταντινουπόλεως,
 ὅδ' ἐπέμπε τῷ ἡγεμόνι Σααίων τὰ ἀρχον-
 70 τικὰ σύμβολα. ἔχε δὲ ἔργον ὁ Σααίων ἡγε-
 μὸν, φυλάττειν τὴν μὴ ἐρεῖσθαι τὴν Σααίαν εἰς Κολ-
 χίδαν, ἢ εἰς τὴν Ῥωμαίων κατὰ τὸν Περσὶς, ὅ
 δὲ Χορρὴν ὑποκρινόμενος τῷ Πέτρῳ, ἔλεγε τὴν Σα-
 αίαν φέρει καὶ λαφυραγωγὸς, καὶ ὅτι ἡθελεν αὐ-
 τὸς ἔχειν μόνον καὶ Ἀφ' ὧν τῇ μὴ δηλαδὴ οἱ Σα-
 αῖοι περὶ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ εἰς τὴν Λαζίαν, καὶ ὅτι ὁ τόπος
 τῶν Σααίων, ὅτι πᾶσι τῶν Λαζῶν ἐπιτιθεμένων
 75 Σααίων. Σημέωσιν δὲ οἱ Σααῖοι καὶ καθ' ὅτι
 Περσῶν καὶ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ' ὡς ὑμῖν κατὰ τὰ
 πολιτικὰ Ἰβήραιοι, ἡγεμονίαν καὶ αὐτοὶ, μετὰ δὲ τὴν
 ἀλυσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ὁθωμανῶν,

ἀποστασάντων τῶν ἱβήρων, ὡς καὶ αὐτῶν ἡδυνήσαντο οἱ
 Σαρακῆναι, ἦσαν ὁμοῦς ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ, ὅθεν ἤρχοντο εἰς ἱε-
 ρευστάς μὲν χεῖρας παρὰ τὴν ἰβήρων, ἐπὶ δὲ
 ἱβηρίαις καὶ αὐτοὶ ἀναγινώσκουσιν. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ Μωσάρου
 μεταὶ τὴν χιλιόσων ἐξακοσιοσὸν πεντηκοστὸν ἔτος διηλθόντι,
 οἱ ἱβήρες ἐταπαινώθησαν ὡς ἐδύποτο, καὶ ὁ Ἡγεμὼν
 Μεγγρελίας ὃς ὑπετάσσοντο, ἡδυνήσαντο ἄλλως ὡς τῶν
 ἱβηρίων ἱβήρων καὶ Ἀρχαζίων, ἐξέκλιναν κατὰ
 μέρος καὶ οἱ Σαρακοὶ διὰ τῆς οὐλαβείας, ἐμνήνουν δὲ τῆς
 εὐσεβείας. Οἱ οἱ Ἀβασγοὶ ἐχειρίσθησαν ὡς εἰρηταὶ ὅτι
 ἱβηρίαν, ἀπέστειλον γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην ἀνέχους,
 ὁ δὲ ἱβηριανὸς παρρησιάζετο, ἐμνήνουν αὐτοῖς πᾶσαι
 διὰ τῆς τοιαύτης ἔργου, καὶ ὁ δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς εἴται τις,
 καὶ ἔτιως ἔπαυσαν, καὶ ἐχειρίσθησαν, καὶ ἔκτισαν
 αὐτοῖς, ὁ βασιλεὺς ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, καὶ ἄλλα
 ἱερά τερμῆν. ἐπέβοντο δὲ ἀπὸ τῶν ὕλων κατὰ τὸν
 Περσέπιδον ἐν τῇ τετάρτῃ βιβλίῳ τῶν Γουθικῶν, καὶ
 εἶχον δύο βασιλεῖς, ἀλλὰ μετὰ τὸ χειρίσθαι καθε-
 λόντες αὐτοὺς, ἔξω ἐλθόντες, ὅθεν ἐζήτησαν καὶ
 ἔλαβον Ἀρχοντα Ῥωμαίων, καὶ εἶχον αὐτὸν καὶ τὰς
 μετ' αὐτὸν Ἀρχοντας ἕως τῆς Πρωτομάτης. Ἀλλὰ γὰρ τὸ
 εἶναι τὰς Ἀρχοντας ἀδίκους, λέγει ὁ Ζωγράφος, οἱ Ἀρ-

βασγοὶ ἐποίησαν λαὸν ἴδιον Ἀρχοντα, ὡς ὁ ἀπὸ
 Σαλῶν ὁ Ρινότμητος τὸν Ἰσχυρὸν, καὶ Ἀλλὰ τὸν Ἀλφειὸν
 κατεπολέμησαν αὐτοὺς, καὶ ὑπετάσσοντο τῇ βασιλείᾳ.
 καὶ ὅτι Μιχαὴλ καὶ Θεοδόρεος ἐπέμπετο στρατηγὸς
 Ἀβασγῶν διὰ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ Κωνσταντῖνος
 ὁ Πορφυρογέννητος Παγκράτιον τὸν Ἀβασγίας ἐτίμησε
 Κεραπαλάτην. καὶ ὅτι Βασιλεὺς τῆς Πορφυρογεννητῆς
 Γεώργιος ὁ Ἀρχὼν Ἀρχαζίας ἤρχετο καὶ ἱβηρίας
 περὶ πᾶς τὸν οὐλακοσὸν ὑγδοκοσὸν ἔτος. καὶ ἐν τῇ
 χιλιόσῳ ἑκοστῇ ἐκείτῳ ἔτα Ῥωμαῖοις ὁ Ἀργυροπύλος
 Παγκράτιον τὸν Ἀρχαζίας ἐτίμησε Κεραπαλάτην.
 καὶ ἡ γυνὴ τῆς Βασιλείας Ἀβασγῶν ἐλθούσα εἰς τὴν
 τὸν Ῥωμαίων, ἐδύκον αὐτῇ τὸ ἄστυ τῶν Ἀγκυλῶ-
 φων, ἰχυρότατον ὅν, καὶ ἐτίμησαν ὁ Ῥωμαῖος τὸν ἴδον
 αὐτῆς Δημήτριον Μάμαρον ὡς φησι Κεδρὸς. ἦρ-
 κесе δὲ ἐκείνη ἡ ἀρχὴ ἕως τῶν ὅτι Τραπεζεῖντος Κο-
 μνηνῶν, εἰδὼς γὰρ ὅτι Μοναστηρίῳ τῆς Μεγγρε-
 λίας, καὶ ὅτι ἐγγὺς τῆς Ἀρχαζίας, καλεῖται δὲ Μό-
 κφι, γεγράμματα ἐλληνικὰ γεγραμμένα ἐν τῇ ζωγραφίᾳ
 αὐτῇ, λέγοντα ῥητῶς, Εὐαγγελιστὴς ὅτι Ἀλεξίος
 Κομνηνός, καὶ Δαυὶδ Μεγάλῃ Βασιλεὺς Ἀρχαζίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῆς καταλόγου καὶ τῆς γένεως τῶν Ἀρχαζίων Βασιλέων, καὶ τῶν Βασιλέων τῶν ἱβήρων, καὶ τῶν
 τῶν κατὰ τὴν Μεγγρελίαν Ναφὶ τῆς ἀγίας Γεωργίας γυναικὸς κατ' ἐτὸς θαύματος, καὶ τῶν ἐν Ζετζαντίλ
 ἀσκήσαντος Ἰωάννου, καὶ ὅς ἐχασιν οἱ ἱβήρες χεῖρας ἀπὸ τῶν Ἀρχαζίων Ἀλλὰ τὴν τῆς Μύρας ἐψήκον, καὶ περὶ
 τῆς χωρισμῆς τῶν Μεγγρελίων διὰ τῆς Βασιλείας τῆς ἱμεριτικῆς τῇ τῆς Σουλτᾶν Σελεῖμῳ βοηθείᾳ, καὶ πᾶς
 ἐρμηνεύεται Γραφία, καὶ τὸ πᾶν ἀξίωμα τῶν Βασιλέων τῶν ἱβήρων ἦν ὡς τῶν Αὐτοκρατόρων τῶν Ῥωμαίων.

Εὐρέθησαν τὰ παλαιὰ γεγράμματα ἐν ἀρχαίῳ βι-
 βλίῳ ἱβηρικῷ κατὰ τὸ τέλῳ, ὅτι ἐσημείωσε
 Παγκράτιον ὁ Βασιλεὺς Ἀρχαζίας. φαίνεται δὲ, ὅτι
 ἦσαν ἔτσι οἱ Βασιλεῖς μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν Ῥώ-
 μαϊκῶν Ἀρχόντων. λέγει τοῖσι, ὅτι ἦν πρῶτος Βα-
 σιλεὺς Ἀνδρῆς, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Γόζαρ, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν
 ἱβηριανός, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Φιλίππος, ἔπειτα ὁ τέτῃς
 ἦν Κωνσταντῖνος, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Δημήτριος, ἔπειτα ὁ
 τέτῃς ἦν Θεοδόσιος, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Κωνσταντῖνος,
 ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Θεοδόρεος, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Κωνσταντῖνος,
 ἔπειτα ὁ τέτῃς ἀδελφὸς Λέων ἔτη τριακοσίων καὶ
 πέντε, ἔπειτα ὁ τέτῃς ἦν Θεοδόσιος ἔτη ἑκοσιπέντε,
 ἔπειτα ὁ τέτῃς ἀδελφὸς Δημήτριος ἔτη τετρακοσίων ἑξήκοντα,
 ἔπειτα ὁ τέτῃς ἀδελφὸς Γεώργιος, ἔπειτα ὁ τέτῃς Δημήτριος
 ἦν Παγκράτιος ἔτη δώδεκα, καὶ ὁ τέτῃς ἦν Κων-
 σταντῖνος ἔτη τετρακοσίων ἑξήκοντα, καὶ ὁ τέτῃς ἦν Γεώρ-
 γιος ἔτη τριακοσίων πέντε, καὶ ὁ τέτῃς ἦν Λέων
 ἔτη δέκα, ὅς ἀδελφὸς Δημήτριος ἔτη ἑκτὴ, καὶ
 ὁ τέτῃς ἀδελφὸς Θεοδόσιος ὁ τυφλὸς ἔτη τρία, καὶ
 ὁ ἀνέψιός αὐτῶν Ἀντάρης Δαυὶδ, ὁ βασιλεὺς οὗτος
 ὁ σημερινὸς τῶν παλαιῶν Παγκράτιος ἀνέψιός αὐτοῦ
 Γεώργιος τῆς παλαιᾶς Βασιλείας Ἀρχαζίας, ἦν
 δὲ Παγκράτιος Βασιλεὺς ἱβήρων ἔτη τετρακοσίων ἑξήκοντα
 ἑπτά, καὶ ὁ ἱβήρες νομίζουσι τὸν Παγκράτιον ἴσον

τῷ τῷ ὀνόματι βασιλεύσαντα πρῶτον τῶν ἱβήρων,
 κατὰ γένεσιν διὰ τῆς γένεως τῆς Προφῆτης καὶ Βασι-
 λείας Δαυὶδ, καὶ λέγεσθαι τὰς Βασιλεῖς αὐτῶν
 καὶ Παγκρατικῶς κατ' ἐξοχὴν, Ἀλφειὸς καὶ ἕως 35
 τῆς σήμερον ἐν ἱμερίτι, Κάρτελι, καὶ Καχέτι
 οἱ Αὐθιῶται Παγκρατικῶς εἶπεν (οἱ γὰρ Μεγγρελίας
 καὶ Γυβρίας Αὐθιῶται εἶπεν ἐξ ἐτέρας καὶ κατωτέρως
 γένεως) ἦρξε δὲ ὁ Παγκράτιος ἔπος ἐν Ἀρχα-
 ζίᾳ κατὰ τὸν ἐξακχιλίοσων πεντηκοστὸν ἔτος, 40
 καὶ μετὰ τῶν ἡρξεν ὁ ἦν αὐτῶν Δαυὶδ ἔτη δώδεκα.
 ὅτι ἡ ἱβήρες ἀπὸ τῶν ἱεροσολύμων εἰς Κάρτελι ὡς ἔτα
 πεντακχιλίοσων ἑκτακοσιοσὸν τετρακοσὸν πέμπτῳ, καὶ
 ἔζησαν ἐκείνῃ ἔτη δώδεκα. καὶ ὅτι διὰ Μωσῶν Βασιλέως
 ἱβήρων ἕως τῆς τετάρτης καὶ τῆς Βαχτᾶν παρεβύθη ἔτη 45
 ἀποκρίσις, καὶ γεγονόσιν Αὐθιῶται δώδεκα. καὶ
 τῷ ἐξακχιλίοσων ἐπτακοσιοσὸν πεντηκοστὸν δέυτερον
 ἔτα ἀπῆλθεν εἰς ἱβήριαν διὰ τῆς ἀγίας ὁρᾶς Γεώρ-
 γιος, Εὐφράτης, καὶ Θεοφίλος, καὶ μετὰ φερεται πολλοί
 λαὸς βιβλίου ἐλληνικὰ εἰς ἱβηρικῶν γλώσσῃ. ἦ δὲ 50
 τότε Βασιλεὺς ἱβήρων Δαυὶδ ὁ τρίτος διὰ Δαυὶδ
 τῆς Προφῆτης. ὅτι τῷ ἐξακχιλίοσων ἑκατοσὶν ἔτη
 κοσῶν ἔτα ἡλθον διὰ Μεσοποταμίας Ἰωάννης τῆς
 καὶ ἡσκητόσων ἀλφειὸς εἰς Ζετζαντίλ. καὶ τῇ Μεγ-
 γρελίᾳ τῇ τρίτῃ τῆς Νοεμβρίου σωμαθρεῖται ὁ γένε-

Μεγχεῖλοι καὶ Ἀβασγοὶ, καὶ πῶς αὐτὸς ἔκκλησι-
 αν τὰς αὐτὰς Γεωργίας κλέεσι, καὶ σφραγίζουσιν αὐ-
 τὰς ἐσθέρως, ἅτα αὐτὸς τῆς Λατινικῆς αὐτοῦ αὐτῶν,
 καὶ ἀνέστησαν ἐν αὐτῶν ἐξάρετον, ὃν ἀποσφάτιον-
 5 τας, ἀφαιρῶνται αὐτοῖς, καὶ πέμπουσιν μέλη καὶ τοῖς
 Βασιλεύσιν αὐτῶν. γίνεται δὲ τὸ τοῦ ἄλλου καὶ τῆς
 σήμερον. Σημειώτεον δὲ πρῶτον, ὅτι πεπόνθασιν καὶ
 οἱ Ἀβασγοὶ τὰ αὐτὰ τοῖς Ἀλλανεῖς καὶ Ζήνχοις. Ἀφ-
 ῶν αὐτῶν αὐτῶν. δεύτερον, ἀφ' ὃ γεγονόται πῶς
 10 μοιάρχων τῆς κάτω Ἰβηρίας ἐν τῇ Ἀπχαζίᾳ, ἐπι-
 κερήσαντες εἶναι ἐκείνῳ πολὺν χρόνον πῶς καθο-
 λικῶν ἔκκλησιαν, ὅθεν καὶ αὐτὸς ὅτε θέλουν ἐψή-
 σαι ἄλλον μὲν οἱ Ἰβηρες, ἐκ οὗ ἄλλου τὸ πῶς αὐτῶν
 ἐψήσαντες ποιεῖν, ἀλλ' ἡ ἐκείνῳ, ὅθεν καὶ ἀρνήνουν μετὰ
 15 τῶν Ἀπχαζῶν, καὶ λαμβάνουσιν ὅμοια ὡς τῶν Ἀπ-
 χαζῶν, ἅτα ἀπέρχονται ἐκείνῳ, καὶ ποιεῖσι πῶς ἐψή-
 σιν τὰς αὐτὰς μὲν. τρίτον, ὁ δὲ ὡς Δαδῆλῳ ὁ
 αὐτοῦ τῆς πῶς πῶς, μετὰ τὸ χιλιεσὸν ἐξα-
 κοσιοσὸν ἔτος, ἔδωκε τοῖς Ἀπχαζοῖς τεσσαράκοντα
 20 χιλιάδας παντὶ περσικῶν, καὶ ἐβάπτισε τεσσαράκον-
 τα χιλιάδας Ἀπχαζες, δὲς αὐτοῖς καὶ Ἐπίσκοπον.
 τέταρτον, ὅτι οἱ Μεγχεῖλοι ὅτι τῇ Σελταῶν Σελεί-
 μαῦ μετὰ τὸ χιλιεσὸν πετακοσιοσὸν ἔτος ἐπὶ
 αὐτῶν τῶν μέτερος Ἰμερέτις, καὶ ἦλθον εἰς Βυζάν-
 25 τιον, καὶ ἐπεχέθησαν τῇ Σελταῶν φέρειν, καὶ τῇ
 βοηθείᾳ αὐτῶν ἐχώρισαν πῶς Μεγχεῖλιαν ὅσοι τῇ
 Ἰμερέτις. λέγεται δὲ ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Μεγχεῖλων

Δαδῆλῳ, τῆς τῆς τῆς, καθὼς ἡ Μεγχεῖλια
 ὡς ὅτι πῶς, ἐπὶ πῶς. πέμπτον, ὅτι ὁ Γυργίως
 λέγεται ἔτος, ὡς αὐτὸς ὁ Ἰβηρίας, ὅθεν ὡς ὁ
 30 Ἰβηρίας. οἱ δὲ τῆς, Ἰμερέτις, Καρτελίς, καὶ
 Καχέτις λέγονται μέτερος, ἡτοι Βασιλεῖς, ἀλλὰ ὡς
 τοῖς Ἀυτοκράτορσιν ἔχουσιν ἀξίωμα Κερπαλάτε,
 ὅθεν καὶ οἱ Ἀρχόντες τῶν Ἀυτοκρατόρων οἱ μέτερος
 Κερπαλάτες ἀνέκλινται τῶν τοιούτων Βασιλέων.
 ὁ Ἰβηρίας τῶν Γελίμερ Βασιλεῖς τῶν ἐν Ἀφρικῇ
 Βασιλέων ἐν τῇ Λιβύῃ, ἐν ἔφωρ ὁ Βελισάρελῳ
 αὐχμαλῶν, ἡβελήθη τιμῆσαι ἀρχοντικῶν ἀξίωμα-
 35 τας, ἀλλὰ ἀφ' οὗ αὐτῶν Ἀρσάων ἐκ ἐπίψεως αὐτῶν
 ἀξίως ἦν, ἀλλ' ἡ μόνη ζωοτροφία. τὸ δὲ λέγεσθαι
 τὸν Κερατσίως μέτερος Βασιλεῖς τῶν Βασιλέων τῆς
 Ἰβηρίας, εἶναι ἡ αἰτία ὅτι τὸν Τζάφον Βασιλεῖς τῶν
 Κολλῶν, ὅθεν ἐπὶ τὸ Ἰμερέτι, καὶ ὁ Γυργίως, καὶ
 ἡ Μεγχεῖλια, ἐνέδωκεν ὁ Ἰβηρίας κατὰ τὸν Θεο-
 φῶν σέφωρ καὶ Κλαμύδα Λούκοχρυσον μετὰ
 40 πῶς χρυσῶν, ἔχοντες πῶς ἐκείνῳ τῇ Ἰβη-
 νιαῖς, καὶ σιχάρεον Λούκον χρυσοκόπην, ἔχον καὶ
 ἐκείνῳ πῶς αὐτῶν, καὶ τζαγγῆ (σινδάλια) ὡς ὡς
 βαφῇ, ἡτοι κύτρινον περσικῶν χιρῶν, καὶ ζώνην
 χρυσῶν μαργαρέτων. πῶς τῶν καὶ ὁ Σελταῶν τῶν
 Ὀθωμανῶν γράφων, ὀνομάζει αὐτῶν μελίχην, ἡτοι
 Βασιλίσκον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

30

Περὶ τῶν ὅσοι τῇ Κόντσοι λιμῶν τῆς Τζαρκασίας εἰς τὸν Κέρος λιμῶν τῆς Μεγχεῖλιας κατὰ πῶς τῇ Πατριάρ-
 30 χα Παίσις, καὶ ἀφ' ὅθεν εἰς πῶς Ἐπισκοπῶν τῇ Μοναστήριον, ἀφ' ὅθεν εἰς τὸ Παλάτιον τῇ
 Αὐτοῖς Βάμεχ, εἶναι εἰς τὸ Μετόχιον τῇ Σταυρῇ Κοχέρη.

35 Ἐπὶ τῇ Κόντσοι λιμῶν τῇ ὁ γὰρ ἡμεῖς, καὶ ἦλθον εἰς Μεγχεῖλιαν, χαλάσαν-
 τες πῶς ἀγκυρᾶν εἰς τὸν Κέρος λιμῶν λιμῶν, ὅθεν
 ἡ ποτὲ Διοσκουρίας, καὶ ὅθεν αὐτῶν τῇ πῶς ὅτι
 πῶς χέρσον, ἀφ' ὅθεν εἰς τὸ ἐπὶ πῶς τῇ αὐ-
 40 τῶν οἰκίᾳ καλαμῶν καὶ μῆλιν Ἀϊθυσαν ξυλί-
 νην, ἡτοι κίονα, ἐν ἡ κατὰ πῶς ὁ Δεσπότης, καὶ
 μετὰ δύο ἡμέρας ἦλθον ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐπαρ-
 χίας Μοκφέλῳ (ὡς λέγεται Μοκφέλῳ ὅσοι τῇ
 45 Μοκφῇ, ἔτω γὰρ τὰ κτηνικὰ λέγονται Ἰβηρικῶς,
 ὅσοι τῇ Γουλάτῃ γουατέλῳ, ὅσοι τῇ Κερατσίῃ
 Κερατέλῳ, καὶ ὅσοι τῇ Μοκφῇ Μοκφέλῳ) καὶ λα-
 βὼν ἡμᾶς ἀφ' ὅθεν, ἡγαγον εἰς τὸ Μοναστήριον αὐτῶν,
 ὅπως καὶ Ἐπίσκοπος αὐτῶν. κατὰ δὲ τὸ Μοναστήριον τῇ
 50 φάμεσον δύο παταμῶν ἐν τῇ ὑπορείᾳ τῇ Μοναστηρίᾳ
 ἐν αὐτῶν, ἡν δὲ ὑπὸ ἑκείνῳ ζωοτροφῶν τὸ Μονα-
 στήριον ἐξωγαμφηρόν, ἐν ᾧ ἦν καὶ ταῦτα σεσημα-
 μῶν, Ἰσορήθη ὅτι Ἀλέξιος Βασιλεὺς τῇ Κομνηνῇ,
 καὶ Δανιὴλ Μεγάλῳ Βασιλεὺς Ἀπχαζίας. Νικόλαος
 δὲ εἰς Ἰβηρ ἐξ ὡς γονεῶν ἐλθὼν εἰς Ἰεροσόλυ-
 μα, ἐμύνησεν εἰς τὸ καθολικὸν Μοναστήριον τῶν

Ἰβηρῶν, λεγόμενον Σταυρῇ, ἀφ' ὅθεν, ἀγκυρᾶν καὶ
 ἀφ' ὅθεν, ἀπὸ εἰς Βουετίαν καὶ ῥώμην καὶ Γαλιάν
 καὶ Ἰσπανίαν καὶ Ἀγκλίαν, καὶ εἰς ἄλλας Βασιλείας
 καὶ Τοπαρχίας ἰσορῶν χέρων, καὶ πάλιν ὑπερέ-
 55 ψεν εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ πολιτικῶς ὡς, τῇ κοίτῃ
 σιωπῇ τῇ Πατριάρχει Θεοφῶν, ὡς ἐν τῇ ὅσοι
 θνήσκον τῇ Θεοφῶν ὡς ἀγγεῖλαι εἶναι ποιήσωσιν
 αὐτῶν ἀφ' ὅθεν αὐτῶν, εἰ καὶ ἀπέτυχεν τῆς ἀφ' ὅθεν
 60 χῆς. ἔτος ἦν ὁ Νικόλαος ἦν τότε ἐν τῇ Ἰβηρίᾳ,
 ὅστις, καὶ ὁ Μοκφέλος λαβόντες τὸν Δεσπότην, μετὰ-
 γυσιν αὐτῶν εἰς τὸ καθολικὸν Παλάτιον τῇ Δαδῆλῳ
 καὶ οἱ γὰρ Μεγχεῖλοι Αὐτοῖς ὡς ὡς κατὰ πῶς
 65 ἐκείνῳ, ἀλλὰ Παλάτιον ἐν πολλοῖς τόποις, καὶ
 τὸ καθολικὸν Παλάτιον αὐτῶν λέγεται ΖΟΥΓΔΗ-
 ΤΙΟΝ. ἐκείνῳ ἐνέτυχεν ὁ Δεσπότης τῇ Δαδῆλῳ Βά-
 μεχ, καὶ ἑλθὼν τῇ γυναικὶ αὐτῆς, καὶ ἔπειτα δέ-
 δοται κατάλυμα τῇ Δεσπότη τῇ Κοσμάτῃ Μετόχιον
 τῇ Σταυρῇ, καὶ τῶν ἐν Ἰεροσόλυμοις Ἰβηρῶν. ὑπὸ
 70 δὲ τῆς κατὰ πῶς ἡρώσῃσιν, καὶ πεπόνθα-

Περὶ τῆς ἀπὸ τῆς Κοσμάκης εἰς τὸ Κελάτιον πλὴν πόλιν μεταβάσεως τῆς Παΐσις ἀπὸ τοῦ Μένει· Ἀλέξανδρον, καὶ ὡς ἐπίστανται ἐν τῇ Μοναστηρίᾳ Κελάτι θείων σημειῶν κατ' εἶδος, καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ Μοναστηρίᾳ Χώπῃ λαψάνης τῆς ἁγίας Κυρίνης, καὶ τῆς ὑποκαμίσεως τῆς Θεοτόκης, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ θαύματος.

5

Εἰς τὴν δὲ ἀπὸ τῆς Κοσμάκης εἰς τὸ Κελάτιον πόλιν πρώ-
τῳ ἡμερητίᾳ, ἥς μένηται καὶ Περκοπίος βι-
βλίᾳ τετάρτῃ τῶν Γοτθικῶν, ἣν δὲ Μένει ὁ Ἀλέ-
ξανδρος, ὅστις, ὄντων ἡμῶν ἐκεῖ, ἔφθαρσεν, ὀλίγους
ἄγων ἰβήρους, μυριάδας ἑθνικὰς καὶ Γυργελάς. πα-
ρεχάσαντο δὲ ὁ Πατριάρχης ἐν τῇ Μοναστηρίᾳ Κελάτι,
καὶ ἄλλοι ἐπ' αὐτῇ τῇ Κελάτι ὡς ὥρας τρεῖς. ἐπὶ δὲ
τῇ Μοναστηρίᾳ τῇ Κελάτι Κελάτι φθορομηρίων
ὑπὸ τῶν Βασιλέων τῶν ἰβήρων σέκεται παρὰ αὐτῶν,
καὶ ἱστορημάτων ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ ἰβήρων ζωγράφων
θαυμασίως, καὶ ἔνθεν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ κατὰ
Ἀνατολὰς ἐστὶν εἰς ἥλως ἀπὸ τῶν τῆς Κυρίνης, ὅν ὁ μέγας
Κωνσταντῖνος τοῖς ἰβήρην, ἐν τῇ κερῇ αὐτῇ χειρα-
ρίσασιν, ἀπέβαλεν αὐτὴν πολυτίμη δώρεα, καὶ ἐστὶν
ἐσφραγισμὸς τῇ σφραγίδι τῆς Βασιλείας. καὶ ἔξω-
θεν τῆς Τέμπλης ἐξ ἁερσέων τῆς δεσποτικῆς ἐστὶν εἰκὼν
τῆς Θεοτόκης ὁρῶν, ἔχουσα τὴν Χρυσὴν ἐν ἀγκύλαις,
καὶ εἰς Βασιλεὺς γενομενῶν ἐμπεσόντων αὐτῆς,
ἔχουσα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτῆς οἷα ἄνδρα χαρδὸν
ὡς ὅσον Πέρδικος ἀτίμην, καὶ δὲ τῇ δυνά-
μει τῆς εἰκόνος ἐστὶν εἰς Σταυροῦς χρυσεῖς, ὅ-
λος κατὰ πᾶσας λίθων πολυτίμων, ὡς οἱ πλείο-
ντες εἰσὶ Σμάραγδοι καὶ Σάπφειροι, καὶ πάντες
μεγάλοι, κατὰ δὲ τὸ μέσον ἔχει σμικροτάτῳ χρυ-
στῇ πλάκα, καὶ λέγεται εἶναι τὴν χρυσὴν, ἐν πε-
σεύματι οἱ μάγοι δώρον τῇ κατ' ἡμᾶς καὶ δι' ἡμᾶς
ὀναυθροπῆσαν. Θεῷ Λόγῳ εἰς τὴν Βασιλείαν. ἐν δὲ
τῇ ἁγίᾳ τῇ Τέμπλῃ ὑπὲρ ὅπῃ τῆς δυνάμει μέρεα ἐστὶ
μία εἰκὼν τῆς Θεοτόκης μετὰ θυρεῶν, ἔσθωθεν
καὶ ἔξωθεν κεχρυσωμένη, ἔσθωθεν ὁμοῦ ἐστὶν ὅλη κα-
τάπαστος πολυτιμῶν λίθων μεγάλων, ὅδ' ἐφα-
νός αὐτῆς ἐστὶν ἐκ λίθων σερραγύλων Σαρδίων, καὶ τε-
κιστὶ φασὶ λέγεσθαι Λάλη, μεγάλων χαρδὸν ὡς ὅσον

ὡν, πάντων πολυτίμων, ἔλεγον δὲ ὅτι ἐστὶν ἱστορία
τῆς Ἀνατολῆς ἡ Βίβλος. ἐμμένοντο δὲ οἱ καὶ ἱκανὸν κερδὸν,
καὶ δὲ τῶν Θεοφανῶν περὶ σκευαλίεσσι ἐμμένοντες τὴν δε-
σποτικὴν ἐσθῆτασιν ὁμοῦ τῶν ἐσθῆτων ἐν Χωρίᾳ Γυργελάς ἰο-
καλεσμένη, κατὰ τὸ Κάρτελι καὶ ἄλλοι ἀπὸ Κελατι-
σίου, καὶ παρεπνεύσαν καὶ Κινάτελον, ἦτοι Ἐπισκοπὴν
τῆς Κελάτι Μοναστηρίᾳ, ἔνθα ἡμῶν δηλαδὴ. εἰς δὲ τὸ
Κάρτελι ἐκ ἀπὸ τῆς Κοσμάκης, ἦτο γὰρ ὁ ἐκεῖ Μένει Ὁθωμα-
νὸς, καὶ ἐφοβήθη ὁ δεσποτὴς, ἵνα μὴ οἱ Ἀρμένιοι (μεθ' 15
ὡν ἔχει τότε τὴν πολέμους ὁ Μένει Ἀλέξανδρος) κα-
τασφάσσωσι τέχνησιν, καὶ λάβῃ αὐτὸν εἰς τὸ ἱσπα-
χάκι ὁ Περσάρχης, ἀλλὰ τῇ κερῇ τῆς χερμῆδος ἡλ-
θοῦν εἰς τὴν Μεγυργελίαν, εἰς τὴν Μοναστηρίαν Χώπῃ,
καὶ ἐμμένοντο οἱ καὶ ἱκανὰς ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τὴν Μοναστη- 20
ρίαν ἐκείνη ἀπὸ τῆς Ζευγυρίαν, κατὰ τὴν Γυρ-
ρίαν δηλονότι, καὶ ὠνομάσθη Χώπῃ ἀπὸ τῆς ὠν-
καίρας αὐτῇ ποταμῷ. Χώπῃ λεγομένη, τὸ δὲ Χώ-
πῃ ἐξ Ἑλληνισμοῦ κώπῃ λέγεται, οἷον γὰρ ἱβήρους τὴν
κώπῃν τρεπῇ τῇ Κ'. εἰς Χ. Χώπῃν λέγουσιν. εἰς 25
δὲ ἐν αὐτῇ τῇ Μοναστηρίᾳ ἀφορεῖ λαίψαντα ἄγων, ἐν
ἐμμένονται, πλὴν δύο ἡνῶν, εἰς δὲ μὴ, τῇ λαψάνῃ
τῆς ἁγίας Κυρίνης, ἣ τὸ πλεῖστον μέρος ἐρίσκειται ἐν
αὐτῇ τῇ Μοναστηρίᾳ. δούτερος δὲ, εἰς ὑποκαμίση
καὶ πύκνωσιν βαθεῖαν ἔχοντος, καὶ οἱ τὰ σή- 30
μερον οἱ ἱεροσολύμοις ὑφανόμενα πανία, καὶ μι-
κροὶν τεράχην, καὶ ἐν τῇ κατὰ μέρος κατατετελεμένη
ὄντ', καὶ ἐν εἰς λεπτὴν κερῇ αὐτῇ ἐσφραγισμῷ
τῇ αὐθεντικῇ σφραγίδι καὶ ἄλλοις, ὅπερ εἰδοὶ τοῖς ὁρῶσιν
αὐτὴν εἶναι κερῇ, βεβαίως δὲ ἡ ὠνὴ δόσεις εἶναι τῇ 35
ὑποκαμίσει τῆς Παναγίας Θεοτόκης. οἱ δ' οὐκ ἔτι
ἐσθῆτες ἔλεγον, ἐνθυμῶνται μείζονα μὴ ὑποκαμίση ἢ ὡς
νυνὶ ἔχει τὴν τεράχην τῆς ὑποκαμίσεως, σμικρομένης
δὲ κατ' ὀλίγον ἐστὶν, τὸ δ' αἰτίον μόνον οἱ οὐκ εἰσὶν.

49

Περὶ τῆς ἀπὸ τῆς ποταμῆς Χώπῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ποταμὸν κατὰ πλὴν τῆς Πατριάρχης Παΐσις
ἔως τῆς Κελεμένης (τῆς σκάλας Γυργελάς, ἐν ᾧ ὁ τῆς Γυργελάς Αὐθότης Κερχόσερος καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς καὶ αὐτὴ
ἐν τῇ μετὰ Ἀλέξανδρον πολέμῳ φοιτῶντων γυναικὶς ἐμμένοντο τὴν Ἀλέξανδρον ἀπὸ τὴν Πατριάρχην, 45
καὶ περὶ τῆς θάλασσης ποταμῆς, καὶ τῶν φρενῶν Πέτρους καὶ Ἀψύρτου, καὶ ἀπὸ τῆς λέγεσθαι Ἀψύρτου.

Εἰς λοιπὸν ἐν τῇ Μοναστηρίᾳ Χώπῃ κατὰ τὴν με-
γάλην Τεσσαρακοντὴν γενομένης τῆς ἐτοιμασίας
τῆς πλῆς, ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ ἰβηρικῇ, καὶ ἀπὸ τῆς
Χώπῃ ποταμῆς (ὅς ἐστι μέγας, ὅσον ὁ ἐν Μολδοβλα-
χίᾳ ποταμὸς ὁ ΣΒΙΡΒΤΙ λεγόμενος, ἡ δὲ τὴν Μο-
ναστηρίαν ὠνομάσθη Πύραμτος) καὶ ἐπὶ τῇ εἰς τὴν
θάλασσαν, δι' ἧς ἀπὸ τῆς Κοσμάκης εἰς τὴν ποταμὸν θάλασσαν,
ὅν οἱ ἰβήρους κοινῶς εἰδὼν καλεῖται, καὶ ὁ ποταμὸς καὶ

ἀφορεῖ σόματα ἔχοντα, καὶ μέγαν χαρδὸν ὄντα
ὡς περὶ τὸ τῆς Ἀνατολῆς σόμα, τὸ ἐμμένοντο εἰς Κελεμή-
ναι δὲ τῆς ποταμῆς τῆς ποταμῆς λέγεται τῇ Γου- 50
γερῇ Στερέων καὶ Κασαρεῖ Περκοπίᾳ. ἐπὶ δὲ
μεθόριον ὁ φάσις τῆς Μεγυργελίας καὶ Γυργελάς. ἐκ
ἀλλοθῆς δὲ ὁ Στερέων, λέγων ἐξέρχεται τὴν θά-
λασσαν ἀπὸ τῆς Μοσχικῆς. καὶ ὅτι ἀπὸ θάλασσης
ἀφορῶντος ἡμερῶν τεσσαρῶν εἰς τὴν Κυρίαν ποτα-
μὸς

μὲς πλωτὲς, ἐπειδὴ ὁ θαλῆς κατέρχεται ὑπὸ τῶν
Καυκασιῶν ὄρεων. Διὰ τὴν ἰμερεσίαν, καὶ ὁ Κύριος κα-
τώτερον τῆς Τιφλίζης ἐκπλωτὲς. Διὰ τὸ ἐνδοῦναι
αὐτὸν τῇ Ἀράξῃ ποταμῷ κατὰ πλὴν Σχέταν, καὶ
5 προσλαμβάνειν καὶ ἄλλας ποταμούς, καὶ κάτωθεν
τῆς πόλεως Γυεγκίας ἐνδοῦναι τῇ Ἀράξῃ, ὅμως αὐ-
τέρω τῆς Σχέτης τῇ τῇ θέρει κρηρῶν Δαβαϊάνσιν
οἱ ἀνθρώποι τὸν Ἀράγον ποταμὸν ἐκπῶται, καὶ δὴ
καὶ τὸν Κύριον ποταμὸν ἡμεῖς ἐκπῶται διέβημεν τῇ
10 Ἀνυρσῇ Μηνὶ αὐτῷ τῷ καὶ Κόρη λεγομένης, κα-
μῖνις ἕως Δαυσημάτων ἡμέρας αὐτῶν τῆς Τιφλίζης.
ὑπὸ τῶν θαλάσσιων αὐτῶν ἡλθομεν εἰς τὴν Σκάλαν
τῆς Γυεγκίας κεκατέστη λεγομένην, καὶ διὰ τὴν ὁκεί-
ποταμὸν πορεύσασθαι ἕως Δαυσημάτων ὡρῶν δύο, κα-
15 τελύσαντες εἰς Ἑκκλησίαν καὶ οἰκίαν αὐθυστικῆς, οὐκ
ἔσας, τῇ ἐκείτῃ δουτέρα Μαρτίᾳ, ἐν ἑτα χιλιεσῶ
ἔξακοσισὶ πεντακοσῶ ὡρῶν. ἡλθε δὲ ὁ καὶ καὶ
ὁ Αὐθούτης γυεγκίας Κληχόσερ, καὶ ἐνέτυχε τῇ

Δεσπότη δαιοπαδὼν ὑμεροφύλακῶν τὸν Ἀλέξανδρον,
τὸν κινήσαντα αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ. ἡλθε δὲ καὶ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἄλλαι γυναῖκες. Ἀρχόντων, τὸν
αὐαυρεθόντων ἐν τῷ πολέμῳ, φορέσαι πιλίκια καὶ
δέρματα. ἔτι δὲ ἐκείνῳ κεκατέστη κατὰ Ἀ-
νατολὰς ὡς εἰ ὡρα μία ἢ καὶ πλέον τὸ καὶ ἡ Πέ-
τρα, περὶ ἧς ἐγινόντο οἱ πολυθρύλλητοι πόλεμοι
Ἰβηριανῶν καὶ τῶν Περσῶν, καὶ κατηναλώθησαν
πολυαρίθμα στρατόματα καὶ στρατηγῶν πλῆθος,
καὶ τὰ κύκλῳ ἐκείνῃ καὶ φυλαὶ γεγόνασιν αὐτῶν
καὶ κάτω. εἶχε δὲ ἡ Πέτρα λιμένας τὸν ἡδὴ λεγό-
μενον μπατῶν, κατὰ Ἀνατολὰς κέκρυον αὐτοῦ, εἰ
καὶ μὴ ἐγγύς. ἔστι δὲ ἡ Πέτρα νῦν καταπεπηκῆσα.
διέχετο δὲ αὐτοῦ ἡ Ἀψύρτις πόλις ἡμέρας ὁδὸν κα-
τὰ τὸν Περσικόσιον. ὑπὸ δὲ Ἀψύρτις ἕως τῆς Ἀθή-
νης ἐστὶν ὁδὸς τριῶν ἡμερῶν. λέγεται δὲ Ἀψύρτις,
καθότι ἐκεῖ ἐξ ὑπερβολῆς κρυφίας καὶ ἰσχυροῦς ἡ Ἀ-
ψύρτις ἡφανίσθη.

20

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τῆς ὑπὸ Γυεγκίας εἰς Τραπεζῆντα κατάπλες τῆς Πατριάρχης Παΐσις, καὶ ἐκείθεν εἰς Τρίπολιν, Ἰντος, Σι-
νώπην, Ταφόνιον, Κελλή, καὶ αὐτῶν εἰς Σινώπην ἀκείως, καὶ ἐκείθεν δι' Ἰωνοπόλεως, Ἀμάσειδος, Πον-
τηρακλείας, καὶ Χηλῆς εἰς Νεοχώριον, καὶ περὶ τῶν μεταξὺ τῆς κατάπλες συμβαίων.

25

ἡλθομεν εἰς Τραπεζῆντα Μηνὶ Μαΐῳ, ἑτα χιλιε-
σῶ ἔξακοσισὶ πεντακοσῶ ὡρῶν, καὶ ἐδεξιόθη-
μεν ἱκανῶς, καὶ ἡ Γερουσία ἐβοήθησε τῷ Δεσπότη
ἐργασθαι λόγῳ, καὶ τὸ κοινὸν τῶν Χριστιανῶν ἡλέησεν αὐτὸν
30 κατὰ δυνάμιν, ἐν πάσαις τῶν γειτονιῶν Ἑκκλησί-
αις προσκληθῶντα καὶ ἱεραρχήσαντα, καὶ ἐν τῷ μο-
ναστήριῳ τῆς Θεοτόκης ὁμοίως, τῷ ΘΕΟΣΚΕΠΑΣΤΟΣ
λεγομένῳ. τῇ δὲ Πασᾷ, ἥτοι Ἐπαρχῇ βεληθούσης
ἐπηράσαι τὸν Δεσπότην, ὁ τότε Τραπεζῆντος Κατῆς,
35 ἥτοι κατῆς, ἐπειδὴ ἦν ποτε Νεάπης, ἥτοι ὁπότε-
πῶ κατῆς τινὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῷ Δεσπότη
γνωστὸς, θάλα νύσας ἡλθέρεωσεν αὐτὸν τῆς κατα-
δυνασείας τῆς Ἐπαρχίας. ἐκείθεν ἔν περὶ πᾶς τε-
λευταίας ἡμέρας τῆς Μηνὸς Ἰουνίου, αὐτῷ ἡλθομεν εἰς τὴν
40 ὄρεν, καὶ διὰ δύο ἡμερῶν ἐφθάσαντες εἰς τὸ μοναστή-
ριον τῆς Συμελᾶς, κέκρυον ὅππῃ κρημνῶν καὶ δυσβά-
των τόπων, εἰς οὗς οἱ ὀρθόδοξοι Δαυλίμακοι ἐστέ-
ρχονται. ἐκείθεν δὲ μετεβήμεν εἰς τὸ Κανὶν, ἑτα ὑπε-
ερέψαμεν εἰς Τραπεζῆντα τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας Ἡλῆς,
45 καὶ ἐλατρυρήσαμεν ἐν τῇ ἐπ' ἀνόματι τῆς ἁγίας Φιλί-
ππης λεγομένη Ἑκκλησίᾳ τῆς Μητροπόλεως, γυε-
μῖνις σωμαγωγῆς πᾶσις τῆς λαῶ. καὶ ἐκείθεν ἐπλῶ-
σαμεν εἰς Τρίπολιν, καὶ ἐκείθεν εἰς τὸ Ἰνέ, καὶ ἐκ-
50 ἐκείθεν εἰς Σινώπην, ἑταπα ὀρθοβαίντες πλοῖον ἀπελ-
θοῦντες εἰς Ἀνάβιν, ἐβέλετο γὰρ ὁ Δεσπότης ἀπείσαι

εἰς Βλαχομπογδανίαν, καὶ Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τῆς
Σινώπης ἐξελεύοντες, ἡλθομεν εἰς τὴν Ταφόνιον
τὸν μπαλακαβαν, καὶ ἐκεῖ λιμὴν παύεμεν. ἦσαν
δὲ ἐκεῖ καὶ Χριστιανὲς ἐνλαβεῖς, καὶ Μοναχῶν ἐν
ταῖς νοτικαῖς μέρεσι τῆς λιμῆς κείμενον, κατὰ
τὴν ἀκρόασην σχεδὸν τὸ ὅρος, τῇ ἁγίᾳ Γεωρ-
γίᾳ, αὐτῇ ἐστὶν ἡ ἁγία ἡ ἀντικεῖ τῆς Καρσάμπι.
ἐμείναμεν δὲ ἐκεῖ ἱκανῶς ἡμέρας, ὅμως σχεδὸν κεκυμ-
μῖνις, ἐφοβέμεθα γὰρ, ἵνα μὴ ἡμεῖς τῇ ὀρθό-
δοξῇ φανερῶ γινώσκαι τῇ Χαλῇ, καὶ πόσιμῳ
οἶα πέποιθεν ὁ κύριος Θεοφάνης. ὁπορεύσαντες ἔν
ἐκείθεν διὰ τῆς ἰδίᾳ πλοῖος, ἡλθομεν εἰς τὸ Κελλή.
ἦν δὲ ἡ γυνὴ Βλαχίας ὁμίχνας, οἷς ἐπειδὴ ἀπε-
σάτρεε τῆς ὑποταγῆς τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ἦσαν
πόλεμοι, ὁ Δεσπότης ἐπέβη πλοῖον, ἵνα ἀπέλθῃ εἰς
Βάρναν, ἐξελεύοντες δὲ τῇ λεγομένη Σελπία σο-
μῖνις τῆς Δυναβίας ἡμέρα Τρίτη, ὁκτωβρίῳ ὁδοῦ,
καθ' ἣν ἡ τῆς ἁγίας Πελαγίας μνήμη, τελευτήσας
γενομένης, διεκινδυνεύσαμεν τὰ μέγιστα, ὁπο-
λέσαντες καὶ τὴν Λέμβον. τῇ πλοῖᾳ κατὰ τὸ μέρος
τῆς Ποντηρακλείας, καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς πλοῖος καὶ ὡ-
ντες εἰς τὴν Σινώπην, καὶ ἐκείθεν ὀρθοβαίντες πλοῖον, δι'
Ἰωνοπόλεως καὶ Ἀμάσειδος καὶ Ποντηρακλείας καὶ
Χηλῆς ἡλθομεν εἰς τὸ Νεοχώριον Νοεμβρίᾳ ἐβδόμῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Περὶ τῶν ἀδικιῶν καὶ φόνων τῆς Βαλῆ Πασᾶ εἰς τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ ὁμοίως, καὶ πᾶσις τῆς Μοναστηρίου, ὄντες τῆς Π. εἰς Ἰβηρίαν.

Ἰστέον ὅτι ὅτε ἦν εἰς Ἰβηρίαν ὁ Δεσπότης Πατριός, ἦν Ντὺτερντάρης, ἦτοι πρωτοβεσπάρης τῆς Βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν ὁ Ἰμπραήμ Πασαῖς (ὁστις ὕστερον ἐχρημάτισε καὶ Ἀνγκασάλις Ἀιγυπτίας) ὁ νωτέρως ἀδελφὸς τοῦ καὶ Βελῆς ἦν φλαμαν-
 ρικὸς ὢν ἱεροσολύμοις (ὁ ὕστερον γεγενημένος Σεβαστάς Πασαῖς, καὶ ἀδικεῖντα πολλὰς, ἀπέκτεινεν ἐκιοπρελῆς) βαρβαρικῶς ὅμως τοῖς τέτοιοις καὶ μωροῖς, καὶ ποῦτεν ἠδίκησεν Ὀθωμανὸς καὶ Χριστιανός, ὥστε εἴτε πρῶτον εἴτε ὕστερον εἰς τὴν αὐτὴν ἐξ ὅτε οἱ Ὀθωμανοὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐκυριόλευσαν ἐλυθησάμην εἰς πλὴν ἀγίαν πόλιν ὅμοιον αὐτῇ ἀδικητικῇ. ἐκρύβη ὅμως ὁ ὀπίστρου-
 πος τῶν ἀγίων τάφων, ἦν δὲ ἔτι ὁ παρρησιόχης Ἀνθι-
 μος, ὁ δὲ Βελῆς ζήτων χρήματα πρὸς τῶν μοναχῶν, ἐκρέμασεν ἐξ αὐτῶν ἑνὶς ὡς τὸν ἐν τῇ συνοδικῇ τῇ Πατριαρχίᾳ. μεθυσκόμενος δὲ οἶνον, ἀπέχετο ἔσω τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀγίων Κωνσταντίνου, καὶ λαμβάνων τὸ θυμιατήριον ἐθύμια. ἔπινε δὲ τὸν οἶνον ἀδείως καὶ φανερώς, τὸ ὡς ἔπαυεν μὴ αἰσχυνόμενος. εἰ δὲ πλείονες τῶν πατέρων ἐφυγον κάτω εἰς τὸν Ῥέμπλι καὶ πλὴν ἰόππλου, παθόντες καὶ ἄλλα τριακὸν κακὰ πολλὰ, οἵτινες τότε διὰ τῆς θυροῦ τῆς Πατριαρχίας ἐχάλασαν μερικὰ κιβώτια, ἔχοντα ὡδὸν ἱε-
 ροῦ στέυη, ἔσω τῶν ἀγίων τάφων χάριν φυλάξεως, δια-
 σπαρσάντες δὲ τὰ σχοινία, σωεθλασάντων κατα-
 πιδόντα τὰ κιβώτια, καὶ συσπείρισαν σχεδὸν δια-

κόσια ἱερὰ σκεύη ἐκλεκτὰ, κιβώτια ἀργύρεα καὶ θυμιατήρια καὶ Σταυροὶ πάνευροφοὶ, καὶ ἄλλα ἀξιό-
 λογα σκεύη. ὁ δὲ τύραννος Βελῆς συλλαβὴν ἔβραυν
 ἑνὰ, καὶ φονεύσας αὐτὸν ἀδίκως, ἔλαβεν καὶ παύ-
 τα τὰ πρᾶγματα αὐτῶν, ἐν οἷς ἦσαν καὶ μερικὰ κι-
 βώτια μετὰ πολυτίμων πραγμάτων τῶν ἀγίων τά-
 φων, ἅπερ ὁ ἔβραυνος δεδωκὼς δανεικῶς χρήμα-
 τα τῶν ἀγίων τάφων, ἔχον ὡς ἔχοντα. ἔλαβεν ὁ κα-
 κῆς ὁ Βελῆς, καὶ ἠφάρισεν αὐτὰ, ὡς καὶ εἰς τῆς
 σήμερον ὕστερον ὁ αὐτὸς τάφους. ὅλα καὶ ἀνδρά-
 πικα ἑνὶς ὁ Βελῆς ἔτι ὑποκτείνων, ἐξέριψε τὰ σά-
 ματα αὐτῶν πρὸς τὰς θυρας τῶν μοναστηρίων, καὶ
 ἔλαβεν ἀδίκως πρὸς τῶν μοναστηρίων χιλιάδας γρο-
 σίων ποσότητα, ὅσα δὲ χρήματα ζημιώσας ἑμᾶς
 ἔλαβεν (χωρὶς τῶν σωθελασάντων ἱερῶν σκευῶν, 15
 καὶ ὡς ἔφερον ὡδὸν τὰ τῶν ἔβραυνος ἐνεχυρασθέντα κι-
 βώτια πολυτίμων πραγμάτων ἅπερ ὁ Βελῆς αὐ-
 τὸς ἔλαβεν) εἰς τὴν ὀκτωκώδεκα χιλιάδας γροσίων,
 ὡς τῆς ποσότητος ὁ ἑκάς ὕστερον πενταπλασίως ἐπλεό-
 νησε, σὺν τῇ γὰρ λαβόντες οἱ πατέρες τῶν ἀγίων 20
 τάφων ταῦτα τὰ χρήματα, τῇ Βελῇ τυραννικῶς δαδῶ-
 κασι τυραννικῶς, οἵτινες, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀπὸ τῶν
 εἰς τὴν Πρῶσαν ὄντες τότε ἐκείνῃ τῇ Σελῶν ὁμῶς καὶ
 τῇ Βεζύρη, καὶ ἀνέφερον μετὰ κλαυθμοῦ τῇ Βεζύρῃ
 τῇ Βελῇ πλὴν τυραννίαν, ὃν ὡς ἔλαβεν τῆς ἀρχῆς 25
 ὁ Βεζύρης, κατέστησεν ἄλλοις εἰς ἱεροσόλυμα Ἡγέτων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

ὅτι ὑπὸ τῶν Κεχαγάμπεϊ καὶ τῶν Ῥεϊζ' Ἐφοῦτη, τῶν λαβόντων ἀργύρια πρὸς τὸν Ἀρμενίον, καὶ μάλιστα 30
 ὑπὸ τῶν Ἑρμηνίων Παναγιωτάνη τῇ σκανδαλιστικῇ ἐλίσμῃ τοῖς Ἀρμενίοις
 ἔλαβον τὸν ἅγιον Ἰάκωβον.

Οἱ Ἀρμενιοὶ μετὰ τὴν λαβὴν τῶν Ῥωμαίων τὸν ἅγιον
 Ἰάκωβον, ἑσπάρθον πολυτρόπως πάλιν αὐτὸν λα-
 βῆν, ὥς ἦν δεδωρῆν. τέλει πάντων ὑπεχέθη-
 σαν πλὴν τῶν χρημάτων τῇ Κεχαγάμπεϊ Σηλεϊμαῦ
 Ἀρῇ, ἦτοι τῇ ἐγκρίτῃ ὀπῇ πασῶν τῶν ὑποθέσεων τῇ
 περικῇ στρατῷ δὲ καὶ τῇ Βασιλείᾳ, καὶ τῇ Ῥεϊζ' Ἐφέν-
 τη, ἦτοι τῇ μέγῃ Λογοθέτῃ τῆς Βασιλείας (ὅς αὐ-
 φων ἠδίκη μετέπειτα κακῶς ἀπέκτεινεν) ἦν δὲ καὶ ὁ
 Παναγιωτάνης ὁ μέγας Ἑρμηνίος τῆς Βασιλείας ὀλί-
 γον ἑσκανδαλισμὸν ἔπαι τῇ Δεσπότη. σιωπώ-
 νησαν ὅν ἦτοι οἱ τρεῖς, καὶ ὁ μὲν Κεχαγάμπεϊς
 καὶ ὁ Ῥεϊζ' Ἐφέντης πορεύσαντες πρὸς τὸν Κιοπρελῆν,
 ἔπον αὐτῶν, ὅτι αὐτὸ τὸ μοναστήριον (τῶν ἀγίων Ἰακώβου)
 ἔχον οἱ Ἀρμενιοὶ πρὸς τριακωσίων ἐπὶ, καὶ ἔλαβον
 αὐτὸ οἱ Ῥωμαῖοι ἀδίκως, μάλιστα ὡς ἔλαβον αὐτὸ
 δι' ὀρμισμῶν, ἀλλὰ τῇ θυμῷ τῇ ὑπερσείῃ Ταξία-
 ρυγι (ἦν δὲ ἔτι Πασαῖς τῆς Δαμασκῆς, ὁ σωμα-
 ποτατῆς τῇ ἡμπαζῇ Χασὰν Πασαῖς, ἀπέκτει-
 νεν ὕστερον ὁ Κιοπρελῆς) ἐπαθὴ καὶ ὡς ἔλαβον τὴν
 τῆς ὑποθέσεως ἀνέφερον τῇ σῇ ἐνδοξότητι. ὁ δὲ
 Βεζύρης ἵνα μὴ ἀπατηθῇ, ἐκάλεσε ὁμοθυμαδὸν τὸν
 Παναγιωτάνην, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὡς ἔλαβον Ἑρμη-
 νίαν

νέα καὶ Ῥωμαῖοι μαθῆν παρ' αὐτῶν πλὴν ἀλήθειας,
 μὴ ὥς πλὴν μετὰ τῶν αὐτῶν δύο συμφωνίαν αὐ- 35
 τῶν καὶ ὁμοίαν. ὁ δὲ Παναγιωτάνης ὑποκρίνεις
 ἔπειν αὐτῶν, ὡς ἔπειν τῇ σῇ ἐνδοξότητι ὁ Κεχα-
 γάμπεϊς καὶ ὁ Ῥεϊζ' Ἐφέντης, ἔτις ἔχει ἡ ἀλή-
 θεια. ἔδοξεν ὅν τῇ Βεζύρῃ πεποιησάμην ἀδικίαν
 τοῖς Ἀρμενίοις, ὅσον δέδωκεν ὀρμισμὸν λαβῆν ὀπί- 40
 σω τῶν Ἀρμενίων τὸν ἅγιον Ἰάκωβον, καὶ ἐπαθὴ
 ἔτι ὁ ὀρμισμὸς ἀκινῶσαι τὸ κατὰ Σειφ, ἦτοι τὸ
 τῇ χειρὶ τῇ Βασιλείᾳ βεβαιωθῶν πρὸς αὐτὰ ἐκεί-
 νου, ὅπερ ἔλαβε κριθεὶς ἐν τῇ βασιλικῇ βήματι
 ὁ Πάτρις, ἔγραψεν ὁ Παναγιωτάνης γράμματα 45
 πρὸς τὸν Ἀνθιμον εἰς ἱεροσόλυμα δεῖναι τοῖς Ἀρμε-
 νίοις τὸν ἅγιον Ἰάκωβον κατὰ τὸν ὀρμισμὸν, ἵνα μὴ
 ἐμβληθῇ εἰς τὸν κάτεργον. ἐπέμφθη ὅν ὁ ὀρμισμὸς
 εἰς ἱεροσόλυμα, ὁ δὲ Κεϊτῆς ὡς ἔδεξατο αὐτὸν, ὡς
 ἐκύρωσεν, ἤτησε δὲ μόνον τὸν Ἀνθιμον τριακωσίων 50
 γροσίων, καὶ εἶναι πάλιν τὸ μοναστήριον τῶν ἀγίων
 Ἰακώβου ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶν Ῥωμαίων. ὁ κατεργάτης
 ὅμως Ἀνθιμος ἔχοντα πάλαι τῇ Πατριαρχίᾳ φυ-
 λῶντων, ἀπερρίθη πρὸς τὸν Κεϊτῆν καὶ ἀποκρίσας
 ὅτι τὸ μοναστήριον εἰς τὸν Ἀρμενίον ἦν ἡ βασιτε-
 σαν

σαν πόρῃ, καὶ ἔτι πάλιν οἱ Ἀρμένιοι ἔλαβον τὸν
ἄγιον Γάκωβον, καὶ ἐν τῇ Βηθλαὴμ πόρτῃ καὶ

κῆπον καὶ δύο οἴκους τῶν Χαμπεσίω, καὶ ἀπέβη-
τῇσι ταῦτα ἕως τῆς σήμερον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

5

Περὶ τῶ πονηρῶ γένει καὶ πατρὶδος καὶ ἀνατροφῆς καὶ αὐθουσίας εἰς Βλαχίαν τῆ Μίχια, καὶ ὡς ἐργά-
ται φόνων τὰς Ἀρχοντας Βλαχίας, καὶ τῆς ὑποστάσεως αὐτῆ καὶ Φυγῆς εἰς Οὐγγρίαν καὶ Φαρμακουλσίως.

Ὁ ῥηθὲς Μίχιας ἐκπαυχῶ ἦναι ἦν τῆ ἐπὶ τῇ
10 Σαλταῦ Ὀσμῶν Βλαχίας καὶ Μπογδανίας Ἡγε-
μόνισαυτῶ. Ράδελ Βοεβόδα, ὡς δ' ὁ ἀληθὴς ἔχει
λόγῳ, ἦν πονηρῶς ἰσχυρὸς ἀνδρὲς ἦν, ὃν ἀπο-
ποιήσαντες ἦναι αὐθουσιᾶς περὶ ποιήσαντό τις
Σαλταῦ, ἦτοι βασιλεὺς γυνὴ τῆ Κουὰ Παοῦ,
15 ἔχουσα τὴ Παλάτιον αὐτῆς πλησίον τῆ Ἐσκή Σαλα-
γίς, ἦτοι τῆ Παλαιῆ Παλάτις τῆ βασιλικῆς. καὶ δὴ
ὑποθωνόντῃ τῆ Ματαίν Βοεβόδα τῆ Αὐθουσίας τῆς
Οὐγγροβλαχίας, καὶ αὐτὴ θελήματῃ τῆς βασι-
λέως, ἀλλὰ τῇ τῆ Κράλη τῆς Οὐγγρίας Γεωργί-
20 ῥακοβίτζα. Βοηθῶν γυναικὶ αὐθουσίῃ τῆ Κωνσταν-
τίνης, τῆ ἡδ' ὅτε Σεμπανὴ Βοεβόδα, καὶ μνη-
σούτῃ αὐτῆ τῆ Κιοπρελῆ ἀπελθὼν εἰς Κωνσταν-
τινῆ πόλιν, καὶ ἀσπασάσθαι πῶς βασιλικὴν χεῖρα,
ἦτοι λαβὼν τὴν ἀπικύρωσιν καὶ τὴν σύμβολα τῆς
25 Αὐθουσίας, καὶ μὴ θελήσαντος ἀπελθὼν, ἐποίη-
σαν ὑπόφασιν ὁ Κιοπρελῆς ἐκβαλὼν αὐτὸν τῆς αὐ-
θουσίας, ἀλλὰ πάλιν Αὐθουσίῃ Βλάχον ποιῆσαι,
ἀλλὰ τὴν συχνάκις γίνεσθαι τὰς τοιαύτας ὑποστάσεις,
ἐκ τῆ Φίλως, ὅθεν σωδερμῇ τινὲς Φίλων ἐποίησαν
30 Αὐθουσίῃ τῆς Βλαχίας τὸν ἀρεμῶνον Μίχιν, ὅς τις
ἀπελθὼν εἰς τὴν Βλαχίαν, ὅτε δὴ ἦν, ὅς τις ἦν αὐτῇ

θεαμνίῳ καὶ ἀνεκκλησίᾳ, ἔχων ἀρεστέτι καὶ
φυσικῶν κηφότητα καὶ τύφον, πρῶτον μὲν ἐξέφθη
ἐκῆ ὡς Βασιλεὺς, ἔπειτα ὑπὸ συμβουλῆς τῶν παρ'
αὐτῷ μιανῶν, καὶ ἀφ' οὐσίας θεῶ, κταίνα ὅλως τῆς
μεγάλως Ἀρχοντας μιᾶς νυκτὶ ἐν Τεργουβύσῳ (πλὴν
Κωνσταντίνης τῆ Κωνσταντινῆς, ἔτῃ γὰρ ὤχετο Φυγῶν)
ζητήσας δὲ τῇ Κιοπρελῇ παρ' αὐτῆς τὸν βίον τῶν
Ἀρχόντων, καὶ μεμφομένης αὐτῇ ὑποκτείναντι αὐτὴν
ἐκ τῆς τῆς Βασιλέως τοιαύτης καὶ τηλικαύτης Ἀρχον-
τας, αὐτῇ ὑφορώμεν, ὅτι ἔως τέλους ἡ ὑποκτε-
νέται αὐτῇ τὰ πρῶτα εἰς καλὸν, μετὰ δὲ ὑπο-
στάσιν. καὶ δὴ ὑποκτείνῃ πάντας τὰς ἐν τῇ Βλα-
χίᾳ ὑποκτείναντες Ὀθωμανοὺς, καὶ σωμάτια Στρατάματα
Οὐγγρικά, Βλάχικα, καὶ Βελαγρικά, νομίζων
νικῆσαι τὰς Ὀθωμανοὺς, καὶ ἀφανίσαι πῶς Βασιλέαν
αὐτῶν ὁ ἄφρων, καὶ γινώσκει Βασιλεὺς, ἀλλὰ πέμ-
ψαντῃ τῇ Κιοπρελῇ Ὀθωμανοὺς καὶ Τατάρους εἰς
Βλαχίαν, ἔφυγον ὁ δαλὸς Μίχιας εἰς Οὐγγρίαν,
καὶ ἐφαρμακώθη. οἱ δὲ Τατάροι λεηλατήσαντες
ἄλλοι τὸ πλεῖστον τῆς Βλαχίας μέρῃ, ἔβαλον
τὸν Γυλκαν Οὐγγροβλαχίας Αὐθουσίῃ. ἔτις ἐν τῇ
τῇ Μίχια ἔλαβον τὸ τέλος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'.

Ὅτι οἱ ἱεροσολύμων Παῖσιος ἐστυχῶν τῇ Βεζύρῃ περὶ τῆ ἀγίας Γάκωβ, καὶ ὑποτυχῶν, ὑποκτείναν, ὅθεν ἐκ-
πλῶσας εἰς Λέσθον, Χίον, Κῶ, καὶ Ρόδον, ἐκοιμήθη αὐτὸν τῇ Κατελορόρτζε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ, καὶ πε-
ρὶ ὧν ἔλεγε ῥημάτων ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς αὐτῆς.

Ὁ ἦν Παῖσιος ἀπελθὼν εἰς Ἀδελανέπολιν, καὶ ἐν-
40 τυχῶν τῇ Βεζύρῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς, καὶ δὲ
αὐτῇ καὶ μιαν σαρκενῶν δάδον, ἔκλαυσε ἀλλ'
τὸν ἄγιον Γάκωβον. ὁ Βεζύρης δὲ ἐξελθὼν ἔξω εἰς τὸ
οἶκον τῆς κειτρίας, καὶ ἐλθόντος κατὰ τύχην ἔ-
καζασκέρει τῆς Ράμεκίς, ἦτοι τῆς μείζονος πατρὸς
45 τῶν κειτρίων τῆς Δύσεως κειτρί (ἦμην γὰρ καὶ γὰρ ἐκῆ
πατρὸς Θεοῦ) ἐκάλεισε τὸν Ρεῖζ Βρούτῳ, ἦτοι
τὸν μίγαν Λογοθέτῳ τῆς βασιλέως (ὃν ὕστερον ὁ
ἦν αὐτῇ ἐν τῷ κατὰ τῶν Γερμανῶν πολέμῳ ἀπέ-
κτανε) καὶ ἀπατηθὲς παρ' αὐτῆς, ἀπέβαλε τὸν Πα-
50 τερόρην, ὅς ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινῆ πόλιν τῇ Κυρια-
κῇ τῆς Ἀσάτῃ τῇ Χιλιοσῇ ἔξακοσῶν, ἔξηκοσῶν ἔτι,
ἐφώκει συχνάκις εἰς τὸν Βαρταπέτην τῶν Ἀρμένιων
Ἐλεάζαρ, μεθ' ἧς τὰς πόλεις καὶ μακρὰς ἐκείνας πο-
λεῖς ἐποίησε. καὶ συνομιλῶν αὐτῷ κατὰ τὴν Βλά-
γκαν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, μεθ' ἧς ὡς ἄρτι ἐπυροπολή-

θησαν αἱ ἐκκλησίαι τῆς Κονσταντίνης καὶ Βλαγίας
ἐπὶ τὸν ἀεθμὸν, κατέληγον αὐτὸν ὡς περὶ παλ-
μὸς τῆς καρδίας. τῷ δὲ συνεμβεῖν Μηνὶ ἀπε-
δήμωσαν εἰς Κίον, καὶ Πρῶσαν, καὶ Μιχαλίτζι, καὶ
Περγαμον, καὶ Καλλίπολιν ἐλπίδι τῆς σωσῆς τινὸς
ἐλεημοσύνης, ὑπογινέας δὲ ὅτι ἐκάνην βοήθειαν τῇ
χρείας σωσῆς ἐδωῶται, ἡδίστη βαρέως ὑπὸ
αἰμορροΐδων, καὶ ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ἀφωῖτο ἐν
Ἀτατελῶν, ἀναβρῶν δὲ, ἀπεδήμωσαν εἰς Λέσ-
θον, καὶ αὐτῶν εἰς Χίον, καὶ Χερσονῶν ἐστῶν, ἐ-
δοῦ ὡφελήθη. ἐκ τῆς γὰρ ἀντιπαλαιῆς τῇ δι-
τῇ λύπῃ, ὅτι δηλαδὴ ἔλαβον οἱ Ἀρμένιοι τὸν ἄγιον
Γάκωβον, καὶ ὅτι τῇ χρείᾳ ἀπαλαγνῆν ἐκ ἔχει συ-
τορῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας εἰς τὰς πύλας τῆς θανά-
της. αὐτῶν δὲ ἡμῶν αὐτὸν ποιῆσαι Ἀσάτην,
συγκαταστήσαν, ἀλλ' αὐτῇς ἡμέλῃσαν. ἀπάρτας δὲ ἐκ
Χίον, ἀπὸ τῆς εἰς Κῶ, καὶ αὐτῶν Βελέμνῳ πλοῦσαν
εἰς

εἰς Ῥόδον, μὴ ὀπορεύσας τὰς πλοῖα ἔχει ἀνέμους, ἔμα-
νον αὐτὴν τῆς ΚΩ ἐν τῷ Μπατρεμ, ὃ ἐστὶν ἡ Ἀλι-
καρνασσός. καὶ ἐξῆλθον εἰς Ῥόδον, ἤρξαντο ἐδίδου
ἐδού, καὶ ὑποστὰς λαλῶν καὶ ἐξῆλθον τὸ δέοντος. ὁ μὲν
ἡμῶν δὲ Λύδης καὶ ὁ Πέρχωρος, ὃν ἡ παλαιὰ ἱστορία
τῶν θεῶν ὕστερον Νεζαρέτ κεχρησμένον ἐπίσκοπον,
καὶ μετέπειτα Ἀλεξανδρείας Πατριάρχην, καὶ τέλος
πάντων συγκατέχωσε τῷ ἐν τῇ Συμῶνι σεσημῶν
τῷ Χιλίω ἐξακοσίων ὀγδοηκσίων ἑνατῶν ἔτος,
μισθωσάμενοι συμαῖκον πλοῖον ἵνα εἰς Ἀπάλαν ἀ-
πέλθωσιν, ἔβαλον ἐν αὐτῷ τὸν Πατριάρχην. ὡς
ἰσχυρῶς δὲ τὸ Κασελόρτζιον, ἰσχυράσασθαι τὸν ἄγ-
κουρον κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς ἀντίπερα καὶ μα-
κρὰν τῆς Κασελίς ὡς ἐκ μιλίας δέκα. ὅκα ὁ Παῖσις
δύο τινὰ σωμαχεῖς λέγων, καὶ ὑπερβολικῶς διακρύων,

ἀπώλεσε καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ἔλεγε
δὲ πρῶτον, πᾶσι τοῖς Χριστιανοῖς τοῖς πηκίσασί μοι ἀ-
φίημι τελείαν πλὴν συγχώρησιν, καὶ ὅσοι τῶν πιστῶν
ὁπωσδήποτε ἤμαρτον, θέομαι τῶν θεῶν συγχωρήσας
αὐτοῖς τὰ ἀμαρτήματα, οἷον ὁ μὲν ὁπότε βελῆ ἡρε-
σάμενος, γέγονεν αὐτῷ δοθῆναι τοῖς Ἀρχιερεῶσι τὸ
Μοναστήριον τῶν ἁγίων ἱσχυρῶς, ὡς κοινωνῶν Ἀρχιερεῶσι, ἔη
τῷ ἀντιθέμῳ τῷ αἰωνίῳ ὑπόδικος. καὶ δεύτερον ἔλεγε,
Νικόλαε Νικόλαε, ἵσως κακοφροσύνῃ πλὴν μετ' αὐτὸν εἰς
τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἀνὰ ῥήσιν τῶν Νεκταρίων. ἐξέ-
λιπε δὲ ὑπὸ τῶν ἐμῶν γονάτων, παρέστη καὶ τῆς
Σινωπιδιτῆς Δόξης τῆς τῶν ἁγίων τόπως προσκυνη-
σάσης, ὃν ἔτι Χιλίω ἐξακοσίω, ἔζησας, ἐκνήεας
Δεκεμβρίῳ δούτέρῳ, πατριάρχουσας ἔτη ὡς ἑκατόν.

15

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ'.

Περὶ τῶν ἐνταφιασμῶν τῶν ἱεροσολύμων Παῖσις ἐν τῇ παλαιᾷ τῇ θαλάσῃ σκοπιᾷ, ὃν ὁ μὲν Λύδης
καὶ Πέρχωρος ἐβλασφήμουν, οἱ δὲ ἐπαβάναι ἐθήνησαν, καὶ ἐπλεον ἐπ' αὐτῷ ἰγκώμια συντάξας σεμνῶς γυ-
ναῖς, ὅπερ ἐκ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διεξέλθοι.

Ἦσαν δὲ συνοδία τῶν μακαρίτων Παῖσις Λύδης
καὶ Πέρχωρος, οἱ αὐτοὶ, οἵτινες φιλοσκόμμενοι
καὶ ὑβρισταὶ ὄντες, ἐβλασφήμουν τὸν μακαρίτην
ἐκείνον ἥρωα, ὁνειδίζοντες αὐτῷ τὴν τε ζωὴν καὶ τὸν
θάνατον. ἐγὼ δὲ, καίτινες ἄλλοι προσκυνηταὶ τῶν
ἁγίων τάφῳ ἐλέγοντο ἀπαρχαῖοι τὸ λείψανον τῶν
μακαρίτων εἰς τὰ μύρεα τῆς Λυκίας, καὶ ἐνταφιάσαι
αὐτῶν ἐκείνους τιμῆς τῶν θανάτων αὐτῶν, καὶ χάριν
ἀσφαλείας ἡμῶν, ὅνδε χόρμαιον γὰρ ἦν διανοηθῆναι
ἡμᾶς ὡς τινὲς τῶν ἐγγύς ἡμῶν ὄντων Ὀθωμανῶν,
ἐξ ὧν ἐν τοῖς μύροις ἐδέμεθα ἦν ὑποψία. οἱ δὲ ὀπο-
ρεύσας νικώμενοι, ἐκ ἡθελήσαν, καὶ λοιπὸν ἀνδύσαντες
αὐτῶν τὸ λείψανον ἐπὶ τῇ συνοδίᾳ νεκρικὰ ἱμάτια ὡς
ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἐμὴν ἀλλὰ καὶ ὁ τόπος, καὶ ὁ καιρὸς,
ἀλλ' Ἐπιτορχήλιον καὶ Ὀμέφωρον, ὅπερ οἱ τῶν παλαι-
ων ποιητῶν αὐτοὺς ἡμῶν εἰς ἵνα ἐρχίαν ὄντες,
ἀκρεβέστατα ἐώρων, καὶ σκάπαντες εἰς τὴν σκοπιᾷ
κορυφῇ, ὡς πλὴν θαλάσσαν κεκλήναι, ἐν τῇ πλὴν ἄγκυ-
ραν ἰσχυράσασθαι, ἔθαψαν ἐκείνους τῶν μακαρίτων ἐκείνους
ἀνδρῶν τὸ λείψανον, ὅστις ὁσίως καὶ διαρέσας τῷ
ἐλπογνήμῳ τῶν θεῶν οἶκῳ ἐδύλοσε, καταφρονήσας πολ-
λάνης καὶ αὐτῶν τῶν θανάτων. ἔπειτα ἐκ τῶν ὀνειδίζον-
των μακαρίτην ὑπὸ τῶν οἰκείων, ὅμως ἐμοῖς δὲ συγκεχω-
ρηθῆναι τῶν παλαιῶν τῶν θεῶν οἶκον δύο τινῶν, οἷος, ἡ
Διὰ τὴν παλαιὰ φθονὴν αὐτῶν ἀμαρτήματα εἰσεν αὐτῶν ὁ θεὸς
ὁνειδίζοντες εἰς ἄρεσιν τῶν ἀμαρτημάτων οὐκ ἔχον, καὶ δού-
τέρῳ, ἡ σκόλη ὅντι τῶν ἐρημίων καταρτισθῶν εἰς ἀ-
πώλειαν (ὡς δέδοικται ὡς βίβη αὐτῶν καὶ τῶν θανάτων)
παρεχόμενος ὁ θεὸς βλασφημίαν αὐτῶν ἀνδρῶν θίνων ἐ-
νεκεν πλείονος αὐτῶν κατακρίσεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κυρίας.
ἀλλ' εἰ καὶ ἡτόμασεν ὁ διάβολος τὴν καταφρονήσιν
τῶν Δουτῶν τῶν Σεμνῶν, καὶ ἀντιστήσας ὁ θεὸς πο-
ταπλάσιον ἀντιγένην τὸν Βεζελὶ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν

δικαίων. καὶ εἰ ἐπεισέθη τῷ Σατανᾷ ὁ Ἀχιτόφελ
εἰς ἀνείρεσιν τῶν Βασιλέων, ἀλλ' ἴσασιν ὁ θεὸς τὸν
δύλον αὐτῶν, περιπαύσας τὰ τῶν ἐχθρῶν Διὰ τῆς βα-
λῆς τῶν Χερσῶν. ἔτω καὶ ἐν τῇ μακαρίᾳ κοιμήσας τῶν
Ποιῶν, εἰ καὶ σωμαχεῖς τῶν Σατανᾶ ὑβρίζοντες
Διὰ τῶν φθονῶν αὐτῶν, ἀλλ' ὁ θεὸς εἶχε δούλον τῆς
Σινωπιδιτῆς πλὴν προσκυνητῶν τῶν ἁγίων τάφῳ ἀοιδίμων
Δόξαν, δούλον δὲ τῆς Μυλήνης πλὴν Χέμενας, καὶ
δούλον Σησῶ καὶ Ἀβύδα ἄλλους ἵνα εἰς ἀνδρῶν μετὰ τῶν
Θεοφιλῶν γυναικῶν αὐτῶν, οἵτινες ἀπῆρχοντο εἰς
προσκύνησιν τῶν ἁγίων τάφῳ, καὶ σὺ ἡμῖν πάντες
κατήγαγον κατὰ τὸν σκοπὸν τῆς γραφῆς ὅτι ἐκέρχῃ
δάκρυα, κατὰ τὸ δυνάμειν ὑφαίνοντες ἰγκώμια τῶν
ἀοιδμῶν, καὶ πλὴν κηδείαν καθοπεύοντες. ἐξήρχε δὲ
τῆς ἐσιότητος ταύτης ἡ κυρία Δόξα ἡ Σινωπιδιτῆς
τοιαῦτά ἵνα μετὰ δακρύων ὑπὸ τῶν σιρασμῶν σώ-
ματος λέγασα, Ἀκασὸν ἦν ἐν τῇ Σινωπὶ τὸ πολυ-
μνητον τῆς Πατριαρχικῆς μεγαλοφάνειας ὄνομα, καὶ
ἐπεθυμᾶτο θεωρηθῆναι καὶ προσκυνηθῆναι ὡς δίκαιον
εἶναι, εἰ γὰρ τὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα ὅλον τὸν
Χρυσὸν φέρει ὅτι τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, δηλονότι ἡ Πα-
τριαρχικὴ ὑπερυψίᾳ ἔχει καὶ ὅλον τὸν Χρυσόν, καὶ
τὸν Χρυσὸν καὶ ὑπερτέρων λόγων τοῖς πιστοῖς Διὰ
νέμει, πλὴν ἀπαρχὴν γὰρ τῶν Πανάμωρος ἢ ἔχει τῶν
Ἀποστόλων ὁ Θεοπρόσιτος ἔλεγε Πάυλῳ, ἔχουσιν Χρ-
σὸν ὁμοίως κατὰ πάντα τοῖς Ἀποστόλοις οἱ Πατριάρ-
χει, ὅσοι καὶ ἐμύρας Μάξιμος ἐκαίρειται πλὴν Ἀπ-
στόλων Διὰ δόχους αὐτῶν καλεῖ, ἐξηγούμενος τὸν μί-
σαν Διδούσιον, Διὰ τῶν ἐπεθυμῶν οἱ Σινωπιδιτῆς
Πατριαρχικῆς προσώπων θάνατο εἰδοὶς ἐν Σινωπὶ,
ἵνα καὶ τῶν ἱματίων αὐτῶν ἁψάνται. ἐν ὕστεροις
δὲ καιροῖς καὶ Χερσῶν ὅτε ἔχον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐ-
τῶν τὰ Χίλια ἔτι θεὸς ὡς μίαν ἡμέραν, ἐπῆρξεν ὁ

ῥησιν

Παίσις ὁ ὤπτερον αὐτῇ Ἀνθιμῷ μετὰ καλῆς δι-
οικήσεως ἤνοιξε τὰ πλάτυνα τὰ ἀγία ἐμάτην,
καὶ ἄλλα πολλα, καὶ γέγονε Φωτεινὸς ὁ Θεὸς ἔπος Ναός,

καὶ ἐγένετο καὶ τάξις γίνεσθαι τῶν Λατρευτῶν ὅταν
ἡμῶν θείωμεν, καὶ ἔχῃ ὡς πότερον ἀορίστως.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΒ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ὧν πεπόνθαντο κακώσεων ὑπὸ τῶν Ἀράδων τῶν Καελορρίζων, αὐτῶν τῶν ἡμῶν τῶν πλάτων τῶν Παίσις,
καὶ περὶ τῆς εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν ἐπανόδου ἡμῶν, ἐνθα σκέψας γυναικίς περὶ Ἱερουσολύμων Πατριάρχης, 10
πέμπονται γράμματα σωδοτικά, ψηφίζοντα Ἱερουσολύμων Νεκτάριον τὸν Συναίτην, καὶ ὁ Φιλιππηπόλεως
Γαβριὴλ τελεσθεὶς τῆς χερστονίας αὐτῆς.

ΜΕΤΑ τῶν κηδείων τῶν Παίσις ἦλθον οἱ δὲ τῶν
Καελορρίζων Ἀράδες, καὶ συνέλαβον ἡμᾶς, καὶ
κακῶς τῇ Λύδῃ καὶ Περχωρῶν οἰκονομησάντων τὰ πρά-
γματα, συνέβη παθεῖν ἡμᾶς πολλαὶ κακώσεις, οἱ
γὰρ Ἀράδες τῶν Καελορρίζων ἀπήτην ἡμᾶς τὸν πλάτων
τῶν Πατριάρχων, ἔλεει δὲ Θεὸς ἐλευθερωθῶντες τῇ κα-
ταδυνασείας αὐτῶν, ἐφυλάξαμεν τρέπον δυσκαταλή-
πην καὶ τὰ παρ' ἡμῶν κατὰ Σερβίαν, ἦτοι τὰς καλεσθῆναι
ἱερὰς τύπας τῶν Βασιλείων, σὺν καὶ Ἀβλαβῇ, ἔτα δὲ
τῆς Ἀπάλειας ἐπανήλθομεν εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν - βε-
βαιωθῆναι δὲ τῇ θανάτῳ τῶν αὐτῶν γένεσις, ὁ Βασι-
λεὺς Βοεβόδας παρὼν ἐν Βυζαντίῳ (ἦν γὰρ ὁ υἱὸς αὐ-
τῶν Στίφανος) τότε ἡ γυνὴ Μπουζανίας) ἐσκέπ-
τετο μετὰ τῶν Πατριάρχων Παρθονίαν, καὶ τῶν Ἑρμη-
νείων Παναγιώτην, καὶ τῆς Σωφίας, καὶ τῶν Ἀρχόντων, καὶ
γενεῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν παρόντων
Ἀρχιερέων, καὶ λοιπῶν ἐγκρίτων πατέρων τῶν ἀγίων τῶν
περὶ τῶν αὐτῶν τῶν γυναικῶν Ἱερουσολύμων Πατριάρ-
χων συνεδίων, καὶ πρακτικῶν ἐν τοῖς πολιτικαῖς, καθότι
οἱ τοῦτοι Πατριάρχαι περιπατοῦντες εἰς πολλὰς τό-
πας, καὶ ἀμέβησι πόλεις καὶ ἔθνη, Βασιλείας τε καὶ

Τοπαρχίας, καὶ ἐρωτῶνται ὑπὸ πολλῶν περὶ ἀσφό-
ρων πραγμάτων τῆς πίστεως, καὶ δὲ αὐτὰς εἶναι ἐμ- 15
πέρως τῆς γυναικός, καὶ ἀποκρίνεσθαι πρὸς τὰς ἐρω-
τῶντας, καὶ ἄλλως εἶναι καὶ κήρυκας τῶν θεῶν λόγων.
δούτερον δὲ, ὁ καὶ πρῶτος ἀναγκαϊότητα, εἶναι αὐ-
τὰς δὲ τῶν κλίματις τῶν Ἱερουσολύμων, καθότι ἐκεί-
διετηρήθη μέχρι τῶν νῦν παρὰ καυοικῶν καὶ Ἐκκλη- 20
σιαστικῶν δίκων, καὶ ἰδρυται ἡ ἀρχαία τάξις καὶ συ-
νήθεια τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ὡς περὶ εἰκὼν τις
ἀσφύγγου. ἐν τέτοις δὲ ὁ Φιλιππηπόλεως Γα-
βριὴλ εἶπεν, ὅτι ὁ Συναίτης Νεκτάρης εἰς καὶ σο-
φός, καὶ τῶν κλίματις τῶν Ἱερουσολύμων, καθότι 25
τὸ Σινὰ εἶναι Ἐπισκοπὴ τῶν Ἱερουσολύμων. ἀκούσαντες
δὲ οἱ πάντες ἐβόησαν, Νεκτάρης μόνος ὤξιν τῶν
τοιούτων ἔργων. καὶ εὐθύς ἐκεῖ ἔγραψαν τὰς ψήφους
καὶ τὰ πρὸς τὸν Νεκτάρην σωδοτικά γράμματα, ὅπερ
ἐπεμψαν εἰς τὸ Σιναιον ὅρως μετὰ ἡμῶν Ἱερουσολυμι- 30
τῶν ἀδελφῶν, ἐπεμψαν δὲ ἐν μέρεσι αὐτῶν καὶ αὐ-
τὸν τὸν Φιλιππηπόλεως ἀπικῶν καὶ τελεῶσαι τὸ ἔρ-
γόν, ἵνα μὴ γινήται τι πλάσμα καὶ ἐμποδισθῇ ὁ
Νεκτάρης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς χερστονίας Νεκταρίου Πατριάρχου Ἱερουσολύμων ἐν τῇ ἀγίᾳ τῇ φῶ, καὶ ὧν ἐποίησεν οἰκοδομῶν,
καὶ ὧν ἠγόρασεν οἰκίαν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἄλλα καὶ.

Οὕτως ὁ Φιλιππηπόλεως λαβὼν τὰ κοινὰ γράμ-
ματα, καὶ λόγον ἐγκωμιαστικὸν σοφώτατον, ποιή-
μα τῶν Νικολάων Κερκαμῶν, καὶ μιθωσάμενος συμαι-
κὸν πλοῖον, Μπὶλ Φεβεργίῳ ἐπλάσσει σὺν ἐμοὶ ἐπὶ
Κωνσταντινουπόλεως. φθάσαντες δὲ εἰς Ἰόππην, ἡμεῖς
πρὶν εἰς Γάζαν τῶν Νεκταρίων ἐλθόντες, θάνατον γὰρ τῶν
Ἐπισκόπων τῶν Σιναίων ὅρως ἰωάσαφ, πρὸς χερσὶν
Ἐπισκόπου ὁ Νεκτάρης, ἤρχετο εἰς Ἱερουσόλυμα χερ-
σὶν ἰδύναι. καθ' ὅδον δὲ φθάσαντες αὐτὸν οἱ δὲ τῶν
Κωνσταντινουπόλεως δόξαζοντες πατέρες πρὸς αὐτὸν
μετὰ γράμματων, ἦλθον μετ' αὐτῶν εἰς τὸν Πέμπην,
ἐν ᾧ ἠνέστησαν μετὰ τῶν Φιλιππηπόλεως, καὶ ἦλθον
εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ ἔσω τῶν ἀγίων τῶν, τῇ Κυρια-
κῇ τῶν Βαΐων, τῇ χιλιεσῇ ἑξακοστῇ ἐξήκοστῃ
πρώτῃ ἔτα, Ἀπριλίῳ ὁσάτη, ἔχοντες ἑαυτοὺς Ἱερ-

ουσολύμων Πατριάρχης, συμπλήρων γυναικῶν καὶ
τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀγοταφῶν ἀπαύτων πατέρων.
ἔμεινε δὲ ὁ γέρον Νεκτάρης ἐν Ἱερουσολύμοις ἵνα καὶ
τὸν θρόνον ἴδῃ, καὶ γυνὴ καὶ τὴν αὐτῆς, καὶ ἔπα-
τα ἐξέλεθ' εἰς τὸ ἔξω. ἐπὶ δὲ ἔμεινε, πρῶτον μὲν 45
σκεπάζει μερικὰ κεῖλα ὄντα διεφθαρμένα, ἔπειτα
ἠγάρασε τὰς πλησίον τῶν Ναῶν τῶν Περδρόμων οἰκίας
γυναικῶν χιλίων ἐπιτακῶν, ἔτα κατέβη εἰς Γάζαν,
καὶ ἐνέτυχεν τῇ Χρυσῇ Πασῇ (ὅν οἱ ἔπειτα αὐ-
τῇ σιωπῇ τῶν αὐτῶν Παίσις ἐπολύ μετὰ 50
Παίσιον ἄλλα τῶν αὐτῶν ἔτα ἡ Βασιλεῖα μεταπεμψαμένη
εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν, ἐξ ἧς ἀπέκτεινε) ἔτα ἀποδόμῃ
εἰς τὸν Πέμπην κατοικίας καὶ οἰκίας, καὶ πρὸς τὴν ἑσπέραν, καὶ
ἐν τῇ αὐτῇ αὐτῇ καὶ καταλύοντες. κατὰ δὲ ὅτι ἔπε-
σάντο ἐγὼ τοὺς λιμὲς μέρας ἐφ' ὅλην τὴν Παλαιστίνην 55

ἐξ αὐτίας τῶν Ἀρείδων, ἣν δὲ καὶ τὸ χρέος τῶν θύων
πολύ, ἥλθοι ὁμοῦ παροικησάτωι ποταμοῖ, καὶ ἑμανα-
ρίτης Μακάριον ἱερομόναχον ὁ Κρητὸς ὁ Ἀσπερῆς

λότῳ τῆς Ἐκκλησίας μετὰ ἱκανῆς ποσότητος ἐλέους, καὶ
γέγονε καφισμός τῶν χρεῶν, καὶ πᾶσα ἄλλη κυβέρνησις.

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ὑποδημίας τῶν ἱεροσολύμων Νεκταρίου εἰς Κωνσταντινέπολιν, καὶ πῶς τὰς περὶ αὐτὸν διέφυγει.

10 Ἐφθασε δὲ τὸ ἅγιον Πάτριον τῶν ὑποδημῶν ἔτις, ἥτοι
τῶν χιλιοσῶν ἐξακοσιῶν ἐξηκοσὶ δούτερες, καὶ ἥτοι-
μάρετο ὁ Πατριάρχης Νεκτάριος ἀπικνῶν εἰς Κωνσταντι-
νέπολιν, καὶ ἐποίησε ὑπὸ τῶν αὐτῶν τὴν Βηθλεὲμ Μητρο-
πολίτιν κείνου. ἔπειτα καταβὰς εἰς Ἰόππην, ἐπλά-
15 σσε Ἀθηνῶν συμαῖκας εἰς Ἀπάλασαν. ἔξω δὲ τῆς Πτο-
λεμαίδος πλέοντες, ἐδίωξαν ἡμᾶς δύο λίβυροι, ἥτοι
γαλένια καὶ μία φρυγία, καὶ ἔρριψαν κατὰ ἡμῶν
δύο βώλια, ἀλλὰ παρήλθον ἀπὸ τοῦ ἡμῶν χωρὶς τῶν
βλάψαι ἡμᾶς. πλησίον δὲ ἡμῶν γενομένης τῆς
ἐκείνης γαλένιης ὅσον πῆχεος μίας Διάστημα, Εὐρεῖ πινύ-
20 σσαντὸν ὡμίον, σὺν ὧν ἐφύγοντο ἔξω αὐτῶν, Δι-
σώσαντες εἰς Τύρον. καὶ κείθεν εἰς Λαρίονα τῆς Κυ-

πρου πλέοντες, φεράγων περὶ αὐτῶν κινδύνῳ περιεπέ-
σασθαι, τῶν δὲ Θεῶν ἰερόν τι μικρὸν ἔμπεδον τῆς
Σελήνης τὰξαντες, τῶν περὶ αὐτῶν κινδύνῳ ἡμᾶς ἐν-
ζόφῳ μὴ δυνάμενοι, διεσώθημεν εἰς Λαρίονα.
ἐκεῖ ὁμοῦ ἐξήλθομεν ἐκ τῶν πλοίων, καὶ ἀπὸ Λα-
ρίου Διὰ Ξηράς εἰς Λεμεσσὸν, καὶ κείθεν εἰς Πάφον.
ἥλθε δὲ ἐκεῖσε τὸ συμαῖκον πλοῖον, καὶ ἐπλάσθη-
μεν εἰς Ἀλοχίαν, ἣν Στραβὼν Κορυβαίτην καλεῖ. κα-
25 κείθεν εἰς Ἀπάλασαν ὡς πρὸς χιλιόμετρα βασιλείᾳ, ἑ-
μείναμεν δὲ ἐκεῖ ὀλίγον, τῶν δὲ Δεσποτῶν ἀρρώστησαν-
τες ὑπὸ πυρετῶν συνεχῶς θανάσιμος, ἑμείναμεν
οὖν τῶν Ἀνυγῶν, ἔπειτα ἀπὸ Λαρίου εἰς Περύσαν, κα-
κείθεν εἰς Κωνσταντινέπολιν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

25 ὅτι αὐτὸς τῆς ἐν Βυζαντίῳ Σχολῆς ὁ ἱεροσολύμων Νεκτάριος, καὶ περὶ ὑποδημῶν αὐτῶν εἰς ποταμὸν ἔπεσε
τῆς Ευρώπης, καὶ ὅπως ἰάθη τὸ πάθος αὐτῶν ὑπὸ τῆς ζωοδόχης Πηγῆς, καὶ περὶ ὧν ἐποίησε κρυφαλίνων
θηκῶν τῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ τάφῳ ἀγίων λειψάνων, τῶν ἀνδρομήκων χρυσουργῶν Σταυρῶν, καὶ τῶν τιμίων Ξύλων,
καὶ ἐκδόσθησαν ἀργυροδότης καὶ λίθοις πολυτίμοις, καὶ περὶ ἐτέρων ποταμῶν ἀνακατασκευῶν καὶ οἰκοδομιῶν αὐτῶν
ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Ρέμπλι.

30

Εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινουπόλιν ὁ Πατριάρχης Νεκτά-
ριος, ἐμεσολάβησε, καὶ ἐγένετο ἡ Σχολὴ Διὰ
δαπάνης τῶν Ἀρχόντων Μαρολάκη Καρολαίου. καὶ
τῶν χιλιοσῶν ἐξακοσιῶν ἐξηκοσὶ τρίτῳ ἔτει ἀπεδή-
35 μυσεν εἰς Γιάσιον Μνήϊ Σεπτεμβρίῳ. καὶ τῶν χιλιοσῶν
ἐξακοσιῶν ἐξηκοσὶ τετάρτῳ, Μνήϊ Ἀπριλίῳ μετί-
βη εἰς Βλαχίαν, ἔπειτα εἰς Ρέσικον. Ρέσικοντα, Προ-
βιάτε, Βάραν, καὶ Τόρνοβον, ὅθεν καὶ ἠδύνοντο
ὑπὸ κολικῶν πάθος, καὶ ἥλθοι εἰς Ἀδριανέπολιν,
40 ὅπου καὶ ὁ Σαλταῦ. καὶ κείθεν αὐτῶν μὴ εἰς Βυζαν-
τίον ἀπῆκε, ἐγὼ δὲ ἀπεσάλας εἰς Γιάσιον καὶ Βλα-
χίαν, αὐτοὶς ἥλθοι εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἔνθα ἀ-
πεγνωσμένοι ὡς τῆς ζωῆς ὁ γέρον Πατριάρχης Νεκ-
τάριος, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἀγίασμα τῆς ζωοδόχης
45 Πηγῆς, καὶ ὁ ὅσιος ὑπὸ τῆς ἀγίαςμας ἀγασμὸν, ἔπειτα ἐξ
αὐτῆς, καὶ ἐν ἀνακρίᾳ ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ κολικὸς, καὶ
ὥς θανάτῳ αὐτῆς. ὑπὸ δὲ Κωνσταντινουπόλεως ὑπέ-
κειτο Διὰ Καλλιμπόλεως, Σμύρνης, Λέσβου, Χίου,
καὶ Ρόδου εἰς Ἱερουσαλὴμ τῶν χιλιοσῶν ἐξακοσιῶν
50 ἐξηκοσὶ πέμπτῳ ἔτει, Μνήϊ Σεπτεμβρίῳ. ἔπειτα δὲ τὸ
πρῶτον ὅτε ἐγένετο Πατριάρχης εἶδε τὰ ἅγια λεί-
ψανα παρὶ τῶν ἁγίων, καὶ τὸ ἅγιον βῆμα μὴ κατὰ
τὴν ῥέπουσαν αὐτῶν τιμὴν λειψανῶν, καὶ ἑμα-
θὼς ὅτι παρὰ Ἀντιόχειας καὶ ἄλλας πέμπτοις χάριν
ὁλόχῃς τὰ ἅγια λείψανα οἱ πατέρες, ἐπεμψον

εἰς Λαχίαν ὅτε ἦν ἐν Γιάσιῳ ἄνθρωπον, καὶ ἐποίησε
κατασκευάσθαι Διὰ φόρας θήκας κρυφαλίας καὶ
ἀπλῶς ὑαλίνας, καὶ κεμισάμεν αὐτάς εἰς Ἱερου-
σόλυμα, ἐβαλεν ἔσω ὅσα ὀνομαστά καὶ μεμαρτυρημένα
ὄντοσιντα ὁσέῃα λείψανα, ὅσων αὐτὰ ἔξωθεν ἀρ-
γυρῶν καταδόμῳ, καὶ ἐν ἐκαστῇ βαλὼν ἔξωθεν χάριτι
θηλῆντα τίνος ἀγίου ἐστὶ λείψανον. ἔπειτα κατεσκευάσε
δύο ἀντίπηγας, ἥτοι ἡπλάτια, ἔσωθεν κεχωρη-
μένας κατὰ τὸ μέγεθος τῶν ὑαλίνων θηκῶν, καὶ ἐβα-
40 λει ἔσω αὐτῶν τὰς θήκας, ἐν δὲ τῆς μίας ἀντίπηγης
τῶν μέσῳ ἐποίησε θήκην Σταυρῶν, καὶ ἐν ἑτέρῃ ἐκεί
τῶν Σταυρῶν ἐν ὧν Γιάσιῳ κατεσκευάσθη ἀνδρομήκη,
καὶ ἐν μέσῳ ἐστὶ πεποιημένων ἐκ πλακῶν χρυσῶν, καὶ
ἐτέρων ἀργυρῶν. ἔπειτα μέσῳ τῶν τιμίων Ξύλων
ἡν ἐν Ἱερουσαλὴμοις, ἀφ' ἧς ἐκποῖον ποταμοὶ καὶ ἐλάμ-
βανον, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἔδησεν ὁ Νεκτάριος μετὰ
χρυσῶν καὶ λίθων πολυτίμων ὅσον κατὰ τὰς γνώ-
45 ρας, κατὰ δὲ τὸ πλάτος ἐβαλεν κρύσταλλα, καὶ ἐν
ἐνὶ μέρῳ ἐποίησε θυρίδιον μετὰ κλειδὸς, ἵνα κλει-
πῇ καὶ πάλιν ἀνοίγῃται χάριν παροικησάτωις, καὶ
ταῦτα λοιπὸν καὶ ἄλλα ἱερά σκευὴ ἐβαλεν ἔσω τῆς
Σταυρῆς τάτης, καὶ περὶ τῆς ἐκείθεν ἐν τῇ τῶν ἀγίων εἰσό-
δῳ τῆς μὲν ἑκείθεν βασιλείᾳ τὰ ἅγια λείψανα ἐν
ταῖς χερσὶ αὐτῶν, ἵνα δὲ βασιλεύοντα τῶν μέγαν
50 τῶν αὐτῶν, ἀποπορεύεσθαι τῶν ἀγίων, ἥτις
Διάταξις

Διόταξις γίνεται καὶ ἕως τῆς σήμερον . τὸ δὲ σω-
θῆναι τῆς ἀγίας τῆς Χρυσῆς Δυναστεως, ὅπερ ἦν
ἐν μάρμαρον μικρὸν καὶ σωτητελεμμένον, ταῦτον δὲ
ἔπειν τὸ ἔδον, κατεσκεύασε πανδύμορφον . ὅππῃ δὲ τῇ
αὐτῷ μέρῳ αὐτῇ θήκην ποιήσας, ἔβαλε τὸ ἄγιον Ἀρ-
φόρον μετὰ τῷ δεσποτικῷ Ἄρτε, ἀπαιωρήσας ἐμπεδω-
σάμεν ἐπὶ ἀκαύθλων . ὡκοδόμησε δὲ καὶ ἐν τῷ Ῥέμπλι τὰς
οἰκίας τὰς μέχρη τῶν σωζομένων, ἐγγυὲς ἕως τῆς Ἐκ-
κλησίας τῆς ἀγίας Γεωργίου καὶ τῶν νότιον μέρῳ, Διότι τῷ
γέροντι Ἀββαξίμ, ὃν αὐτὸς κατέσπεν ἐπιστάτην
τῆς οἰκοδομῆς αὐτῶν, ὡν πῶν διαπαύειν δέδωκεν ὁ
τῆς ἀγίας τάφου προσκυνητῆς Γρηγόριος ὁ Πρεσβύτερος .
οἷτων δὲ καὶ τῆς Λαύρας τῆς ἀγίας Σάββα τῶν κελίων

καὶ τῶν τοίχων σεσαθρωμένων, καὶ τῆ ἐξωτερικῇ
αὐτῆς τοίχῃ ὡς εἶδει μὴ οὐτῷ, ἐπεμψεν αὐτῶν
τὴν κελὴν καὶ τὴν ἡγεμόνος καὶ ἐποίησαν καταγραφὴν,
καὶ ἔδωκαν θέλημα ἀσκηθῆναι, καὶ ὡκοδόμησε τὸ
τείχιον τὸ ἐξω, ἦγεν τὸ ἀπὸ τῆς πύργου μέχρι
τῆς κάτω κελύφης πύλης, καὶ ἀνεκάνισε καὶ τινὰς τοί-
χας τῆς Μοναστηρίου, καὶ ἔκτισε καὶ κελίον μεγάλον
ἐπὶ ἐκ τῶν ἑσῶν, καὶ ἐν τῇ τῇ Ἀρχαγγέλου Μονα-
στηρίῳ πολλὰ ἀνωκοδόμησε καὶ ἀνεκάνισε, καὶ ἀλλὰ καὶ
πολλὰ κατὰ μέρῳ ἐκαθώπισε τῇ τῇ Χρυσῇ χάριτι . 10
ἐγείρετο δὲ ἡ οἰκοδομὴ καὶ ἀσκηθῆναι τῆς ἀγίας Σάβ-
βα ἐν ἑτῇ χιλιοσῷ ἑξακοσῶν ἑξήκοντῳ ἐβδόμῳ
τῷ σωτηρίῳ .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

15

Περὶ τῆς ἡμετέρας προσβλήσεως εἰς τὴν τῆς Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης θρόνον, καὶ τῶν δόλων τῶν φερόμεν τῷ
λαβῶν τὰ πρωτότα ἐν τῇ κεβερκλίῃ τῆς ἀγίας τάφου καὶ ἐν ταῖς λιτανείαις, καὶ ἡ ἐποίησαν ὑπερβλήν ἐν τῇ ἀγίῳ
λίθῳ καὶ σκανδάλων ὥστε Ἱερουσαλήμ καὶ Κωνσταντινούπολις, καὶ περὶ τῆς ἀποδημίας αὐτοῦ τῆς Νεκταρίας
εἰς Κωνσταντινέπολιν .

20

Προβλήθη δὲ καὶ αὐτὸς τότε Μητροπολίτης Κα-
σαρείας τῆς Παλαιστίνης, ὅντῃ ἔτι χιλιοσῷ
ἑξακοσίου ἑξήκοντῳ ἔκτισε, καὶ ἐκοσῆς τρίτης Ὀκ-
τωβρίου, σωμένη δὲ τότε κατὰ τὸ Πάσχα τῷ χιλιο-
σῷ ἑξακοσῶν ἑξήκοντῳ ἐβδόμῳ ἔτη τοιαύτῳ .
Ἀπὸ τῆς Πατριάρχης Γερμανῆς τῆς κατασκάψαντος
τὸ κεβερκλίον τῆς ἀγίας τάφου, ἦν πάντα ὡς καὶ αὐ-
τερον τὸ κεβερκλίον ἐν τῇ ἐξέσῃ τῆς Πατριάρχης,
ἀποθανόντῃ δὲ τῇ Παϊσίῃ, τὴν ὑπὲρ τὸν αὐτὸν ἐν
τῇ Ἱερουσαλήμ ὀνόματι Λαυρεντίου, μοναχὸν τῷ σχή-
ματι καὶ κῆφον τῇ γνώμῃ ἠπάτησαν οἱ φερόντες, καὶ
δέδωκεν αὐτοῖς δύο ἱνὰ, ὡν τὸ πρῶτον φέρει πῶν
ἀπάτην ὡς, τῇ ἡγεμονίᾳ τῆς δώματος τῆς ἀγίας
λίθου σαθραθῶντῃ, ἔπον τῷ Λαυρεντίῳ οἱ φερόντες
σκεπάσαι αὐτὴν χάριν ὀλαβείας, ὥστε ἔχαρσαν το
αὐτῷ καὶ μέρῳ τῇ χρημάτων . ἀφῆκεν ἔν αὐτῇ καὶ
ἐσκεπάσαν αὐτὴν, ἀλλ' αὐτοὶ ἐχ' ἡσύχασαν μέχρι τῆ-
τος, ἰδιοποιήσαντο γὰρ αὐτὴν, τῇ λοιπῇ οὐταῖς ἐορ-
ταῖς ἐτίθον ἐκείναις μετὰ κηρίων . τὸ δὲ
δύττερον, ὅτι τῇ τῶν Βαίων ἐορτῇ ἐλετήσαν οἱ ὀρ-
θόδοξοι, ποιῆντες λιτανείαν κατὰ πῶν ἀρχαίων τῆς
Ἐκκλησίας σωθῆσαν, αἱ δὲ φυλαὶ ἐποίησαν τὰς τά-
ξεις αὐτῶν οὐταῖς οὐκηντοῖς αὐτῶν, καὶ μετὰ πῶν
ἀπὸ τῆς καθόλης Ἐκκλησίας λιτανείας τῶν ὀρθοδό-
ξων, ἐλιτανεύον πρῶτον οἱ φερόντες, δύναντες οἱ Ἀρ-
μῆνοι, τρίτον οἱ Κόπται, ἔτα Σύροι, καὶ καθεξῆς
οἱ λοιποὶ . οἱ δὲ φερόντες ὑπεκρίθησαν δανοπαθεῖν Διότι
τὸ μετὰ τῶν Αἰρετικῶν αὐτῶν λιτανεύον, καὶ ἦτοσαν
ποιῆν πῶν λιτανείαν αὐτῶν ὀρθοδόξων βαθείας μετὰ πῶν
δοτόλουσι τῇ ὀρθοδόξῃ τῶν ὀρθοδόξων . δελεσθεὶς δὲ ὁ
αὐτὸς Λαυρεντίος, ἔαυεν αὐτῶν πεισθῆναι ὡς ἦτοσαν,
ἀλλ' ἐχ' ἡσύχασαν, καταψήσαντες τὸν μάρτυρα τῇ
αὐτῇ τῶν Ῥωμαίων λιτανείας αὐτῶν, ἀπεβλήθησαν εἰς
τὸν κελὴν κρυφίως, καὶ ἐποίησαν κοτζέτιον, ἦτοι βε-

βαιωτικὸν γράμμα . ἔτα τῷ δουτέρῳ ἔτα ἐποίησαν
πῶν λιτανείας αὐτῶν βραδυτέρην, τῇ δὲ τρίτῃ ἐποίη-
σαν αὐτῶν τὸ πρῶτον, ἀλλὰ μετὰ σκανδάλων τῶν Ῥω-
μαίων ὀλίγη, ἔλεγον γὰρ αὐτοῖς οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτι ἐὰν 25
παρῇ τῇ ὀρθόδοξῃ, ἐκ ἐσῶν αὐτῶν λιτανεύσαι . οἱ
φερόντες ὁμῶς μετὰ τὸ παρῇ τῇ ἐξ, ἦ ἔπειθ' ἔτη, ἠθέ-
τησαν τὰς ἀπὸ τῶν Λαυρεντίου ὀρεῖς, καὶ ἐλιτανέυ-
σαν ἀνατέλαιντῃ τῇ ἡλίᾳ . μετὰ δὲ τὸ τελεῶσαι
ἀργῶς καὶ φιλοδόξως πῶν λιτανείας αὐτῶν, ἐξείφης 30
ἔστησαν καθεδράς, καὶ ἐλαττέραν ἔμπεδωσαν τῆς πύ-
λης τῆς κεβερκλίας . ἦν δὲ ὁ μὲν Πατριάρχης ἀπὸ τῆς
ὑπὸ τῆς ποδολίης, λευτερός δὲ ἐνδὸν ὁ Βηθλαέμ,
Χυδαῖος αὐθροπος, ὅθεν καὶ ἐσιώπα . ἐσελθὼν δὲ
αὐτῶν ἐντὸς, εἶδον, ἔκρηξα, τέλος πάντων ἐπορεύ- 35
θησαν εἰς τὴν κατὰ, ἦτοι τὸν κελὴν τῇ τόπῃ, ἦλ-
θον ἐκῆς καὶ οἱ φερόντες, ἀπεδείχθησαν μάταιοι,
ἐλαβετο ἡμεῖς κοτζέτιον, ἦτοι βεβαιωτικὸν γράμ-
μα ὅτι ἐσῶν πρῶτοι καὶ τῇ τόπῃ κύριοι . μετὰ δὲ
τὸ Πάσχα ἐπέμψθη ἐγὼ εἰς Ἀδριανούπολιν μετὰ 40
κοτζέτιον . ἀπερχόμενος δὲ, περιέπεσον λησταὶ θα-
λαττίοι, ἐλυτρώθη ὁμῶς . φθάσας δὲ εἰς Ἀδριανέ-
πολιν, ἐκείδωθη ποιησάμεν, ἐγὰρ ἔχον χρη-
ματα, ἔτε ἡμέτερος τις, μάστις οἱ φερόντες ἐν Ἱε-
ρουσαλήμ ἔδωκαν ἀργύρια τῷ κελὴν, καὶ ἔλαβον ἀπὸ 45
κοτζέτιον, ἀλαμβαίνον ὅτι ἐπὶ τῷ δόλῳ αὐτῶν, ὅ-
περ ὀρεσποδοῦντες τῆς ἀλαμβίας κομίσας εἰς πῶν
πόρταν, ἦτοι εἰς τὴν βασιλικὴν θύραν, ἔλαβον κατ'
ἐκείνῃ καὶ ἐισμόν . Στρώσας δὲ τρεῖς τινὰς, πρῶ-
τον, ὅτι ὅτε ἐπείον οἱ φερόντες λιτανείας τῆς λιγῆς 50
μύτης ἀγίας δωριᾶς, ἐστρώσαν αὐτοῖς χάριν τιμῆς
οἱ Ῥωμαῖοι κύκλῳ πάσης τῆς ἀποκαθηλώσεως ἱε-
ρῶν τάπης, ἀκοινῶς λέγονται πόδια . ἐλθὼν δὲ
τότε ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ὁ εἰς Νεκταρίῳ εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ, καὶ ἐσελθὼν χάριν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸν
ἀγιον